

ROZSUDEK SOUDU (druhého senátu)

8. července 2004*

Ve spojených věcech T-67/00, T-68/00, T-71/00 a T-78/00

JFE Engineering Corp., dříve NKK Corp., se sídlem v Tokiu (Japonsko), zastoupená původně M. Smithem a C. Maguirem, advokáty, poté A. Vandencasteelem a V. Dehinem, advokáty, a A.-L. Marmagioli, advokátkou, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně ve věci T-67/00,

Nippon Steel Corp., se sídlem v Tokiu, zastoupená J.-F. Bellisem a K. Van Hove, advokáty, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně ve věci T-68/00,

JFE Steel Corp., původně Kawasaki Steel Corp., se sídlem v Tokiu, zastoupená A. Vandencasteelem, advokátem, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně ve věci T-71/00,

* Jednací jazyk: angličtina.

Sumitomo Metal Industries Ltd, se sídlem v Tokiu, zastoupená C. Vajdou, QC, G. Sproule a F. Weitzman, advokátkami, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně ve věci T-78/00,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupenou M. Erhartem a A. Whelanem, jako zmocněnci, ve spolupráci s N. Khanem, advokátem, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

podporované

Kontrolním úřadem ESVO, zastoupeným D. Sif Tynes a P. Bjørganem, jako zmocněnci,

vedlejší účastníkem ve věcech T-68/00, T-71/00 a T-78/00,

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí Komise 2003/382/ES ze dne 8. prosince 1999 o řízení k uplatnění článku 81 Smlouvy o ES (věc IV/E-1/35.860-B – Bezešvé ocelové trubky) (Úř. věst. 2003, L 140, s. 1), nebo podpůrně návrh na snížení výše pokuty uložené žalobkyním,

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (druhý senát),

ve složení N. J. Forwood, předseda, J. Pirrung a A. W. H. Meij, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: J. Plingers, vrchní rada

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 19., 20. a 21. března 2003,

vydává tento

Rozsudek

Skutkový stav a řízení

- 1 Projednávaná věc se týká rozhodnutí Komise 2003/382/ES ze dne 8. prosince 1999 o řízení k uplatnění článku 81 Smlouvy o ES (věc IV/E-1/35.860-B – Bezešvé ocelové trubky) (Úř. věst. 2003, L 140, s. 1, dále jen „napadené rozhodnutí“).
- 2 Komise zaslala napadené rozhodnutí osmi podnikům, které vyrábějí bezešvé ocelové trubky z nelegovaných ocelí (dále jen „podniky, které jsou adresáty napadeného rozhodnutí“). Mezi tyto podniky patří čtyři evropské společnosti (dále jen „evropští

výrobci“ nebo „výrobci Společenství“), a to Mannesmannröhren-Werke AG (dále jen „Mannesman“), Vallourec SA (dále jen „Vallourec“), Corus UK Ltd (původně British Steel plc, poté British Steel Ltd, dále jen „Corus“) a Dalmine SpA. Zbývajících čtyřmi adresáty napadeného rozhodnutí jsou japonské společnosti (dále jen „japonští výrobci“ nebo „japonské žalobkyně“): NKK Corp., Nippon Steel Corp. (dále jen „Nippon“), Kawasaki Steel Corp. a Sumitomo Metal Industries Ltd (dále jen „Sumitomo“).

A – Správní řízení

- 3 Rozhodnutím ze dne 17. listopadu 1994 Kontrolní úřad Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) zmocnil podle čl. 8 odst. 3 Protokolu č. 23 Dohody o evropském hospodářském prostoru, schválené rozhodnutím Rady a Komise 94/1/ESUO, ES ze dne 13. prosince 1993 o uzavření Dohody o Evropském hospodářském prostoru mezi Evropskými společenstvími, jejich členskými státy a Rakouskou republikou, Finskou republikou, Islandskou republikou, Lichtenštejnským knížectvím, Norským královstvím, Švédským královstvím a Švýcarskou konfederací (Úř. věst. 1994, L 1, s. 1, dále jen „Dohoda o EHP“), svého člena odpovědného za věci týkající se hospodářské soutěže, aby Komisi požádal o provedení šetření na území Společenství, jehož předmětem by bylo zjistit s ohledem na bezešvé trubky z nelegovaných ocelí, které používá norský ropný průmysl pro sondážní vrty a ropovody, případnou existenci protisoutěžních jednání.

- 4 Nezveřejněným rozhodnutím ze dne 25. listopadu 1994 (věc IV/35.304, dále jen „rozhodnutí ze dne 25. listopadu 1994“), které je ve spisu Komise uvedeno na straně 3, a na základě dvojího právního základu čl. 14 odst. 3 nařízení Rady č. 17 ze dne 6. února 1962 první nařízení, kterým se provádějí články [81] a [82] Smlouvy (Úř. věst. 1962, č. 13, s. 204), a rozhodnutí Kontrolního úřadu ESVO ze dne 17. listopadu 1994, rozhodla Komise o provedení šetření. Toto šetření se mělo zabývat jednáními uvedenými v rozhodnutí Kontrolního úřadu ESVO ze dne 17. listopadu 1994 v rozsahu, v němž představovala možné porušení nejen článku 53 Dohody o EHP, ale

také článku 81 ES. Komise zaslala své rozhodnutí ze dne 25. listopadu 1994 osmi společnostem, mezi nimi společností Mannesmann, Corus, Vallourec a Sumitomo Deutschland GmbH, která náleží ke skupině Sumitomo. Dne 1. a 2. prosince 1994 provedli na základě výše uvedeného rozhodnutí úředníci Komise a zástupci úřadů na ochranu hospodářské soutěže dotčených členských států v těchto podnicích šetření.

- 5 Rozhodnutím ze dne 6. prosince 1995 Kontrolní úřad ESVO konstatoval, že věc, která byla u něj zahájena, spadá z důvodu podstatného narušení obchodu mezi členskými státy Společenství na základě čl. 56 odst. 1 písm. c) Dohody o EHP do pravomoci Komise. Kontrolní úřad ESVO tedy za použití čl. 10 odst. 3 Protokolu č. 23 Dohody o EHP rozhodl o postoupení věci Komisi. Od tohoto data vedla Komise věc pod novým číslem jednacím (IV/E-1/35.860).

- 6 V období od září 1996 do prosince 1997 provedla Komise na základě čl. 14 odst. 2 nařízení č. 17 u společností Vallourec, Dalmine a Mannesmann dodatečná šetření. Zejména dne 17. září 1996 provedla šetření u společnosti Vallourec, při němž p. Verluca, předseda představenstva společnosti Vallourec Oil & Gas, učinil prohlášení, uvedené na straně 6356 spisu Komise (dále jen „prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996“), o které se Komise opírá v napadeném rozhodnutí. Poté Komise zaslala všem podnikům, které jsou adresáty napadeného rozhodnutí a několika dalším podnikům na základě článku 11 nařízení č. 17 žádost o poskytnutí informací.

- 7 Vzhledem k tomu, že Dalmine a argentinské společnosti Siderca SAIC (dále jen „Siderca“) a Techint Group odmítly některé z požadovaných informací poskytnout, bylo jim zasláno rozhodnutí Komise ze dne 6. října 1997 (C[1997] 3036, IV/35.860, ocelové trubky, nezveřejněné) přijaté na základě čl. 11 odst. 5 nařízení č. 17. Společnosti Siderca a Dalmine podaly u Soudu proti tomuto rozhodnutí žaloby na

neplatnost. Žaloba na neplatnost podaná společností Dalmine byla usnesením ze dne 24. června 1998, Dalmine v. Komise, (T-596/97, Recueil, s. II-2383) prohlášena za zjevně nepřipustnou, zatímco žaloba na neplatnost podaná společností Siderca byla po jejím zpětvzetí z rejstříku Soudu vymazána usnesením ze dne 7. června 1998 Siderca v. Komise (T-8/98, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí).

- 8 Rovněž společnost Mannesmann odmítla poskytnout některé z informací, které Komise požadovala. Navzdory rozhodnutí Komise ze dne 15. května 1998 (C[1998] 1204, IV/35.860, ocelové trubky, nezveřejněné) přijatému na základě čl. 11 odst. 5 nařízení č. 17 Mannesmann na svém odmítnutí setrvala. Mannesmann rovněž podala u Soudu žalobu proti tomuto rozhodnutí. Rozsudkem ze dne 20. února 2001 Mannesmannröhren – Werke v. Komise (T-112/98, Recueil, s. II-729) Soud částečně dotčené rozhodnutí zrušil a ve zbývajících částech žalobu zamítl.
- 9 V lednu 1999 přijala Komise dvě sdělení výhrad, jedno týkající se svařovaných trubek z nelegovaných ocelí a druhé týkající se bežešvých trubek z nelegovaných ocelí. Rozdělila tím věc na dvě, věc IV/E-1/35.860-A (svařované trubky z nelegovaných ocelí) a na věc IV/E-1/35.860-B (bežešvé trubky z nelegovaných ocelí).
- 10 Ve věci týkající se bežešvých trubek z nelegovaných ocelí zaslala Komise své sdělení výhrad (dále jen „SV“) osmi podnikům, které jsou adresáty napadeného rozhodnutí, jakož i společnosti Siderca a mexické společnosti Tubos de Acero de México SA. Tyto podniky měly v období od 11. února do 20. dubna 1999 přístup ke spisu, který v této věci Komise vypracovala. Mimoto Komise dopisy ze dne 11. května 1999 zaslala kopie rozhodnutí o šetření z listopadu 1994 podnikům, které nebyly jejich adresáty a které s nimi tedy nebyly obeznámeny.

- 11 Po předložení svých písemných vyjádření byli adresáti obou sdělení výhrad vyslechnuti Komisí dne 9. června 1999 ve věci svařovaných trubek z nelegovaných ocelí a dne 10. června 1999 ve věci týkající se bezešvých trubek z nelegovaných ocelí. V červenci 1999 oznámila Komise adresátům sdělení výhrad ve věci IV/E-1/35.860-A týkající se svařovaných trubek z nelegovaných ocelí, že řízení v této věci ohledně těchto výrobků zastavila. Naproti tomu ve věci IV/E-1/35.860-B nadále v řízení pokračovala.
- 12 Za těchto okolností přijala Komise dne 8. prosince 1999 napadené rozhodnutí.

B – *Dotčené výrobky*

- 13 Dotčenými výrobky ve věci IV/E-1/35.860-B jsou bezešvé trubky z nelegovaných ocelí, které jsou používány v ropném a plynárenském průmyslu, mezi které patří dvě velké skupiny výrobků.
- 14 První skupinou výrobků jsou olejářské trubky, které jsou obvykle označovány jako „Oil Country Tubular Goods“ nebo „OCTG“. Tyto trubky mohou být prodávány bez závitů („hladké trubky“), nebo se závitem. Řezání závitů je operace, která slouží k tomu, aby bylo možné trubky OCTG spojit dohromady. Závit může být proveden podle standardů stanovených American Petroleum Institute (API) (závitové trubky vyrobené podle této metody jsou dále označovány jako „standardní trubky OCTG“) nebo podle speciálních technik, zpravidla patentovaných. V posledně jmenovaném případě se hovoří o závitě nebo popřípadě „spojených“ „prvotřídní kvality“ nebo „prémium“ (trubky opatřené závitěm podle této techniky jsou dále označovány jako „trubky OCTG prémium“).

- 15 Druhá skupina výrobků je tvořena bezešvými naftovodnými trubkami („line pipe“) z nelegovaných ocelí, u nichž se rozlišuje jednak mezi těmi, které jsou vyráběny v souladu se standardními normami, a jednak těmi vyráběnými na míru pro realizaci speciálních projektů (dále jen „naftovodné trubky zvláštního provedení a využití“).

C – Porušení stanovená Komisí v napadeném rozhodnutí

- 16 V napadeném rozhodnutí měla Komise zaprvé za to, že osm podniků, které jsou adresáty tohoto rozhodnutí, uzavřelo dohodu, jejímž cílem byla mimo jiné vzájemná ochrana jejich domácích trhů (body 62 až 67 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Podle této dohody se každý podnik zdržel prodeje standardních trubek OCTG a naftovodných trubek „zvláštního provedení a využití“ na domácím trhu jiné smluvní strany dohody. Tato dohoda měla být uzavřena v rámci jednání mezi výrobcí Společenství a japonskými výrobci, známých pod názvem „Evropsko-japonský klub“. Zásada respektování domácích trhů byla označována výrazem „Základní pravidla“ („Fundamentals“). Podpůrně Komise v napadeném rozhodnutí poukázala na to, že Základní pravidla byla skutečně respektována, a proto dohoda měla na společný trh protisoutěžní účinky (bod 68 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 17 Komise měla za to, že tato dohoda spadá do působnosti zákazu vyjádřeného v čl. 81 odst. 1 ES (bod 109 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Komise proto v článku 1 napadeného rozhodnutí shledala existenci porušení tohoto ustanovení a uložila pokuty osmi podnikům, které jsou adresáty napadeného rozhodnutí.
- 18 Pokud jde o délku trvání porušení, Komise měla za to, že Evropsko-japonský klub se scházel již od roku 1977 (bod 55 odůvodnění napadeného rozhodnutí), je pro účely stanovení výše pokut třeba jako začátek porušení stanovit rok 1990, neboť v letech

1977 až 1990 existovaly mezi Evropským společenstvím a Japonskem dohody o sebeomezeních vývozu (dále jen „dohody o sebeomezeních“) (bod 108 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Podle názoru Komise skončilo porušení v roce 1995 (body 96 a 97 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 19 Pro účely stanovení výše pokut uložených osmi podnikům, které jsou adresáty napadeného rozhodnutí, Komise klasifikovala porušení jako velmi závažné porušení, neboť cílem dotčené dohody bylo respektovat domácí trhy, a dohoda tak narušovala řádné fungování vnitřního trhu (body 161 a 162 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Naproti tomu poukázala na to, že prodeje bezešvých trubek z nelegovaných ocelí podniky, které jsou adresáty napadeného rozhodnutí, dosáhly ve čtyřech dotyčných členských státech pouze přibližně 73 milionů euro za rok. Komise proto výši pokuty stanovila vzhledem k závažnosti porušení na 10 milionů eur pro každý z osmi podniků, které jsou adresáty napadeného rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že se bez výjimky jednalo o velké podniky, měla Komise za to, že nebylo na místě rozlišovat z tohoto důvodu mezi stanovenými výšemi pokut (body 162, 163 a 165 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 20 Domnívající se, že porušení mělo střednědobé trvání, Komise za účelem stanovení základní částky pokuty uložené každému dotčenému podniku použila na částku stanovenou z titulu závažnosti porušení zvýšení ve výši 10 % za rok na jeho účasti (bod 166 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Nicméně vzhledem k tomu, že se odvětví ocelových trubek nacházelo v dlouholeté krizi a situace se v tomto odvětví od roku 1991 zhoršila, Komise uvedené základní částky vzhledem k polehčujícím okolnostem snížila o 10 % (body 168 a 169 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Nakonec Komise v souladu s bodem D 2 svého sdělení 96/C 207/04 o upuštění od stanovení peněžitých pokut nebo jejich snížení v kartelových věcech (Úř. věst. 1996, C 207, s. 4, dále jen „sdělení o spolupráci“), snížila výši pokuty uložené společnosti Vallourec o 40 % a výši pokuty uložené společnosti Dalmine o 20 %, aby tak zohlednila skutečnost, že tyto dva podniky ve správním řízení s Komisí spolupracovaly (body 170 až 173 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 21 Výše pokuty uložené každému z dotčených podniků, která vyplynula z výpočtu popsaného ve dvou výše uvedených bodech, je uvedena v článku 4 napadeného rozhodnutí (viz bod 33 níže).
- 22 Zadruhé Komise v článku 2 napadeného rozhodnutí usoudila, že smlouvy uzavřené mezi výrobcí Společenství o prodeji hladkých trubek na britském trhu představovaly protiprávní jednání (bod 116 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Nicméně z důvodu tohoto porušení neuložila žádné dodatečné pokuty, neboť toto porušení bylo v konečném důsledku pouze prostředkem provedení zásady respektování domácích trhů dohodnuté v rámci Evropsko-japonského klubu (bod 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

D – Podstatná skutková zjištění uvedená Komisí v napadeném rozhodnutí

- 23 Evropsko-japonský klub se od roku 1977 scházel zpravidla dvakrát ročně až do roku 1994 (bod 60 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Komise zejména shledala, že podle vyjádření p. Verlucy ze dne 17. listopadu 1996 se taková jednání konala dne 14. dubna 1992 ve Florencii, dne 23. října 1992 v Tokiu, dne 19. května 1993 v Paříži, dne 5. listopadu 1993 v Tokiu a dne 16. března 1994 v Cannes. Mimoto Komise uplatnila, že záznam společnosti Vallourec nazvaný „Několik informací o Evropsko-japonském klubu“ ze dne 4. listopadu 1991, uvedený na s. 4350 spisu Komise, a záznam ze dne 24. července 1990 nazvaný „Jednání konané dne 24. července 1990 se společností British Steel“, uvedený na s. 15586 spisu Komise, upřesňují, že jednání Evropsko-japonského klubu se konala také již v letech 1989 a 1991.
- 24 Dohoda uzavřená v rámci Evropsko-japonského klubu sestává ze tří složek: první jsou Základní pravidla o respektování domácích trhů (zmíněná v bodě 16 výše), která

tvorí porušení podle článku 1 napadeného rozhodnutí, druhou je stanovení cen pro nabídková řízení a minimálních cen pro „zvláštní trhy“ („special markets“) a třetí je rozdělení zbývajících světových trhů, s výjimkou Kanady a Spojených států amerických, prostřednictvím rozdělovacích klíčů („sharing keys“) (bod 61 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Komise svůj závěr, že existence Základních pravidel je prokázána, opřela o soubor listinných nepřímých důkazů, které jsou uvedeny v bodech 62 až 67 odůvodnění napadeného rozhodnutí, jakož i o tabulku uvedenou v jeho bodě odůvodnění 68. Z této tabulky vyplývá, že podíl domácího výrobce na celkovém prodeji trubek OCTG a naftovodných trubek realizovaném adresátů napadeného rozhodnutí v Japonsku a na domácím trhu každého ze čtyř výrobců Společenství byl velmi vysoký. Komise z toho vyvozuje, že celkově byly domácí trhy skutečně smluvními stranami dohody respektovány. Pokud jde o další dvě složky dohody, Komise k nim uvádí důkazní materiály v bodech 70 až 77 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

25 Když společnost Corus v roce 1990 zamýšlela zastavit výrobu hladkých trubek, stáli výrobci Společenství před otázkou, jak lze zachovat zásadu respektování domácího trhu popsanou v Základních pravidlech ve vztahu k trhu Spojeného království. Za těchto okolností navrhly společnosti Vallourec a Corus koncept „vylepšených základních pravidel“ („fundamentals improved“), jejichž účelem bylo zachování omezení přístupu japonských výrobců na britský trh navzdory odchodu společnosti Corus z trhu. Během července 1990 se společnosti Vallourec a Corus – u příležitosti prodloužení licenční smlouvy na techniku řezání závitů VAM – dohodly na tom, že budoucí zásobování společnosti Corus hladkými trubkami má zůstat vyhrazeno společností Vallourec, Mannesmann a Dalmine (bod 78 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

26 V dubnu 1991 uzavřela společnost Corus svůj závod v Clydesdale (Spojené království), v němž předtím vyráběla přibližně 90 % své výroby hladkých trubek. Společnost Corus tedy uzavřela smlouvy o dodávkách hladkých trubek se společnostmi Vallourec (dne 24. července 1991), Dalmine (dne 4. prosince 1991) a Mannesmann (dne 9. srpna 1993) původně na dobu 5 let a s prodloužením mlčky na další období, nedojde-li k výpovědi s dvanáctiměsíční výpovědní dobou (dále

„smlouvy o dodávkách“). Tyto tři smlouvy, které jsou ve spisu Komise uvedeny na stranách 12867, 12910 a 12948, přidělily každému z oprávněných podniků zásobovací kvótu stanovenou v tomto pořadí ve výši 40 %, 30 % a 30 % potřeby společnosti Corus (body 79 až 82 odůvodnění napadeného rozhodnutí), s výjimkou trubek s úzkým průměrem.

- 27 V roce 1993 vedly tři faktory k přehodnocení zásad fungování Evropsko-japonského klubu. Jednalo se zaprvé o restrukturalizaci evropského hutnického průmyslu. Ve Spojeném království totiž společnost Corus uvažovala o tom, že ukončí své poslední výrobní činnosti bezešvých závitových trubek. V Belgii byla dne 31. prosince 1993 provedena likvidace podniku New Tubemeuse (dále jen „NTM“), jehož činnost byla zaměřena především na export na Střední a Dálný východ. Zadruhé se jednalo o přístup latinskoamerických výrobců na trh Společenství, kterým došlo k ohrožení rozdělení trhu, dohodnutých v rámci Evropsko-japonského klubu. Zatřetí a nakonec na světovém trhu s trubkami pro vyhledávání a těžbu ropy a zemního plynu silně vzrostla, navzdory trvajícím silným regionálním rozdílům, poptávka po svařovaných trubkách (body 83 a 84 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 28 V tomto kontextu se členové Evropsko-japonského klubu sešli dne 5. listopadu 1993 v Tokiu, aby se pokusili s latinskoamerickými výrobci dospět k nové dohodě o rozdělení trhů. Obsah dohody uzavřené u této příležitosti je uveden v dokumentu předaném Komisi dne 12. listopadu 1997 informátorem, který nebyl účastníkem řízení, a který je uveden na s. 7320 spisu Komise, který výslovně obsahuje rozdělovací klíč („sharing key“) (dále jen „dokument o rozdělovacím klíči“). Podle sdělení informátora pocházel tento dokument od obchodního zástupce jednoho z účastníků tohoto jednání. Pokud jde zejména o následky restrukturalizace evropského průmyslu, umožnilo uzavření NTM výrobcům Společenství dosáhnout ústupků ze strany japonských a latinskoamerických výrobců, kteří měli z odchodu NTM z vývozních trhů hlavní prospěch (body 85 až 89 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 29 Corus se definitivně rozhodla zastavit své poslední výrobní činnosti bezešvých trubek. Dne 22. února 1994 převzala společnost Vallourec od společnosti Corus kontrolu nad zařízeními pro řezání závitů a pro výrobu trubek a založila za tímto účelem společnost Tubular Industrie Scotland Ltd (dále jen „TISL“). Dne 31. března 1994 převzala TISL smlouvy o dodávkách hladkých trubek, které Corus uzavřela se společnostmi Dalmine a Mannesmann. Dne 24. dubna 1997 byla smlouva takto uzavřená se společností Mannesmann ještě účinná. Dne 30. března 1999 Dalmine smlouvu o dodávkách s TISL vypověděla (body 90 až 92 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 30 Komise usoudila, že výrobci Společenství si prostřednictvím těchto smluv přidělili podíly na dodávkách hladkých trubek pro britský trh, který představuje více než polovinu spotřeby trubek OCTG ve Společenství. Vzhledem k tomu dospěla Komise k závěru, že se jedná o dohodu narušující soutěž zakázanou podle čl. 81 odst. 1 ES (viz bod 22 výše).

E – Výrok napadeného rozhodnutí

- 31 Podle čl. 1 odst. 1 napadeného rozhodnutí osm podniků, které jsou adresáty rozhodnutí, „[...] porušilo ustanovení čl. 81 odst. 1 Smlouvy o ES [...] účastí na dohodě, která mimo jiné stanovila vzájemné respektování jejich domácích trhů bezešvých standardních trubek OCTG a [naftovodných trubek zvláštního provedení a využití]“.
- 32 Článek 1 odst. 2 napadeného rozhodnutí stanoví, že porušení v případě společnosti Mannesmann, Vallourec, Dalmine, Sumitomo, Nippon, Kawasaki Steel Corp. a NKK Corp. trvalo od roku 1990 do roku 1995. Pokud jde o společnost Corus, je uvedeno, že porušení trvalo od roku 1990 do února 1994.

33 Ostatní relevantní ustanovení výroku napadeného rozhodnutí znějí následovně:

„Článek 2

(1) Společnosti [Mannesmann], Vallourec [...], [Corus] a Dalmine [...] porušily ustanovení čl. 81 odst. 1 Smlouvy o ES tím, že v rámci porušení uvedeného v článku 1 uzavřely smlouvy, které vedly k rozdělení dodávek hladkých trubek [společnosti Corus] (od roku 1994 společnosti Vallourec [...]).

(2) V případě [společnosti Corus] trvalo porušení od 24. července 1991 do února 1994. V případě [společnosti Vallourec] trvalo porušení od 24. července 1991 do 30. března 1999. V případě [společnosti Dalmine] trvalo porušení od 4. prosince 1991 do 30. března 1999. V případě [společnosti Mannesmann] trvalo porušení od 9. srpna 1993 do 24. dubna 1997.

[...]

Článek 4

Podnikům uvedeným v článku 1 se z důvodu porušení uvedeného v tomto článku ukládají následující pokuty:

1. [Mannesmann]

13 500 000 eur

2. Vallourec [...]	8 100 000 eur
3. [Corus]	12 600 000 eur
4. Dalmine [...]	10 800 000 eur
5. Sumitomo [...]	13 500 000 eur
6. Nippon [...]	13 500 000 eur
7. Kawasaki Steel Corp. [...]	13 500 000 eur
8. NKK Corp. [...]	13 500 000 eur

[...]“

F – Řízení před Soudem

³⁴ Sedmi návrhy došlými kanceláři Soudu v období mezi 28. únorem a 3. dubnem 2000 podaly společnosti Mannesmann, Corus, Dalmine, NKK Corp., Nippon, Kawasaki a Sumitomo proti napadenému rozhodnutí žalobu.

³⁵ Třemi usneseními ze dne 23. dubna 2002 byl Kontrolní úřad ESVO ve věcech T-68/00, T-71/00 a T-78/00 v souladu s čl. 116 odst. 6 jednacího řádu Soudu připuštěn jako vedlejší účastník na podporu návrhů Komise.

- 36 Usnesením ze dne 18. června 2002 bylo po vyslechnutí účastníků řízení v souladu s článkem 50 jednacího řádu Soudu rozhodnuto o spojení všech sedmi věcí pro účely ústní části řízení a spojení čtyř věcí (T-67/00, T-68/00, T-71/00 a T-78/00), v nichž jsou žalobkyněmi japonské společnosti, pro účely rozsudku. Po těchto spojeních mohly žalobkyně v těchto sedmi věcech nahlédnout v kanceláři Soudu do všech spisů souvisejících s tímto řízením. Rovněž byla přijata organizační procesní opatření.
- 37 Na základě zprávy soudce zpravodaje rozhodl Soud (druhý senát) o zahájení ústní části řízení. Účastníci řízení, včetně Kontrolního úřadu ESVO v postavení vedlejšího účastníka řízení ve věcech T-68/00, T-71/00 a T-78/00, byli vyslechnuti, přednesli své řeči a odpovídali na otázky kladené Soudem během jednání konaného ve dnech 19., 20. a 21. března 2003.

Návrhy účastníků řízení

- 38 Ve věci T-67/00 společnost NKK Corp. navrhuje, aby Soud:
- napadené rozhodnutí zrušil v rozsahu, v němž se jí týká;
  - zrušil pokutu, která jí byla uložena;
  - podpůrně, pro případ, že napadené rozhodnutí bude celé nebo zčásti potvrzeno, snížil výši její pokuty;

- uložil Komisi náhradu nákladů tohoto řízení;

- přijal jiná opatření, která se mohou jevit jako nezbytná pro zajištění účinnosti rozsudku Soudu.

39 Ve věci T-68/00 společnost Nippon navrhuje, aby Soud:

- zrušil napadené rozhodnutí v rozsahu, v němž se jí týká;

- zrušil nebo alespoň snížil výši její pokuty;

- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

40 Ve věci T-71/00 společnost Kawasaki Steel Corp. navrhuje, aby Soud:

- zrušil napadené rozhodnutí;

- podpůrně snížil výši její pokuty;

— uložil Komisi náhradu výdajů a nákladů řízení.

41 Ve věci T-78/00 společnost Sumitomo navrhuje, aby Soud:

— zrušil články 1 až 5 napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž se jí týkají;

— podpůrně zrušil článek 4 napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž jí ukládá pokutu 13,5 milionů eur; a stanovil podstatně nižší částku pokuty;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

42 V každé ze čtyř věcí Komise navrhuje, aby Soud:

— žalobu zamítl;

— uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

K dopadu spojení Kawasaki Steel Corp. a NKK Corp.

- 43 Samostatnými dopisy ze dne 9. května 2003 společnosti NKK Corp. a Kawasaki Steel Corp. Soud informovaly, že v rámci spojení podniků, které se dotklo obou skupin, ke kterým náleží, změnily firmu a od nynějška se nazývají JFE Steel Corp. Ve světle dokumentů přiložených k jejich dopisům za účelem doložení změny firmy, kancelář Soudu tyto dvě žalobkyně, jakož i Komise, požádala, aby objasnily situaci vyplývající z uvedeného sloučení. Odpovědi byly poskytnuty prostřednictvím dopisů každé z žalobek ze dne 11. září 2003 a Komise ze dne 22. září 2003.
- 44 Z těchto dokumentů a odpovědí vyplývá, že společnost Kawasaki Steel Corp. změnila svou firmu a stala se JFE Steel Corp. Naproti tomu je třeba konstatovat, že společnost NKK Corp. změnila firmu, aby se stala JFE Engineering Corp. Nicméně tyto dvě žalobkyně ve svých dopisech ze dne 11. září 2003 tvrdily, že práva a povinnosti vztahující se k ocelářskému podniku NKK Corp. přešla na společnost JFE Steel Corp.
- 45 Nejprve je namíste podotknout, že soudy Společenství jistě mohou vzít změnu firmy účastníka řízení na vědomí.
- 46 Mimoto judikatura uznává, že v žalobě na neplatnost podané adresátem právního aktu může pokračovat jeho univerzální právní nástupce, zejména v případě smrti fyzické osoby nebo v případě zániku právnické osoby, pokud všechna její práva a povinnosti přešla na nového nositele (viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 20. října 1983, Gutman v. Komise, 92/82, Recueil, s. 3127, bod 2, a ze dne 23. dubna 1986, Les Verts v. Parlament, 294/83, Recueil, s. 1339, body 13 až 18). Je na místě konstatovat, že v takové situaci nutně vstupuje právní nástupce na základě

univerzální sukcese v neomezeném rozsahu do právního postavení svého předchůdce, jakožto adresáta napadeného rozhodnutí.

- 47 Naproti tomu není soudce Společenství oprávněn ani v kontextu žaloby na neplatnost na základě článku 230 ES, ba ani v rámci výkonu svého soudního přezkumu v plné jurisdikci na základě článku 229 ES, jde-li o sankce, měnit rozhodnutí orgánu Společenství záměnou jeho adresáta za jinou fyzickou nebo právnickou osobu, pokud uvedený adresát dosud existuje. Tato pravomoc přísluší a *priori* samotnému orgánu, který dotčené rozhodnutí přijal. Jakmile tak příslušný orgán přijal rozhodnutí, a tudíž určil totožnost osoby, které je namíště rozhodnutí adresovat, Soudu nepřísluší nahrazovat adresáta rozhodnutí jinou osobou.
- 48 Dále je třeba mít za to, že žaloba podaná osobou jakožto adresátem právního aktu za účelem uplatnění jeho práv v kontextu návrhu na zrušení právního aktu v souladu s článkem 230 ES nebo návrhu na jeho změnu v souladu s článkem 229 ES, nemůže být postoupena na třetí osobu, jež není adresátem tohoto právního aktu. V případě, že by totiž takové postoupení bylo přípustné, existoval by nesoulad mezi oprávněním, na základě něhož byla žaloba podána, a oprávněním, na základě něhož by v ní bylo údajně pokračováno. Navíc by takové postoupení vedlo k nesouladu mezi totožností adresáta právního aktu a totožností osoby, která v soudním řízení vystupuje jako adresát právního aktu.
- 49 V tomto ohledu je třeba podotknout, že takové rozhodnutí, jako je napadené rozhodnutí, ačkoliv je vyhotovené a zveřejněné ve formě jediného rozhodnutí, musí být nahlíženo jako souhrn individuálních rozhodnutí, která s ohledem na každý podnik, který je adresátem rozhodnutí, stanoví, jaké porušení nebo jaká porušení jsou mu připisována, a popřípadě mu ukládají pokutu. Toto pravidlo vyplývá z celkového znění rozsudku Soudu ze dne 10. července 1997, *AssiDomän Kraft Products a další v. Komise* (T-227/95, Recueil, s. II-1185, bod 56), a z rozsudku Soudního dvora vydaného v rámci opravného prostředku ze dne 14. září 1999, *Komise v. AssiDomän Kraft Products a další* (C-310/97 P, Recueil, s. I-5363, bod 49).

V projednávaném případě tak společnost NKK Corp. byla a zůstala jediným adresátem rozhodnutí, které jí bylo zasláno, přičemž společnost Kawasaki Steel Corp. je adresátem rozhodnutí sice obsaženého v totožném právním aktu, ale po právní stránce odlišného.

- 50 Konečně je pravda, že osoba, která je od nynějška odpovědná za provoz podniku, může ve stádiu správního řízení vedeného před Komisí převzít prostřednictvím odpovídajícího prohlášení odpovědnost za skutečnosti, které jsou vytýkány skutečně odpovědné osobě, i když v zásadě přísluší nést odpovědnost za toto porušení fyzické nebo právnické osobě, která vedla dotčený podnik v okamžiku jeho spáchání (viz v tomto smyslu, byť ještě probíhá řízení o opravném prostředku, rozsudek Soudu ze dne 13. prosince 2001, Krupp Thyssen Stainless a Acciai speciali Terni v. Komise, T-45/98 a T-47/98, Recueil, s. II-3757, body 57 a 62). Z úvah uvedených v bodech 46 až 49 výše nicméně vyplývá, že takové prohlášení nemůže vést ke změně totožnosti adresáta rozhodnutí Komise, jestliže již bylo přijato, ani nemůže mít vliv na totožnost žalobkyně v žalobě na neplatnost, jestliže již byla žaloba proti takovému rozhodnutí podána.
- 51 Za těchto podmínek je třeba vzít na vědomí změnu firmy společnosti Kawasaki Steel Corp. na JFE Steel Corp., jakož i skutečnost, že se společnost NKK Corp. nadále nazývá JFE Engineering Corp. Nicméně není namístě provést záměnu společnosti JFE Engineering Corp. za JFE Steel Corp. ve věci T-67/00, a to bez ohledu na účinky, které smlouva o fúzi uzavřená mezi těmito dvěma společnostmi v japonském právu má. JFE Steel Corp. (dále jen „JFE-Kawasaki“) tedy zůstává žalobkyní ve věci T-71/00 a JFE-Engineering Corp. (dále jen „JFE-NKK“) zůstává žalobkyní ve věci T-67/00.

Právní otázky

A – K návrhům na zrušení napadeného rozhodnutí, zejména jeho článku 1

- 52 Japonské žalobkyně uvádějí třináct odlišných žalobních důvodů zrušení, z nichž některé jsou společné všem žalobkyním nebo některým z nich.

1. *K prvnímu žalobnímu důvodu, jenž vychází z toho, že Komise právně dostačujícím způsobem neprokázala existenci porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí*

53 Projednávaný žalobní důvod vznáší všechny čtyři japonské žalobkyně.

a) Argumenty účastníků řízení

54 Na úvod se japonské žalobkyně vyjadřují k provedení důkazu porušení čl. 81 odst. 1 ES. Meritorně se žalobní důvod skládá ze tří částí.

55 Zaprvé japonské žalobkyně uplatňují jednak to, že neexistenci japonských dovozů na evropských „kontinentálních“ trzích (dále jen „onshore trhy“) lze vysvětlit objektivními obchodními důvody, a jednak to, že existence údajné dohody je neslučitelná s významnými dodávkami dotyčných výrobků, které byly uskutečňovány na trhu v oblasti kontinentálního šelfu Severního moře využívané Spojeným královstvím (dále jen „offshore trh Spojeného království“ nebo „britský offshore trh“), takže porušení vytýkané japonským žalobkyním v každém případě nemohlo mít protisoutěžní účinky. Zadruhé důkazní materiály shromážděné Komisí neprokázaly ani existenci uváděné dohody, ani účast každé z japonských žalobkyň na uvedené dohodě, i za předpokladu, že by tato existence byla prokázána. Zatřetí byla Komisí provedená analýza cílů smluv o zásobování hladkými trubkami uzavřených evropskými výrobci, které tvoří porušení inkriminované v článku 2 napadeného rozhodnutí, nesouvislá. Tato analýza rovněž potvrdila nedůvodnou povahu tvrzení Komise, pokud jde o účast japonských žalobkyň na porušení uvedeném v článku 1 napadeného rozhodnutí.

Úvodní poznámky

- 56 Sumitomo a JFE-NKK jednak uplatňují, že důkazní břemeno všech skutečností tvořících porušení nese Komise (stanovisko generálního advokáta Sira Gordona Slyna k rozsudku Soudu ze dne 7. června 1983, *Musique diffusion française a další v. Komise*, 100/80 až 103/80, *Recueil*, s. 1825, bod 1914; rozsudky Soudního dvora ze dne 17. prosince 1998, *Baustahlgewebe v. Komise*, C-185/95 P, *Recueil*, s. I-8417, bod 58, a ze dne 8. července 1999, *Komise v. Anic Partecipazioni*, C-49/92 P, *Recueil*, s. I-4125, bod 86). Existence pochybnosti je tedy ve prospěch podniků, které byly obviněny z účasti na porušení (rozsudky Soudního dvora ze dne 16. prosince 1975, *Suiker Unie a další v. Komise*, 40/73 až 48/73, 50/73, 54/73 až 56/73, 111/73, 113/73 a 114/73, *Recueil*, s. 1663, body 203, 304, 359 a 363, a ze dne 14. února 1978, *United Brands v. Komise*, 27/76, *Recueil*, s. 207, bod 265; stanovisko soudce M. Vestendorfa, který vykonával funkci generálního advokáta v rozsudku Soudu ze dne 24. října 1991, *Rhône-Poulenc v. Komise*, T-1/89, *Recueil*, s. II-867, II-869, II-954). Následně přísluší Komisi prokázat mimo veškerou rozumnou pochybnost existenci okolností, které uvedla (stanovisko generálního advokáta M. Darmona k rozsudku Soudního dvora ze dne 31. března 1993, *Ahlström Osakeyhtiö a další v. Komise*, tzv. „*Celulóza II*“, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 a C-125/85 až C-129/85, *Recueil*, s. I-1307, I-1445, bod 195). Pro žalobkyni naopak k tomu, aby dosáhla zrušení rozhodnutí postačuje, aby dokázala, že trvá nejistota, co se týče opodstatněnosti rozhodnutí, které stanoví porušení (stanovisko generálního advokáta Sira Gordona Slyna k výše uvedenému rozsudku *Musique diffusion française a další v. Komise*, s. 1931).
- 57 Na druhou stranu by bylo podle japonských žalobkyň nutné, aby Komise za účelem prokázání existence porušení předložila přesné a shodující se důkazy pro odůvodnění pevného přesvědčení, že porušení bylo spácháno (rozsudky Soudního dvora ze dne 28. března 1984, *CRAM a Rheinzink v. Komise*, 29/83 a 30/83, *Recueil*, s. 1679, bod 20, a *Celulóza II*, bod 56 výše, bod 127; rozsudky Soudu ze dne 10. března 1992, *SIV a další v. Komise*, T-68/89, T-77/89 a T-78/89, *Recueil*, s. II-1403, zejména body 193 až 195, 198 až 202, 205 až 210, 220 až 232, 249 až 250 a 322 až 328, a ze dne 6. července 2000, *Volkswagen v. Komise*, T-62/98, *Recueil*, s. II-2707, body 43 a 72). Tyto důkazy by musely zejména umožnit prokázání toho, že uvedená porušení tvoří znatelná omezení hospodářské soutěže ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES. Tento požadavek by nebyl splněn zvláště tehdy, pokud lze předložit přijatelné vysvětlení, jež vylučuje porušení pravidel hospodářské soutěže Společen-

ství (výše uvedený rozsudek CRAM a Rheinziink v. Komise, body 16 a následující; rozsudky Soudu ze dne 21. ledna 1999, Riviera Auto Service a další v. Komise, T-185/96, T-189/96 a T-190/96, Recueil, s. II-93, bod 47, a výše uvedený rozsudek Volkswagen v. Komise).

- 58 Mimoto by předložené důkazy musely splňovat výše uvedená kritéria přesnosti a shody, co se týče každého prvku uvedeného porušení, zejména totožnosti účastníků řízení a jejich účasti na porušení (rozsudek Celulóza II, bod 56 výše, bod 69, a Komise v. Anic Partecipazioni, bod 56 výše, bod 87; rozsudek Soudu ze dne 14. května 1998, Buchmann v. Komise, T-295/94, Recueil, s. II-813, bod 121), dotýčných výrobků nebo služeb (rozsudek Suiker Unie a další v. Komise, bod 56 výše, body 301 až 304, a rozsudek SIV a další v. Komise, bod 57 výše, body 175 až 194 a 324), omezení sjednaných mezi stranami (rozsudek Soudu ze dne 14. května 1998, Enso-Gutzeit v. Komise, T-337/94, Recueil, s. II-1571, body 102 až 150) a trvání porušení (rozsudky Soudu ze dne 7. července 1994, Dunlop Slazenger v. Komise, T-43/92, Recueil, s. II-441, bod 79, a Volkswagen v. Komise, bod 57 výše, bod 188). Konkrétněji co se týče trvání porušení, by bylo nutné předložit buď přímé důkazy nebo v čase dostatečně blízké důkazy, totiž současné důkazy.
- 59 JFE-NKK zvláště uplatňuje, že podle rozsudku Soudu ze dne 14. května 1998, Enso Española v. Komise (T-348/94, Recueil, s. II-1875, body 160 až 171) se Komise musí opírat o konkrétní důkazy, a nemůže se spokojit s prostými prohlášeními vztahujícími se k obsahu a cíli jednání, kterých se strany údajné dohody měly zúčastnit.
- 60 Komise na úvod tvrdí, že okolnost, podle níž japonské žalobkyně uvádějí argumenty, které staví skutečnosti prokázané Komisí do jiného světla, jim nemůže umožnit dosáhnout zrušení napadeného rozhodnutí. Argumentace uváděná v tomto ohledu společností JFE-NKK, jež se opírá zejména o rozsudky CRAM a Rheinziink v. Komise, bod 57 výše, a Celulóza II, bod 56 výše (body 126 a 127), je použitelná

pouze tehdy, když rozhodnutí Komise spočívá výhradně na předpokladu, že prokázané skutečnosti nemohou být vykládány jinak než ve vztahu ke spojení podniků. Tak tomu však v projednávaném případě není.

- 61 Co se týče argumentace, podle níž přísluší Komisi prokázat existenci porušení mimo veškerou rozumnou pochybnost, Komise uvádí, že není opodstatněná. Podle ní je třeba zvláště poznamenat, že v rozsudku *Celulóza II*, bod 56 výše, se Soudní dvůr výkladu pojmu dostatečně přesných a shodujících se důkazů, který v tomto smyslu navrhol generální advokát M. Darmon, nedržel. Rovněž ve svém rozsudku ze dne 20. dubna 1999, *Limburgse Vinyl Maatschaapij a další v. Komise*, tzv. „PVC II“ (T-305/94 až T-307/94, T-313/94 až T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 a T-335/94, Recueil, s. II-931) Soud upřednostnil celkové určení, zda důkazy, na které bylo v této věci poukázáno, byly dostatečné pro prokázání existence dotčeného porušení. Pokud jde konkrétněji o dobu trvání porušení, není přesnost a shoda důkazů vyžadována za účelem prokázání existence porušení, ale slouží výhradně určení, v jakém rozsahu má být výše pokuty vzhledem k této době trvání upravena. Každopádně přesné datum začátku porušení není v projednávaném případě relevantní, pokud k porušení došlo před rokem 1999, jelikož Komise nevezala pro účely stanovení výše pokuty existenci porušení před tímto datem v úvahu.

K první části žalobního důvodu, vycházející z údajného nesouladu mezi existencí uváděné dohody a situací existující na britském offshore trhu a jiných evropských trzích

- 62 Japonské žalobkyně v podstatě tvrdí, že existence překážek obchodu představuje alternativní hodnověrné vysvětlení neexistence japonských prodejů na evropských trzích, co se týče výrobků uvedených v článku 1 napadeného rozhodnutí. Jelikož je přitom úvaha Komise založená na předpokladu, že tato neexistence nemůže být

vysvětlena jinak než součinností mezi stranami inkriminované dohody, je podle nich v souladu s přístupem uvedeným v rozsudcích CRAM a Rheinzink v. Komise, bod 57 výše (bod 16), Celulóza II, bod 56 výše (body 126 a 127), a PVC II, bod 61 výše (bod 725), namísto článku 1 napadeného rozhodnutí zrušit.

- 63 Podle žalobkyň existuje zásadní rozpor mezi tvrzením, podle něhož byli japonští výrobci smluvními stranami dohody, kterou se zavázali, že se vzdají zásobování evropských trhů, a jejich skutečným chováním na těchto trzích. V rozporu s tím, co tvrdí Komise, totiž rozbor obchodní výměny mezi Japonskem a Evropou ukazuje, že japonští výrobci výrazně soutěžili s evropskými výrobci na offshore trzích, zejména na trzích Velké Británie a Norska, které dohromady tvoří jediný trh, který je z hlediska japonských výrobců důležitý, a to z objektivních důvodů obchodní povahy. Mimoto se poptávka na britském offshore trhu týkala hlavně trubek OCTG prémium, a nikoliv standardních trubek OCTG uváděných napadeným rozhodnutím. Komise pochybila přinejmenším v posouzení a kvalifikaci skutkového stavu tím, že existenci porušení v článku 1 napadeného rozhodnutí stanovila právě jak ve vztahu k evropským offshore trhům, tak k evropským onshore trhům.
- 64 V tomto ohledu si společnost Nippon klade otázku, zda je vzhledem ke skutečnostem popsaným ve výše uvedeném bodě pravděpodobné, aby japonští výrobci souhlasili s dohodou s evropskými výrobci, která jim zakazovala prodávat své výrobky na evropských trzích. Společnosti JFE-Kawasaki a Sumitomo uvádějí, že podle tabulky uvedené v bodě 68 napadeného rozhodnutí nedosáhl podíl na trhu každého domácího výrobce pro trubky OCTG a naftovodné trubky na jeho domácím trhu v žádném případě 100 %. Na trhu Spojeného království se zejména dovozy těchto výrobků pohybovaly mezi 16 a 22 %. V odpovědi na argumentaci Komise, podle které je tato okolnost vysvětlena zvláštním statutem trhu Spojeného království, považovaného za částečně chráněný (těžící z omezené ochrany) Základními pravidly, společnost JFE-NKK namítá, že jak vyplývá z výše uvedené tabulky, požíval francouzský trh, který neměl takový statut, méně účinné ochrany v roce 1991 a srovnatelné ochrany v roce 1994. JFE-NKK má za to, že okolnost, že

japonští výrobci výrobky uvedené v napadeném rozhodnutí během několika let trvání porušení stanoveného Komisí na určitých evropských trzích vůbec neprodávali, je možné vysvětlit zejména výkyvy prodeje těchto výrobků, jejichž spotřeba byla silně závislá na aktivitě v odvětvích ropy a zemního plynu.

- 65 Sumitomo výslovně uznává, že argumenty, které uvádí, pokud jde o účinky dotčené dohody, jsou v rámci projednávaného žalobního důvodu relevantní pouze tehdy, jestliže má Soud za to, že Komise na základě písemných důkazů, na které v napadeném rozhodnutí poukazovala, právně dostačujícím způsobem neprokázala existenci porušení. V tomto ohledu uvádí, že Komise se opírala hlavně o cíl dohody a pouze podpůrně o její výsledek.
- 66 Pokud jde o argument Komise založený na bodu 1088 rozsudku Soudu ze dne 15. března 2000, *Cimenteries CBR a další v. Komise*, tzv. „Cement“ (T-25/95, T-26/95, T-30/95 až T-32/95, T-34/95 až T-39/95, T-42/95 až T-46/95, T-48/95, T-50/95 až T-65/95, T-68/95 až T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 a T-104/95, *Recueil*, s. II-491), podle něhož je porušení zvláště závažné, pokud spočívá v dohodě směřující k vyloučení hospodářské soutěže na trhu, na němž je hospodářská soutěž již velmi omezena, společnost JFE-Kawasaki uvádí, že okolnosti projednávaného případu jsou velmi odlišné od skutkového základu tohoto rozsudku. V projednávané věci podle ní vzhledem k existenci čtyř velkých výrobců Společenství existuje uvnitř Evropy, alespoň na strukturální úrovni, živá hospodářská soutěž, což vede k tomu, že celá potenciální japonská konkurence je zanedbatelná. Naopak ve věci, ve které byl vydán rozsudek *Cement*, existovala řada uzavřených zeměpisných monopolů.
- 67 JFE-Kawasaki uplatňuje, že podle znění bodů 61 až 77 odůvodnění samotného napadeného rozhodnutí se Základní pravidla netýkala offshore trhu Spojeného království, dokonce ani jiných offshore trhů Společenství. Zvláště z bodu odůvodnění 62 napadeného rozhodnutí vyplývá, že Základní pravidla platila pro situaci, jež existovala na domácích trzích, přičemž pokud jde o offshore trh Spojeného království, požíval zvláštního statutu tzv. „částečné ochrany“ nebo „omezené

ochrany“. Prohlášení učiněné v bodě 102 odůvodnění napadeného rozhodnutí, podle něhož se smluvní strany dohody musely vzdát dodávek dotčených trubek na domácí trhy, je neslučitelné se smíšeným statutem, který je offshore trhu Spojeného království připisován v bodě 62 odůvodnění.

- 68 Dodávky bezešvých trubek z nelegovaných ocelí japonského původu na offshore trh Spojeného království se vyznačovaly svým trváním a rozsahem. V tomto ohledu se společnost Nippon opírá zejména o tabulku uvedenou v bodě 68 odůvodnění napadeného rozhodnutí, z níž vyplývá, že japonské žalobkyně prodaly na trhu Spojeného království velké množství bezešvých ocelových trubek. Okolnost, podle níž se tyto číselné údaje vztahují na všechny ocelové trubky, a nikoliv pouze na trubky uváděné napadeným rozhodnutím, neovlivňuje jejich relevanci a vyplývá ze skutečnosti, že tito výrobci zásobovali oblast kontinentálního šelfu Spojeného království mnoha druhy trubek, a to standardními trubkami OCTG, naftovodnými trubkami a trubkami OCTG prémium. Nippon rovněž uvádí, že vývozy vyčíslené japonskými celními úřady pro období let 1988 až 1996 a statistiky pocházející od svazu japonských vývozců oceli pro období let 1977 až 1987 existenci takové konkurence potvrzují. Sumitomo rovněž tvrdí, že její prodeje trubek na trzích Evropského společenství, zejména na trhu kontinentálního šelfu Spojeného království, byly významné a předkládá důkazy na podporu tohoto tvrzení. Nippon zvláště napadá použití číselného údaje 230 000 tun, jenž uvádí Komise jako průměrné roční prodeje naftovodných trubek členů Evropsko-japonského klubu na uvedených trzích Společenství. Prodeje uskutečněné všemi členy tohoto klubu dosáhly výše 71 000 tun naftovodných trubek za rok. Pokud jde o společnost JFE-NKK, odkazuje na podrobné číselné údaje, které Komisi poskytla v odpovědi na její žádost o poskytnutí informací, a ze kterých vyplývá, že se během období stanoveného pro porušení nikterak nezdržela prodeje svých trubek na evropských trzích. JFE-Kawasaki uplatňuje, že ačkoliv její prodeje zůstaly na všech evropských trzích minimální, přesto vyvinula velké úsilí pro jejich realizaci, zejména na offshore trhu Spojeného království.

69 Mimoto existence silné konkurence ze strany japonských výrobců, zejména na trhu Spojeného království, je výslovně prokázána listinnými důkazy, které Komise shromáždila během svého šetření provedeného u evropských výrobců. Zejména dokument uvedený na s. 4902 spisu Komise s nadpisem „Přípis pro předsedy představenstev“ („Paper for Presidents“) uvádí „současnou agresivitu [Japonců] u [trubek] OCTG“ a pět záznamů společnosti Vallourec – a sice záznam ze dne 23. března 1990 uvedený na s. 15622 uvedeného spisu, s nadpisem „Úvahy týkající se obnovení smlouvy VAM“ (dále jen „záznam Úvahy týkající se obnovení smlouvy VAM“), záznam ze dne 2. května 1990 uvedený na s. 15610 spisu, s nadpisem „Strategické úvahy týkající se vztahů s VLR“ (dále jen „záznam Strategické úvahy“), záznam ze dne 1. června 1990 uvedený na s. 15591 spisu, s nadpisem „Obnovení smlouvy VAM BSC“, záznam Jednání dne 24. července 1990 a konečně záznam uvedený na s. 15596 spisu, bez uvedení data s nadpisem „Rozhovor s BCS“ všechny potvrdily, že společnost Vallourec se domnívala, že prodeje japonských výrobců na offshore trhu Spojeného království byly velmi znepokojující. Rovněž fax společnosti Mannesmann ze dne 16. srpna 1993 uvedený na s. 2493 spisu Komise, uvádí japonskou konkurenci v oblasti cen, která učinila podání nabídky v určitých nabídkových řízeních pro společnost Mannesmann nezajímavým.

70 Mimoto jednak z dopisu ze dne 6. června 1994 adresovaného Styčným výborem odvětví ocelových trubek Evropského Společenství Komisi uvedeného na s. 5243 spisu Komise (dále jen „dopis styčného výboru ze dne 6. června 1994“) a jednak z protokolu z jednání uvedeného styčného výboru konaného dne 24. srpna 1994, uvedeného na s. 5103 spisu Komise vyplývá, že evropští výrobci měli za to, že japonští výrobci představují agresivní soutěžitele a že rozsah jejich prodejů ohrožuje jejich postavení na offshore trzích členských států Společenství. Protokol z jednání styčného výboru konaného dne 24. srpna 1994 také prokazuje, že podíly japonských výrobců na trhu dosáhly výše 25 % na offshore trzích Společenství a Faerských ostrovů s výrobky OCTG všech druhů ocelí a 34 % na offshore trzích Společenství a Norska s výrobky OCTG z nelegovaných ocelí. Sumitomo opět na podporu svého tvrzení, pokud jde o rozsah dovozů japonského původu, poukazuje na fax Evropského svazu pro ocelové trubky (původně Styčný výbor odvětví ocelových trubek Evropského společenství) ze dne 5. října 1994 uvedený na s. 4723, jakož i na návrh nedatovaného dopisu adresovaného p. Largeovi, zaměstnanci Komise, uvedený na s. 4725 spisu Komise. Rovněž prohlášení evropských výrobců, zejména odpovědi společnosti Dalmine ze dne 29. května 1997 na otázky kladené Komisí na základě článku 11 nařízení č. 17 uvedené na s. 15162 spisu Komise (dále jen „odpovědi společnosti Dalmine ze dne 29. května 1997“) a odpovědi společnosti

Corus ze dne 13. srpna 1997 uvedené na s. 11916 spisu (dále jen „odpovědi společnosti Corus“), tuto tezi potvrzují. Odpovědi společnosti Corus prokazují zejména skutečnost, že japonští výrobci směřovali na offshore trh Spojeného království. Nippon zdůrazňuje, že podle dokumentu „g) Japonci“ [„g) Japanese“ document] uvedeného na s. 4909 spisu Komise a sepsaného evropskými podniky, „Nippon [...] [se stával] stále agresivnějším v oblasti kontinentálního šelfu Spojeného království“.

- 71 Okolnost, podle níž japonští výrobci prodali na offshore trhu Spojeného království velké množství ocelových trubek, zejména trubek OCTG prémium a naftovodných trubek zvláštního provedení a využití, aniž by prodali značná množství těchto výrobků na onshore trzích členských států Společenství, byla podle japonských výrobců v rozporu s tím, co tvrdí Komise, naprosto logická a slučitelná s neexistencí uvážené dohody. Konkrétně tyto výrobky, pokud jsou určeny k použití offshore, jsou vysoké kvality a velmi drahé. Mimoto je pro zahraniční výrobce celkově snadnější soutěžit s domácími výrobci zvláštních výrobků, jako jsou trubky OCTG prémium, než co se týče standardních výrobků, jako jsou standardní závitové trubky OCTG.
- 72 Mimoto kontinentální šelf Severního moře, zejména offshore trh Spojeného království, tvoří, jak to dokazuje dokument „g) Japonci“, největší část evropského trhu s ocelovými trubkami. Z toho vyplývá, že onshore trhy Společenství s těmito výrobky jsou poměrně omezené. Nejeví se tedy jako příliš rentabilní. Mimoto podmínky hospodářské soutěže existující na britském offshore trhu jsou velmi odlišné od podmínek, které existují na onshore trzích Společenství. Japonské prodeje na onshore trzích Společenství byly totiž znevýhodněné kumulativním účinkem některých překážek obchodu, z nichž většina na britském offshore trhu neexistovala. Komise to nevzala v napadeném rozhodnutí v úvahu, neboť opomněla rozlišovat mezi offshore trhy a onshore trhy. Nippon přitom uplatňuje, že onshore trhy byly vzhledem k těmto překážkám pro japonské výrobce prakticky uzavřeny, alespoň

pokud jsou zkoumány jako celek. Tato okolnost je podle společnosti Sumitomo, co se týče standardních trubek OCTG, potvrzena dopisem společnosti kupující tento druh výrobků, která potvrdila, že japonští výrobci jí tento druh výrobků nabídli k prodeji, ale že navrhovaná cena nebyla zajímavá a že dodací lhůty byly delší než lhůty poskytované evropskými výrobci. Podle společnosti Sumitomo se odkaz na japonské dodavatele na internetové stránce této společnosti, na který poukazuje Komise, týkal trubek OCTG prémium, a nikoliv standardních trubek OCTG.

73 Co se týče překážek dovozů japonských trubek do Evropského společenství, mají japonské žalobkyně za to, že zaprvé tradiční obchodní politika Společenství, která směřovala k ochraně evropských trhů zejména pomocí dohod o sebeomezeních uzavřených mezi Komisí a japonskou vládou, takovou překážku tvoří. Základním cílem této politiky bylo zachování existující obchodní výměny. Japonské žalobkyně v daném případě uvádějí, že bezešvé trubky na onshore trhy Společenství po dobu, kdy byly tyto dohody o sebeomezeních v platnosti, nevyvážely, nebo že tak činily ve velmi malých množstvích, a že v důsledku této politiky byly od vývozu svých výrobků na tyto trhy odrazeny.

74 V praxi měla být první dohoda o sebeomezeních, jež se týkala ocelových trubek uzavřena v březnu 1978. Poslední dohoda obnovující závazky sebeomezení, pocházející z prosince 1989, měla zůstat v platnosti do konce roku 1990. Komise sama v bodě 134 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že tyto dohody japonské výrobce odradily od vývozu jejich ocelových trubek do Evropy před rokem 1990. Tím byla tudíž, pokud jde o japonské žalobkyně, během období, kdy byly dohody o sebeomezeních v platnosti, vyloučena samotná možnost projevu shodné vůle postačujícího ve smyslu rozsudků Soudu ze dne 11. března 1999, Thyssen Stahl v. Komise (T-141/94, Recueil, s. II-347, bod 262), a Cement bod 66 výše (bod 917). JFE-NKK dodává, že je to sama Komise, kdo podpořil japonské výrobce v tom, aby přijali obchodní politiku, která je jim v současnosti vytýkána, zatímco ani nepodala

důkaz o datu, ke kterému byly dohody o sebeomezeních ukončeny. Japonské žalobkyně se za účelem odůvodnění svých návrhů na snížení pokut v širší míře odvolávají na prodloužení platnosti dohod o sebeomezeních (viz body 136 a následující a body 511 až 513 níže).

75 Zadruhé japonscí výrobci ocelových trubek byli od vývozu na onshore trhy Společenství s bezešvými ocelovými trubkami z nelegovaných ocelí odrazeni, neboť na základě společného celního sazebníku čelili vysokým clům. Mezi lety 1977 a 1994 nebyla cla uvalovaná na dovoz bezešvých ocelových trubek na onshore trhy Společenství nikdy nižší než 9 %. Tvrzení učiněné v bodě 138 odůvodnění napadeného rozhodnutí, podle něhož vzala Komise tento faktor v úvahu, nemožňuje v žádném případě pochopit důvod, kvůli kterému nemohla být tato okolnost podle Komise považována za překážku japonských prodejů. Sumitomo v tomto ohledu tvrdí, že latinskoameričtí výrobci byli v rámci obecného preferenčního systému podrobena nižším clům. Také během doby trvání porušení stanoveného Komisí měla řada dohod o volném obchodu uzavřených se zeměmi ze střední a východní Evropy odstranit cla uvalovaná na ocelářské výrobky původem z těchto zemí. Z toho vyplývá, že dovozy ze všech těchto třetích zemí byly vůči japonským dovozům zvýhodněny.

76 Zatřetí náklady na přepravu, a pokud jde o trubky určené pro použití onshore, náklady vztahující se k jejich nakládce, vykládce v přístavu určení ve Společenství, jakož i přepravě po moři nebo po zemi do místa určení, zvětšily ve vztahu k evropským výrobcům soutěžní nevýhodu japonských výrobců ocelových trubek, zejména na onshore trzích Společenství. Mimoto jelikož jsou množství trubek objednávaná na evropských onshore trzích malá, náklady na přepravu za dodanou tunu jsou o to vyšší. Krom toho jsou náklady na přepravu v procentním vyjádření fakturovaných cen pro standardní výrobky OCTG uváděné napadeným rozhodnutím, vzhledem k jejich relativně nízké hodnotě, zvláště vysoké. Japonscí výrobci uvádějí v tomto ohledu různé číselné údaje údajně sestavené z cen skutečně dosažených za dodávku bezešvých ocelových trubek do Evropy. Prohlášení Komise, podle nichž mohou být nakládky za účelem snížení ceny přepravy seskupeny, tuto

tezi nevyvrací, neboť je třeba uznat, že úroveň cen zůstala navzdory této možnosti odstrašující. Význam nákladů na přepravu pro japonské výrobce byl rovněž potvrzen dopisem styčného výboru ze dne 6. června 1994, a to navzdory skutečnosti, že cílem, jenž tento dokument sledoval, bylo upoutání pozornosti Komise na vážnost ohrožení, které představovaly japonské dovozy trubek. Nepřímo je tato okolnost také potvrzena rozhodovací praxí Komise, zejména rozhodnutím 93/247/EHS ze dne 12. listopadu 1992, prohlašujícím slučitelnost spojení podniků se společným trhem (věc IV/M.222 – Mannesmann v. Hoesch) (Úř. věst. 1993, L 114, s. 34, bod odůvodnění 102). Stejně tak z rozhodnutí Komise ze dne 26. února 1998 prohlašujícího slučitelnost spojení podniků se společným trhem (věc IV/M.1014 – British Steel v. Europipe) (Úř. věst. C 181, s. 3) vyplývá, že pokud jde o prodeje malých množství málo specifikovaných výrobků, tvoří vzdálenost pro výrobce usazené mimo Společenství významnou nevýhodu.

77 K tomuto bodu společnost JFE-Kawasaki dodává, že japonští výrobci byli znevýhodněni nejen vzhledem k evropským výrobcům, ale také vzhledem k jiným výrobcům ze třetích zemí. Například přepravné z Japonska do Itálie nebo do Spojeného království je vyšší o 40 až 50 % než přepravné z Argentiny. Pokud jde o argument Komise, podle něhož z přílohy 5 napadeného rozhodnutí vyplývá, že italský trh byl chráněn před japonskými dovozy, ale nikoliv před dovozy ze třetích zemí, společnost Sumitomo uvádí, že tato příloha se týká všech trubek OCTG a naftovodných trubek, takže pro posouzení zvláštní situace výrobků uvedených v článku 1 napadeného rozhodnutí není relevantní.

78 JFE-Kawasaki a JFE-NKK odmítají posouzení Komise uvedené v bodě 137 odůvodnění, podle něhož byly všechny prodeje za cenu vyšší než variabilní náklady z hlediska nabídky odůvodněné, jelikož se trh s ocelovými trubkami nacházel v situaci strukturálního převisu kapacity, a takové prodeje jim tedy umožňovaly pokrývat jejich fixní náklady. Jednak jsou náklady na přepravu ocelových trubek vůči jiným ocelářským výrobkům z důvodu velkého rozměru uvedených trubek zvláště

vysoké. Kromě toho opomíjí posouzení Komise zohlednit skutečnost, že japonští výrobci mají omezenou kapacitu pro výrobu ocelí, a že z tohoto důvodu mají zájem na maximalizaci svých zisků, pokud možno prostřednictvím prodeje ocelářských výrobků, u kterých dosahují nejvyššího ziskového rozpětí. Skutečnost, že variabilní náklady lze pokrýt prostřednictvím prodeje určitého výrobku, nestačí k tomu, aby byl vyvozen závěr, že je v obchodním zájmu japonských výrobců takové prodeje realizovat.

79 Pokud jde o posouzení Komise, podle něhož jsou výrobní kapacity ocelových výrobků specializované, takže je nelze vyčlenit na výrobek, u kterého je ziskové rozpětí nejvyšší, společnost Kawasaki namítá, že první fáze výrobního procesu je pro všechny výrobky z oceli společná. Přitom právě v této fázi jsou její výrobní kapacity omezené. Sumitomo mimoto uvádí, že převis výrobní kapacity ovlivnil evropské výrobce stejně tak jako japonské. V důsledku toho byla tato okolnost neutrální a nevýhoda plynoucí z jiných faktorů, na které bylo poukázáno, přetrvávala, za předpokladu, že japonští výrobci vůbec měli zájem na realizaci prodejů za ceny sotva dosahující výše jejich variabilních nákladů.

80 Začtvrté jsou japonští výrobci znevýhodněni vůči svým evropským soutěžitelům, co se týče dodacích lhůt. Na dopravu ocelových trubek vyrobených v Japonsku až do Evropy je totiž třeba čtyř až šesti týdnů. Jestliže Komise v bodě 137 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí, že dotčené podniky mají za to, že dodací lhůty tvoří překážky japonským dovozům trubek OCTG prémium, které se používají zejména v oblasti kontinentálního šelfu Spojeného království pro určité projekty, neplatí tato okolnost pro standardní trubky OCTG. Pro uživatele trubek OCTG prémium je totiž drahé, vyměnit spojení prémium, když se jednou rozhodl pro jedno ze spojení tohoto typu, nabízených různými výrobci, takže dopad dodacích lhůt je na tomto trhu menší. Naproti tomu na trhu standardních trubek OCTG představuje možnost dodávat trubky v kratší lhůtě významnou výhodu. Co se týče naftovodných trubek „zvláštního provedení a využití“, jsou dodavatelé vzhledem k zvláštnímu zacházení, které je u těchto trubek nezbytné, nuceni provádět dodávky ve velmi krátkých lhůtách, takže dodací lhůty nabývají v jejich ohledu ještě větší důležitosti.

Konečně jelikož výrobky OCTG a naftovodné trubky „zvláštního provedení a využití“ jsou prodávány přímo uživatelům, nelze tuto překážku obejít nepřímými prodeji prostřednictvím velkoobchodníků.

81 Zapáté domácí trh každého ze čtyř členských států Společenství, v nichž mohly být největší prodeje onshore realizovány – a to Německa, Francie, Itálie a Spojeného království – byl ovládnán domácími výrobci. Tato situace není nezbytně důsledkem dohody o rozdělení trhů, jelikož určité objektivní faktory, zejména ekonomické, domácí výrobce zvýhodňovaly. Postavení těchto domácích výrobců bylo zvláště posíleno nákupní politikou jejich hlavních zákazníků na tomto trhu, a sice domácích podniků přepravy a distribuce plynu, které byly často státními podniky. Komise existenci takové situace uznala ve svém rozhodnutí 93/247.

82 Například společnost Corus (původně British Steel) měla v dotčené rozhodné době výsadní vztahy se společnostmi British Gas a BP (původně British Petroleum), což pokud jde o BP dokazuje dokument s nadpisem „Protokol z technického styčného jednání BP engineering/British Steel“ („Minutes of technical liaison meeting by BP engineering/British Steel“) uvedený na s. 681 spisu Komise. Rovněž výpovědi učiněné zaměstnanci společnosti Dalmine, uvedené na s. 8220 b4 spisu Komise (dále jen „výpovědi zaměstnanců společnosti Dalmine“), potvrzují jednak to, že zaměstnancům společnosti Agip, která byla nejdůležitějším z petrochemických podniků Itálie, nabízeli úplatky, aby dohlédli na to, aby tento podnik nežadával objednávky na bezešvé ocelové trubky u jiných výrobců, a jednak to, že se společnost Agip obecně snažila upřednostňovat italské výrobce. Dokument s nadpisem „Setkání se společností Distrigaz“ uvedený na s. 2298 spisu Komise stejným způsobem potvrzuje existenci vůle společnosti Distrigaz nežadávat objednávky dodavatelům usazeným mimo Společenství. Směrnice Rady 90/531/EHS ze dne 17. září 1990 o řízeních o zadávání zakázek v oboru vody, energie, dopravy a telekomunikací (Úř. věst. L 297, s. 1) ve svém jedenáctém a dvanáctém bodě odůvodnění obecně potvrzuje, že veřejné zakázky byly v oborech těžby, dopravy a distribuce plynu a ropy před jejím vstupem v účinnost uzavřené. Mimoto její článek 29, který upravuje

postavení výrobců ze třetích zemí do budoucna, jim na rozdíl od toho, co jak se zdá uvádí napadené rozhodnutí, nezajišťuje stejný přístup k evropským veřejným nabídkovým řízením. Podle společnosti JFE-NKK japonští výrobci v plné míře z pravidel stanovených směrnicí 90/531 netěžili, protože dohoda o veřejných nabídkových řízeních (příloha rozhodnutí Rady 80/271/EHS ze dne 10. prosince 1979, týkající se uzavírání mnohostranných dohod, které vyplynuly z obchodních jednání v letech 1973-1979, Úř. věst. 1980, L 71, s. 1) se na obory průzkumu, těžby nebo přepravy ropy nebo zemního plynu nepoužívá.

- 83 Zašesté evropské podniky předložily Komisi antidumpingové stížnosti s cílem vyloučit výrobce usazené mimo Společenství z trhů Společenství. V letech 1977 až 1998 tak bylo proti výrobcům bezešvých ocelových trubek usazeným mimo Společenství zahájeno sedm řízení, z nichž jediné bylo skončeno, aniž by byl přijat závazek nebo uloženo clo. Je sice pravda, že se žádné z dotčených antidumpingových řízení netýkalo dovozů původem z Japonska, avšak tato okolnost, pokud jde o offshore trh Spojeného království, není překvapivá, protože kontinentální šelvy členských států se nacházely mimo územní působnost antidumpingové právní úpravy Společenství, použitelné v rozhodné době. Naproti tomu, co se týče onshore trhů, měla možnost takové řízení zahájit, na rozdíl od toho, co tvrdí Komise v bodě 137 odůvodnění napadeného rozhodnutí, na japonské výrobce silný odstrašující účinek. Prosté zahájení antidumpingového řízení by totiž vzhledem k vyšetřovacím opatřením, které přijala Komise, vedlo k nákladné pracovní zátěži japonských výrobců. Opodstatněnost tohoto argumentu je potvrzena skutečností, která vyplývá z Přípisu pro předsedy představenstev, že evropské podniky měly v úmyslu pohrozit japonským podnikům tím, že podají antidumpingové stížnosti. Evropští výrobci také vyvíjeli tlak na Komisi s cílem rozšířit celní území Společenství na offshore trhy členských států, o čemž svědčí zejména dopis styčného výboru ze dne 6. června 1994.

84 Zasedmé náklady spojené s trvalým dodržováním různých vnitrostátních předpisů členských států Společenství a velmi se lišícími podmínkami pro vydávání licencí tvořily další významnou překážku v obchodní výměně. Souhrnně řečeno, standardní norma „API“ v podstatě představuje pouze základní normu a vzhledem k tomu je rovněž nezbytné dodržovat vnitrostátní normy, dokonce i doplňkové normy prosazované některými zvláštními zákazníky. Podle společnosti Nippon je například v Německu nezbytné osvědčení zaručující kvalitu jak výrobní techniky, tak i výrobní kontroly a kvalifikace zaměstnanců. Řízení, jehož předmětem je vydávání těchto osvědčení, předpokládá předložení obsáhlých spisů v německém jazyce a zaplacení poplatku dosahujícího až výše 45 000 německých marek každé dva nebo tři roky. V rozhodnutí 93/247 Komise uznala, že existence takových vnitrostátních norem tvoří důležitou překážku obchodu s ocelovými trubkami uvnitř Společenství. Toto konstatování platí zejména pro dovozy japonského původu. Od tohoto objektivního závěru stanoveného v rozhodnutí 93/247 se nelze v projednávaném případě odchýlit z důvodu, na který poukazuje Komise, že o existenci porušení v okamžiku, v němž toto rozhodnutí přijala, nevěděla. Pokud jde o zvláštní nároky určitých petrochemických podniků, společnost JFE-Kawasaki uvádí, že francouzská společnost Total a italská společnost Agip požadovaly „off-line“ kontrolu všech jim dodávaných ocelových trubek. Dodržení tohoto závazku kontroly s sebou nese náklady vyšší než 100 amerických dolarů za tisíc tun.

85 Zaosmé společnosti JFE-NKK, Nippon a JFE-Kawasaki ve svých replikách uplatňují, že společnost Corus těžila z vládní politiky Spojeného království směřující k podpoře prodeje britských dodavatelů na kontinentálním šelfu tohoto státu. Britská vláda tuto politiku realizovala tím, že vytvořila Úřad pro zásobování offshore trhu (Offshore Supplies Office, dále jen „OSO“). Tím, že OSO vyvíjel tlak na hospodářské subjekty činné na kontinentálním šelfu Spojeného království, podařilo se mu podíly na trhu britských dodavatelů zvětšit z 25 až 30 % v roce 1972 (podle zprávy zveřejněné v roce 1997 britským ministerstvem průmyslu a obchodu, s názvem DTI a obsažené v příloze č. 4 repliky ve věci T-67/00, dále jen „zpráva DTI“), na 75 % v roce 1984 a na 87 % v roce 1987 (podle *Bulletinu Evropských Společenství – Příloha* č. 6/1988, bod 115). Za těchto podmínek by bylo pro společnost Corus zbytečné uzavírat dohodu s japonskými výrobci, která by jí zajistila relativní ochranu na offshore trhu, jelikož vzhledem k zásahům OSO se již těžila silné ochrany. Samotný koncept Základních pravidel, zejména vylepšených Základních pravidel, se tak vzhledem k této národní preferenční politice týkal výsadního postavení společnosti Corus na offshore trhu Spojeného království; z výsadního postavení společnosti Corus měli rovněž prospěch jiní evropští výrobci v rozsahu, v němž jí dodávali hladké trubky v důsledku uzavření jejího závodu v Clydesdale. V každém případě je

napadené rozhodnutí v tomto bodě stíženo zjevným pochybením v rozsahu, v němž Komise nevzala v úvahu úlohu, kterou OSO hrál na offshore trhu Spojeného království. Tento britský preferenční systém byl používán do července 1993, kdy byl nahrazen preferenčním systémem Společenství stanoveným směrnicí 90/531. JFE-NKK tvrdí, že o této okolnosti nevěděla a že dokumenty přiložené k její replice, jež tyto okolnosti potvrzují, získala až po podání své žaloby ve věci T-67/00.

- 86 Tyto tři žalobkyně mají rovněž za to, že některé důkazní materiály, na které Komise poukazuje, obsahují narážky na politiku uplatňovanou OSO, čímž tak potvrzují jejich tvrzení k tomuto bodu. Jednak upřesňují, že záznam Obnovení smlouvy VAM BCS obsahuje prohlášení, podle kterého „je třeba vyhnout se tomu, aby byly [Japoncům] otevřeny dveře tím, že se jim poskytne ‚british content‘“, a že autor záznamu Jednání ze dne 24. července 1990 prohlašuje následující: „Nelze vyloučit, že v roce [19]93 přizná OSO evropským výrobcům 3 % preferenci, kterou v současnosti přiznává britským výrobcům“. Odkazy učiněné v záznamu Jednání ze dne 24. července 1990 na podporu Evropského společenství a případné rozšíření 3 % preference na evropské výrobce se vztahují ke vstupu v platnost směrnice 90/531, která stanoví preferenci Společenství v rozsahu, v němž ceny výrobců Společenství nepřevyšují ceny výrobců ze třetích zemí o více než 3 %.

- 87 Okolnost, podle níž prakticky žádný evropský výrobce nedodával bežešvé ocelové trubky do Japonska, což potvrzuje tabulka obsažená v bodě 68 odůvodnění napadeného rozhodnutí, lze rovněž vysvětlit důvody obchodní politiky. Z toho plyne, že celá dohoda o rozdělení trhu, jež se měla týkat tohoto trhu, by postrádala obchodní odůvodnění.

88 Kromě toho zejména z dopisu styčného výboru ze dne 6. června 1994 vyplývá, že japonská veřejná nabídková řízení zůstala evropským výrobcům v oblasti ocelových trubek zcela uzavřena, že japonskému trhu s trubkami dominovala velká sdružení úzce spojená s výrobcí trubek, že náklady na přepravu a prodejní náklady v Japonsku byly pro evropské výrobce velmi vysoké a že činnosti v oblasti průzkumu a výroby ropy a zemního plynu, jakož tedy i v odvětví trubek OCTG byly v každém případě velmi omezené. Mimoto podle faxu ze dne 16. listopadu 1994 zasláného Komisi Evropským svazem pro ocelové trubky byli zahraniční výrobci ocelových trubek, kteří chtěli prodávat své výrobky v Japonsku, povinni za účelem vyhovění japonským předpisům vyplnit velmi podrobný formulář.

89 Komise má zaprvé za to, že napadené rozhodnutí vychází hlavně z cíle dohody omezujícího hospodářskou soutěž. Pro účely dokázání existence porušení uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí tedy nemusela prokázat rovněž existenci konkrétních účinků na společný trh. I za předpokladu, že by překážky obchodu vyjmenované japonskými žalobkyněmi mohly objasnit, proč neprodávaly výrobky uváděné napadeným rozhodnutím na těchto trzích Společenství, nic to nemění na tom, že Komise podala důkaz o existenci dohody, jejímž cílem bylo omezení hospodářské soutěže. V každém případě, pokud jsou okolnosti, kterých se dovolávají žalobkyně, průkazné, závažnost dohody posilují, a nikoliv snižují, jak to zřejmě žalobkyně tvrdí. Komise v tomto ohledu poukazuje na rozsudek Cement, bod 66 výše, v němž bylo rozhodnuto, že ekonomická analýza směřující k prokázání existence objektivních překážek obchodu nemůže zastřít nevyhnutelnou skutečnost listinných důkazů. Soud mimoto upřesnil, že i když by se ekonomická analýza předložená žalobkyněmi měla prokázat jako správná, tento závěr by v konečném vyznění zdůrazňoval závažnost spáchaného porušení, vzhledem k tomu, že uzavřením dotčené dohody měly podniky v úmyslu vyloučit i ten malý zbytek účinné hospodářské soutěže, který na dotčeném trhu ještě přetrvával (body 1087 až 1088 rozsudku).

- 90 Pokud jde o argument společnosti JFE-Kawasaki, podle něhož znění napadeného rozhodnutí vylučuje offshore trh Spojeného království z dohody o rozdělení trhů, Komise namítá, že bod 62 odůvodnění napadeného rozhodnutí velmi jasně uvádí, že tento trh byl dohodou dotčen, jelikož byl „částečně chráněn“.
- 91 Zadruhé má Komise za to, že v každém případě právně dostačujícím způsobem prokázala, že dohoda popsaná v článku 1 napadeného rozhodnutí měla na trhy Společenství konkrétní důsledek. Zvláště tabulka uvedená v bodě 68 odůvodnění tohoto rozhodnutí potvrzuje, že dohoda byla na evropských trzích skutečně ve velké míře uplatňována. Existence určité hospodářské soutěže ze strany japonských výrobců na offshore trhu Spojeného království nemohla vést k vyloučení této části porušení prokázané v napadeném rozhodnutí, jelikož tento trh byl chráněn pouze částečně.
- 92 Pokud jde o argument, podle něhož z určitých dokumentů použitých Komisí, zejména z Přípisu pro předsedy představenstev a ze záznamu Rozhovory se společností BSC vyplývá, že se evropští výrobci japonské soutěže na offshore trhu Spojeného království obávali, má Komise za to, že tato obava vyplývala z toho, že statut částečné ochrany tohoto trhu byl v rámci dohody zdrojem zvláštního napětí. V důsledku toho tento argument nezpochybňuje existenci dohody.
- 93 Komise má rovněž za to, že argument vycházející z existence britského preferenčního systému pro výrobky používané v petrochemickém průmyslu na trzích kontinentálního šelfu Spojeného království, který společnosti JFE-NKK, Nippon a JFE-Kawasaki vznesly poprvé ve svých replikách, představuje nový žalobní důvod. Tento žalobní důvod je na základě čl. 48 odst. 2 jednacého řádu nepřijatelný. Podpůrně Komise uvádí, že tento argument vychází z důkazních materiálů připojených k replice, které jsou na základě čl. 48 odst. 1 jednacého řádu nepřijatelné, jelikož se společnosti Nippon a JFE-Kawasaki nepokusily pozdní předložení těchto důkazů odůvodnit. Pokud jde o společnost JFE-NKK, která se omezuje na

prohlášení, že v okamžiku podání své žaloby o těchto důkazních materiálech nevěděla, Komise uvádí, že tento argument není hodnověrný.

- 94 Pokud jde o společnost JFE-NKK, Komise mimoto tvrdí, že tento nový žalobní důvod je nepřijatelný na základě čl. 44 odst. 1 písm. c).
- 95 V každém případě není podle Komise výše uvedená nová argumentace opodstatněná.
- 96 Mimoto má Komise za to, že překážky obchodu, kterých se dovolávají japonské žalobkyně, nikdy nepředstavovaly absolutní překážku dovozu japonských trubek do Společenství. Komise v tomto ohledu uvádí, že žádná z údajných překážek obchodu, kterých se dovolávají japonské žalobkyně, nezabraňovala jiným výrobcům ze třetích zemí, zejména z Latinské Ameriky, vyvážet výrobky, na které se vztahuje napadené rozhodnutí na onshore trhy Společenství.
- 97 Konečně údajná neexistence dodávek bezešvých ocelových trubek do Japonska uskutečňovaných výrobcí Společenství nepředstavuje podle Komise podstatný prvek napadeného rozhodnutí, které se nevztahuje přímo k omezení obchodu ve vztahu k Japonsku. Komise upřesňuje, že dopis styčného výboru ze dne 6. června 1994 a fax Evropského svazu pro ocelové trubky, kterého se na podporu svého důkazu o uzavřené povaze japonského trhu dovolávají japonské žalobkyně, se týká období během něhož o existenci nedovolené dohody nevěděla. Komise z toho vyvozuje, že výklady uváděné v těchto dokumentech evropskými výrobcí sloužily hlavně k zastření existence porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí. V každém případě nejsou důvody, pro které smluvní strany uzavřely dohodu, relevantní pro prokázání její existence.

K druhé části prvního žalobního důvodu, vycházející z nedostatku průkazní síly důkazních materiálů

- 98 Podle japonských žalobkyně neprokazují dokumenty, kterých se Komise dovolává, existenci souhlasné vůle, která by byla schopná zakládat nedovolené dohody sankcionované v článku 1 napadeného rozhodnutí a v každém případě nedokazují účast evropských výrobců na tomto porušení. Japonské žalobkyně v tomto ohledu uvádějí, že prakticky žádný z uvedených dokumentů je nejmenuje, takže jim nemohou být Komisí vytýkány. Článek 1 napadeného rozhodnutí by měl být tedy zrušen z důvodu, že spočívá na analýze, která není právně dostatečně podložená a která vzhledem k této skutečnosti porušuje čl. 81 odst. 1 ES. JFE NKK a Nippon v této souvislosti uvádějí zjevně nesprávné posouzení.
- 99 Podle japonských žalobkyně se jejich evropští soutěžitelé v dokumentech, kterých se dovolává Komise, omezili na odkaz na situaci, která vyplynula z toho, že překážky obchodu bránily japonským výrobcům vyvázet jejich výrobky na evropský trh. Mimoto japonské žalobkyně uvádí, že důkazy týkající se naftovodných trubek „zvláštního provedení a využití“ jsou zvláště omezené a že zrušení napadeného rozhodnutí je nutné, alespoň pokud jde o tyto výrobky. JFE-NKK mimoto uvádí, že reorganizace údajného Evropsko-japonského klubu, která měla být provedena ve formě vylepšených Základních pravidel následně po jednání konaném v Tokiu dne 5. listopadu 1993 (body 83 až 94 odůvodnění napadeného rozhodnutí), není různými dokumenty, kterých se Komise dovolává, uváděna. Odkazuje zejména na Přípis pro předsedy představenstev, dokument „g) Japonci“ a dokument „Rozdělovací klíč“.
- 100 JFE-NKK uplatňuje, že Komise v každém případě nesprávným způsobem provedla analýzu dokumentů, které se odvolávají na Základní pravidla a vylepšená Základní pravidla, zejména ta, které pocházejí od společnosti Dalmine. Důkazní materiály obsažené ve spise Komise by totiž mohly naznačit, že tato pravidla jsou v souladu s nezbytnou racionalizací průmyslu Společenství, a nikoliv s nějakou nedovolenou dohodou. JFE-NKK v tomto ohledu poukazuje zejména na dokument společnosti

Dalmine z května až srpna 1993, s nadpisem „Systém pro bezešvé ocelové trubky v Evropě a vývoj trhu“ („Seamless Steel Tube System in Europe and Market Evolution“) a uvedeného na s. 2051 spisu Komise (dále jen „dokument Systém pro ocelové trubky“), který upřesňuje: „Vhodné řešení problému [společnosti Corus] pro každého lze nalézt pouze v evropském rámci, což zahrnuje akvizice a uzavření závodů v souladu s plánem racionalizace. Vidíme, jak se tento proces v základních stupních rozvíjí [...]“. V rozporu s tím, co vyplývá z argumentů Komise, týkalo se jednání konané dne 6. října 1992, jak potvrzuje protokol z tohoto jednání, uvedený na s. 15178 spisu Komise, nejen trhů střední a východní Evropy, ale také částečně racionalizace průmyslu Společenství. Mimoto měla být tato politika racionalizace podporována Komisí. JFE-NKK tedy uplatňuje, že je nepřiměřené, aby Komise v současnosti vytýkala toto jednání podnikům, které tak konaly proto, aby následovaly její vlastní rady. Navíc společnost JFE-NKK tvrdí, že žádný z dokumentů, kterých se dovolává Komise, neprokázal jakoukoliv spojitost mezi zrušením belgické společnosti NTM, uváděným v bodech 88 a 89 odůvodnění napadeného rozhodnutí a situací japonských výrobců.

101 Mimoto společnost JFE-NKK tvrdí, že důkazní materiály, kterých se dovolává Komise, nepotvrzují definici trhu stanovenou za účelem prokázání porušení konstatovaného v článku 1 napadeného rozhodnutí. Jelikož odpovídající definice dotčeného trhu je podstatnou podmínkou celého posouzení, jež se týká protisoutěžních účinků dané dohody (viz zejména rozsudek SIV a další v. Komise, bod 57 výše), tento nedostatek důkazů stačí k odůvodnění zrušení napadeného rozhodnutí.

102 Podle japonských žalobkyň je prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 velmi vágní a neprokazuje žádným způsobem existenci dohody stanovenou Komisí. Toto prohlášení, které je extrémně stručné, totiž v podstatě uvádí, že domácí trhy požívaly ochrany, aniž by upřesnilo její povahu a přesný dosah. V rozporu s tím, co uvádí Komise v napadeném rozhodnutí, nepotvrzuje prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996, že se výraz „Základní pravidla“ dotýkal respektování domácích trhů ve smyslu zákazu uloženého každému z výrobců prodávat ocelové trubky na domácích trzích jejich soutěžitelů, kteří byli smluvními stranami dohody. JFE-Kawasaki v tomto

ohledu tvrdí, že p. Verluca se v tomto prohlášení omezil na komentování jediného dokumentu, a to záznamu Několik informací, který neosvětluje fungování dohody.

- 103 Mimoto prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 nepotvrzuje, že Spojené království bylo jedním z domácích trhů, na kterém byla nabídka omezena neúčastí jiných výrobců, kteří by byli smluvní stranou dohody o dodávkách trubek na tyto trhy. Toto prohlášení totiž trh Spojeného království kvalifikuje jako částečně chráněný v tom smyslu, že soutěžitel musel navázat kontakt s domácím výrobcem potrubí nebo trubek dříve, než předložil nabídku, a upřesňuje, že toto pravidlo bylo víceméně dodržováno. Nippon výslovně popírá, že navázala kontakt se společností Corus dříve, než předložila nabídku na dotčeném trhu, a uplatňuje, že Komise nepředložila materiály způsobilé prokázat opak. V každém případě japonské žalobkyně tvrdí, že argumentace Komise, podle níž statut částečné ochrany britského offshore trhu je slučitelný s existencí japonských prodejtů na tomto trhu, neumožňuje s dostatečnou přesností pochopit, jaké závazky podle ní s ohledem na tento trh japonsští výrobci přijali.

- 104 Pokud jde o hodnocení Komise, podle něhož je prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 zvláště přesvědčivé a může v případě potřeby samo o sobě stačit ke konstatování existence porušení, společností Sumitomo a JFE-NKK uvádí, že bod 1838 rozsudku Cement, bod 66 výše, na který poukazuje Komise, se vztahuje výhradně na časově blízké důkazní materiály. Navíc z rozsudku Enso-Gutzeit v. Komise, bod 58 výše, zaprvé vyplývá, že doznání učiněné podnikem nemůže tvořit důkaz, který by bylo možné použít vůči jinému podniku, ledaže je podepřeno jinými důkazními materiály (bod 91) a zadruhé, že za okolností, kdy takové doznání spočívá na přesvědčení osoby, která činí prohlášení, je nutné, aby tato osoba základ tohoto přesvědčení vysvětlila, jinak by Komise nemohla použít toto prohlášení vůči třetí osobě (bod 131). Konečně argument Komise, podle něhož není vhodné zkoumat

každý důkazní materiál odděleně, je neslučitelný s přístupem sledovaným Soudem v rozsudku Enso-Gutzeit v. Komise, bod 58 výše, zejména v bodech 102 a 151 až 153.

- 105 Mimoto prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 není potvrzeno ostatními důkazními materiály uvedenými v napadeném rozhodnutí, zejména co se týče škály výrobků uvedených v jeho článku 1, smyslu a dosahu Základních pravidel a doby trvání porušení.
- 106 Výrobky uváděné napadeným rozhodnutím a prohlášením p. Verlucy ze dne 17. září 1996, a sice výlučně standardní trubky OCTG a naftovodné trubky „zvláštního provedení a využití“, se plně neshodují s výrobky uváděnými v jiných dokumentech, kterých se dovolává Komise za účelem potvrzení tohoto prohlášení, zejména v dokumentech pocházejících od společnosti Vallourec, kterážto zaměstnávala p. Verluca v rozhodné době. Za těchto podmínek nemají tyto ostatní dokumenty vzhledem k porušení uvedenému v článku 1 napadeného rozhodnutí žádnou důkazní hodnotu.
- 107 Zejména záznamy Úvahy o smlouvě VAM, Strategické úvahy, Obnovení smlouvy VAM BSC, Jednání konané dne 24. července 1990 a Rozhovory s BSC se všechny týkaly trubek opatřovaných závití pomocí spojení prémium označovaných „VAM“, a nikoliv standardních trubek OCTG.
- 108 Mimoto okolnost, podle níž záznam Strategické úvahy odkazuje na „Trh P“, a sice trh s trubkami OCTG prémium, jakož i skutečnost, že p. Verluca v něm výslovně upřesňuje, že jeho analýza se nevztahuje na řezání standardních spojů označovaných „Buttress“ (s. 15619 spisu Komise), potvrzují tezi japonských žalobkyň. Rovněž odkazy na společnost Hunting a na jiné spoje v záznamu Rozhovor s BSC se týkají trubek OCTG prémium, a nikoliv standardních trubek OCTG, jak tvrdí Komise. Autor tohoto záznamu totiž zmiňuje potřebu „neutralizovat Fox“, což je spojení prémium patentované společností JFE-Kawasaki. Záznam Úvahy o smlouvě VAM

odkazuje na hladké trubky a trubky OCTG prémium opatřované spoji lokálně, zejména trubky se spoji Fox. Záznam Jednání ze dne 24. července 1990 se rovněž týká výrobků z nerezavějící oceli, které měly být výslovně z působnosti napadeného rozhodnutí podle jeho bodu 28 odůvodnění bez ohledu na jejich způsob řezání vyloučeny.

- 109 Konečně žádný z těchto záznamů se netýká naftovodných trubek. V každém případě tyto záznamy obsahují pouhé úvahy a osobní spekulace zaměstnanců společnosti Vallourec a odkaz na Základní pravidla, aniž by je však vysvětlovaly. Tyto poznatky žádným způsobem neprokazují existenci názorové shody mezi adresáty napadeného rozhodnutí a ani shodujících se prvků se zřetelem na prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996.
- 110 Komise se rovněž dovolává interního záznamu společnosti Vallourec ze dne 27. ledna 1994 uvedeného na s. 4822 spisu Komise s nadpisem „Protokol z rozhovoru s JF v Bruselu 25/1“ (dále jen „Protokol z rozhovoru s JF“). Tento dokument není relevantní, poněvadž se týká výlučně lichoběžníkových závitů a trubek VLR + závitů NTM“, a nikoliv výrobků uváděných napadeným rozhodnutím.
- 111 Navíc Komise použila Přípis pro předsedy představenstev a dokument „g) Japonci“, ačkoliv není možné přesnou škálu výrobků, které tyto dokumenty uvádějí, vymezit. Tyto důkazní materiály totiž obsahovaly odkazy toliko na jiné výrobky, které jsou uváděné napadeným rozhodnutím a prohlášením p. Verlucy ze dne 17. září 1996, jako jsou trubky OCTG z nerezavějící oceli a svařované trubky, jakož i odkazy zahrnující škálu výrobků, z níž jsou tam některé výrobky uváděny a jiné nikoliv. Z těchto dokumentů jasně vyplývá, že se analýza, kterou obsahují, týkala hlavně trhu s trubkami OCTG prémium, a nikoliv v projednávaném případě dotčených výrobků. Argument Komise uvedený v bodě 10 její dupliky ve věci T-68/00, kterým je uplatňováno, že Přípis pro předsedy představenstev spočívá na předpokladu, podle něhož byly pouze trubky OCTG, a nikoliv trubky OCTG prémium dotčeny

dohodami existujícími k datu, kdy tyto dokumenty byly sepsány, potvrzuje, že japonský útok, který tento dokument uvádí, se nezbytně týkal standardních trubek OCTG.

- 112 Pokud jde o dokument Rozdělovací klíč, týká se znatelně omezenější škály výrobků než škály uváděné v prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996. Tento dokument totiž obsahuje především zmínku „otevřená veřejná nabídková řízení pro bezešvé trubky API“ („SMLS API OPEN TENDER“). V tomto dokumentu tedy jde výlučně o trh se standardními trubkami OCTG, jež tvoří předmět všeobecných otevřených nabídkových řízení. Japonské žalobkyně v tomto ohledu uvádějí, že podle prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 se v Evropě nekonala žádná velká veřejná nabídková řízení („pas de gros Tenders“) pro výrobky, které uvádí. Trh, který je uveden v dokumentu Rozdělovací klíč, tedy neexistuje. Japonské žalobkyně potvrzují, že toto tvrzení odpovídá podmínkám existujícím na evropském trhu v tomto období, a dovozují, že navrhovaný rozdělovací klíč neměl, pokud jde o Evropu, žádný smysl, jelikož by se týkal neexistujícího trhu. Sumitomo odhaduje, že autor dokumentu Rozdělovací klíč musel pochybit, neboť tento dokument nemůže být předmětem žádného soudržného a racionálního výkladu. Mimoto se v Japonsku během doby trvání porušení uvedené v napadeném rozhodnutí nikdy veřejná nabídková řízení na trubky OCTG nekonala.
- 113 V rozporu s tím, co tvrdí Komise, je jasné, že dokument Rozdělovací klíč se žádným způsobem netýká naftovodných trubek. Komise v bodě odůvodnění napadeného rozhodnutí totiž uvedla, že zkratka „API“ se týká standardních trubek OCTG a výklad dosahu této zmínky nemůže ve stádiu soudního řízení změnit. Navíc zkratky C/S a T/B obsažené v samotném dokumentu Rozdělovací klíč toto tvrzení potvrzují. Konečně ve skutečnosti existují normy API pro veškeré trubky OCTG a naftovodné trubky, takže je třeba z argumentu Komise dovodit, že se tento dokument týká rovněž výrobků, na které se napadené rozhodnutí nevztahuje.

- 114 Pokud jde o důkazní hodnotu listinných důkazních materiálů vzhledem k samotné existenci porušení, japonské žalobkyně nejprve uvádějí, že p. Verluca v záznamu Strategické úvahy doporučoval řešení spočívající v upřednostnění skupiny VAM, podle něhož by japonští výrobci mohli volně pokračovat v hospodářské soutěži v oblasti trubek VAM na trhu Spojeného království. Mimoto tento záznam pochází z období, kdy dohody o sebeomezeních byly v platnosti a během něhož nebyla existence systému rozdělení trhů zakázána. Z tohoto podle společnosti Sumitomo vyplývá, že pokud Soud přijme argumentaci japonských žalobkyň, pokud jde o trvání dohod o sebeomezeních (viz body 139 a následující výše), sníží tato okolnost důkazní hodnotu všech dokumentů pocházejících z roku 1990, zvláště různých záznamů společnosti Vallourec. Tyto materiály by pak totiž mohly být považovány pouze za přípravné dokumenty dohody, a nikoliv za důkazy dohody existující v okamžiku jejich sepsání. Mimoto odkaz na „současný systém“ v záznamu Rozhovory s BCS se výslovně vztahuje na Dálný východ, Jižní Ameriku a Střední východ a odkaz v tomtéž dokumentu na politiku pevných cen pro „záležitosti Severního moře“ („aff North Sea“), s jejichž dodržováním japonští výrobci tehdy případ od případu souhlasili, je v rozporu se zásadou zákazu uloženého japonským výrobcům prodávat předmětné trubky popsanou v prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996. JFE-NKK v tomto ohledu uvádí, že p. Verluca je autorem záznamu Rozhovory s BSC.
- 115 Mimoto záznam Úvahy o smlouvě VAM uvádí možnost získat „Japonce k tomu, aby nezasahovali na trh UK a aby se problém vyřešil mezi Evropany“, takže dohoda týkající se trhu Spojeného království v březnu 1990 zjevně neexistovala. Rovněž záznam Jednání dne 24. července 1990 používá podmiňovací způsob, když zmiňuje možnost přijmout vylepšená Základní pravidla, která „by Japoncům zakazovala přístup do VB“, z čehož vyplývá, že v červenci 1990 dohoda ještě neexistovala.
- 116 Pokud jde o dokument „g) Japonci“ a Přípis pro předsedy představenstev, jedná se výlučně o přípravné dokumenty, sepsané pravděpodobně zaměstnancem společnosti Corus pro účely jednání mezi evropskými výrobci, které se muselo konat před jednáním Evropsko-japonského klubu v Tokiu dne 5. listopadu 1993. Tyto dokumenty tak nemají s ohledem na postoj japonských výrobců žádnou důkazní

hodnotu a natožpak s ohledem na jejich údajnou účast na dohodě, kterou Komise uvádí v článku 1 napadeného rozhodnutí. Právě naopak z těchto dokumentů vyplývá, že japonští výrobci byli na offshore trhu Spojeného království agresivními soutěžiteli a že výrobci Společenství se nanejvýše pokoušeli s japonskými výrobci dospět k dohodě, jejíž obsah není jasný. Nippon zdůrazňuje, že dokument „g) Japonci“ výslovně na její agresivitu na offshore trhu Spojeného království odkazuje.

- 117 Mimoto je systém omezení japonských prodejů údajně stanovený v Přípisu pro předsedy představenstev a v dokumentu „g) Japonci“ neslučitelný s výkladem Základních pravidel obsaženým v prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996, podle něhož byli japonští výrobci povinni kontaktovat společnost Corus před uvedením svých výrobků na trh Spojeného království. JFE-NKK uvádí, že popis Základních pravidel obsažený v napadeném rozhodnutí není v souladu ani s důkazy uváděnými Komisí, ani s jejich výkladem předloženým v její duplice ve věci T-67/00. Takový rozpor musí v souladu s judikaturou (viz zejména rozsudek SIV a další v. Komise, bod 57 výše) nezbytně vést ke zrušení napadeného rozhodnutí.
- 118 Mimoto Přípis pro předsedy představenstev uvádí závazek japonských výrobců omezit „určité své dodávky“ („some of their deliveries“) na kontinentálním šelfu Spojeného království, zatímco body 101 a 102 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádějí rozdělení trhů bez rozdílu. I zde postačuje podle společnosti JFE-NKK tento rozpor sám o sobě k tomu, aby vedl ke zrušení napadeného rozhodnutí. Pokud jde o dokument „g) Japonci“, vyplývá z něho, že japonští výrobci se v každém případě domnívali, že prodeje vycházející ze smluv byly z jakékoli dohody vyloučeny, což mimoto snižuje důkazní hodnotu dokumentu Rozdělovací klíč, jenž se týká, pokud jde o evropské trhy, výlučně smluvní oblasti. Mimoto argument Komise spočívající na tvrzení, že tyto dokumenty vycházejí z předpokladu, podle něhož již dohoda zavazující japonské výrobce neprodávat výrobky uváděné napadeným rozhodnutím na územích Společenství existovala, nemůže existenci takové dohody prokázat, alespoň s takovým stupněm přesnosti a jistoty, jenž je vyžadován judikaturou.

- 119 Pokud jde o záznam s názvem „Licence VAM pro společnost Siderca“ ze dne 20. června 1994 uvedený na s. 15809 spisu Komise, z něhož zejména vyplývá, že společnost Mannesmann musela celkově trh Spojeného království respektovat, žádný způsobem podle japonských žalobkyně nepotvrzuje, že souhlasily s tím, že nebudou prodávat trubky na evropských trzích.
- 120 Co se týče dokumentu Rozdělovací klíč, společnost JFE-Kawasaki uplatňuje, že je jakožto důkazní materiál nepřipustný, jelikož není datován a jelikož Komise u něj neodhalila totožnost jeho autora ani totožnost osoby, která jí ho předala, z čehož tedy vyplývá, že žalobkyně nemohou znát kontext, v němž byl vyhotoven a důvody, vzhledem k nimž byl Komisi předán. To je poprvé, co Komise stanovila existenci porušení vůči podnikům na základě neidentifikovaného dokumentu. Argument uvedený Komisí v bodech 121 a 122 odůvodnění napadeného rozhodnutí, podle něhož je dokument Rozdělovací klíč přijatelný a hodnověrný, neboť je potvrzen jinými důkazními materiály, není opodstatněný, jelikož tento dokument je ve skutečnosti zpochybněn jinými důkazními materiály obsaženými ve spise, zejména pokud jde o zásadní body skutkového stavu, jak sama Komise uvádí v bodě 86 odůvodnění napadeného rozhodnutí, co se týče úlohy latinskoamerických výrobců. JFE-Kawasaki v tomto ohledu poukazuje na rozsudek Volkswagen v. Komise, bod 57 výše (bod 72), podle něhož je Komise povinna prokázat existenci dohody nebo jednání ve shodě dostatečně přesným a shodujícím se způsobem.
- 121 JFE-Kawasaki se v každém případě shoduje s ostatními japonskými žalobkyněmi v tvrzení, že i za předpokladu, že by byl přípustný, není dokument Rozdělovací klíč vzhledem ke skutečnosti, že nebyl odpovídajícím způsobem identifikován, hodnověrným přitěžujícím důkazním materiálem. Okolnost, podle níž tento dokument není jediným nepřímým důkazem, o který se Komise opírala za účelem vyvození existence porušení, ji nezprošťuje povinnosti prokázat hodnověrnost tohoto materiálu. Mimoto dokument Rozdělovací klíč protirečí prohlášení p. Verlucy obsažené v dokumentu s názvem „Šetření u společnosti Vallourec“ (ze dne 18. prosince 1997 uvedený na s. 7317 spisu Komise, v bodě 1.3), pokud jde o otázku, zda latinskoameričtí výrobci odpověděli na oslovení ze strany evropských výrobců na konci roku 1993 příznivě, což hodnověrnost těchto dvou důkazních materiálů zpochybňuje. Navíc podle odpovědi poskytnuté vedoucím pracovníkem

společnosti Mannesmann p. Becherem, pocházející ze dne 22. dubna 1997 a uvedené na s. 10989A spisu Komise, na otázku vztahující se k povaze Základních pravidel během šetření provedeného na místě dne 21. dubna 1997 (dále jen „odpověď p. Bechera“), se pojem rozdělovací klíč týkal pouze trhů třetích zemí. Tato poslední okolnost byla potvrzena napadeným rozhodnutím v bodech 101 a 103 odůvodnění.

- 122 Mimoto dokument Rozdělovací klíč neodráží pevnou dohodu, jelikož společnost Vallourec v dokumentu Šetření u společnosti Vallourec uvedla, že se jednalo o pouhý pokus o změnu rozdělovacích klíčů a že sám dokument předvídal nové setkání evropských výrobců za účelem přezkumu způsobů použití rozdělovacího klíče, který v něm byl navržen.
- 123 Mimoto z dokumentu Rozdělovací klíč vyplývá, že japonští výrobci vyjádřili výhradu k tomuto návrhu, majíce za to, že působnost klíče by měla být za účelem pokrytí trubek ERW OCTG, které jsou svařovanými ocelovými trubkami, širší. Ve světle dokumentu Rozdělovací klíč Komise tedy měla zacházet s japonskými výrobci stejným způsobem jako s latinskoamerickými výrobci, vůči nimž vzala své výhrady zpět z důvodu, že rovněž vyjádřili výhradu ve vztahu k předloženému klíči v rozsahu, v němž se týká evropského trhu a že uskutečňovali prodeje ocelových trubek v Evropě. Komise nemůže tvrdit, že rozdíl v zacházení mezi japonskými výrobci a latinskoamerickými výrobci lze vysvětlit rozsahem prodejů provedených latinskoamerickými výrobci na evropských trzích, jelikož na podporu tohoto tvrzení nepředložila žádné číselné údaje umožňující provést platné srovnání předmětných prodejů. Jedná se tedy o neodůvodněné nerovné zacházení, když odvolání těchto výhrad v případě latinskoamerických výrobců vyvrací tvrzení Komise, pokud jde o existenci porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí, co se týče japonských žalobkyň.
- 124 Okolnost, podle níž japonští výrobci prodávali trubky na určitých evropských trzích, musí tím spíše postačovat k prokázání skutečnosti, že dokument Rozdělovací klíč

neodráží existenci dohody, na kterou přistoupili. Na základě tohoto dokumentu totiž nesměli prodávat trubky na evropském trhu, aniž by dosah tohoto zakazu byl omezen jakoukoliv výhradou. Navíc výhrada vyslovená latinskoamerickými výrobci by z pohledu evropských výrobců zbavila rozdělovací klíč veškeré jeho hospodářské hodnoty a jeho pozdější přijetí by tak bylo za těchto podmínek iracionální, a tedy nepravděpodobné.

- 125 Pokud jde o prohlášení p. Verlucy ze dne 14. října 1996 uvedené na s. 6354 spisu Komise (dále jen „prohlášení p. Verlucy ze dne 14. října 1996“), japonské žalobkyně uplatňují, že nepředstavuje důkaz jejich účasti na dohodě, které se dovolává Komise. Relevantní část tohoto prohlášení totiž pouze potvrzuje, že japonské žalobkyně se pravidelně účastnily jednání organizovaných v rámci Evropsko-japonského klubu, která se podle prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 ostatně týkala jiných trhů než domácích trhů evropských a japonských výrobců. Japonské žalobkyně připomínají, že podle nich se jednání Evropsko-japonského trhu týkala pouze prodeje na trzích třetích zemí, jako je Čína a Rusko. Neexistuje žádný důkazní materiál o tom, že tato jednání vyústila v uzavření protiprávní dohody, které se dovolává Komise. Sumitomo ve své replice uplatňuje, že dokument Šetření u společnosti Vallourec, který obsahuje prohlášení učiněné p. Verlucou dne 18. prosince 1997, jakož i prohlášení p. Jachii, zaměstnance společnosti Dalmine, učiněné vůči státnímu zástupci v Bergamu dne 5. června 1995, uvedené na s. 8220b 6 spisu Komise (dále jen „prohlášení p. Jachii“), vylučují naftovodné trubky „zvláštního provedení a využití“ z dohody, protože odkazují na standardní výrobky. Pokud jde o výrobky uváděné Základními pravidly, existuje tedy rozpor mezi prohlášením p. Verlucy ze dne 17. září 1996 a jeho tvrzeními obsaženými v dokumentu Šetření u společnosti Vallourec.

- 126 Mimoto společnost JFE-Kawasaki uvádí, že v dokumentu Šetření u společnosti Vallourec p. Verluca prohlásil, že „obecně nebyly jiné offshore trhy, s výjimkou trhu Spojeného království, považovány za domácí trhy“. Existence porušení, co se týče těchto trhů, tak není prokázána.

- 127 Ani prohlášení učiněné p. Biasizzem, bývalým zaměstnancem společnosti Dalmine, vůči státnímu zástupci v Bergamu dne 1. června 1995, uvedené na s. 8220b 10 spisu Komise (dále jen „prohlášení p. Biasizze“) neznamena, že japonské žalobkyně uzavřely dohodu uvedenou Komisí v článku 1 napadeného rozhodnutí. Jestliže p. Biasizzo v tomto prohlášení uvedl nezávaznou dohodu (gentleman's agreement), podle níž měli zahraniční výrobci během veřejného nabídkového řízení předložit ceny vyšší o 8 až 10 % než ceny navržené domácími výrobci, v pozdější výpovědi s nadpisem „Commento alle mie deposizioni“ (dále jen „dokument Komentář k mým výpovědím“) uvedené na s. 8220b 14 spisu Komise, vylíčil všechny objektivní ekonomické výhody, z nichž tedy těžil na svém domácím trhu místní výrobce ocelových trubek vůči zahraničním výrobcům a mezinárodní dohodu již nezmiňoval (příloha 15 SV, s. 8220b 16). Mimoto není tento odkaz na veřejná nabídková řízení slučitelný s tvrzením obsaženým v prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996, podle něhož se na evropských trzích velká veřejná nabídková řízení nekonala.
- 128 Mezi prohlášením p. Biasizze a dokumentem Komentář k mým výpovědím tedy existuje velký rozpor. V každém případě tyto dva dokumenty neupřesňují, které výrobky byly dotčené dohodou, na níž odkazují, ani její trvání. Je tím spíše méně pravděpodobné, že se prohlášení p. Biasizze a dokument Komentář k mým výpovědím vztahují na výrobky uváděné napadeným rozhodnutím, že italský trh s ocelovými trubkami v rozhodné době zahrnoval především jiné výrobky, a sice prémiové trubky OCTG a obchodované naftovodné trubky (trade). Mimoto se vyjádření p. Biasizze, pokud jde o respektování historických podílů na trhu týkají trhů třetích zemí, které napadené rozhodnutí neuvádí. V každém případě nejsou prohlášení a komentáře p. Biasizze hodnověrné. Byly totiž učiněny pod nátlakem v kontextu, v němž měl jejich autor zájem vysvětlit z kterých důvodů, jiných než nekalá jednání, která tvořila předmět šetření proti němu zahájených, společnost Dalmine získávala všechny veřejné zakázky společnosti Agip. V rozporu s tím, co tvrdí Komise, byl p. Biasizzo v období od začátku roku 1992 do konce prvního pololetí roku 1993 výlučně odpovědný za prodeje trubek OCTG, a nikoliv za prodeje naftovodných trubek.

- 129 Nippon a JFE-Kawasaki mají v každém případě za to, že definice Základních pravidel stanovená v napadeném rozhodnutí, zejména v bodech 61 a 101 odůvodnění, podle níž měly smluvní strany dohody jednoznačně zakázáno prodávat své výrobky na trzích svých soutěžitelů, není slučitelná s definicí, která vyplývá z prohlášení p. Biasizze, podle níž smluvní strany mohly nabízet své výrobky za vyšší ceny než domácí výrobci.
- 130 Pokud jde o odpověď poskytnutou společností Dalmine dne 4. dubna 1997 na otázku položenou úředníky Komise během ověřování na místě, uvedenou na s. 15099 spisu Komise (dále jen „odpověď společnosti Dalmine ze dne 4. dubna 1997“), tato odpověď sice uvádí kontakty navázané s japonským průmyslem, avšak tyto kontakty se měly týkat trhů mimo Evropské společenství, jako je trh Ruska. Mimoto tento dokument tvrdí, že pojem Základní pravidla může odrážet postavení v oboru bezešvých ocelových trubek Společenství od roku 1986/1987 a brát v úvahu nekontrolované dovozy trubek původem z jiných zeměpisných oblastí v témže období. V každém případě z tohoto dokumentu vyplývá, že osoby, které řídily společnost Dalmine ke dni tohoto prohlášení, neznaly události z doby před únorem 1996 a že tato společnost ve svých spisech neuvedla žádné materiály, které by dosvědčovaly existenci jednání s japonskými a evropskými výrobci. Tyto okolnosti byly potvrzeny společností Dalmine v její odpovědi ze dne 29. května 1997 na dopis, který jí Komise zaslala na základě článku 11 nařízení č. 17, uvedený na s. 15162 spisu Komise (dále jen „odpověď společnosti Dalmine ze dne 29. května 1997“). Mimoto je odpověď společnosti Dalmine ze dne 29. května 1997 v rozporu s prohlášením p. Biasizze a dokumentem Komentáře k mým výpovědím v rozsahu, v němž z těchto dokumentů jednak vyplývá, že předmět diskuzí vedených v rámci Evropsko-japonského klubu tvořily pouze trhy mimo Společenství, a jednak, že vývozy trubek do Evropského společenství byly omezeny, avšak nikoliv zakázány. Sumitomo v tomto ohledu uvádí, že odpověď společnosti Dalmine ze dne 29. května 1997 spočívá na vzpomínkách M. R., který uvedl přesný zdroj svých vzpomínek, a sice rozhovory, které vedl s p. Biasizzem, jenž se těchto jednání zúčastnil.
- 131 Japonské žalobkyně uplatňují, že podle dokumentu Systém pro ocelové trubky, který je obsažen ve spise Komise, ale není uveden v napadeném rozhodnutí, upravovala

Základní pravidla vztahy mezi evropskými výrobci. V rozporu s tím, co tvrdí Komise, se tento dokument nezabýval pouze následky odchodu společnosti Corus z trhu s bežešvými trubkami.

- 132 Pokud jde o odpověď p. Bechera, japonské žalobkyně uvádějí, že podle svého vlastního prohlášení neznal osobně skutečnosti, které komentoval, což Komise svým pochybením opomněla zmínit, když citovala toto prohlášení v bodě 63 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Jeho svědectví tedy nemá velkou důkazní hodnotu a podle společnosti JFE-NKK je dokonce nepřipustné (rozsudek Rhône-Poulenc v. Komise, bod 56 výše, a stanovisko soudce Vestendorfa jednajícího jako generální advokát uvedené pod uvedeným rozsudkem, bod 56 výše, body 955 až 957). Mimoto Komise nemůže tuto odpověď považovat za hodnověrný důkazní materiál, pokud potvrzuje existenci dohody mezi evropskými a japonskými výrobci, zatímco k ní nepřihlíží, když odmítá existenci dohody, která má za cíl respektování domácího trhu každého evropského výrobce ostatními evropskými výrobci. V rozsahu, v němž odpověď p. Bechera popírá existenci dohody o rozdělení trhů mezi evropskými výrobci, je zpochybněna dokumentem Systém pro ocelové trubky, který p. Becher kvalifikuje jako chybný. V tomto ohledu je rovněž neslučitelná s prohlášením p. Verlucy ze dne 17. září 1996 a s odpovědí společnosti Dalmine ze dne 29. května 1997.
- 133 Japonské žalobkyně k odpovědi na žádost Komise o poskytnutí informací, kterou poskytla společnost Corus dne 31. října 1997, uvedené na s. 11932 spisu Komise (dále jen „odpověď společnosti Corus“), podle níž byly domácí trhy vyhrazeny domácím výrobcům, uvádějí, že v dopise Komisi ze dne 30. března 1999 (příloha C.5 k žalobě ve věci T-68/00, dále jen „dopis ze dne 30. března 1999“) společnost Corus jasně uvedla, že žádná z jejich prohlášení nesmí být vykládána v tom smyslu, že mezi evropskými a japonskými výrobci byla uzavřena dohoda. V odpovědi na argument Komise, podle něhož se v dopise ze dne 30. března 1999 jedná o řízení týkající se svařovaných trubek, japonské žalobkyně uvádějí, že prohlášení, které je tam objasněno, bylo společností Corus formulováno v totožném znění v rámci řízení o bežešvých trubkách. Pokud jde o argument Komise, podle něhož je postoj společnosti Corus paradoxní, společnost Nippon uplatňuje, že naopak je to Komise, kdo se pokouší oprít o výklad tvrzení společnosti Corus, který tato společnost

vyloučila. JFE-Kawasaki a Sumitomo uvádějí, že údajné doznání společnosti Corus je v každém případě vágní a nejednoznačné. Sumitomo mimoto zdůrazňuje, že jedinými výrobky uvedenými v odpovědi společnosti Corus jsou výrobky OCTG. Stejně jako společnost JFE-NKK uplatňuje, že tato odpověď se týkala pouze trhů třetích zemí.

- 134 Podle japonských žalobkyň měli evropští výrobci zjevný zájem na „omezení škod“, zejména připuštěním existence dohody s japonskými výrobci s cílem odvést pozornost Komise od skutečného významu Základních pravidel, která měla za cíl rozdělení evropského trhu mezi evropské výrobce, což je porušení daleko závažnější než porušení uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí a jehož prokázání existence by vedla k vyšším pokutám pro tyto evropské výrobce. Tato teze je potvrzena skutečností, že strategie, kterou společnost Vallourec přijala, spočívající v informování Komise o existenci dohody s japonskými výrobci, jí umožnila získat 40 % snížení částky pokuty, která by jí byla uložena v případě neexistence této spolupráce, a vyhnout se tomu, aby jí Komise uložila dodatečnou pokutu vzhledem k porušení týkajícímu se hladkých trubek uvedenému v článku 2 napadeného rozhodnutí. Rovněž společnost Dalmine získala 20 % snížení své pokuty. Důkazní materiály, kterých se dovolává Komise v napadeném rozhodnutí, zejména prohlášení p. Verlucy, je třeba hodnotit ve světle tohoto kontextu. Rovněž je namístě vzít v úvahu skutečnost, že společnost Vallourec nepodala proti napadenému rozhodnutí žalobu a že společnost Dalmine nepopřela skutková zjištění, na kterých je napadené rozhodnutí založeno. Mimoto společnost Sumitomo uvádí, že všechna prohlášení, na která bylo poukázáno, zejména prohlášení p. Verlucy, p. Bechera a p. Biasizze, byla učiněna po rozhodné době a dodává, že v případě rozporu je třeba vzhledem k dokumentům obsaženým v uvedených prohlášeních upřednostnit důkazy obsažené v dokumentech pocházejících z doby trvání porušení, zejména dokument Rozdělovací klíč.

- 135 Nippon tvrdí, že v rozporu s tím, co je uvedeno v bodě 131 odůvodnění napadeného rozhodnutí, výslovně jak ve své písemné odpovědi na SV, tak i během slyšení před Komisí odpověděla na tvrzení, podle něhož dokumenty uvedené v bodech 62 až 67

a 100 odůvodnění odhalují existenci a obsah dohody uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí, když zpochybnila důkazní hodnotu každého z těchto důkazních materiálů. Mimoto společnost Nippon zpochybňuje prohlášení obsažené v bodě 131 odůvodnění napadeného rozhodnutí, podle něhož japonské podniky přiznaly, že pokud jde o jednání Evropsko-japonského klubu, nemohou poskytnout žádné upřesňující informace, jelikož v odpovědi na otázku položenou na slyšení odpověděla, že se jednání mezi evropskými a japonskými výrobci konala, ale že jejich cílem byla koordinace prodejů na ruských a čínských trzích.

- 136 Pokud jde o trvání porušení, jsou data uvedená v prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 neurčitá. Komise tedy právně dostačujícím způsobem neprokázala trvání porušení.
- 137 Pokud jde o datum roku 1977, od něhož měl být obchod podle p. Verlucy zahájen, japonské žalobkyně uvádějí dvě hlavní námitky.
- 138 Zaprvé uvádějí, že francouzský výraz „échanges“ (výměna) je velmi vágní a že byl přeložen do angličtiny v poznámce pod čarou 10 napadeného rozhodnutí výrazem „trade“, což je neslučitelné s posouzením uvedeným Komisí v bodě 108 odůvodnění tohoto rozhodnutí, podle něhož se jedná o jednání mezi stranami nedovolené dohody.
- 139 Zadruhé japonské žalobkyně uplatňují, že pokud jde o období předcházející rok 1990, Komise uznává, že dohody o sebeomezeních tvořily překážku tomu, aby japonští výrobci prodávali své výrobky na trzích Evropského společenství. Nicméně z prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 žádným způsobem nevyplývá, že nedovolená dohoda mezi japonskými a evropskými výrobci nahradila dohody o sebeomezeních uzavřené na vládní úrovni v roce 1990 nebo v roce 1991. Japonské žalobkyně z toho dovozují, že prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 nepotvrzují

prohlášení Komise, pokud jde o datum počátku porušení. Komise se tedy nezhostila své povinnosti podat dostatečně přesné a shodující se důkazní materiály, pokud jde o trvání porušení (rozsudek CRAM a Rheinzink v. Komise, bod 57 výše, bod 20).

- 140 Mimoto i za předpokladu, že by realita obchodu mezi výrobci, údajně zakládající porušení od roku 1977, byla právně dostačujícím způsobem prokázána, dopustila se Komise chyby ve výpočtu doby trvání porušení, neboť dohody o sebeomezeních ES-Japonsko skončily dne 31. prosince 1990, a nikoliv dne 31. prosince 1989. Tato okolnost je potvrzena důkazními materiály připojenými k žalobám japonských žalobkyň, zejména výňatkem z Bílé knihy o mezinárodním obchodu, zveřejněné japonským ministerstvem průmyslu a obchodu (dále jen „MITI“) dne 25. června 1991, z něhož podle nich vyplývá, že dohody o sebeomezeních zůstaly během roku 1990 v platnosti. Japonská legislativa svěřuje MITI pravomoci, které mu umožňují japonské výrobce ocelových trubek donutit k tomu, aby respektovali znění dohod o sebeomezeních. Při výkonu těchto pravomocí měla MITI vyzvat šest japonských společností, mezi nimi japonské žalobkyně, k uzavření dohody o sebeomezeních vývozů následně schválených MITI. Japonské žalobkyně na podporu svého postoje předložily japonskou dokumentaci, která se vztahuje k prodloužení této dohody za účelem pokrytí roku 1990, a sice dohodu o prodloužení, schválenou MITI dne 28. prosince 1989 a dopis s oznámením zasláný MITI vysvětlující důvody, pro které musí být toto prodloužení provedeno. Mimoto společnost Nippon předložila návrh usnesení svého řídicího výboru, jakož i akt, kterým uvedený výbor schválil prodloužení dohody mezi japonskými výrobci až do 31. prosince 1990.

- 141 Nippon a JFE-Kawasaki se ve svých replikách pozastavují nad tím, že Komise jasně ve své žalobní odpovědi neuvedla datum, od kterého měla být platnost smluv o sebeomezeních ukončena, zatímco sama byla stranou mezivládní dohody, která byla jejich základem. Za těchto okolností není hodnověrné, že by Komise nevěděla o dohodě uzavřené mezi japonskými výrobci. Nippon vyzývá Soud, aby Komisi požádal o upřesnění data konečného ukončení dohod o sebeomezeních. Mimoto obě výše uvedené žalobkyně a společnost JFE-NKK uplatňují, že takovou změnu,

jako je ukončení dohod o sebeomezeních s Japonskem, by Komise uvedla ve své XXIV. všeobecné zprávě o činnostech Evropského společenství za rok 1990, pokud by v tomto roce skutečně nastalo. Tato zpráva naopak ukazuje, že režim dovozu ocelářských výrobků zůstal v porovnání s rokem 1989 nezměněn (odstavec 840 zprávy).

142 Za těchto podmínek je zjevné, že by Komise nestanovila existenci porušení pro rok 1990, pokud by se nedopustila skutkového omylu, kterého se dovolávají žalobkyně.

143 K datu ukončení porušení japonské žalobkyně uvádějí, že Komisí učiněný odkaz na rok 1995 se výlučně opírá o nepřesné tvrzení obsažené v prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996, podle něhož „byly rozhovory ukončeny před více než jedním rokem“. V tomto ohledu se dokument Rozdělovací klíč vztahuje na období, které skončilo v březnu 1994 a neexistují žádné důkazy o jednání Evropsko-japonského klubu po tomto datu. Je tedy třeba mít za to, že porušení každopádně netrvalo déle než do prvního pololetí roku 1994. Sumitomo a Nippon v tomto ohledu tvrdí, že dokument Rozdělovací klíč může prokázat pouze trvání porušení po dobu jednoho roku, od roku 1993 do března 1994. Odkaz na skutečnost, že dohoda existovala před 1. dubnem 1995, obsažený v prohlášení p. Bechera, což je dokument, kterého se dovolává Komise za účelem prokázání trvání porušení v bodě 97 odůvodnění napadeného rozhodnutí, není v tomto ohledu relevantní, neboť toto datum je prostě datum, k němuž se autor tohoto prohlášení stal generálním ředitelem společnosti Mannesmann. Jelikož z článku 1 napadeného rozhodnutí vyplývá, že v porušení, které je zde uváděno, bylo pokračováno během roku 1995, je to neslučitelné s důkazními materiály, na které je poukazováno. Je tedy nutné napadené rozhodnutí zrušit alespoň v části, v níž stanoví existenci porušení pro období, pro která jsou předloženy důkazy nedostatečné.

- 144 Komise nejprve uplatňuje, že taktika japonských žalobkyň, spočívající v oddělení každého důkazního materiálu od jeho kontextu a jeho podrobení komplexní právní analýze, je neúčinná pro účely celkového zkoumání skutkových prvků, které jsou-li analyzovány ve svém skutečném kontextu, prokazují existenci porušení (viz zejména rozsudek Soudu ze dne 14. května 1998, *Sarrió v. Komise*, T-334/94, Recueil, s. II-1439, bod 103). Komise připomíná, že v rozsudku *Cement*, bod 66 výše, Soud rozhodl, že pro posouzení důkazní hodnoty dokumentu je třeba jednak ověřit věrohodnost informace, která je v něm obsažena, s přihlédnutím zejména k původu dokumentu, okolnostem jeho vypracování a jeho adresátu a jednak, že je třeba se tázat, zda se s ohledem na svůj obsah jeví smysluplným a hodnověrným (bod 1838 rozsudku).
- 145 V projednávaném případě je argument, podle něhož Základní pravidla, v nichž je odkazováno na různé důkazní materiály, popisují spíše stav věcí než dohodu o rozdělení trhů, nevěrohodný. Tyto dokumenty neposilují ani argument, podle něhož Základní pravidla upravovala pouze vztahy mezi evropskými výrobci. Komise mimoto upřesňuje, že v napadeném rozhodnutí neopomenula vnitrokomunitární aspekt dohody a že popis porušení obsažený v jeho odůvodnění a v jeho článku 1 neznamena pouze, že japonští výrobci nebyli oprávněni prodávat své výrobky v Evropě, ale také, že evropští výrobci nebyli oprávněni prodávat své výrobky na domácích trzích ostatních evropských výrobců.
- 146 Komise zvláště popírá argument společnosti JFE-NKK, podle něhož se výrazy Základní pravidla a vylepšená Základní pravidla vztahují k nezbytné racionalizaci průmyslu Společenství, a nikoliv k nějaké nedovolené dohodě. Dokument *Systém pro ocelové trubky a zvláště jednání ze dne 6. října 1992*, které je tam zmíněné, se týká procesu racionalizace financovaného prostřednictvím státních podpor, které Komise schválila na základě článku 87 ES.

- 147 Co se týče prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996, má Komise za to, že je mu třeba přikládat zvláštní význam, jelikož jeho autor byl předsedou představenstva společnosti Vallourec Oil & Gas a znal přímo aktivity Evropsko-japonského klubu. Zúčastnil se totiž mnoha pololetních jednání tohoto klubu, což uvádí jeho prohlášení (viz bod 23 výše). Komise se dovolává zásady, podle níž musí být prohlášení, která jsou v rozporu se zájmy prohlašujícího, při hodnocení důkazů považována za průkazná. Komise uplatňuje, že v projednávaném případě bylo prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 v rozporu se zájmy společnosti Vallourec, kterou zastupoval, jelikož Komise zahájila proti této společnosti šetření.
- 148 Pokud jde o argument, podle něhož prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 není potvrzeno žádným důkazním materiálem, který by se vztahoval na všechny zvláštní aspekty porušení, zejména s ohledem na definici Základních pravidel, Komise uvádí, že podle rozsudku Cement, bod 66 výše (bod 1838), nebrání žádná zásada práva Společenství tomu, aby Komise za účelem vyvození existence porušení čl. 81 odst. 1 ES vycházela z jediné písemnosti.
- 149 Prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 jsou v každém případě potvrzena jinými důkazními materiály, které jsou obsaženy ve spise, zejména dokumenty uvedenými v napadeném rozhodnutí (viz bod 161 a následující). Jestliže většina těchto písemných důkazních materiálů nevymezuje Základní pravidla jako taková a neupřesňuje jejich dosah, je tomu tak proto, že smysl a účel těchto pravidel byl jasně znám jak autorům těchto dokumentů, tak i jejich adresátům.
- 150 Komise konkrétněji popírá argument, podle něhož výraz „échanges“ obsažený v prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 na jednání neodkazuje, a uplatňuje, že překlad tohoto výrazu obsažený v poznámce pod čarou č. 10 anglické verze napadeného rozhodnutí je chybný.

- 151 Co se týče přípustnosti dokumentu Rozdělovací klíč jakožto důkazního materiálu, Komise uplatňuje, že podle judikatury je pojem nepřipustnosti důkazů v právu Společenství používán velmi omezeně. Jak uvedl soudce p. Vesterdorf ve svém stanovisku v rámci rozsudku Rhône-Poulenc v. Komise, bod 56 výše, zásada, která panuje, je zásada volného hodnocení důkazů.
- 152 Pokud jde o dosah dokumentu Rozdělovací klíč, je třeba zejména připomenout, že zmínka „API“ se může rovněž vztahovat na standardní trubky OCTG, jakož i na naftovodné trubky, jelikož standardy API existují pro každý z těchto dvou výrobků (viz příloha žalobní odpovědi ve věci T-78/00). V odpovědi na argument vycházející ze skutečnosti, že podle prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 trh uváděný dokumentem Rozdělovací klíč neexistoval, Komise uplatňuje, že pokud tomu tak bylo, nebyl žádný důvod pro zahrnutí Evropy do navrhovaného rozdělovacího klíče, což však bylo učiněno.
- 153 Co se týče Přípisu pro předsedy představenstev, Komise zejména uplatňuje, že byl sepsán společností Corus, ale že společnost Mannesmann jej měla předsedům představenstev prezentovat, jak to potvrzuje rukou psaná poznámka na jeho první straně, podle níž měl být převzat do prezentace „HN“ (Hans Nolte ze společnosti Mannesmann) a že společnost Vallourec schválila jeho obsah, takže tento dokument vyjadřuje kolektivní stanovisko těchto tří evropských výrobců.
- 154 V odpovědi na argument vycházející z příznivějšího zacházení, které bylo vyhrazeno latinskoamerickým výrobcům, Komise uvádí, že existují jiné přímé důkazy o účasti japonských výrobců na porušení než dokument Rozdělovací klíč, který vychází zejména z prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 a ze dne 14. října 1996, přičemž pokud jde o latinskoamerické výrobce, tomu tak není.

- 155 Pokud jde o prohlášení p. Biasizze, Komise popírá tezi japonských žalobkyň, podle nichž svá tvrzení, pokud jde o existenci mezinárodní dohody o rozdělení trhů ve svých Komentářích o mých výpovědích odvolal, a uvádí zejména části tohoto dokumentu, v nichž p. Biasizzo uvádí nezbytnost jednání v úzkém spojení se všemi ostatními výrobci a nalezení nových pravidel a nových způsobů jednání.
- 156 Komise má za to, že odpověď společnosti Dalmine ze dne 4. dubna 1997 odhaluje některé skutečnosti týkající se předmětné dohody, ale že ve zbývajících částech se jedná o pokus omezit její následky a že za těchto podmínek nemůže vyvrátit jasná a výslovná prohlášení bývalého zaměstnance této společnosti. Pokud jde o dokument Systém pro ocelové trubky, okolnost, podle níž tento dokument na rozdíl od jiných důkazních materiálů, zejména prohlášení p. Verlucy a p. Biasizze, odkazuje výhradně na evropské trhy, lze vysvětlit skutečností, že má, jak naznačuje i název tohoto dokumentu, popisovat pouze situaci evropských výrobců.
- 157 Konečně, co se týče informací obsažených v prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 k trvání dohody, Komise uplatňuje, že její přesné trvání je relevantní pouze v rozsahu, v němž ovlivňuje výši pokuty. Co se týče období mezi rokem 1977 a začátkem roku 1990, připomíná, že pro účely stanovení pokuty nevzala toto období v úvahu, ale z prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 jasně vyplývá, že dohoda byla po celé toto období používána.
- 158 Co se týče data počátku porušení stanoveného napadeným rozhodnutím, Komise upřesňuje, že neuznala neexistenci porušení mezi lety 1977 a 1989 z důvodu existence dohod o sebeomezeních. Prohlásila pouze, že k porušení spáchanému mezi rokem 1977 a koncem roku 1989 nebude přihlédnuto.

- 159 V odpovědi na argument vycházející z okolnosti, podle níž zůstal režim dovozu ocelářských výrobků podle XXIV. všeobecné zprávy o činnostech Evropského společenství za rok 1990 ve vztahu k roku 1989 nezměněn, Komise zejména uvádí, že ačkoliv je XXV. zpráva za rok 1991 v tomto bodě vyhotovena v totožném znění, žalobkyně netvrdily, že dohody o sebeomezeních zůstaly během roku 1991 v platnosti.
- 160 Mimoto žaloby a dokumentace, která je k nim připojená, pouze ukazují, že žalobkyně uzavřely s japonskými orgány dohodu o omezení svých vývozů do konce roku 1990. Japonské žalobkyně žádným způsobem neprokázaly, že tato dohoda odráží prodloužení dohod o sebeomezeních, které byly uzavřeny Komisí Evropských společenství a japonskou vládou na mezinárodní úrovni. Komise, pokud jde o ní, své archivy prohledala, ale nenašla žádnou stopu po údajném obnovení dohod o sebeomezeních až do roku 1990.
- 161 V každém případě spočívají argumenty japonských žalobkyň, které se vztahují k datu začátku porušení, na předpokladu, podle něhož jim dohody o sebeomezeních zakazovaly vyvážet jejich trubky do Společenství. Komise správnost tohoto předpokladu zpochybňuje, jelikož tato dohoda stanovila řadu kvót ve prospěch japonských výrobců.
- 162 Pokud jde o datum, k němuž porušení skončilo, Komise připomíná, že podle prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 skončila dohoda před o něco více než jedním rokem. Komise uvádí, že tvrzení obsažené v prohlášení p. Bechera, podle něhož dohoda existovala před 1. dubnem 1995, se shoduje s výpověďmi p. Verlucy. Jelikož část pokuty odpovídající trvání dohody byla vypočtena na základě zjištění, že dohoda byla v platnosti od roku 1990 až do roku 1994 včetně, je informace poskytnutá p. Verlucou pro dokázání trvání uvedeného porušení naprosto dostatečná. Skutečnost, že dokument Rozdělovací klíč umožňuje dokázat konání jednání Evropsko-japonského klubu pouze do března 1994 žádným způsobem neprokazuje, že dohoda byla skutečně k tomuto datu ukončena.

K třetí části prvního žalobního důvodu, vycházející z nesprávného posouzení dosahu porušení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí

163 Podle japonských žalobkyň je teze vylíčená Komisí v bodě 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí vedoucí k tomu, že měla za to, že porušení uvedené v článku 2 mělo za cíl pomocí vylepšených Základních pravidel zachovat chráněné postavení propůjčené britskému trhu prostřednictvím Základních pravidel, svojí samotnou podstatou nepravděpodobná. Japonské žalobkyně uplatňují, že společnost Corus nehodlala opustit britský trh standardních závitových trubek OCTG a naftovodných trubek „zvláštního provedení a využití“ z důvodu zastavení své výroby hladkých trubek v Clydesdale. Pokračovala tedy ve své činnosti na trhu, na kterém ještě prodávala výrobky, i když se společnostmi Vallourec, Dalmine a Mannesmann smlouvy o dodávkách hladkých trubek neuzavřela. Japonské žalobkyně v každém případě odkazují na své argumenty, podle nichž přítomnost společnosti Corus na britském trhu se závitovými trubkami OCTG a naftovodnými trubkami nikdy nepředstavovala překážku tomu, aby na offshore části tohoto trhu silně soutěžily. JFE-NKK v tomto ohledu tvrdí, že podle teze Komise bylo za účelem nahrazení společnosti Corus na trhu Spojeného království třeba nalézt britského výrobce, který vyrábí své vlastní hladké trubky a který je následně sám opatřuje závit, avšak tak tomu nebylo. Porušení uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí tak nemohlo po roce 1990 existovat, jestliže společnost Corus svou výrobu hladkých trubek během tohoto roku zastavila.

164 Sumitomo mimoto uplatňuje, že předpoklad, že druhé porušení uvedené v článku 2 napadeného rozhodnutí tvořilo pouhý prostředek provedení porušení uvedeného v jeho článku 1, na kterém se japonští výrobci údajně účastnili, byl neoprávněný, ledaže by spáchání tohoto druhého porušení bylo nevyhnutelným a nutným důsledkem prvního porušení. Důkazní materiály předložené Komisí žádným způsobem tento závěr neodůvodňují, ba ani neprokazují, že japonští výrobci o této nezávislé dohodě věděli. V rozporu s tím, co tvrdí Komise v bodě 94 odůvodnění napadeného rozhodnutí, nemá dokument Rozdělovací klíč, co se týče restrukturalizace evropského průmyslu, žádnou důkazní hodnotu. Mimoto poněvadž z výše zkoumaných záznamů společnosti Vallourec, zejména ze záznamu Strategické úvahy, vyplývá, že dohody mezi evropskými výrobci týkající se hladkých

trubek byly společností Vallourec nahlíženy v kontextu její technologie řezání závitů prémium, nazývané VAM, nemůže Komise tvrdit, že se tyto dohody týkaly standardních trubek OCTG a naftovodných trubek „zvláštního provedení a využití“.

- 165 Nippon, JFE-Kawasaki a JFE-NKK ve svých replikách tvrdí, že odkaz v záznamu Jednání ze dne 24. července 1990 na „posílení EHS“, které mělo vést k vylepšeným Základním pravidlům, se vztahoval na vstup směrnice 90/531 v platnost v roce 1990. V případě britského trhu měla tato směrnice vést k nahrazení národního preferenčního systému uplatňovaného prostřednictvím OSO preferenčním systémem Společenství, umožňujícím výrobcům Společenství získat trhy za podmínky, že jejich ceny nepřevýší ceny výrobců usazených mimo Společenství o více než 3 %, což vysvětluje narážku v záznamu Jednání ze dne 24. července 1990 na možnost, že „v roce [19]93 OSO přizná evropským výrobcům 3 % preferenci, kterou [tehdy] přiznáv[al] výrobcům UK“. Následně po uzavření závodu v Clydesdale se tak společnost Corus musela za účelem dalšího využívání preference, nyní preference Společenství, zásobovat hladkými trubkami od evropských výrobců. Tato okolnost postačuje k vysvětlení toho, proč si vybrala tento zásobovací zdroj hladkých trubek. Rovněž společnost Vallourec, která připravila nový systém zásobování společností Corus, měla plný zájem na zachování postavení společnosti Corus na offshore trhu Spojeného království s trubkami OCTG prémium, z něhož společnost Vallourec těžila, jakožto vlastník licence na technologii VAM používané společností Corus.

- 166 V tomto ohledu ze záznamu Strategické úvahy vyplývá, že společnost Vallourec měla v úmyslu hrozit společností Corus odnětím této licence VAM, aby se vyhnula tomu, že tato společnost bude kupovat hladké trubky od společností Nippon a JFE-Kawasaki. Dvoustranné smlouvy o dodávkách hladkých trubek uzavřené jednak mezi společností Vallourec a jinými výrobci hladkých trubek a jednak společností Corus, tedy vyplývají z obchodního zájmu evropských výrobců zvýšit své vlastní prodeje hladkých trubek. Podle japonských žalobkyň neexistoval žádný důvod pro domněnku, že toto rozdělení trhu s hladkými trubkami mezi evropské výrobce bylo zapotřebí posílit dohodou s japonskými výrobci.

- 167 V každém případě je těžké chápat dohody o dodávkách hladkých trubek uzavřené společností Corus s každým ze tří ostatních evropských výrobců, které skončily mezi roky 1997 a 1999, jako prostředky provedení porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí, neboť toto porušení existovalo pouze nejpozději do roku 1995.
- 168 V tomto směru je relevantní také argument japonských žalobkyň uvedený výše, podle něhož Komise nesprávně analyzovala dokumenty odkazující na Základní pravidla a zejména, v daném kontextu, na vylepšená Základní pravidla.
- 169 Konečně mají japonské žalobkyně právní zájem na zpochybnění přístupu Komise vyloženého v bodě 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí, protože tento přístup má za následek to, že Komise uložila evropským a japonským výrobcům totožnou pokutu, navzdory skutečnosti, že jedni se účastnili dvou porušení a druzí pouze jednoho porušení.
- 170 Ze záznamu Jednání z 24. července 1990 podle Komise jasně vyplývá, že evropští výrobci věřili, že musí přijmout opatření za účelem vyvarování se toho, že uzavření závodu společnosti Corus v Clydesdale bude mít za následek skutečnost, že britský trh přestane být chráněným domácím trhem ve smyslu Základních pravidel. Podle sledu úvah Komise, vyloženého v bodě 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí, bylo porušení uvedené v jeho článku 2 spácháno proto, aby společnost Corus zůstala „domácím“ výrobcem ve smyslu dohody, tak jak je popsána v bodě 102 odůvodnění napadeného rozhodnutí.
- 171 Komise usuzuje, že japonské žalobkyně nemají žádný právní zájem na zpochybnění zjištění vztahujících se k porušení, které je přičítáno článkem 2 jiným podnikům. Navíc k tomu, aby tam stanovené porušení sloužilo k posílení porušení, jež bylo vůči nim shledáno v článku 1 způsobem popsaným v bodě 164 odůvodnění napadeného

rozhodnutí, není nezbytné, aby se porušení uvedeného v článku 2 účastnily. Je tedy bezvýznamné, že společnost Sumitomo nemusela o existenci dohod uvedených v článku 2 napadeného rozhodnutí vědět, jak tvrdí, a že toto porušení mohlo skončit později než porušení uvedené v článku 1.

- 172 Konečně i za předpokladu, že by japonské žalobkyně mohly právem vyvrátit tvrzení Komise, které se týká přechodu od Základních pravidel na vylepšená Základní pravidla, nepochybně tato věc žádným způsobem hlavní zjištění Komise, pokud jde o existenci Základních pravidel. Argument, podle něhož se odkazy na vylepšená Základní pravidla vztahují ke vstupu směrnice 90/531 v platnost, je ve světle všech listinných důkazních materiálů uvedených v napadeném rozhodnutí, zejména záznamu Jednání ze dne 24. července 1990, nevěrohodný.

b) Závěry Soudu

Úvodní poznámky

- 173 Na úvod, co se týče hodnocení důkazů porušení čl. 81 odst. 1 ES je třeba připomenout, že Komise je povinna podat důkaz o porušení, které konstatuje a opatřit vhodné důkazní materiály tak, aby právně dostačujícím způsobem prokázala existenci skutečností tvořících porušení (rozsudky Baustahlgewebe v. Komise, bod 56 výše, bod 58, a Komise v. Anic Partecipazioni, bod 56 výše, bod 86).
- 174 Navíc v rámci žaloby na neplatnost podané na základě článku 230 ES přísluší soudci Společenství přezkoumávat pouze legalitu napadeného aktu.

- 175 Omezená role soudce tak v případě žaloby na neplatnost, která směřuje proti rozhodnutí Komise, jež konstatuje existenci porušení pravidel hospodářské soutěže a ukládá pokuty jeho adresátům, spočívá v posouzení, zda důkazy a jiné materiály, kterých se Komise dovolává ve svém rozhodnutí, jsou pro prokázání existence vytýkaného porušení dostatečné (viz v tomto smyslu rozsudek PVC II, bod 61 výše, bod 891).
- 176 Z toho vyplývá, že Komise nemůže na podporu napadeného rozhodnutí předkládat nové důkazní materiály v neprospěch dotyčného, které nejsou v tomto rozhodnutí uvedeny. Nicméně v rozsahu, v němž se žalobkyně na základě jiných dokumentů, které předložily před Soudem, snaží prokázat, že teze Komise je z hlediska skutkového nesprávná, je Komise oprávněna odpovědět na jejich argumenty prostřednictvím odkazu na předmětné dokumenty.
- 177 Mimoto má-li soudce pochybnosti, musí být tato pochybnost ku prospěchu podniku, který je adresátem rozhodnutí konstatujícího porušení (viz v tomto smyslu rozsudek *United Brands v. Komise*, bod 56 výše, bod 265). Soudce tedy nemůže vyvodit závěr, že Komise právně dostačujícím způsobem prokázala existenci předmětného porušení, jestliže pochybnost o této otázce ještě přetrvává, zejména v rámci žaloby směřující ke zrušení rozhodnutí, kterým je uložena pokuta.
- 178 Za této naposledy uvedené situace je totiž nutné vzít v úvahu zásadu presumpce nevinny tak, jak vyplývá zejména z čl. 6 odst. 2 evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (ÚOLP), která je součástí základních práv, která jsou podle judikatury Soudního dvora, potvrzené mimoto preambulí Evropského jednotného aktu a čl. 6 odst. 2 Smlouvy o založení Evropské Unie, jakož i článkem 47 Charty základních práv Evropské unie, vyhlášené dne 7. prosince 2000 v Nice (Úř. věst. C 364, s. 1), chráněna v rámci právního řádu Společenství. S ohledem na povahu předmětných porušení, jakož i povahu a stupeň přísnosti sankcí, které se k nim vztahují, se použije zásada presumpce nevinny zejména v řízeních o porušení pravidel hospodářské soutěže použitelných na podniky, která mohou mít za následek uložení pokut nebo penále (viz v tomto smyslu zejména rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. února 1984, *Öztürk*, série A č. 73, a ze dne 25. srpna 1987,

Lutz, série A č. 123-A; rozsudky Soudu ze dne 8. června 1999, Hüls v. Komise, C-199/92 P, Recueil, s. I-4287, body 149 a 150, a Montecatini v. Komise, C-235/92 P, Recueil, s. I-4539, body 175 a 176).

- 179 Je tak nutné, jak to právem připomínají japonské žalobkyně, aby Komise za účelem odůvodnění pevného přesvědčení, že k porušení došlo, uvedla přesné a shodující se důkazy (viz v tomto smyslu rozsudky CRAM a Rheinzink v. Komise, bod 57 výše, bod 20, a Celulóza II, bod 56 výše, bod 127; rozsudky SIV a další v. Komise, bod 57 výše, body 193 až 195, 198 až 202, 205 až 210, 220 až 232, 249 až 250 a 322 až 328, a Volkswagen v. Komise, bod 57 výše, body 43 a 72).
- 180 Nicméně je důležité zdůraznit, že každý z důkazů podaných Komisí nemusí nezbytně se zřetelem na každý prvek porušení odpovídat těmto kritériím. Stačí, když soubor nepřímých důkazů, kterého se orgán dovolává, odpovídá v celkovém posouzení tomuto požadavku (viz v tomto smyslu rozsudek PVC II, bod 61 výše, body 768 až 778, zvláště bod 777 potvrzen v relevantním bodě Soudem na základě opravného prostředku v jeho rozsudku ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, Recueil, s. I-8375, body 513 až 523).
- 181 Mimoto je namístě připomenout, že podle ustálené judikatury ze samotného textu čl. 81 odst. 1 ES vyplývá, že dohody mezi podniky jsou zakázány nezávisle na jejich účincích, pokud mají protisoutěžní cíl (viz zejména rozsudek Komise v. Anic Partecipazioni, bod 56 výše, bod 123). V projednávaném případě se přitom Komise opírá hlavně o to, že dohoda, která je sankcionována v článku 1 napadeného rozhodnutí, má cíl omezující hospodářskou soutěž. Mimoto Komise zejména v bodech 62 až 67 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí četné listinné důkazní materiály, které podle ní dokazují jak existenci této dohody, tak i její omezující cíl.

- 182 Tato okolnost s sebou vzhledem k první části tohoto žalobního důvodu, vycházejícího v podstatě z nedostatku protisoutěžního výsledku vyplývajícího z porušení sankcionovaného v článku 1 napadeného rozhodnutí (viz bod 55 první věta výše), potenciálně nese rozsáhlé následky.
- 183 Zaprvé je nutné konstatovat, že argumentace japonských žalobkyň týkající se neexistence výsledku dotčené dohody v zásadě nemůže sama o sobě, byť by měla být považována za opodstatněnou, vést ke zrušení článku 1 napadeného rozhodnutí (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 11. ledna 1990, Sandoz Prodotti Farmaceutici v. Komise, C-277/87, Recueil, s. I-45, a rozsudek Soudu ze dne 6. dubna 1995, Ferriere Nord v. Komise, T-143/89, Recueil, s. II-917, bod 30).
- 184 Co se týče zvláštního případu dohod, které jako dohoda zjištěná Komisí v projednávaném případě, mají za cíl respektování domácích trhů, Soud ve svém rozsudku Cement, bod 66 výše (body 1085 až 1088) rozhodl, že jednak samy o sobě mají cíl omezující hospodářskou soutěž a náleží do kategorie dohod výslovně zakázaných čl. 81 odst. 1 ES a jednak, že tento cíl, jehož existence byla v dotčené věci nesporným způsobem prokázána listinnými důkazy, nemůže být ospravedlněn analýzou ekonomického kontextu, do kterého je protisoutěžní jednání začleněno.
- 185 V tomto směru je na místě uvést, že co se týče existence porušení, je bezvýznamné, zda uzavření dohody s protisoutěžním cílem uvedeným Komisí v článku 1 napadeného rozhodnutí bylo, či nebylo v obchodním zájmu japonských žalobkyň, jestliže je na základě důkazních materiálů obsažených ve spise Komise prokázáno, že japonské žalobkyně uvedenou dohodu skutečně uzavřely.

- 186 Zadruhé je nutné poznamenat, že argumentace vycházející z toho, že japonské žalobkyně prokázaly existenci okolností, které skutkový stav prokázaný Komisí staví do jiného světla a které tak umožňují nahradit výklad skutkového stavu, který uvedla Komise pro vyvození existence porušení pravidel hospodářské soutěže Společenství, jiným přijatelným výkladem (rozsudky CRAM a Rheinzink v. Komise, bod 57 výše, bod 16; Celulóza II, bod 56 výše, body 126 a 127, a PVC II, bod 61 výše, bod 725), není v projednávaném případě relevantní. Je totiž na místě konstatovat, že judikatura, z níž tato argumentace vychází, se vztahuje na situaci, v níž se Komise za účelem usuzování na existenci porušení výlučně opírá o chování dotčených podniků na trhu (viz v tomto smyslu rozsudek PVC II, bod 61 výše, body 727 a 728).
- 187 Jak bylo přitom právě uvedeno výše, Komise se na podporu svého zjištění existence protisoutěžní dohody dovolávala listinných důkazních materiálů. Z toho vyplývá, že judikatura, na kterou poukazují japonské žalobkyně, může být v projednávaném případě relevantní pouze za předpokladu, že by se Komisí na základě listinných důkazů, kterých se dovolává, nepodařilo prokázat existenci porušení. Za těchto podmínek musí žalobkyně, které žádají Soud, aby zrušil článek 1 napadeného rozhodnutí, předložit nejen přijatelnou alternativu k tezi Komise, ale i namítnout nedostatečnost důkazů uvedených v napadeném rozhodnutí za účelem prokázání existence porušení (viz v tomto smyslu rozsudek PVC II, bod 61 výše, bod 728).
- 188 Ve světle výše uvedeného je třeba společně zkoumat dvě první části tohoto žalobního důvodu, přičemž první část je podpůrná vzhledem k druhé části, jež se týká důkazní síly listinných důkazů. Třetí část žalobního důvodu bude poté projednána samostatně.

K druhé části žalobního důvodu vycházející z nedostatku důkazní síly důkazních materiálů a, podpůrně, k první části vycházející z údajné neslučitelnosti existence tvrzené dohody a situace existující na britském offshore trhu a na jiných trzích.

— Prohlášení p. Verlucy

189 Nejprve je na místě podotknout, že Komise se ve velmi široké míře opírá jak v napadeném rozhodnutí (viz zejména bod 131 odůvodnění), tak i ve svých písemných projevech v projednávané věci, o prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996, doplněné jeho prohlášením ze dne 14. října 1996 a dokumentem s názvem „Šetření u společnosti Vallourec“ (dále společně jen „prohlášení p. Verlucy“). Význam prohlášení p. Verlucy totiž spočívá ve skutečnosti, že jsou jedinými důkazními materiály, které dokazují všechny aspekty porušení, zejména jeho trvání a dotčené výrobky.

190 Z prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 vyplývá, že domácí trhy účastníků dohody, označované termínem „Fundamentals“, „využívaly ochrany“, s výjimkou offshore trhu Spojeného království, který byl „částečně chráněn“, jelikož „soutěžitel měl před předložením [své] nabídky navázat kontakt s domácím výrobcem trubek pro ropu [společnost Corus]“ (viz body 53 a 62 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Výrobky dotčenými touto dohodou byly podle jeho prohlášení ze dne 17. září 1996 „standardní závitové trubky (trubky opatřované závity Prémium nebyly zahrnuty) a [naftovodné trubky „zvláštního provedení a využití“]“ (viz bod 56 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Trvání dohody je tam rovněž přesně vymezené v rozsahu, v němž p. Verluca potvrzuje, že „tato výměna začala po propadu trhu v roce 1977“ (bod 55 odůvodnění napadeného rozhodnutí) a že „skončila před o něco více než jedním rokem“ (bod 96 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Pokud jde o praktické modalitty dohody, p. Verluca popisuje systém jednání konaných v zásadě dvakrát ročně (bod 60 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 191 Komise v bodě 57 odůvodnění napadeného rozhodnutí upozorňuje, že p. Verluca ve svém prohlášení ze dne 14. října 1996 upřesnil, že „obvyklými účastníky“ jednání byly „za Evropu: společnosti [Corus] (až do ukončení jejích aktivit OCTG), Dalmine, Mannesmann a Vallourec; za Japonsko společnosti [JFE-NKK], [JFE]-Kawasaki, [Nippon] a [Sumitomo]“. Mimoto, jak uvádí Komise v bodě 60 odůvodnění napadeného rozhodnutí, p. Verluca poskytl seznam pěti jednání Evropsko-japonského klubu konaných dne 14. dubna 1992 ve Florencii, dne 23. října 1992 v Tokiu, dne 19. května 1993 v Paříži, dne 5. listopadu 1993 v Tokiu a dne 16. března 1994 v Cannes, nikoliv ve svém prohlášení ze dne 17. září 1996, jak to tvrdí Komise, ale v příloze 2 svého prohlášení ze dne 14. října 1996.
- 192 Žádné ustanovení ani žádná obecná zásada práva Společenství Komisi v tomto ohledu nezakazuje, aby vůči podniku použila prohlášení jiného inkriminovaného podniku (rozsudek PVC II, bod 61 výše, body 109 a 512). Nebylo-li by tomu tak, bylo by důkazní břemeno, pokud jde o jednání v rozporu s články 81 ES a 82 ES, které nese Komise, neúnosné a neslučitelné s úlohou dohledu na správné použití těchto ustanovení, která je Komisi svěřena Smlouvou o ES (rozsudek PVC II, bod 61 výše, bod 512).
- 193 V projednávaném případě je namísto nejprve vyjasnit smysl pojmu „échanges“ použitého v prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996. Jak uvádí Komise, je zjevné, že překlad tohoto výrazu anglickým slovem „trade“ v poznámce pod čarou 10 anglické verze napadeného rozhodnutí je nesprávný a že tento výraz ve skutečnosti znamená, že došlo ke kontaktům mezi japonskými a evropskými výrobci ocelových trubek. Komise tak správně poukázala na větu, v níž je tento výraz začleněn, uvedenou v bodě 190 výše, v rámci svého popisu dohody vytýkané japonským a evropským výrobcům.
- 194 Dále je třeba konstatovat, že japonské žalobkyně nepopírají, že se konala jednání mezi zástupci japonských a evropských výrobců bezešvých ocelových trubek (viz bod 131 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Mimoto společnosti JFE-NKK,

JFE-Kawasaki a Sumitomo nepopírají, že se těchto jednání zúčastnily, ale tvrdí, že jediné informace, které se zřetelem na ně mají, pocházejí ze vzpomínek jejich zaměstnanců, jež jsou s ohledem na dobu, která od těchto jednání uplynula méně hodnověrné.

- 195 Pokud jde o společnost Nippon, ta tvrdí, že pokud je jí známo, žádný z jejích současných zaměstnanců se takových jednání neúčastnil, ale upřesňuje, že nemůže vyloučit, že někteří z jejích bývalých zaměstnanců se jich zúčastnili. Nicméně detail poskytnutý v odpovědi společnosti Nippon ze dne 4. prosince 1997 na dodatečné otázky Komise, a sice okolnost podle níž p. [X], odpovědný za vývoz ocelových trubek, byl od 14. do 17. března na služební cestě v Cannes, podporuje tezi Komise, pokud jde o účast společnosti Nippon na předmětných jednáních, jelikož jednání Evropsko-japonského klubu, které uvádí p. Verluca, se konalo v Cannes dne 16. března 1994 (bod 60 odůvodnění napadeného rozhodnutí). V téže odpovědi společnost Nippon tvrdí, že není schopna cíl této služební cesty ani ostatních služebních cest svých zaměstnanců do Florencie vysvětlit, jelikož v těchto dvou městech neměla žádné zákazníky.
- 196 Za těchto podmínek Komise správně dospěla k závěru, že japonské žalobkyně jmenované p. Verlucou v jeho prohlášení ze dne 14. října 1996 (viz bod 191 výše), včetně společnosti Nippon, se skutečně zúčastnily jednání Evropsko-japonského klubu popsanych tímto prohlášením.
- 197 Nicméně čtyři japonské žalobkyně popírají, že by u příležitosti těchto jednání byla uzavřena dohoda o rozdělení japonského a evropských trhů. Zvláště společnosti JFE-NKK, JFE-Kawasaki a Sumitomo tvrdí, že uvedená jednání se týkala hlavně otázek obecné povahy nebo otázek týkajících se trhů třetích zemí, jako je Rusko a Čína.

- 198 V této fázi se spor mezi Komisí a japonskými žalobkyněmi týká otázky, zda nedovolená dohoda o vzájemném respektování domácích trhů, co se týče dvou výrobků uvedených v článku 1 napadeného rozhodnutí, a sice standardních trubek OCTG a naftovodných trubek „zvláštního provedení a využití“, byla uzavřena japonskými a evropskými výrobci u příležitosti těchto jednání.
- 199 Japonské žalobkyně v tomto směru uplatňují, že prohlášení p. Verlucy jsou příliš nejasná na to, aby tvořila být jen slabé důkazní materiály pro existenci Komise uváděné dohody o rozdělení trhů. Zvláště uvádějí, že p. Verlucou poskytnutý popis systému částečné ochrany off-shore trhu Spojeného království, podle něhož „byl UK (offshore) trh považován za částečně chráněný, tj. že soutěžitel musel předtím, než předložil svou nabídku, navázat kontakty s místním výrobcem trubek pro ropu [a že] toto pravidlo bylo víceméně respektováno“, postrádá přesnost a neodpovídá realitě, když není potvrzen žádným z ostatních dokumentů, kterých se dovolává Komise. Mimoto existuje podle japonských žalobkyň rozpor mezi postojem zastávaným Komisí v bodě 62 odůvodnění napadeného rozhodnutí, na základě prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996, podle něhož byl offshore trh Spojeného království chráněn pouze částečně, a body 101 a 102 odůvodnění napadeného rozhodnutí, které popisují systém rozdělení trhů bez rozdílu.
- 200 Pokud jde o tuto poslední výhradu, stačí konstatovat, že uvedené body 101 a 102 odůvodnění popisují protisoutěžní cíl Základních pravidel obecným způsobem v rámci Komise provedeného právního posouzení porušení, které je uvedeno v článku 1 napadeného rozhodnutí, a musí být nahlíženy ve světle bodu 62 odůvodnění, v němž skutečnost, že offshore trh Spojeného království měl zvláštní statut, byla vysvětlena již v kontextu podrobného popisu fungování Základních pravidel ve světle shromážděných listinných důkazů. Argument japonských žalobkyň musí být tedy v tomto směru odmítnut.

- 201 Pokud jde o argument, podle něhož se jednání Evropsko-japonského klubu nikdy netýkala trhů Společenství, je třeba podotknout, že pokud byly podle p. Verlucy během těchto jednání diskutovány „velké události ovlivňující trh s ropnými výrobky (americká VRA, politické převraty v SSSR, vývoj v Číně ...)“, nebránilo to tomu, aby zde bylo také „konstatováno použití Základních pravidel uvedených výše“. Z prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 tak vyplývá, že použití Základních pravidel zahrnuje zejména respektování čtyř domácích trhů výrobců Společenství japonskými žalobkyněmi a je jedním z témat, která byla diskutována u příležitosti těchto jednání.
- 202 V tomto ohledu je namístě připomenout, že Komise má za úkol sankcionovat porušování čl. 81 odst. 1 ES a že dohody, které „rozdělují trhy nebo zdroje zásobování“, jsou výslovně uvedeny v čl. 81 odst. 1 písm. c) ES jako zakázané na základě tohoto ustanovení. Pro to, aby tato dohoda mohla představovat porušení, stačí tedy Komisi prokázat, že dohoda mezi podniky schopnými ovlivnit obchod mezi členskými státy měla za cíl nebo výsledek rozdělení trhů Společenství s jedním nebo více výrobky mezi tyto podniky.
- 203 Rovněž je třeba podotknout, že Komise je v praxi často povinna prokázat existenci porušení za podmínek nepříznivých pro tuto úlohu, pokud od doby vzniku rozhodných skutečností, které tvoří porušení, mohlo uplynout několik let a pokud několik podniků tvořících předmět šetření s Komisí aktivně nespolupracovaly. Komisi sice nevyhnutně přísluší prokázat, že nedovolená dohoda o rozdělení trhů byla uzavřena (viz body 177 a 178 výše), avšak bylo by přehnané požadovat, aby mimoto podala důkaz o specifickém mechanismu, kterým měl být tento cíl dosažen (viz obdobně rozsudek Soudu ze dne 14. května 1998, Gruber + Weber v. Komise, T-310/94, Recueil, s. II-1043, bod 214). Pro podnik, který se dopustil porušení by totiž bylo příliš jednoduché vyhnout se jakékoli sankci, pokud by mohl vycházet z argumentu nejasné povahy informací uvedených ve vztahu k fungování nedovolené dohody v situaci, v níž jsou existence dohody a její protisoutěžní cíl přesto dostatečným způsobem prokázány. Podniky se v takové situaci mohou užitečně

bránit tak, že mají možnost se vyjádřit ke všem důkazním materiálům, které Komise uvádí v jejich neprospěch.

- 204 Mimoto Komise uvádí rozsudek Cement, bod 66 výše (bod 1838) pro uplatnění skutečnosti, že se v případě potřeby může za účelem prokázání existence porušení opřít o jedinou písemnost, pokud její důkazní hodnota nevyvolává žádné pochybnosti a s jistotou potvrzuje existenci porušení. Podle Komise lze za okolností projednávaného případu použít toto pravidlo na prohlášení p. Verlucy.
- 205 V tomto směru je třeba mít za to, že prohlášení p. Verlucy jsou v rozporu s tím, co tvrdí japonské žalobkyně, nejen hodnověrná, ale mají zvláště vysokou důkazní hodnotu, jelikož byla učiněna jménem společnosti Vallourec. Odpovědi poskytnuté jménem podniku jakožto takovým mají přitom věrohodnost převyšující věrohodnost, kterou mohla mít odpověď poskytnutá členem jeho personálu, bez ohledu na jeho osobní zkušenost a osobní názor (viz, byť probíhá řízení o opravném prostředku, rozsudek Soudu ze dne 20. března 2002, LR AF 1998 v. Komise, T-23/99, Recueil, s. II-1705, bod 45).
- 206 Rozhodná a vážná povaha prohlášení p. Verlucy je stejně tak posílena okolností, podle níž měl jakožto předseda představenstva společnosti Vallourec Oil & Gas služební povinnost jednat v zájmu této společnosti. Nemohl tedy lehkomyšlně přiznat existenci porušení, aniž by zvážil důsledky takového kroku, a v tomto ohledu se ve spise nenachází nic, co by umožňovalo předpokládat, že tuto povinnost nesplnil.

- 207 V každém případě byl p. Verluca přímým svědkem okolností, které vylíčil. Komise totiž zejména v bodě 28 své žalobní odpovědi ve věci T-67/00 potvrdila, aniž by to bylo v tomto směru zpochybněno, že p. Verluca jakožto předseda představenstva se sám jednání Evropsko-japonského klubu zúčastnil.
- 208 Navíc je na místě podotknout, že p. Verluca odpověděl prostřednictvím písemného prohlášení na ústní otázku zmocněnců Komise během šetření dne 17. září 1996, kteří ho vyzvali, aby se vyjádřil k dokumentům, které z většiny sám sepsal a které byly Komisí předtím zabaveny, a to během šetření provedeného dne 1. a 2. prosince 1994. Pan Verluca následně potvrdil a doplnil informace, které poskytl již ve svém prohlášení ze dne 14. října 1996, jež nově sepsal u příležitosti nového šetření provedeného dne 18. prosince 1997. Jeho prohlášení ze dne 14. října 1996 bylo poskytnuto v odpověď na žádost o poskytnutí informací, kterou obdržel, jak tvrdí, dne 30. září 1996 a která byla zaslána Komisi spolu s kopií advokátovi p. Wincklerovi z advokátní kanceláře Cleary, Gottlieb, Steen & Hamilton.
- 209 Navíc v okamžiku šetření dne 17. září 1996 p. Verluca věděl více než 18 měsíců, že Komise má ve svém držení dokumenty, které vyhotovil v souvislosti s kontakty se soutěžiteli, zejména se společností Corus. Měl tedy příležitost si odpovědi, které poskytne v případě, že mu Komise položí otázky ve věci těchto materiálů, rozmyslet. Pokud jde o jeho prohlášení ze dne 14. října 1996, p. Verluca měl pro jeho přípravu k dispozici lhůtu v délce dvou týdnů.
- 210 Celkově z těchto okolností vyplývá, že p. Verluca učinil tato prohlášení rozhodným způsobem a po zralé úvaze. Je nutné podotknout, že jsou tím spíše věrohodnější.

- 211 Mimoto Komise právem uvádí, že prohlášení, která jsou v rozporu se zájmy prohlašujícího, musí být v zásadě považována za zvláště věrohodné důkazní materiály. V projednávaném případě byla přitom prohlášení p. Verlucy vzhledem ke skutečnosti, že Komise vůči této společnosti zahájila šetření, jasně v rozporu se zájmy společnosti Vallourec, kterou zastupoval.
- 212 Zvláště je namístě mít za to, že skutečnost, že osoba, která je vyzvána, aby se vyjádřila k dokumentům, jako byl k tomu p. Verluca vyzván zaměstnanci Komise, přiznala, že se dopustila porušení, a přiznala tak existenci skutečností, které jdou nad rámec skutečností, jejichž existence mohla být přímo dovozena z předmětných dokumentů, a *priori* znamená, při neexistenci okolností zvláštní povahy, které by ukazovaly opak, že se tato osoba rozhodla říci pravdu.
- 213 Japonské žalobkyně tuto logiku zpochybňují, když zvláště tvrdí, že v projednávaném případě měli zaměstnanci evropských výrobců, kteří učinili prohlášení jakožto jejich zástupci, zájem na „omezení škod“, zejména přiznáním existence dohody s japonskými výrobci s cílem odvrátit pozornost Komise od skutečného smyslu Základních pravidel, která měla za cíl rozdělení evropských trhů mezi evropské výrobce, což představuje daleko závažnější porušení.
- 214 Nicméně skutečnost, že evropští výrobci přiznali existenci dohody o rozdělení trhů s japonskými výrobci, nesloužila nutně k zakrytí existence dohody o rozdělení evropského trhu mezi evropskými výrobci. Mimoto není pravděpodobné, že by společnost Vallourec prostřednictvím p. Verlucy přiznala existenci porušení, zakrývající existenci podobného porušení založeného ostatně na některých skutečnostech, ke kterým se doznala, ale které se ze zeměpisného hlediska liší od porušení, které přiznala. Je totiž nutné konstatovat, že osoba, která by tak jednala, by se tak za předpokladu, že by Komise skutečný skutkový stav prokázala, vystavila vážnému riziku, že by tak Komisi pomohla dokázat existenci porušení, kterého se sama dopustila, aniž by přesto získala nárok na podstatné snížení své pokuty na základě spolupráce.

- 215 V důsledku toho není v tomto směru teze předložená japonskými žalobkyněmi přesvědčivá a nemůže snížit hodnověrnost prohlášení p. Verlucy. Pokud jde o argument společnosti JFE-Kawasaki vycházející z toho, že se p. Verluca ve svém prohlášení ze dne 17. září 1996 omezil na komentář jediného dokumentu, tedy záznamu Několik informací, stačí konstatovat, že toto prohlášení, které ostatně uvedený záznam nezmiňuje, se výslovně odvolává na existenci všeobecné dohody o rozdělení trhů pro dva druhy zvláštních výrobků. Za těchto podmínek není žádný důvod se domnívat, že se p. Verluca se ve svém prohlášení omezil na komentář jediného dokumentu, a relativizovat tak jeho význam.
- 216 Co se týče dokumentu Šetření u společnosti Vallourec, společnost JFE-Kawasaki uplatňuje, že tam p. Verluca potvrdil, že ostatní offshore trhy uváděné napadeným rozhodnutím, a sice jiné trhy než trh Spojeného království, nebyly považovány za domácí trhy ve smyslu Základních pravidel. V tomto ohledu stačí konstatovat, že p. Verluca učinil dotčené prohlášení v odpovědi na následující otázku, položenou Komisí: „Jaký byl statut jednotlivých offshore trhů (Holandska, Dánska, VB, Norska, Čína) [?]“. Za těchto podmínek je zjevné, že toto prohlášení výlučně znamená, že holandský, dánský, norský a čínský trh nebyly domácími trhy a co se týče statutu německého, francouzského a italského offshore trhu je naprosto irelevantní.
- 217 Pokud jde o tvrzení společnosti Sumitomo vycházející z toho, že v dokumentu Šetření u společnosti Vallourec je obsažen odkaz na skutečnost, že rozdělovací klíč se používal „pouze na standardní výrobky“, takže naftovodné trubky, které jsou nestandardními výrobky, jím nebyly dotčené, je nutné podotknout, že p. Verluca, když činil toto prohlášení, odpovídal specificky na otázku, která se týkala Protokolu z rozhovoru s JF. Z tohoto protokolu přitom vyplývá, že se týká výlučně trubek OCTG, a nikoliv naftovodných trubek, což umožňuje předpokládat, že výklady p. Verlucy se týkají výlučně trubek OCTG.

- 218 V každém případě i za předpokladu, že se toto prohlášení p. Verlucy netýká pouze trubek OCTG, ohledně nichž upřesnil již ve svém prohlášení ze dne 17. září 1996, že porušením byly dotčeny pouze standardní trubky, ale také naftovodných trubek, ze znění uvedeného prohlášení vyplývá, že respektování domácích trhů výrobci, kteří byly členy Evropsko-japonského klubu a systém rozdělovacího klíče použitelný na trhy třetích zemí byly dvěma různými částmi Základních pravidel. Toto upřesnění, které se týká výlučně trhů třetích zemí, tudíž nevyvrací hlavní tezi Komise, podle níž nejen standardní trubky OCTG, ale také naftovodné trubky „zvláštního provedení a využití“ byly předmětem rozdělení domácích trhů členů Evropsko-japonského klubu. Navíc je nutné zdůraznit, že p. Verluca nikdy neodvolal své prohlášení, podle něhož byly naftovodné trubky nedovolenou dohodou dotčeny.
- 219 Mimoto je namístě připomenout, že podle judikatury Soudu nemůže být prohlášení podniku obviněného z toho, že se účastnil dohody narušující hospodářskou soutěž, jehož správnost je popírána několika ostatními obviněnými podniky, považováno za dostatečný důkaz existence porušení spáchaného těmito podniky, aniž by bylo podpořeno jinými důkazními materiály (viz v tomto smyslu rozsudek Enso-Gutzeit v. Komise, bod 58 výše, bod 91). Je tak namístě dospět k závěru, že navzdory jejich spolehlivé povaze musí být tato prohlášení p. Verlucy pro účely prokázání existence porušení sankcionovaného v článku 1 napadeného rozhodnutí potvrzena jinými důkazními materiály.
- 220 Nicméně je namístě mít za to, že stupeň potvrzení vyžadovaného v projednávaném případě je nižší jak po stránce přesnosti, tak i intenzity, vzhledem k hodnověrnosti prohlášení p. Verlucy, než v případě, že by tato prohlášení nebyla zvláště hodnověrná. Je tak namístě mít za to, že jestliže by mělo být rozhodnuto, že soubor shodujících se nepřímých důkazů umožnil potvrdit existenci a určité zvláštní aspekty dohody o rozdělení trhů, připomínané p. Verlucou a uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí, mohla by prohlášení p. Verlucy sama o sobě postačovat v tomto případě k osvědčení ostatních aspektů napadeného rozhodnutí, v souladu s pravidlem vycházejícím z rozsudku Cement, bod 66 výše (bod 1838) a uplatňovaným Komisí (viz bod 204 výše). Mimoto, pokud není písemnost zjevně v rozporu s prohlášeními p. Verlucy týkajícími se existence nebo podstatného obsahu dohody o rozdělení

trhů, pro to, aby měla určitou hodnotu jako potvrzující prvek v rámci souboru důkazů v neprospěch, stačí, že osvědčuje významné prvky dohody, kterou popisuje (viz bod 180 výše a uvedená judikatura).

- 221 Ve světle výše uvedeného je třeba postupně hodnotit další důkazní materiály, kterých se dovolává Komise v napadeném rozhodnutí, zejména v jeho bodech 62 až 67 a bodě 100 odůvodnění, jakož i některé jiné dokumenty obsažené ve spise Komise, jestliže byly komentované účastníky řízení před Soudem v rámci jejich připomínek k hodnověrnosti důkazních materiálů, na které se napadené rozhodnutí výslovně odvolává.

— Záznamy společnosti Vallourec

- 222 V bodě 67 odůvodnění napadeného rozhodnutí se Komise odvolává na záznam Rozhovor s BSC, který není datován, ale který pochází již z června 1990, a odkazuje na dva další záznamy, a sice záznam Jednání z 24. července 1990 podepsaný p. Verlucou a záznam ze dne 1. června 1990 nadepsaný „Obnovení smlouvy VAM BSC“. Komise v bodě 67 odůvodnění napadeného rozhodnutí cituje následující část záznamu Rozhovor s BSC:

„Podle analýzy společnosti [Vallourec] se nesmí otevírat brána Japoncům tím, že se jim poskytně ‚british content‘. Je třeba důkladně prosazovat fundamentals, přičemž prvním opatřením je napsat prostřednictvím klubu Japoncům, aby byli upozorněni na usazení [Japonců] v UK. Jako ambiciózní se jeví představa, že [společnost Corus] by mohla organizovat sharing key pro japonské PJ, zatím co SMI si na tomto bodě ‚láme zuby‘ již řadu měsíců.“

- 223 Následující část záznamu Jednání ze dne 24. července 1990, obsažená v bodě 78 odůvodnění napadeného rozhodnutí, je věnovaná porušení uvedenému v jeho článku 2:

„[Mannesmann] je jediným evropským výrobcem, který nahání strach Japoncům a který si tedy může vynutit respektování ‚fundamentals improved‘. [Mannesmann] má zájem na obraně ‚fundamentals‘ v UK, protože po uzavření Clydesdale zásobuje jednu ze smluvních stran hladkými trubkami.“

- 224 Podle jiné části téhož záznamu, uváděné v témže bodě odůvodnění:

„[Corus] a [Vallourec] se shodují na tom, že toto posílení EHS je realizovatelné a musí vést k ‚fundamentals improved‘, které Japoncům zakazují přístup do UK i poté, co byl uzavřen Clydesdale. [Philips Varley ze společnosti Corus] dodává, že 100 % dodržování ‚fundamentals‘ v UK je nemožné, ale nepřesáhnou-li výjimky 15 000 tun za rok, bude situace únosná. [Corus] nicméně připomíná možnost nakupovat [hladké trubky] od společností UTM, SIDERCA a TAMSA [latinsko-amerických výrobců] za účelem vyhnout se jejich divoké soutěži.“

- 225 V odůvodnění napadeného rozhodnutí, které se týká existence porušení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí (bod 80 odůvodnění) Komise uvádí také následující část záznamu Úvahy o smlouvě VAM:

„[...] jestliže [...] Japonce bude možné přimět k tomu, aby se vyhýbali [britskému] trhu a nechali Evropany vyřešit problém mezi sebou. V tomto případě si společnosti [Mannesmann], [Vallourec] a Dalmine skutečně hladké trubky rozdělí. V případě tohoto scénáře II by bylo patrně výhodné vázat prodeje společnosti [Vallourec] na ceny i objem [spojení] VAM prodaných společností [Corus]“.

226 V témže bodě odůvodnění Komise cituje rovněž větu vycházející ze záznamu Strategické úvahy, která se týká podmínek, které byly uvažovány v rámci scénáře uvedeného ve výše uvedené citaci:

„[Mannesmann]/DALMINE/[Vallourec] dosáhly toho, že společnost [Corus] nakupuje své hladké trubky přednostně od Evropanů, kteří si tyto dodávky rozdělují podle přísného pravidla.“

227 Mimoto podle jiné části záznamu Strategické úvahy, uváděné Komisí v části napadeného rozhodnutí věnované aspektům Základních pravidel ovlivňujícím trhy třetích zemí (bod 73 odůvodnění), „je obava, že za účelem dosažení toho, že Japonci nebudou zasahovat do UK, Evropané musí dát něco výměnou (FAR EAST, MIDDLE EAST, revize světových procentuálních podílů ...)“.

228 Pokud jde o existenci Základních pravidel („fundamentals“), tyto části záznamu společnosti Vallourec jasně a jednoznačně potvrzují tvrzení obsažené v prohlášeních p. Verlucy. Jak podotýká Komise ve svých písemných podáních, z těchto záznamů jasně vyplývá, že tato pravidla byla dobře zavedena, přičemž zaměstnanci společnosti Vallourec, kteří byli jejich autory, mohli tato pravidla pochopit bez dalších obsáhlých popisů, stejně jako jejich adresáti.

229 Navíc nepopisují-li záznamy společnosti Vallourec výslovně povahu Základních pravidel, jasně z nich vyplývá, že japonští výrobci musí tato pravidla „respektovat“ a že „obava“ podněcovaná společností Mannesmann byla prostředkem, který mohl sloužit k zajištění tohoto „respektování“, zejména „v UK“. Toto shledání je potvrzeno skutečností, že podle záznamu Jednání ze dne 24. července 1990 nová verze Základních pravidel navrhovaná společnostmi Vallourec a Corus, nazvaná „vylepšená Základní pravidla“ („Fundamentals improved“) „zakazuje Japoncům přístup do UK i poté, co byl uzavřen [závod společnosti Corus] v Clydesdale“.

- 230 Za těchto podmínek je namístě mít za to, že tyto záznamy potvrzují popis Základních pravidel obsažený v prohlášení p. Verlucy, podle něhož tato pravidla v zásadě zahrnují ochranu domácích trhů čtyř dotčených evropských výrobců vůči japonským výrobcům. Podepírají mimoto prohlášení p. Verlucy, pokud jde o skutečnost, že offshore trh Spojeného království byl dotčen těmito pravidly ochrany, ale že tento trh měl zvláštní statut. Z těchto záznamů totiž vyplývá, že evropští výrobci měli navzdory skutečnosti, že se společnost Corus, domácí výrobce na tomto trhu, která již nehodlala nadále vyrábět hladné trubky, omezila na to, že trubky nakupované od jiných výrobců opatrovala závaty, zájem na zachování této ochrany offshore trhu Spojeného království prostřednictvím jejího maximálního posílení.
- 231 Japonské žalobkyně správně poukazují na to, že záznamy společnosti Vallourec uvádí pouze interní úvahy této společnosti a některé z nich uvádějí připomínky vztahující se k diskuzím vedeným mezi touto společností a společností Corus. Jestliže má tato okolnost nevyhnutelně za následek relativizaci důkazní hodnoty těchto záznamů vůči japonským žalobkyním, nemůže tato okolnost Komisi zabránit v tom, aby se jich dovolávala jako skutečností v neprospěch za účelem potvrzení výslovných prohlášení p. Verlucy, především v rámci rozsáhlejšího souboru shodujících se důkazních materiálů. Skutečnost, že zaměstnanci společnosti Vallourec věřili v účinnost Základních pravidel za účelem ochrany evropských domácích trhů vůči japonským výrobcům, tvoří totiž sama o sobě nepřímý důkaz toho, že tato ochrana skutečně existovala.
- 232 Japonské žalobkyně uvádějí ve vztahu k záznamům Strategické úvahy a Úvahy o smlouvě VAM zvláštní argument. Poukazují na to, že posílení části Základních pravidel, která se týká respektování evropských domácích trhů japonskými výrobci, není tím ze tří uvažovaných scénářů, který p. Verluca, jenž byl autorem obou záznamů, navrhl v rámci závěrů obsažených v těchto záznamech.
- 233 Ze znění těchto dvou záznamů lze nicméně jasně vyvodit, že jejich autor upřednostňoval toto řešení a zamítl jej pouze proti své vůli z důvodu, že nebylo

proveditelné. Zvláště podle záznamu Strategické úvahy spočívá „pro [společnost Vallourec] nejvýhodnější řešení“ v předpokladu, že „Evropané přimějí Japonce respektovat UK v oblasti spojů Buttress a Prémium“. Pan Verluca odmítá toto řešení v uvedeném záznamu pouze z důvodu, že „bohužel nevěří tomu, že by toto řešení [...] mohlo fungovat“. Vzhledem k tomu, že toto řešení, které spočívalo v zachování platnosti Základních pravidel a případně v jejich posílení, provedeno bylo, je jeho prozatímní zamítnutí p. Verlucou v těchto záznamech méně významné než skutečnost, že je upřednostňoval před jinými zvažovanými řešeními.

234 Správnost této analýzy je ještě potvrzena skutečností, že rozdělení dodávek hladkých trubek společnosti Corus mezi společnosti Vallourec, Mannesmann a Dalmine, stanovené p. Verlucou v těchto dvou záznamech v rámci předmětného scénáře (viz bod 226 výše), bylo vzhledem k postupnému podpisu tří smluv o dodávkách uvedených v bodě 79 odůvodnění napadeného rozhodnutí (viz bod 26 výše) realizováno později, přinejmenším ode dne 9. srpna 1993. Mimoto návrh učiněný p. Verlucou (viz bod 225 výše a bod 80 odůvodnění napadeného rozhodnutí) spočívající ve vázání prodejů hladkých trubek společností Vallourec společnosti Corus na ceny a objem trubek OCTG prémium, řezaných podle metody VAM, které prodávala společnost Corus, skutečně odpovídá znění později uzavřených smluv, jež byly předloženy před Soudem zejména ve věci T-44/00, a ke kterým se japonské žalobkyně tudíž mohly vyjádřit během společného jednání (viz rovněž body 79, 81 a 111 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

235 Podle japonských žalobkyň se všechny úvahy obsažené v záznamech společnosti Vallourec, které Komise cituje, vztahují téměř výlučně k situaci, která existovala na offshore trhu Spojeného království s trubkami OCTG prémium. Výrobky dotčenými porušením stanoveným v článku 1 napadeného rozhodnutí jsou však standardní trubky OCTG (API) a naftovodné trubky „zvláštního provedení a využití“, a nikoliv trubky OCTG prémium. Také záznam Jednání ze dne 24. července 1990 odkazuje na výrobky z nerezavějící oceli.

- 236 Co se týče standardních trubek OCTG, je obvyklé, že jsou tyto trubky v ocelářském a petrochemickém průmyslu někdy nazývány „Buttress“. Je tedy namístě uvést, že v záznamu Strategické úvahy uvedený odkaz na respektování offshore trhu Spojeného království japonskými výrobci se ve vztahu k „Buttress“ nutně týká těchto výrobků (viz bod 233 výše). Navíc záznam Úvahy o smlouvě VAM BSC odkazuje na skutečnost, že společnost Corus „si snáze podrží svou účast na VAM než na Buttress“.
- 237 Okolnost uváděná japonskými žalobkyněmi, podle níž záznamy společnosti Vallourec obsahují rovněž četné odkazy na trubky OCTG prémium, nevyvrací, co se týče standardních trubek OCTG, analýzu, kterou v projednávaném případě provedla Komise. Zaprvé neumožňují odkazy na trubky OCTG prémium nikterak dospět k závěru, že se smlouvy mezi společnostmi Vallourec a Corus týkaly výhradně trubek OCTG prémium. Zadruhé skutečnost, že Komise stanovila porušení ve vztahu ke dvěma zvláštním výrobkům, nelze kritizovat z důvodu, že určité důkazy, které má ve svém držení, svědčí o tom, že sankcionovanou dohodou byly rovněž dotčeny i další výrobky.
- 238 V každém případě, jestliže nedostatek přesné a shodující se definice výrobků, které jsou dotčeny Základními pravidly v záznamech společnosti Vallourec nutně snižuje jejich důkazní hodnotu, nelze vyloučit, že v rozsahu, v němž posilují některá z podstatných prohlášení p. Verlucy, byla Komise oprávněna se jich za účelem potvrzení jeho prohlášení dovolávat. Okolnost, podle níž se dokument odvolává pouze na některé ze skutečností uplatňovaných v jiných důkazních materiálech, totiž nepostačuje k tomu, aby Komisi zavazovala k odstranění tohoto dokumentu ze souboru nepřímých důkazů v neprospěch žalobkyň (viz body 180 a 220 výše).
- 239 Japonské žalobkyně mimoto uvádí, že jiné trhy Společenství než offshore trh Spojeného království nejsou v záznamech společnosti Vallourec žádným způsobem zmíněny. V tomto ohledu je třeba konstatovat, že předmětné záznamy se soustředí

na problémy, které by mohly být na britském trhu vyvolány ukončením výroby hladkých trubek britským výrobcem společností Corus, což vysvětluje nedostatek zvláštních odkazů na ostatní trhy, které nebyly touto předvídanou událostí přímo dotčeny.

240 Mimoto japonské žalobkyně uplatňují, že podle záznamů Úvahy o smlouvě VAM a Jednání ze dne 24. července 1990 bylo vyloučení japonských výrobců z britského trhu navrhovaným opatřením do budoucna, z čehož vyplývá, že v okamžiku jejich sepsání, tj. v roce 1990 (viz bod 115 výše), žádná dohoda s japonskými výrobci neexistovala. Nicméně ze záznamů společnosti Vallourec posuzovaných jako celek vyplývá, zejména z části záznamu Rozhovor s BSC uvedeného v bodě 67 odůvodnění napadeného rozhodnutí, že Základní pravidla měla již v roce 1990 smysl, který zaměstnanci společnosti Vallourec chápali, a že „problém“ zmíněný v záznamu Úvahy o smlouvě VAM, jež měl být vyřešen „mezi Evropany“, byl problém zachování domácího statutu trhu Spojeného království v rámci Základních pravidel po ukončení výroby hladkých trubek společností Corus (viz body 283 níže). Za tohoto předpokladu tak vylepšené znění Základních pravidel „zakazuje Japoncům přístup do UK“ jak v budoucnu, tak i v minulosti, jak uvádí záznam ze dne 24. července 1990 (viz body 223 a 229 výše).

241 Konečně, pokud jde o způsob fungování systému ochrany offshore trhu Spojeného království, japonské žalobkyně uplatňují, že popis poskytnutý v tomto ohledu p. Verlucou v jeho prohlášení ze dne 17. září 1996, podle něhož musel soutěžitel předtím, než nabídl výrobky dotčené Základními pravidly na tomto trhu, navázat kontakt se společností Corus, není v souladu ani s důkazními materiály předloženými Komisí v napadeném rozhodnutí, ani se skutečností. Naproti tomu Komise v bodě 62 odůvodnění napadeného rozhodnutí uplatňuje, že záznam Rozhovor BSC správnost tohoto popisu potvrzuje.

242 V tomto ohledu je na místě podotknout, že v záznamu Jednání BSC je zaměstnancem společnosti Vallourec, pravděpodobně p. Verlucou, tvrzeno následující: „Naši přátelé ze společnosti BSC [Corus] [...] se opírají o diskuze z Kyoto

a Marbelly a mají za to, že jestliže jsou [Japonci] dnes připraveni respektovat cenovou politiku pro [záležitosti Severního moře] případ od případu, všech zábran se zbaví, až bude zítra uzavřen [závod v] Clydesdale“. Je nutné přiznat, že tato citace nepotvrzuje popis učiněný p. Verlucou, jelikož nepotvrzuje existenci kontaktů mezi společnostmi Corus a ostatními členy Evropsko-japonského klubu, co se týče zvláštních dodávek na offshore trhu Spojeného království. Tato citace nicméně jednoznačným způsobem dosvědčuje, že v okamžiku vyhotovení uvedeného záznamu v roce 1990 japonští výrobci souhlasili s omezením hospodářské soutěže na offshore trhu Spojeného království. Mimoto výrazy „případ od případu“ by mohly být vykládány v tom smyslu, že k takovým kontaktům skutečně, pokud jde o zvláštní záležitosti, došlo, takže záznam Rozhovor BSC není bezpochyby s prohlášeními p. Verlucy ze dne 17. září 1996 v rozporu.

- 243 V každém případě je třeba připomenout, že k tomu, aby Komise mohla vyvodit závěr o existenci porušení čl. 81 odst. 1 ES stačí, aby prokázala, že mezi podniky byla uzavřena dohoda s protisoutěžním cílem (viz bod 203 výše). Okolnost, podle níž se důkazní materiály předložené v projednávaném případě pro účely dokázání existence ujednání omezujících hospodářskou soutěž ze strany japonských výrobců na offshore trhu Spojeného království doplňují, tudíž postačuje k tomu, aby podpořila tezi Komise, co se týče tohoto trhu, byť tyto dokumenty neumožňují s jistotou a přesností pochopit způsob fungování tohoto aspektu Základních pravidel.
- 244 Je tak třeba vyvodit závěr, že záznamy společnosti Vallourec, posuzované jako celek, umožňují doložit prohlášení p. Verlucy, a tedy potvrdit jejich pravdivost.

— Dokumenty v angličtině z roku 1993

- 245 Komise v bodě 84 odůvodnění napadeného rozhodnutí odkazuje rovněž na dva dokumenty, které jsou datovány z roku 1993, a sice Přípis pro předsedy

představenstev a dokument „g) Japonci“ (dále společně jen „dokumenty v angličtině z roku 1993“). Komise části těchto dokumentů uvedených v bodě odůvodnění napadeného rozhodnutí neuvádí, ale jejich obsah je stručně, co se týče určitých faktorů, které měly narušit fungování Základních pravidel, shrnut v bodě 83 odůvodnění, a co se týče navrhovaných řešení pro to, aby tomu bylo zabráněno, v bodě 84 odůvodnění. Komise se tedy v napadeném rozhodnutí opírá o tyto dokumenty za účelem potvrzení existence a dosahu Základních pravidel a zvláště za účelem výkladu vývoje těchto pravidel v roce 1993 směrem k „vylepšeným Základním pravidlům“ v okamžiku, kdy společnost Corus připravovala svůj definitivní odchod z trhu se závitovými trubkami OCTG.

246 Japonské žalobkyně relevanci těchto dokumentů zpochybňují. Zvláště uvádějí, že tyto dokumenty odkazují na japonskou agresi a společnost Nippon zdůrazňuje, že v tomto ohledu na ní odkazuje zvláště dokument „g) Japonci“. Tato agrese, jakož i na začátku Přípisu pro předsedy představenstev uvedený popis závazku relativního dosahu, co se týče japonských výrobců, omezit, „určité jejich prodeje“, jsou neslučitelné se systémem respektování domácích trhů popsáním v bodech 101 a 102 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

247 Podle Přípisu pro předsedy představenstev je třeba nejprve uvést následující:

„Současné dohody jsou, co se týče extrateritoriálních oblastí ES, neuspokojivé, neboť ačkoliv Japonci souhlasili s omezením určitých svých prodejů v těchto oblastech (na úrovních, které nebyly z pohledu Evropanů nikdy uspokojivé a které pokrývají pouze polovinu zákazníků), jejich současná agrese v oblasti OCTG (bezešvých a svařovaných) a svařovaných naftovodných trubek znamená snížení cen a snížený podíl na trhu pro Evropany.“ („The current agreements are unsatisfactory for the EC offshore areas because, although the Japanese have agreed to limit some of their deliveries to these areas (at levels which have never been satisfactory to the Europeans and which only cover half of the customers) their current aggression on OCTG (seamless and welded) and welded linepipe means lower prices and reduced share for the Europeans“).

248 Mimoto podle téhož dokumentu:

„Ačkoliv Japonci souhlasili s tím, že nebudou požadovat změnu našich dohod v případě, že evropský průmysl bezešvých trubek přistoupí ke své restrukturalizaci, neexistuje záruka, že budou tuto zásadu respektovat za předpokladu, že se [společnost Corus] stáhne z oblasti výroby nebo konečné úpravy trubek ve Spojeném království.“

(„Although the Japanese have agreed not to request changes in our agreements if the EC seamless industry were to restructure, there is no guarantee that they would follow this precept if [Corus] were to exit tubemaking or finishing in the UK.“)

249 Mimoto podle dokumentu „g) Japonci“, „základní pozice, pokud jde o kontinentální šelf Spojeného království, není ‚pevná‘“ („the fundamental position on the UKCS is not ‘firm’“) a jeho autor, zaměstnanec společnosti Corus, si klade otázku nevhodnější taktiky pro „napadení Japonců“ („attack the Japanese“), pravděpodobně na čínském trhu, „s hlavním cílem je donutit, aby opustili Evropu“ („with the prime objective of forcing them out of Europe“).

250 Tyto dva dokumenty, především jejich části uvedené výše, dokládají několik podstatných tvrzení učiněných p. Verlucou v jeho prohlášení, a umožňují tedy mít v zásadě za to, že se jich Komise správně dovolává za účelem potvrzení existence Základních pravidel a vylepšených Základních pravidel.

251 Z těchto dvou dokumentů zvláště vyplývá, že dohody označované výrazem „fundamental[s]“, které byly uzavřeny mezi evropskými a japonskými výrobci, existovaly již v roce 1993 a že tyto dohody nebyly z pohledu evropských výrobců

vzhledem k offshore sektoru Spojeného království uspokojivé, zvláště proto, že sloužily pouze k omezení určitých japonských prodejů na tomto trhu. Mimoto lze z těchto dokumentů dovodit, že dohody, na které odkazují, jsou ty, které jsou tvořeny Základními pravidly popisovanými p. Verlucou v jeho prohlášeních, a že evropští výrobci byli s nimi ve vztahu k sektorům onshore spokojenější než ve vztahu k sektoru offshore Spojeného království. Nepřímo tak z těchto dokumentů vyplývá, že sektory onshore dotyčných evropských trhů musely být odpovídajícím způsobem chráněny.

252 Navíc v rozsahu, v němž si autor těchto dokumentů stěžuje na existenci významných japonských prodejů na offshore trhu Spojeného království a navrhuje řešení směřující k omezení těchto prodejů do budoucna, se tyto důkazní materiály shodují s prezentací Základních pravidel obsaženou v prohlášeních p. Verlucy. Potvrzují totiž nejen to, že cílem Základních pravidel bylo rozdělení dotyčných trhů, ale rovněž, že offshore sektor Spojeného království byl chráněn méně účinným způsobem než ostatní odvětví dotčená tímto rozdělením.

253 Nicméně vzhledem k tomu, že japonské žalobkyně uvádějí za účelem zpochybnění důkazní hodnoty těchto dvou dokumentů některé výhrady, a z obou dokumentů čerpají i některé skutečnosti svědčící v jejich prospěch, je třeba tyto výhrady zkoumat za účelem posouzení, zda skutečně snižují důkazní hodnotu těchto dokumentů.

254 V tomto směru je namístě odmítnout nejprve argumenty japonských žalobkyň, které vycházejí z odkazů na jejich „agresi“, jakož i na omezenou povahu jejich závazků na offshore trhu Spojeného království. Tyto odkazy se totiž začleňují do kontextu, v němž si autor obou dokumentů stěžoval na japonské prodeje, zejména na ty, které byly realizovány na offshore trhu Spojeného království a popsal nedostatečnou povahu omezení použitelných na japonské prodeje na témže trhu. Je tak namístě mít za to, že v obecné systematice těchto dokumentů prokazují odkazy na „agresi“ japonských výrobců v praxi spíše překročení limitů dohodnutých mezi členy Evropsko-japonského klubu pro offshore trh Spojeného království, jenž byl chráněn

pouze částečně, než volnou a silnou hospodářskou soutěž vyvíjenou japonskými výrobci na uvedeném trhu. Tyto odkazy tedy žádným způsobem nevyvrací tezi Komise, pokud jde o dohodu sankcionovanou v článku 1 napadeného rozhodnutí.

- 255 Dále japonské žalobkyně uplatňují, že Přípis pro předsedy představenstev a dokument „g) Japonci“ nemohou prokázat existenci porušení, které se jich týká, jelikož obsahují pouze interní úvahy zaměstnanců společnosti Corus. Nicméně je nutné podotknout, že v rozsahu, v němž autor těchto dokumentů, zaměstnanec společnosti Corus, popisuje situaci evropských trhů, jakož i jejich pravděpodobný vývoj, není žádný důvod pro předpoklad, že jeho analýza neodráží realitu, tak jak ji v rozhodné době vnímal. Z podrobné povahy a ze znění těchto dokumentů vyplývá, že jejich autor byl nutně zapojen do vytváření obchodní strategie pro ocelové trubky uvnitř společnosti Corus.
- 256 Popis dohody uzavřené mezi evropskými a japonskými výrobci za účelem omezení prodeje japonských výrobců na evropských trzích, obsažený v obou dokumentech, který byl analyzován výše, je tak nehledě na interní povahu těchto dokumentů věrohodný.
- 257 Navíc je třeba podotknout, že Komise před Soudem uplatňovala, aniž by to japonské a evropské žalobkyně popřely, že Přípis pro předsedy představenstev byl vyhotoven společností Vallourec, ale že společnost Mannesmann jej měla předložit předsedům představenstev evropských výrobců, jak to osvědčuje rukou psaný údaj obsažený na první straně, podle něhož bude převzat v prezentaci „HN“ (Hans Nolte ze společnosti Mannesmann). Z této okolnosti skutečně vyplývá, že tento dokument vyjadřuje kolektivní analýzu alespoň dvou evropských výrobců spíše než jediného, což z něj činí zvláště průkazný důkazní materiál.

- 258 Konečně nelze podle japonských žalobkyň přesně vymezit výrobky, na které se tyto dokumenty v angličtině z roku 1993 vztahují.
- 259 Je pravdou, že části dokumentu „g) Japonci“, které odkazují na trubky s „13 % obsahem chromu“ a „z nerezavějící oceli“ („stainless“), jakož i části záznamů Rozhovor s BSC a Jednání ze dne 24. července 1990, které užívají tyto pojmy, nejsou v projednávaném případě relevantní, jelikož napadené rozhodnutí se týká výlučně trubek a naftovodných trubek z nelegovaných ocelí (bod 28 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Nicméně je namístě podotknout, že tyto části nevymezují výlučně působnost dohody o rozdělení trhů, a nejsou tedy neslučitelné s existencí porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí.
- 260 Mimoto Přípis pro předsedy představenstev a dokument „g) Japonci“ obsahují několik obecných odkazů na trubky OCTG a lze logicky mít za to, že tyto odkazy zahrnují jak standardní trubky OCTG, na které se vztahuje napadené rozhodnutí, tak i trubky OCTG prémium. Přípis pro předsedy představenstev totiž navrhuje omezení dodávek „bezešvých a svařovaných OCTG a naftovodných trubek“ („seamless and welded OCTG and linepipe“) a dokument „g) Japonci“ se odvolává na skutečnost, že „ohledně trubek OCTG obecně [Japonci] souhlasili s omezením svých prodejů na [offshore trhu Spojeného království] na 15 % nesmluvních obchodů“ („[o]n OCTG in general J’s have agreed to limit their sales to the UKCS to 15 % of the non contract business“). Navíc se odkaz v Přípisu pro předsedy představenstev na japonskou agresi, co se týče „[bezešvých a svařovaných] OCTG a svařovaných naftovodných trubek“ („OCTG [seamless and welded] and welded linepipe“) (viz bod 247 výše), nutně vztahuje na standardní trubky OCTG, a nikoliv na OCTG trubky prémium, jelikož autor v následující větě lituje nedostatku kontroly, zejména pokud jde o množství dodaných trubek OCTG prémium.
- 261 Vzhledem k tomu, že určité části těchto dokumentů, jako některé ze záznamů společnosti Vallourec (viz bod 237 výše, jakož i odkaz v záznamu Rozhovor s BSC v bodě 259 výše) znamenají, že dohoda o rozdělení trhů sankcionovaná v článku 1 napadeného rozhodnutí se dotýkala nebo se mohla dotknout širší škály výrobků

zahrnující trubky OCTG prémium, tato okolnost žádným způsobem nebrání tomu, aby dokládaly existenci sankcionovaného omezenějšího porušení. Skutečnost, že statut trubek OCTG prémium z hlediska Základních pravidel nelze z těchto dokumentů jasně a jednoznačně odvodit, není relevantní, jelikož tyto výrobky nebyly porušením uvedeným v článku 1 napadeného rozhodnutí dotčeny.

- 262 Co se týče bezešvých naftovodných trubek jsou oproti tomu dokumenty v angličtině z roku 1993 nejasnější. První část, která se týká dodávek „bezešvých a svařovaných OCTG a naftovodných trubek“ totiž vede k závěru, že bezešvé naftovodné trubky musely být Základními pravidly pokryty, zatímco druhá citace obsažená v témže bodě, jež se týká „[bezešvých a svařovaných] trubek OCTG a svařovaných naftovodných trubek“ by mohla být případně vykládána v tom smyslu, že tyto výrobky byly z nedovolených smluv vyňaty. Je namístě učinit závěr, že tyto dva dokumenty nejsou jednoznačné, a jsou tedy neutrální pokud jde o otázku, zda bezešvé naftovodné trubky „zvláštního provedení a využití“ byly Základními pravidly pokryty. Dokumenty v angličtině z roku 1993 tedy nemohou potvrdit prohlášení p. Verlucy, pokud jde o tento zvláštní aspekt porušení, ale také nepředstavují, co se týče těchto výrobků, důkazy ve prospěch sankcionovaných podniků.
- 263 Jestliže tedy nedostatek jasnosti obou dotčených dokumentů, které se vztahují na výrobky, jež jsou předmětem porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí, bezesporu snižuje jejich sílu jako důkazních materiálů, není proto ještě namístě k nim vůbec nepřihlédnout. Je třeba opět připomenout, jako v případě záznamů společnosti Vallourec (viz bod 238 výše), že skutečnost, že určitý dokument odkazuje pouze na některé ze skutečností uváděných v ostatních důkazních materiálech, nevede k důsledku, že se jej Komise nemůže dovolávat na podporu jiných důkazů.
- 264 Z výše uvedeného vyplývá, že dokumenty v angličtině z roku 1993 podporují prohlášení p. Verlucy v několika ohledech a tvoří právem součást souboru shodujících se nepřímých důkazů, kterých se Komise dovolává v napadeném rozhodnutí.

— Dokument Systém pro ocelové trubky

- 265 Komise se na tento dokument výslovně v napadeném rozhodnutí neodvolávala, ale jelikož se ho dovolávají japonské žalobkyně ve svůj prospěch, je namístě na jejich argumenty odpovědět.
- 266 Nejprve je třeba uvést, že teze, podle níž evropský průmysl výrobců bezešvých ocelových trubek prodělával v rozhodné době restrukturalizaci a že evropští výrobci vedli vzájemné konzultace s cílem tuto restrukturalizaci kontrolovat, není nikterak sluchitelná s tezí Komise. Body 87 až 94 odůvodnění napadeného rozhodnutí totiž ukazují, že Komise vzala dopad restrukturalizace evropského ocelářského průmyslu skutečně v úvahu.
- 267 Mimoto z napadeného rozhodnutí, jakož i ze záznamů společnosti Vallourec zkoumaných výše, vyplývá, že se evropští výrobci zabývali restrukturalizací evropského průmyslu ve zvláštním kontextu Základních pravidel, zejména z hlediska toho, že tato pravidla mohla mít dopady na jejich vztahy s japonskými výrobci. Evropští výrobci se zvláště obávali, že trh Spojeného království, zejména jeho významný sektor offshore, nebude japonskými výrobci v důsledku uzavření závodu v Clydesdale (viz body 170, 223 a 242 výše) nadále respektován jakožto domácí trh. Mimoto v Přípisu pro předsedy představenstev a v dokumentu „g) Japonci“ bylo navrhováno, aby evropští výrobci v rámci svých jednání s japonskými výrobci vzali v úvahu možné uzavření NTM.
- 268 Za těchto podmínek skutečnost, podle které dokument Systém pro ocelové trubky používá anglický výraz „fundamentals“ v kontextu diskuse týkající se racionalizace průmyslu Společenství neznamená, že se koncept Základních pravidel týkal tohoto procesu, a nikoliv dohody o rozdělení trhů sankcionované v článku 1 napadeného

rozhodnutí. Rovněž z tohoto dokumentu – který vysvětluje, že se vztahy mezi evropskými výrobci řídí Základními pravidly, aniž by uváděl japonské výrobce – nevyplývá, že Základní pravidla se týkala pouze Evropy. Toto opomenutí lze totiž vysvětlit skutečností, že předmětný dokument má jako celek jasně za cíl zabývat se vztahy mezi výrobci Společenství. Nelze z toho tedy vyvodit, že v rozporu s tím, co tvrdil p. Verluca ve svém prohlášení ze dne 17. září 1996, potvrzeném ostatními důkazními materiály, byla Základní pravidla předmětem diskusí pouze uvnitř Evropy.

269 Ve světle výše uvedeného nemůže být dokument Systém pro ocelové trubky považován za materiál ve prospěch japonských žalobkyň, pokud jde o jim vytýkané porušení čl. 81 odst. 1 ES.

— Dokument Rozdělovací klíč („sharing key“)

270 Komise se v bodech 85 a 86 odůvodnění napadeného rozhodnutí opírá, zejména na podporu svého popisu vývoje vztahů uvnitř Evropsko-japonského klubu od konce roku 1993, o dokument, který jí byl předán dne 12. listopadu 1997 třetí osobou, jež nebyla účastníkem řízení. Tento dokument pocházel podle informátora od obchodního zástupce jednoho z členů klubu. Podle názoru Komise dokument osvědčuje, že navázání kontaktů s latinskoamerickými výrobci bylo částečně úspěšné a tabulka v něm obsažená znázorňuje rozdělení trhu mezi evropské, japonské a latinskoamerické výrobce. Tento dokument zejména výslovně stanoví 100 % podíl na trhu pro evropské výrobce v Evropě a 100 % podíl na trhu pro japonské výrobce v Japonsku. Pokud jde o další trhy, mají evropští výrobci jmenovitě 0 % podíl na Dálném východě, 20 % podíl na Středním východě a 0 % podíl v Latinské Americe.

271 JFE-Kawasaki tvrdí, že tento dokument je nepřijatelným důkazním materiálem, jelikož není datován a Komise nezpřístupnila ani totožnost jeho autora, ani totožnost osoby, která jí ho předala, takže se žalobkyně nemohou seznámit s kontextem, v němž byl vypracován, a důvody, proč byl Komisi předán. Je to poprvé, co Komise stanoví existenci porušení vůči podnikům na základě neidentifikovaného dokumentu.

272 Tento argument musí být odmítnut.

273 Zásada, která v právu Společenství panuje, je zásada volného hodnocení důkazů a jediné relevantní kritérium pro hodnocení předložených důkazů spočívá v jejich hodnověrnosti (závěry soudce Vestendorfa při výkonu funkce generálního advokáta k rozsudku Rhône Poulenc v. Komise, bod 56 výše). Mimoto může být pro Komisi nezbytné chránit anonymitu informátorů (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 7. listopadu 1985, Adams v. Komise, 145/83, Recueil, s. 3539, bod 34) a tato okolnost nestačí k tomu, aby Komisi zavazovala k vyloučení důkazu, který má ve svém držení. Argumenty společnosti JFE-Kawasaki jsou tedy sice relevantní pro posouzení hodnověrnosti dokumentu Rozdělovací klíč, ale není namístě mít za to, že jde o nepřijatelný důkaz.

274 JFE-Kawasaki se v tomto ohledu s ostatními japonskými žalobkyněmi shoduje v tvrzení, že i za předpokladu, že by byl jakožto důkazní materiál přípustný, není dokument Rozdělovací klíč spolehlivým materiálem v jejich neprospěch, jelikož nebyl identifikován odpovídajícím způsobem. Je totiž nutné konstatovat, že hodnověrnost tohoto dokumentu je bezesporu snížena skutečností, že kontext, v němž došlo k jeho vyhotovení, je do značné míry neznámý a že tvrzení Komise v tomto ohledu nemohou být ověřena (bod 270 výše).

- 275 Nicméně v rozsahu, v němž se v dokumentu Rozdělovací klíč nacházejí specifické informace, které odpovídají těm, které jsou obsaženy v jiných dokumentech, je namístě mít za to, že tyto poznatky se mohou vzájemně posilovat.
- 276 V tomto ohledu je třeba uvést, že prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 zmiňuje „počáteční“ rozdělovací klíč, který byl použitelný na „mezinárodní nabídková řízení“ a vztahoval se na smlouvy uzavřené mezi japonskými a evropskými výrobci, takže existence takového rozdělení v rámci Evropsko-japonského klubu je dostatečně prokázána. Navíc z Protokolu z rozhovoru s JF vyplývá, že společnost Vallourec se musela pro to, aby zůstala „v rámci systému [...] vzdát Dálného východu, Jižní Ameriky, omezit se na Středním Východě na sdílení 20 % podílu na trhu ve 3“. Když Komise p. Verlucu požádala, aby objasnil tyto dva dokumenty, uvedl, že se vztahovaly k pokusu o změnu platného rozdělovacího klíče provedenému v roce 1993, kterou měly být zohledněny prodeje latinskoamerických výrobců a „nabyté pozice“ na různých trzích.
- 277 Japonské žalobkyně uvádějí několik dodatečných argumentů proti tomu, aby Komise použila dokument Rozdělovací klíč. Tento dokument se má především týkat citelně omezenější škály výrobků než škály uváděné prohlášením p. Verlucy ze dne 17. září 1996. V tomto dokumentu jde výhradně o část trhu se standardními bezešvými trubkami OCTG, jež jsou předmětem všeobecných nabídkových řízení. Japonské žalobkyně v tomto ohledu uvádějí, že dosah rozdělovacího klíče uvedeného v tomto dokumentu je omezen poznámkou „obecná nabídková řízení pro bezešvé trubky API“ („SMLS API OPEN TENDER“), zatímco podle prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 se v Evropě žádá velká nabídková řízení („pas de gros Tenders“) pro výrobky, kterých se týkalo, nekonala. Trh uváděný tímto rozdělovacím klíčem tedy podle p. Verlucy neexistuje.
- 278 V tomto ohledu je třeba nejprve uvést, že v rozporu s tím, co tvrdí Komise, se dokument Rozdělovací klíč týká pouze bezešvých trubek OCTG, a nikoliv naftovodných trubek. Jak totiž bylo uvedeno japonskými žalobkyněmi na jednání,

aniž by to Komise v tomto ohledu popřela, zkratky „C/S“ a „T/B“ použité dvakrát v tomto dokumentu, které se týkají trubek, jež tvoří vedení pažnicových trubek („casing“), a trubek, které tvoří vedení čerpacích trubek („tubing“), se v souladu s popisem tohoto výrobku obsaženým v bodě 29 odůvodnění napadeného rozhodnutí vztahují na dva základní prvky trubky OCTG, a vztahují se tedy nezbytně a výhradně k tomuto výrobku.

279 Pokud jde o zmínku „obecná nabídková řízení pro bezešvé trubky API“ („SMSL API OPEN TENDER“) v dokumentu Rozdělovací klíč, je namístě podotknout, že tvrzení v prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996, podle něhož se v Evropě žádná velká nabídková řízení nekonala, se objevují v oddíle „1.4 Jiné trhy“, zatímco domácí trhy členů Evropsko-japonského klubu jsou pokryty oddílem „1.1 Domácí trhy“, přičemž „(offshore) UK“ je tam výslovně uveden. Tato okolnost a *priori* znamená, že výraz „Evropa“ obsažený v uvedeném oddíle 1.4 se týká jiných evropských trhů než čtyř domácích trhů pokrytých porušením uvedeným v článku 1 napadeného rozhodnutí, tedy německého, francouzského, italského a britského trhu.

280 Je však namístě uznat, že tento odkaz na Evropu je neurčitý, a tedy nejednoznačný a pokud by v rozporu s výkladem uvedeným v předchozím bodu měl pokrývat tyto čtyři trhy, bylo by nutné dospět k závěru, že dokument Rozdělovací klíč nemůže, pokud jde o situaci existující na těchto čtyřech trzích, přímo prohlásit p. Verlucy ze dne 17. září 1996 podpořit. Jestliže totiž tyto trhy nebyly otevřenými nabídkovými řízeními dotčeny, je nutné učinit závěr, že dokument Rozdělovací klíč se jich nemůže týkat, jelikož se vztahuje na bezešvé trubky API, které tvoří předmět takových nabídkových řízení. Tato nejednoznačnost, kterou nelze s ohledem na materiály ve spise a argumenty žalobkyň na toto téma odstranit, tudíž snižuje pro účely podpory prohlášení p. Verlucy důkazní hodnotu dokumentu Rozdělovací klíč.

281 Mimoto dokument Rozdělovací klíč zpochybňuje podle japonských žalobkyň tvrzení p. Verlucy, převzaté v dokumentu Šetření u společnosti Vallourec (v bodě 1.3), pokud jde o otázku, zda latinskoameričtí výrobci odpověděli na kontakty evropských výrobců na konci roku 1993 příznivě, což zpochybňuje hodnověrnost těchto dvou důkazních materiálů. Komise totiž v bodě 86 odůvodnění napadeného rozhodnutí na základě dokumentu Rozdělovací klíč uvedla, že „kontakty navázané s latinskoamerickými výrobci byly z části úspěšné“, a sama uznává, že toto tvrzení je v rozporu s tvrzením p. Verlucy, převzatým v dokumentu Šetření u společnosti Vallourec, podle něhož:

„Evropsko-japonský klub nezahrnoval jihoamerické výrobce [...] průzkumné kontakty byly s nimi navázány na konci roku 1993 za účelem dosažení rovnovážného stavu odrážejícího nabyté pozice (přibližně 20 % na Středním východě pro Evropany). Velmi rychle se však ukázalo zjevným, že tyto pokusy nemohou být úspěšné.“

282 Je třeba nicméně poukázat na to, že podle dokumentu Rozdělovací klíč latinskoameričtí výrobci navrhovaný rozdělovací klíč akceptovali „s výjimkou evropského trhu“, na němž měly být záležitosti probírány „případ od případu“ v duchu vzájemné spolupráce. Komise tedy dospěla v bodě odůvodnění 94 napadeného rozhodnutí k závěru, že latinskoameričtí výrobci nesouhlasili s vyhrazením evropského trhu evropským výrobcům.

283 Z různých záznamů společnosti Vallourec, jakož i z Přípisu pro předsedy představenstev a dokumentu „g) Japonci“, zkoumaných výše, vyplývá, že z hlediska evropských výrobců byla hlavním cílem jejich kontaktů s japonskými výrobci ochrana jejich domácích trhů, zejména zachování domácího statutu trhu Spojeného království poté, co společnost Corus uzavřela svůj závod v Clydesdale. Jestliže rozpor uvedený v bodě 281 výše bezpochyby oslabuje důkazní hodnotu dokumentu Rozdělovací klíč, jakož i v určitém rozsahu důkazní hodnotu prohlášení p. Verlucy, je jeho význam silně relativizován okolností uvedenou na začátku tohoto bodu. I za

předpokladu, že latinskoameričtí výrobci souhlasili s použitím rozdělovacího klíče na jiných trzích než evropském trhu, je totiž nutné shledat, že jednání s těmito výrobci byla z hlediska evropských výrobců neúspěšná, takže negativní hodnocení p. Verlucy, pokud jde o jejich vyústění, skutečně odpovídá ve vztahu k této klíčové otázce dokumentu Rozdělovací klíč.

284 Je namístě učinit závěr, že rozpor mezi tvrzeními p. Verlucy v jednom z jeho prohlášení a dokumentem Rozdělovací klíč, na který Komise sama v bodě odůvodnění 86 napadeného rozhodnutí poukazuje, podstatně nesnižuje hodnověrnost obou těchto důkazních materiálů.

285 Nakonec japonské žalobkyně uplatňují, že v dokumentu Rozdělovací klíč vyjádřily vzhledem k tomuto návrhu výhradu, majíce za to, že působnost klíče měla být rozšířena, aby pokryla trubky „ERW OCTG“, které jsou svařovanými ocelovými trubkami. Komise měla tedy s japonskými výrobci zacházet stejným způsobem jako s latinskoamerickými výrobci, vůči nimž vzala zpět své výhrady z důvodu, že učinili rovněž výhradu vzhledem k navrhovanému klíči v rozsahu, v němž se týkal evropského trhu a z důvodu, že uskutečnili rozsáhlé prodeje ocelových trubek v Evropě. Jedná se tedy o neodůvodněné nerovné zacházení, a odvolání výhrad ve vztahu k latinskoamerickým výrobcům vyvrací tedy tezi Komise, co se týče existence porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí, pokud jde o japonské žalobkyně.

286 V tomto ohledu stačí připomenout, že v dokumentu Šetření u společnosti Vallourec p. Verluca uvedl, že „Evropsko-japonský klub latinskoamerické výrobce nezahrnoval“. Jelikož se Komise v napadeném rozhodnutí za účelem prokázání účasti japonských výrobců na porušení opírala hlavně o prohlášení p. Verlucy, neměla jinou volbu než vyloučit ve světle těchto kategorických tvrzení latinskoamerické výrobce z působnosti článku 1 napadeného rozhodnutí. Z této okolnosti totiž vyplývá, že japonští a latinskoameričtí výrobci naprosto nebyli, co se týče existujících důkazů v jejich prospěch, ve srovnatelné situaci.

287 V každém případě je namístě podotknout, že „výhrada“ učiněná podle dokumentu Rozdělovací klíč japonskými výrobci není totožné povahy jako výhrada, kterou učinili latinskoameričtí výrobci. Podle dokumentu Rozdělovací klíč totiž latinskoameričtí výrobci odmítli automatické použití rozdělovacího klíče na evropský trh, zatímco japonští výrobci navrhovali zahrnout do rozdělovacího klíče za účelem jasnějšího vyjádření dohody („to avoid gray area“) jak trubky „ERW“, tak svařované trubky. Je nutné konstatovat, že zatímco výhrada latinskoamerických výrobců zbavuje dokument Rozdělovací klíč z velké části důkazní hodnoty v jejich neprospěch, co se týče existence porušení na trhu Společenství, pokud jde o japonské výrobce, tomu tak naopak v žádném případě není. Situace japonských výrobců se tak objektivně lišila od situace latinskoamerických výrobců.

288 Ve světle výše uvedeného je namístě učinit závěr, že dokument Rozdělovací klíč si zachovává určitou důkazní hodnotu, aby v rámci souboru vzájemně se podporujících nepřímých důkazů, které Komise shromáždila, dokládal určitá podstatná tvrzení obsažená v prohlášeních p. Verlucy, pokud jde o existenci dohody týkající se rozdělení trhu s bežešvými trubkami OCTG. Z tohoto důkazního materiálu totiž vyplývá, že japonští výrobci na jedné straně a evropští výrobci na straně druhé přijali zásadu, podle níž nesměli určité bežešvé trubky prodávat na domácím trhu druhých výrobců v rámci „otevřených“ nabídkových řízení. Tento dokument také potvrzuje existenci rozdělovacího klíče pro trhy v různých oblastech světa a posiluje tím hodnověrnost prohlášení p. Verlucy, která se na tento pojem také odvolávají.

— Odpovědi evropských výrobců

289 Komise se rovněž v napadeném rozhodnutí odvolává v neprospěch [japonských žalobkyň] na odpovědi, které na její žádosti o poskytnutí informací poskytly společnosti Mannesmann, Dalmine a Corus, respektive na body 63, 65 a 66 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

- 290 Zvláště podle odpovědi p. Bechera, zaměstnance společnosti Mannesmann, ze dne 22. dubna 1997 se Základní pravidla týkala trubek OCTG a naftovodných trubek „zvláštního provedení a využití“ a znamenala, že „japonští výrobci nemohli v této oblasti proniknout na Evropské trhy [in europäische Märkte], přičemž evropští výrobci zase nesměli dodávat své výrobky do Japonska“. Corus ve své odpovědi ze dne 31. října 1997, uvedené na s. 11932 spisu Komise, poukazoval, pokud jde o Evropsko-japonský klub, na to, že japonští a evropští výrobci bezešvých trubek OCTG byli jeho členy a že „v praxi byly domácí trhy přednostně vyhrazeny domácím výrobcům“. Ve své odpovědi ze dne 4. dubna 1997 společnost Dalmine připustila, že mezi evropskými a japonskými výrobci existovaly kontakty, tvrdíc, že „se týkaly vývozu trubek (především těch, které byly určeny pro ropný průmysl) do jiných oblastí než ES (Rusko a Čína) a měly rovněž směřovat k omezení vývozu trubek do ES po uzavření závodů [společnosti Corus], a v důsledku toho k ochraně průmyslu bezešvých trubek Společenství“.
- 291 Dále je třeba uvést, že odpověď společnosti Mannesmann ze dne 22. dubna 1997 je rovněž uvedena v bodě 74 odůvodnění napadeného rozhodnutí v rámci popisu trhů třetích zemí. Relevantní část je formulovaná následovně:

„Pro jiné trhy, které tvoří předmět světových nabídkových řízení byly příslušné dodávky Japonců a Evropanů stanoveny předem. Tehdy bylo toto jednání označováno výrazem ‚rozdělovací klíč‘ (sharing key). Jednalo se zřejmě o zachování historických podílů na trhu pro jednotlivé výrobce.“

- 292 Podle japonských žalobkyň měli evropští výrobci zjevný zájem na „omezení škod“ ve vztahu k šetření Komise, zejména tím způsobem, že připustili existenci dohody s japonskými výrobci za účelem odvrácení pozornosti Komise od skutečného významu Základních pravidel, která měla za cíl rozdělení evropských trhů mezi evropské výrobce, což je porušení daleko závažnější než porušení uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí a jeho prokázaná existence by byla pro ně spojena s vyššími

pokutami. V rozsahu, v němž některé z jejich odpovědí na otázky Komise poukazují na japonskou účast na porušení uvedeném v článku 1 napadeného rozhodnutí, tak nejsou hodnověrné.

293 V tomto ohledu je třeba připomenout, že skutečnost, že evropští výrobci připustili existenci dohody s japonskými výrobci o rozdělení trhů nesloužila nezbytně k zakrytí existence dohody o rozdělení evropských trhů mezi ně (viz bod 214 výše). Z důvodů uvedených v bodě 214 výše je nepravděpodobné, že by evropští výrobci přišli na myšlenku nedovolených dohod s japonskými výrobci za účelem toho, aby zakryli existenci vnitroeuropejského kartelu. V každém případě je namístě v tomto ohledu uvést, že v odpovědi ze dne 29. května 1997, uvedené na s. 15162 spisu Komise, která doplňuje informace poskytnuté v odpovědi ze dne 4. dubna 1997, společnost Dalmine uvádí jak kontakty s japonskými výrobci, tak i jednání pouze mezi evropskými výrobci. Pokud jde o společnost Corus, ta neomezila své tvrzení, pokud jde o ochranu trhů, pouze na vztahy mezi japonskými a evropskými výrobci (viz bod 290 výše).

294 Pokud jde o odpověď poskytnutou společností Mannesmann, japonské žalobkyně uvádějí, že její autor p. Becher osobně neznal podle svého vlastního prohlášení okolnosti, které komentoval, jelikož se stal vedoucím pracovníkem společnosti Mannesmann až v dubnu 1995. Jeho svědectví tedy nemá velkou důkazní hodnotu a podle společnosti JFE-NKK je dokonce nepřijatelné.

295 V tomto ohledu je namístě po faktické stránce nejprve uvést, že jestliže se p. Becher stal vedoucím pracovníkem společnosti Mannesmann až v dubnu 1995, zástupce této společnosti na jednání uvedl, že před tímto datem zastával jiné funkce v uvedené společnosti.

- 296 Dále je namístě připomenout judikaturu uvedenou v bodě 205 výše, podle níž odpovědím poskytnutým jménem podniku jakožto takového náleží věrohodnost převyšující tu, kterou by mohla mít odpověď poskytnutá členem jeho personálu, bez ohledu na jeho osobní zkušenosti nebo názor (rozsudek LR AF 1998 v. Komise, bod 205 výše, bod 45). Z bodu 45 uvedeného rozsudku LR AF 1998 v. Komise výslovně vyplývá, že důkazní hodnota dotčené odpovědi v tomto projednávaném případě, jakožto důkazu v neprospěch třetí společnosti, nebyla nijak ovlivněna skutečností, že osoba, která ji podepsala jménem dotyčné společnosti, nebyla na předmětném jednání přítomna, ba ani tehdy nebyla členem jejího personálu.
- 297 Jestliže totiž, jako v projednávaném případě pokud jde o společnost Mannesmann, činí osoba, která přímo relevantní okolnosti neznala, prohlášení jakožto zástupce společnosti, kterým přiznává existenci porušení, kterého se podle ní dopustila tato společnost i jiné podniky, opírá se nezbytně o informace poskytnuté svou společností a zvláště jejími zaměstnanci, kteří přímo předmětné jednání znali. Jako bylo uvedeno v bodě 211 výše, musí být prohlášení, která jdou proti vlastním zájmům jejich autora, v zásadě považována za průkazná, a prohlášením p. Bechera je tedy třeba přiznat v projednávaném případě značnou váhu.
- 298 Argumentace JFE-NKK vycházející z věci, ve které byl vydán rozsudek Rhône-Poulenc v. Komise a zvláště ze stanoviska soudce Vesterdorfa jako generálního advokáta v této věci, bod 56 výše, musí být zamítnuta. Soudce Vesterdorf v tomto stanovisku uvedl, že svědectví osob, které znají skutkový stav mají v zásadě zvláště vysokou důkazní hodnotu (Recueil, s. II-956 a II-957).
- 299 Není namístě z toho vyvozovat, že prohlášení učiněná jménem společnosti jejím vedoucím pracovníkem v její neprospěch, jakož i v neprospěch jiných podniků, má důkazní hodnotu omezenou skutečností, že přímo neznal skutkový stav. *A fortiori* není dán žádný důvod pro odmítnutí takového důkazního materiálu jako nepřípustného.

- 300 V projednávaném případě, jakož i ve věci, ve které byl vydán rozsudek LR AF 1998 v. Komise, bod 205 výše, představuje předmětné prohlášení ve skutečnosti uznání porušení, kterého se dopustila společnost, kterou autor prohlášení zastupuje.
- 301 Mimoto japonské žalobkyně tvrdí, že Komise nemůže odpověď společnosti Mannesmann považovat za hodnověrný důkazní materiál, jelikož potvrzuje existenci dohody mezi evropskými a japonskými výrobci, zatímco na ni nespolehá, neboť tatáž odpověď popírá existenci dohody mající za cíl respektování domácího trhu každého evropského výrobce ostatními evropskými výrobci.
- 302 Je pravda, že okolnost, podle níž p. Becher popřel existenci vnitroeurospké části Základních pravidel ve smyslu závazku k vzájemnému respektování domácích trhů mezi evropskými výrobci, oslabuje do určité míry jeho prohlášení jakožto důkazní materiál, který umožňuje doložit prohlášení p. Verlucy. Nicméně je namístě podotknout, že p. Becher jednoznačně existenci dohody o rozdělení trhů s trubkami OCTG a naftovodnými trubkami „zvláštního provedení a využití“ mezi evropskými a japonskými výrobci potvrdil (viz bod 290 výše). Pokud jde o tento aspekt porušení, a tedy pokud jde o skutečnost, že japonské žalobkyně byly stranami dohody o rozdělení trhů, podle jejíhož znění souhlasily s tím, že nebudou uvádět standardní trubky OCTG a naftovodné trubky „zvláštního provedení a využití“ na trhy Společenství, tak jeho prohlášení dokládá prohlášení p. Verlucy. Okolnost, podle níž prohlášení společnosti Mannesmann nevylučuje z dohody, kterou popisuje trubky OCTG prémium, není z důvodů uvedených v bodě 261 výše relevantní. Konečně důkazní hodnota prohlášení společnosti Mannesmann je v projednávaném případě dále posílena skutečností, že rovněž potvrzuje prohlášení p. Verlucy, pokud jde o existenci rozdělovacího klíče, který se týká zadávání zakázek v mezinárodních nabídkových řízeních na trzích třetích zemí (viz bod 291 výše).
- 303 Žalobkyně uvádějí, že společnost Dalmine ve svých odpovědích Komisi ze dne 4. dubna 1997 a 29. května 1997 zdůraznila, že její diskuse s japonskými výrobci se týkaly hlavně trhů třetích zemí, jako je ruský a čínský trh. Je třeba rovnou

poznamenat, že podle části odpovědi ze dne 4. dubna 1997 uvedené výše se tyto diskuse týkaly rovněž ochrany trhů Společenství (viz bod 290 výše). V každém případě je namístě mít za to, že tvrzení, kterých se v tomto směru dovolávají japonské žalobkyně mají velmi omezenou váhu právě z důvodu uváděného samotnými japonskými žalobkyněmi (viz bod 292 výše), a sice, že společnost Dalmine chtěla „omezit škody“. Majíc za to, že nemohla popřít skutečnost, že byla s japonskými výrobci, jakož i s ostatními evropskými výrobci v kontaktu, snažila se společnost Dalmine prezentovat tyto kontakty způsobem, který pokud možno odstraňoval nebo minimalizoval jejich porušující povahu s ohledem na právo Společenství.

- 304 Obě odpovědi společnosti Dalmine, zejména část odpovědi ze dne 4. dubna 1997 uvedená v bodě 65 odůvodnění napadeného rozhodnutí (viz bod 290 výše), tak dokládají prohlášení p. Verlucy, pokud jde o skutečnou existenci kontaktů mezi evropskými a japonskými výrobci, které směřovaly k rozdělení určitých zeměpisných trhů mezi ně, zejména k zákazu japonských prodejů trubek na trzích Společenství.
- 305 Pokud jde o odpověď poskytnutou společností Corus dne 31. října 1997, japonské žalobkyně v dopise ze dne 30. března 1999 uvádějí, že společnost Corus jasně uvedla, že žádné z jejich prohlášení nesmí být vykládáno v tom smyslu, že znamená existenci dohody mezi evropskými a japonskými výrobci. V odpovědi na argument Komise, podle něhož se v dopise ze dne 30. března 1999 jedná o řízení týkající se svařovaných trubek, japonské žalobkyně uvádějí, že takto vyjasněné prohlášení bylo formulováno společností Corus přesně v totožném znění jako prohlášení poskytnuté v rámci řízení týkajícího se bezešvých trubek.
- 306 Je pravda, že neexistence dopisu v rámci řízení týkajícího se bezešvých trubek (Věc IV/E-1/35.860-B), obdobného tomu, který byl zaslán v rámci řízení týkajícího se svařovaných trubek (Věc IV/E-1/35.860-A) je podivná, což by mohlo vést k tomu, že by bylo možné věřit, že se jedná spíše o opomenutí než o úmyslné zaujetí odlišného stanoviska v jedné věci v porovnání s věcí druhou.

- 307 Nicméně tvrzení obsažená v dopise ze dne 30. března 1999, podle nichž se odpověď ze dne 31. října 1997 neodvolává na existenci dohody a v tomto ohledu nemůže být vykládána jako doznání, jsou v každém případě pro objasnění smyslu této odpovědi nedostatečná. Vzhledem k nedostatku velmi přesvědčivého výkladu smyslu, který je třeba dát slovům „v praxi byly domácí trhy vyhrazeny na prvním místě domácímu výrobcí“ a vzhledem ke skutečnosti, že tato slova jsou začleněna do odstavce, který se týká předmětu jednání Evropsko-japonského klubu, představuje toto tvrzení velmi relevantní důkazní materiál.
- 308 Skutečnost, že společnost Corus chtěla v dopise zasláném Komisi po více než roce omezit dosah svého tvrzení týkajícího se rozdělení trhů, i za předpokladu, že tomu tak bylo, tak sotva omezuje důkazní hodnotu jejího tvrzení. Je tedy namístě mít za to, že odpověď společnosti Corus rovněž dokládá, pokud jde o existenci dohody o rozdělení trhů s trubkami OCTG v rámci Evropsko-japonského klubu, prohlášení p. Verlucy.

— Výpověď p. Biasizze

- 309 Komise rovněž v bodě 64 odůvodnění napadeného rozhodnutí poukazuje na výpověď ze dne 1. června 1995 učiněnou bývalým pracovníkem společnosti Dalmine, p. Biasizzem, před státním zástupcem v Bergamu (Itálie), v rámci vyšetřování ve věci úplatkářství. Z této výpovědi vyplývá, že existovaly „kluby výrobců (kartely)“, které se scházely dvakrát ročně: jedenkrát v Evropě, jedenkrát v Japonsku. Podle p. Biasizze měl každý výrobce nárok na to, aby získal všechna nabídková řízení na svém domácím trhu, a bylo dohodnuto, že každý výrobce nabídne vždy cenu o 8 až 10 % vyšší, než byla cena domácího výrobce, kteréžto pravidlo bylo striktně prováděno.

- 310 Podle japonských žalobkyň není tato výpověď p. Biasizze důvěryhodná, neboť byla učiněna pod nátlakem, v kontextu, v němž jeho autor měl zájem na vysvětlení toho, proč společnost Dalmine získala všechny veřejné zakázky společnosti Agip, jinak než odkazem na nečestná jednání, která tvořila předmět vůči němu zahájeného vyšetřování.
- 311 Je namístě uvést, že p. Biasizzo ve své výpovědi tvrdil, že to byl on sám, kdo navrhl praxi spočívající ve vztažení neoprávněných plateb i na zaměstnance společnosti Agip. Kromě toho úlohou těchto plateb bylo podle p. Biasizze usnadnit pozdější fáze provádění zakázky, poté kdy ji v souladu s nedovolenou dohodou společnost Dalmine získala. Za těchto podmínek je třeba shledat, že obsah výpovědi p. Biasizze je neslučitelný s vysvětlením, podle něhož se dotýčný pokoušel zastříť svou účast na nedovolených jednáních, přičítaje vliv společnosti Dalmine na italském trhu neexistující dohodě. Argumentace japonských žalobkyň musí být v tomto ohledu tudíž odmítnuta.
- 312 Navíc okolnost, podle níž byly tyto výpovědi učiněny před státním zástupcem v Bergamu v rámci vyšetřování v trestním řízení jejich důkazní hodnotu v rozporu s tím, co tvrdí japonské žalobkyně, spíše posiluje, než snižuje. Jestliže totiž výpověď učiněná před státním zástupcem skutečně nemá stejnou hodnotu jako svědectví učiněné pod přísahou před soudem, je třeba mít za to, že nátlak vyplývající z vyšetřovacích pravomocí, které má k dispozici státní zástupce, a negativní následky, které mohou vyplynout z trestněprávního hlediska pro svědka, který v rámci vyšetřování lhal, jsou okolnosti, které činí takovou výpověď hodnověrnější než pouhé prohlášení.
- 313 Podle japonských žalobkyň je odkaz na nabídková řízení na italském trhu, učiněný ve výpovědi p. Biasizze, neslučitelný s tvrzením obsaženým v prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996, podle něhož se na evropských trzích žádná velká nabídková řízení nekonala.

- 314 V tomto ohledu je namístě připomenout, že se tvrzení v prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996, podle něhož se v Evropě žádná velká nabídková řízení nekonala, objevuje v oddíle 1.4 prohlášení nazvaném „Jiné trhy“ („OPEN TENDERS“) a pod poznámkou „veřejná nabídková řízení pro bezešvé trubky API“, zatímco domácí trhy členů Evropsko-japonského klubu jsou pokryty oddílem 1.1 nazvaným „Domácí trhy“, což a priori znamená, že výraz „Evropa“ uvedený v uvedeném oddíle 1.4 se týká jiných evropských trhů než čtyř domácích trhů pokrytých porušením uvedeným v článku 1 napadeného rozhodnutí (viz body 279 a 280 výše).
- 315 Navíc p. Biasizzo popsal situaci, která existovala pouze na italském trhu, a je tedy možné rozlišovat mezi velkými mezinárodními nabídkovými řízeními („gross tenders“), která se podle p. Verlucy netýkala evropských trhů, včetně popřípadě domácích trhů čtyř evropských výrobců a nabídkových řízení organizovaných společnostmi Agip na italském trhu. První věta oddílu 1.4 prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996, podle něhož byly „velké obchody tvořící předmět mezinárodních nabídkových řízení („OPEN TENDERS“) rozděleny na základě rozdělovacího klíče“, rovněž podporuje tuto tezi, jelikož zdůrazňuje značnou velikost a mezinárodní povahu nabídkových řízení, o které se jedná v tomto oddíle prohlášení.
- 316 Odkaz na nabídková řízení na italském trhu jistě do určité míry snižuje důkazní hodnotu výpovědi p. Biasizze pro účely doložení prohlášení p. Verlucy. Je nutné konstatovat, že popis způsobu rozdělení smluv na italském trhu p. Biasizze v nejlepším případě žádnou odezvu v uvedených prohlášeních nenachází, a že v nejhorším případě je pak zpochybňuje.
- 317 Nicméně je namístě opět připomenout, že Komise nebyla povinna prokázat, jakým zvláštním mechanismem mělo být rozdělení trhů provedeno, pokud protisoutěžní cíl nedovolené dohody byl prokázán dostatečným způsobem (viz bod 203 výše). V projednávaném případě tak nedostatek úplné shody mezi prohlášeními p. Verlucy a výpovědí p. Biasizze ve vztahu ke způsobu použití Základních pravidel na

domácích trzích členů Evropsko-japonského klubu pouze snižuje, v omezeném rozsahu, důkazní hodnotu těchto důkazů, jelikož co se týče ostatních významných aspektů vytýkané dohody, výpověď p. Biasizze prohlášení p. Verlucy potvrzuje (viz rovněž bod 334 níže).

- 318 Mimoto japonské žalobkyně uvádějí, že v pozdější výpovědi nazvané „Komentáře k mým výpovědím“ p. Biasizzo vyjmenoval všechny objektivní ekonomické výhody, z nichž domácí výrobce ocelových trubek těžil na svém domácím trhu vůči zahraničním výrobcům a na mezinárodní dohodu již nenarážel.
- 319 V tomto ohledu je namístě uvést, že podle ustálené judikatury ze samotného textu čl. 81 odst. 1 ES vyplývá, že dohody mezi podniky jsou nezávisle na jejich účincích zakázány, pokud mají protisoutěžní cíl (viz bod 181 výše a uvedená judikatura). Z toho vyplývá, že skutečnost, že p. Biasizzo vyjmenoval objektivní ekonomické výhody, z nichž domácí výrobci ocelových trubek těžili na svém domácím trhu, nepředstavuje za okolností projednávaného případu důkaz v jejich prospěch, a tedy nerelativizuje důkazní hodnotu jeho původní výpovědi.
- 320 Pokud jde o údajnou neexistenci nového výslovného odkazu na existenci mezinárodní dohody v dokumentu Komentáře k mým výpovědím, je třeba uvést, že tato okolnost není rovněž relevantní, jelikož p. Biasizzo žádným způsobem neodvolal to, co řekl k tomuto bodu ve své původní výpovědi. Naopak p. Biasizzo učinil opět narážku na existenci takové dohody v dokumentu Komentáře k mým výpovědím, jelikož potvrdil, že silné postavení společnosti Dalmine na italském trhu vyplývalo mimo jiných faktorů z „vlivu na jiné výrobce, který vykonává každý výrobce na svých vlastních trzích“ („l'influenza che ogni produttore ha, per le sue aree di mercato, nei confronti degli altri produttori“). Pan Biasizzo dokonce odkázal v tomto ohledu na popis učiněný ve své původní výpovědi, uváděje, že „systém jako

celek [byl] založen na zachování rovnováhy vycházející z historických podílů na trhu [...] jak to již několikrát řekl ve [svém prohlášení]“ („Tutto il sistema è basato sul rispetto di equilibri consolidati da quote storiche [...] come già ho detto più volte nel corso del mio memoriale“).

- 321 Mimoto je třeba vzhledem k tomu, že japonské žalobkyně zpochybnily hodnověrnost výpovědi p. Biasizze, uvést, že výpověď je potvrzena jinými výpověďmi, které učinili spolupracovníci p. Biasizze, obsaženými ve spise Komise a kterých se dovolávala Komise před Soudem, ale které nejsou v napadeném rozhodnutí uvedeny. Zvláště z výpovědi p. Jachiy ze dne 5. června 1995 uvedené na s. 8220 b6 spisu Komise vyplývá, že dohoda existovala „za účelem respektování oblastí, jež náleží různým subjektům“, a z výpovědi p. Cioccy ze dne 8. června 1995 uvedené na s. 8220 b3 spisu Komise vyplývá, že „dohoda výrobců trubek působí ve světovém měřítku“. Rovněž z odpovědi společnosti Dalmine ze dne 29. května 1997 vyplývá, že p. Biasizzo se nejméně jednou účastnil jednání s japonskými výrobci v Japonsku, takže přímo o existenci dohody sankcionované v článku 1 napadeného rozhodnutí věděl a znal její znění.
- 322 Konečně podle japonských žalobkyň obě prohlášení p. Biasizze neupřesňují, které výrobky byly dohodou, na kterou odkazuje, dotčeny.
- 323 V tomto ohledu je třeba opět připomenout, že každý z důkazů podaných Komisí nemusí vzhledem ke každému prvku porušení nezbytně odpovídat přesně a shodně prohlášením p. Verlucy (viz bod 180 výše). Stačí totiž, když jedna písemnost osvědčuje významné prvky dohody popsané p. Verlucou pro to, aby měla v rámci souboru důkazů v neprospěch určité hodnoty jako prvek dokládající porušení (viz bod 220 výše). V každém případě je v projednávaném případě jisté, aniž by bylo třeba řešit rozpor mezi účastníky řízení, pokud jde o přesné období, během něhož byl p. Biasizzo odpovědným za prodeje obou druhů výrobků uvedených v napadeném rozhodnutí, že p. Biasizzo byl odpovědným za prodeje trubek OCTG uskutečňované

společností Dalmine během značné části období trvání stanoveného porušení, jakož i za prodeje naftovodných trubek uskutečňované během alespoň několika měsíců v průběhu tohoto období, takže skutečnosti, které popsal přímo znal.

324 V tomto ohledu je namístě dospět k závěru, že výpověď p. Biasizze dokládá prohlášení p. Verlucy s ohledem na existenci dohody o rozdělení domácích trhů popsaných p. Verluco. Tento důkazní prostředek konkrétněji potvrzuje, že domácí trhy každého výrobce musely být ostatními členy klubu respektovány a že tato zásada byla zavedena u příležitosti jednání, která se konala dvakrát ročně, jednou v Evropě a jednou v Japonsku, na něž japonské žalobkyně vysílaly své zástupce (viz body 192 až 196 výše).

325 Mimoto je třeba uvést, že společnost JFE-NKK ve své odpovědi ze dne 7. listopadu 1997 na žádost o poskytnutí informací, uvedené na s. 14451 spisu Komise a v poznámce pod čarou 41 napadeného rozhodnutí, uznala, že evropsští výrobci ji u příležitosti jednání Evropsko-japonského klubu požádali, aby jejich domácí trhy respektovala („We recall that other (European) mills requested that JFE respect their home markets“). Nicméně společnost JFE-NKK popírá, že by na tyto žádosti odpověděla příznivě („However we were neither bound by nor did we respect such requests“).

326 Nejprve je nutné konstatovat, že tato odpověď společnosti JFE-NKK potvrzuje, že diskuze vedené během jednání Evropsko-japonského klubu se netýkaly pouze trhů třetích zemí, ale v souladu s jejich popisem obsaženým v prohlášeních p. Verlucy také trhů Společenství.

- 327 Mimoto je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury v případě, že se podnik účastní jednání mezi podniky, jejichž předmět je protisoutěžní, byť by se jich i neúčastnil aktivně, a jestliže se veřejně od obsahu těchto jednání nedistančuje, takže tím vyvolává u ostatních účastníků představu, že se dohody vyplývající z uvedených jednání účastní a že se jí bude řídit, lze mít za to, že se předmětné dohody účastní (viz rozsudky Soudu ze dne 17. prosince 1991, Hercules Chemicals v. Komise, T-7/89, Recueil, s. II-1711, bod 232; ze dne 10. března 1992, Solvay v. Komise, T-12/89, Recueil, s. II-907, bod 98; ze dne 6. dubna 1995, Tréfileurope v. Komise, T-141/89, Recueil, s. II-791, body 85 a 86, a Cement, bod 66 výše, bod 1353).
- 328 Judikatura uvedená v bodě 327 výše není na situaci společnosti JFE-NKK přímo použitelná, jelikož ve věcech, ve kterých byly vydány výše uvedené rozsudky, byla existence porušení, jehož se dopustily jiné podniky, prokázána a jedinou otázkou, která ještě přetrvávala, byla otázka účasti pasivního podniku na tomto porušení.
- 329 Nicméně zásada, podle níž podnik, který se účastní jednání majících protisoutěžní předmět, vede ostatní účastníky k představě, že se podnik účastní dohody, která z těchto jednání vyplývá, a že se jí bude řídit, jestliže se od jejich obsahu veřejně nedistančuje, a vzhledem k této skutečnosti se porušení účastní, je v projednávaném případě použitelná. Účast společnosti JFE-NKK na uvedených jednáních je v projednávaném případě tím spíše prokázána, že sama uznává, že v rámci těchto jednání se setkala s jí určenou zvláštní žádostí směřující k respektování trhů Společenství. Odpověď společnosti JFE-NKK tak tvoří zvláště prokazatelný důkazní materiál, jež umožňuje doložit prohlášení p. Verlucy, pokud jde o skutečnost, že se tato společnost dohody se čtyřmi evropskými výrobci účastnila.
- 330 Mimoto je namístě uvést, že tři ostatní japonské výrobce se účastnili těchto jednání Evropsko-japonského klubu jako společnost JFE-NKK. Vzhledem ke způsobu fungování a cílům Evropsko-japonského klubu, jak je dokládají výše zkoumané dokumenty, je přitom nepředstavitelné, že by se evropské výrobce omezili na to, aby

požádali společnost JFE-NKK, a nikoliv ostatní japonské výrobce, kteří byli členy klubu, aby respektovala jejich domácí trhy. Za těchto podmínek je namístě mít za to, že odpověď společnosti JFE-NKK potvrzuje rovněž účast tří ostatních japonských výrobců na porušení uvedeném v článku 1 napadeného rozhodnutí.

- 331 Ze souhrnu výše uvedeného vyplývá, že soubor nepřímých důkazů, kterých se dovolává Komise, postačuje ve značné míře k doložení prohlášení p. Verlucy pokud jde o skutečnost, že japonští a evropští výrobci v rámci Evropsko-japonského klubu skutečně uzavřeli jím popisovanou dohodu o rozdělení trhů týkající se některých bezešvých ocelových trubek, podle níž se každý výrobce musel zvláště zříci prodeje dotčených výrobků na domácím trhu každého z ostatních členů klubu.
- 332 Z většiny materiálů, které tvoří uvedený soubor nepřímých důkazů, jasně nevyplývá, na jaké bezešvé ocelové trubky se toto rozdělení vztahovalo, ale jednoznačně z nich vyplývá, že mezi uvedenými výrobky byly standardní trubky OCTG. Zvláštní odkazy na tyto výrobky v záznamech Strategické úvahy a Úvahy o smlouvě VAM, v dokumentu Rozdělovací klíč a v odpovědi společnosti Mannesmann, jakož i obecné odkazy na trubky OCTG bez dalšího upřesnění v jiných dokumentech, kterých se dovolává Komise, totiž odpovídajícím způsobem a jasně dokládají prohlášení p. Verlucy, pokud jde o skutečnost, že Základní pravidla se týkala těchto výrobků.
- 333 Pokud jde o naftovodné trubky „zvláštního provedení a využití“, pouze jediný důkazní materiál, odpověď společnosti Mannesmann učiněná p. Becherem, jednoznačně podporuje tvrzení p. Verlucy, podle něhož se nedovolená dohoda týkala také naftovodných trubek „zvláštního provedení a využití“. Nicméně vzhledem k zvláště prokazatelné povaze této odpovědi, jak bylo uvedeno v bodech 294 až 302 výše, je namístě mít za to, že postačuje k doložení prohlášení p. Verlucy, která jsou vzhledem k těmto výrobkům již sama o sobě velmi hodnověrná (viz body 205 až 207 výše)

- 334 V každém případě již bylo rozhodnuto, že jestliže soubor shodujících se nepřímých důkazů, kterého se dovolává Komise, umožňuje prokázat existenci a některé zvláštní aspekty dohody o rozdělení trhů uváděné p. Verlucoou a stanovené v článku 1 napadeného rozhodnutí, mohla by za tohoto předpokladu prohlášení p. Verlucy sama o sobě postačovat, v souladu s pravidlem vycházejícím z rozsudku Cement, bod 66 výše (bod 1838), a kterého se dovolává Komise (viz body 204 a 220 výše), k osvědčení ostatních aspektů napadeného rozhodnutí. V bodech 330 a 332 výše již bylo přitom shledáno, že soubor nepřímých důkazů, kterého se dovolává Komise, dostačuje k doložení prohlášení p. Verlucy ve vícero ohledech, a zejména co se týče standardních trubek OCTG.
- 335 Za těchto podmínek je namístě mít za to, že p. Verluca ve svých prohlášeních hovořil jasně pravdu a tedy, že tato prohlášení postačují jakožto důkazní prostředky k prokázání skutečnosti, že dohoda o rozdělení domácích trhů členů Evropsko-japonského klubu pokrývala nejen standardní trubky OCTG, jak to potvrzují i jiné důkazní materiály, ale rovněž naftovodné trubky „zvláštního provedení a využití“. Není totiž žádný důvod pro předpoklad, že by p. Verluca, který přímo skutkový stav znal, měl, pokud jde o naftovodné trubky, učinit nesprávná tvrzení, zatímco jiné důkazní materiály dokládají jeho tvrzení týkající se existence dohody a jejího použití na standardní trubky OCTG.
- 336 Konečně i za předpokladu, že by japonské žalobkyně mohly vyvolat pochybnost, pokud jde o specifické výrobky pokryté dohodou sankcionovanou v článku 1 napadeného rozhodnutí, což nebylo prokázáno, je namístě podotknout, že ačkoli toto rozhodnutí jako celek ukazuje, že se uvedené porušení týkalo zvláštního druhu výrobků a na podporu takového závěru uvádí důkazní materiály, nemůže skutečnost, že toto rozhodnutí neobsahuje přesný a taxativní výčet všech druhů výrobků pokrytých porušením, sama o sobě odůvodňovat jeho zrušení (viz obdobně, v kontextu žalobního důvodu vycházejícího z nedostatku odůvodnění, rozsudek Gruber + Weber v. Komise, bod 203 výše, bod 214). Pokud by tomu tak nebylo, mohl by se podnik vyhnout všem sankcím navzdory skutečnosti, že Komise s jistotou prokázala, že došlo k porušení, za okolností, za nichž by nebyla prokázána totožnost specifických výrobků, uvedených ve škále podobných výrobků uváděných na trh dotčeným podnikem.

337 V tomto ohledu není judikatura, jež se vztahuje k odpovídající definici trhu, na kterou poukazuje společnost JFE-NKK (viz bod 101 výše a rozsudek SIV a další v. Komise, bod 57 výše) relevantní, jelikož se vztahuje k situaci, za níž Komise stanoví porušení na základě protisoutěžního výsledku jednání dotčeného podniku, zatímco v projednávaném případě je protisoutěžní cíl nedovolené dohody prokázán na základě listinných důkazů.

— Trvání porušení

338 Pokud jde o trvání porušení, je namístě nejprve uvést, že Komise v bodě 108 odůvodnění napadeného rozhodnutí shledala, že existenci porušení mohla stanovit od roku 1977, ale rozhodla se tak z důvodu existence dohod o sebeomezeních neučinit. V článku 1 napadeného rozhodnutí tak Komise uvedla existenci porušení až od roku 1990.

339 Z toho vyplývá, že japonské žalobkyně se mýlí, když tvrdí, že Komise v napadeném rozhodnutí stanovila existenci porušení až od roku 1990 z důvodu, že měla za to, že existence dohody o sebeomezeních bránila tomu, aby japonské žalobkyně vyvážely své ocelové trubky do Společenství. Nicméně ani postoj Komise v projednávané věci, v souladu s nímž stanovila existenci porušení od roku 1977, přičemž pro účely stanovení pokuty vzala v úvahu pouze trvání porušení od roku 1990, neodpovídá znění uvedeného rozhodnutí, a zejména znění článku 1 napadeného rozhodnutí.

340 V tomto ohledu je namístě uvést, že Komise v projednávaných věcech Soudu nenavrhl, aby stanovil existenci porušení před rokem 1990. Navíc jestliže Komise ve svých písemných projevech uvádí, že skutečnost, že nestanovila existenci porušení pro období, během něhož byly v platnosti smlouvy o sebeomezeních, tvoří ústupek vůči adresátům napadeného rozhodnutí, který nebyla povinna učinit, před Soudem netvrdí, že je namístě tento ústupek v rámci tohoto řízení zpochybnit.

- 341 Z toho vyplývá, že soudní přezkum se nesmí týkat legality nebo vhodnosti uvedeného ústupku, ale pouze otázky, zda Komise tento v odůvodnění napadeného rozhodnutí vyjádřený ústupek v projednávaném případě také správně aplikovala. V tomto ohledu je namístě připomenout, že Komise musí podat přesné a shodující se důkazy, které odůvodňují pevné přesvědčení, že došlo k porušení, neboť důkazní břemeno jeho existence, a tedy jeho délky trvání nese Komise (viz body 177 až 179 výše a uvedená judikatura).
- 342 Vzhledem k tomu, že se jedná o dohody uzavřené na mezinárodní úrovni mezi japonskou vládou, zastoupenou ministerstvem průmyslu a zahraničního obchodu, a Společenstvím, zastoupeným Komisí, je namístě konstatovat, že Komise měla uschovat dokumentaci potvrzující datum ukončení platnosti dohod v souladu se zásadou řádné správy. Komise měla být tedy schopná tuto dokumentaci Soudu předložit. Komise nicméně před Soudem tvrdila, že je ve svých archivech hledala, ale nebyla schopna dokumenty potvrzující datum ukončení platnosti těchto smluv předložit.
- 343 Ačkoli obecně žalobce nemůže důkazní břemeno přenést na žalovaného tím, že se dovolává okolností, které sám nemůže dokázat, v projednávaném případě nelze zásadu důkazního břemene použít ve prospěch Komise, pokud jde o okamžik ukončení mezinárodních smluv, které uzavřela. Nevysvětlitelná neschopnost předložit důkazy o okolnostech, které se jí přímo týkají, zbavuje Soud možnosti, aby rozhodl se znalostí věci, pokud jde o datum ukončení uvedených smluv. Bylo by v rozporu se zásadou řádné správy, pokud by podniky, které jsou adresáty napadeného rozhodnutí a které nebyly na rozdíl od Komise s to předložit chybějící důkaz, měly nést důsledky této neschopnosti Komise.

- 344 Za těchto podmínek je namístě mít výjimečně za to, že Komisi příslušelo podat důkaz o tomto ukončení. Přitom je nutné shledat, že Komise nepodala důkaz o datu, k němuž byly dohody o sebeomezení ukončeny, ani v napadeném rozhodnutí, ani před Soudem.
- 345 V každém případě, i když japonské žalobkyně nepodaly důkaz o tom, že dohody o sebeomezení nadále na mezinárodní úrovni existovaly, všechny japonské žalobkyně předložily ve vztahu k japonskému vnímání statutu dohod o sebeomezeních během roku 1990 velmi relevantní důkazní materiály. Mezi těmito materiály je obsažena zejména žádost sepsaná dne 22. prosince 1989 šesti japonskými výrobci ocelových trubek, z nichž čtyři byly japonské žalobkyně, směřující k získání povolení k prodloužení interní dohody omezující vývozy do Evropského společenství do 31. prosince 1990 a konečně rozhodnutí MITI ze dne 28. prosince 1989, které toto prodloužení schvaluje. Tyto dokumenty umožňují učinit s jistotou závěr, že japonské žalobkyně, jakož i příslušné japonské orgány, měly za to, že mezinárodní dohoda o sebeomezení uzavřená s Evropským společenstvím byla během roku 1990 nadále použitelná.
- 346 Za těchto podmínek je pro účely tohoto řízení třeba mít za to, že na základě materiálů předložených před Soudem a s přihlédnutím k důkaznímu břemenu příslušejícímu Komisi, pokud jde o existenci porušení, že dohody o sebeomezeních uzavřené mezi Komisí a japonskými orgány zůstaly během roku 1990 v platnosti. S ohledem na toto skutkové zjištění a se zřetelem na ústupek učiněný samotnou Komisí v napadeném rozhodnutí musí být doba trvání porušení stanoveného v článku 1 napadeného rozhodnutí zkrácena o jeden rok.
- 347 Pokud jde o datum, k němuž porušení skončilo, Komise se za účelem shledání, že porušení trvalo do roku 1995, opírá v bodech 96 a 108 odůvodnění napadeného rozhodnutí o prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996, podle jehož znění byly kontakty ukončeny „před více než jedním rokem“. Z bodu 166 odůvodnění

napadeného rozhodnutí, jež se vztahuje k výpočtu částky pokut nicméně vyplývá, že porušení bylo pro japonské žalobkyně stanoveno pouze pro období pěti let, takže muselo skončit dne 1. ledna 1995. Komise na jednání potvrdila, že takový je výklad napadeného rozhodnutí, ze kterého je třeba vycházet.

348 Japonské žalobkyně uvádějí, že jediným z ostatních dokumentů, kterých se dovolává Komise, jež obsahuje poznatky vztahující se k trvání porušení, je dokument Rozdělovací klíč, který uvádí období, jež skončilo v březnu 1994. Mimoto uvádějí, že pro jednání Evropsko-japonského klubu neexistují po tomto datu žádné důkazy.

349 Nejprve je třeba uvést, že pokud jsou prohlášení p. Verlucy zvláště hodnověrná, je věta, o níž se Komise opírá, za účelem dovození závěru, že porušení trvalo do začátku roku 1995, velmi nejasná. Za těchto podmínek je třeba mít za to, že důkazní materiály dokládající prohlášení p. Verlucy v ostatních bodech, nepostačují k tomu, aby se Komise mohla v tomto kontextu opřít výlučně o tato prohlášení. Jestliže je totiž pravdivost toho, co tvrdil p. Verluca ve vztahu k trvání porušení nepochybná, z nejasné povahy informace vztahující se k jeho konci vyplývá, že samotné jeho prohlášení nepostačuje k tomu, aby toto datum právně dostačujícím způsobem prokázalo.

350 Mimoto podle popisu obsaženého v prohlášeních p. Verlucy se jednání Evropsko-japonského klubu konala „dvakrát ročně, jedenkrát v Evropě, jedenkrát v Japonsku (zpravidla v březnu nebo v dubnu v Evropě a v říjnu nebo listopadu v Japonsku)“ (viz prohlášení p. Verlucy ze dne 14. října 1996). Z toho vyplývá, že jestliže porušení trvalo, jak předpokládá Komise, do začátku roku 1995, nové jednání klubu se mělo normálně konat na podzim roku 1994. Je-li přitom jednání v březnu 1994 osvědčeno několika důkazními materiály, zejména dokumentem Rozdělovací klíč, není ve spisu o jednání na podzim roku 1994 žádná stopa. Za těchto podmínek nelze

s dostatečným stupněm jistoty dospět k závěru, že porušení trvalo déle než do prvního pololetí roku 1994.

- 351 V důsledku toho je namístě mít za to, že porušení uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí skončilo dne 1. července 1994, a co se týče čtyř japonských žalobkyní, je tedy namístě, vedle zkrácení uvedeného v bodě 346 výše, navíc zkrátit dobu trvání porušení o šest měsíců.
- 352 Z výše uvedeného vyplývá, že Komise prokázala existenci porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí vůči japonským žalobkyním na základě důkazních prostředků uvedených v jeho odůvodnění v souladu s pravidly týkajícími se hodnocení důkazů uvedenými v bodech 173 až 180 výše, avšak výlučně pro období tří a půl let, od 1. ledna 1991 do 1. července 1994. Druhá část prvního žalobního důvodu tak musí být zamítnuta ve zbývající části, s výjimkou toho, co se týče tohoto zkrácení doby trvání porušení. Jelikož existence porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí byla právně dostačujícím způsobem prokázána, je nutné konstatovat, že zvláštní argumenty, které předložily žalobkyně a které Soud výslovně neodmítl, jsou neúčinné.
- 353 Mimoto zamítnutí druhé části žalobního důvodu z důvodu, že je prokázáno, že japonské žalobkyně sankcionovanou dohodu s protisoutěžním cílem skutečně uzavřely, je spojeno s tím důsledkem, že jeho první část musí být rovněž zamítnuta. Ani případná existence překážek bránících japonským dovozům, ani případná existence japonských prodejů výrobků dotčených uvedenou dohodou na offshore trhu Spojeného království nemůže totiž vyvrátit závěr založený na listinných důkazech, podle kterého uvedená dohoda existovala, a to z důvodů uvedených v bodech 181 až 186 výše.

Ke třetí části, vycházející z mylné povahy teze Komise, pokud jde o význam porušení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí

354 Podle japonských žalobkyň je teze uváděná Komisí v bodě 164 napadeného rozhodnutí za účelem shledání, že porušení uvedené v článku 2 mělo za cíl zachovat s ohledem na Základní pravidla pro britský trh statut „domácího trhu“, pomocí vylepšených Základních pravidel, samotnou svou vnitřní podstatou nepravděpodobná. Zvláště uplatňují, že společnost Corus z důvodu samotné skutečnosti, že její výroba hladkých trubek v Clydesdale byla ukončena, neodešla z britského trhu se standardními závitovými trubkami OCTG a s naftovodnými trubkami „zvláštního provedení a využití“, ale ve výrobě a prodeji těchto výrobků na svém domácím trhu pokračovala, i když neuzavřela smlouvy o dodávkách hladkých trubek se společnostmi Vallourec, Dalmine a Mannesmann.

355 V rámci projednávané části prvního žalobního důvodu přísluší Soudu výlučně zkoumat otázku, zda Komise byla oprávněna se za účelem posílení své teze, pokud jde o existenci porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí, opírat o existenci porušení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí.

356 Nejprve je třeba podotknout, že jelikož je existence porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí prokázána na základě písemných důkazů uvedených Komisí v napadeném rozhodnutí, není nezbytně nutné analyzovat dopad shledání druhého porušení na tuto otázku. Nicméně je v projednávaném případě namístě být již nadbytečně tuto argumentaci japonských žalobkyň zkoumat, jelikož argumenty, které v tomto ohledu vznesly, mají dopad na jiné jejich žalobní důvody, zvláště na ten, který vychází z údajného nerovného zacházení v rámci jejich žádostí o snížení výše pokut.

357

Z důkazních materiálů uváděných Komisí v napadeném rozhodnutí vyplývá, že evropští výrobci se obávali, že zachování činnosti spočívající v řezání závitů na trubkách společností Corus nebude dostatečné pro to, aby japonští výrobci i nadále respektovali domácí povahu britského trhu ve smyslu Základních pravidel. Zvláště je třeba zdůraznit, že Přípis pro předsedy představenstev obsahuje následující hodnocení, uvedené v bodě 90 odůvodnění napadeného rozhodnutí:

„Ačkoliv Japonci souhlasili s tím, že nebudou požadovat změny našich dohod v případě, že odvětví bezešvých trubek Společenství bude nutné restrukturalizovat, nic nezaručuje, že se tímto závazkem budou řídit v případě, že by [společnost Corus] opustila trh výroby nebo konečné úpravy trubek ve Spojeném království.“

(„Although the Japanese have agreed not to request changes in our agreements if the EC seamless industry were to restructure, there is no guarantee that they would follow this precept if [Corus] were to exit tubemaking or finishing in the UK.“)

358

Toto tvrzení je doloženo záznamy společnosti Vallourec, zejména záznamy Jednání dne 24. července 1990 a Úvahy o smlouvě VAM BSC, uvedenými v bodech 78 a 80 odůvodnění napadeného rozhodnutí, jakož i záznamem Rozhovor s BSC, které poukazují na riziko, že japonští výrobci se ve značné míře budou snažit zvětšit svůj podíl na trhu v důsledku uzavření závodu společnosti Corus v Clydesdale, a činí závěr o nezbytnosti ochrany britského trhu. Logika, na které spočívá analýza Komise, tkví v předpokladu, že japonští výrobci by již nutně dále nesouhlasili s nakládáním s britským trhem jako s domácím trhem ve smyslu Základních pravidel, kdyby společnost Corus svou výrobu hladkých trubek zastavila a nakupovala své hladké trubky za účelem řezání závitů od výrobců usazených ve třetích zemích, což je možnost výslovně uvedená společností Vallourec v záznamu Strategické úvahy a Obnovení smlouvy VAM BSC. Naproti tomu autoři záznamů společnosti Vallourec byly optimističtější, pokud jde o možnost respektování Základních pravidel japonskými výrobci za předpokladu, že společnost Corus bude souhlasit s tím, že se bude výlučně zásobovat hladkými trubkami původem ze Společenství, zejména v případě, že by společnost Mannesmann, považovaná podle záznamu Jednání ze dne 24. července 1990 za „jediného evropského výrobce, který [nahání] strach Japoncům“, náležela k výrobcům, kteří by podepsali dohody o dodávkách.

- 359 V tomto ohledu je třeba uvést, že Komise nebyla povinna prokázat, že teze uvedená v záznamech společnosti Vallourec a v Přípisu pro předsedy představenstev byla správná v tom smyslu, že odrážela výklad Základních pravidel, jenž byl přijat japonskými výrobci. Logicky jí v tomto kontextu stačilo prokázat, že evropští výrobci v účinnost této strategie pro zachování Základních pravidel věřili, takže za účelem dosažení tohoto cíle skutečně dodávky hladkých trubek společnosti Corus rozdělili mezi společnosti Vallourec, Mannesmann a Dalmine. Existence takové strategie měla totiž smysl pouze tehdy, jestliže dohoda o rozdělení trhů mezi evropské a japonské výrobce již skutečně existovala a z toho vyplývá, že důkaz této první okolnosti potvrzuje rovněž existenci této dohody.
- 360 Pokud jde o argumenty předložené japonskými žalobkyněmi, jež se týkají preferenční politiky OSO a směrnice 90/531, zvláště významu odkazů na 3 % preferenci, nemohou postačovat k tomu, aby listinné důkazy zbavily jejich hodnoty. Jestliže tyto úvahy umožňují skutečně uvedené odkazy lépe pochopit a posoudit existenci dodatečného důvodu podporujícího dodávky hladkých trubek společnosti Corus ze zdrojů uvnitř Společenství, tedy skutečnosti, že britská preference byla právě nahrazována preferencí Společenství, z dokumentů zkoumaných v bodech 357 a 358 výše jasně vyplývá, že se evropští výrobci nehledě na existenci takových preferencí obávali, že jejich japonské partnery začnou trubky prodávat na britském trhu.
- 361 Je rovněž nutné odmítnout argumenty japonských žalobkyň vycházející z rozdílnosti data podpisu obsaženého v každé smlouvě o dodávkách. Sled úvah vyložený v bodech 356 až 359 výše totiž platí bez ohledu na přesné datum, k němuž každý z evropských výrobců k dohodě tvořící porušení uvedené v článku 2 napadeného rozhodnutí přistoupil. Co je významné, pokud jde o toto porušení, je totiž skutečnost, uvedená výše, že jeho existence, bez ohledu na to, zda od roku 1991 nebo 1993, potvrzuje existenci porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí.

- 362 Nicméně je namístě uvést, že argumenty japonských žalobkyň mají určitou hodnotu, jelikož z bodů 110 až 116 odůvodnění samotného napadeného rozhodnutí, zvláště z jeho bodu 111 odůvodnění vyplývá, že druhé porušení mělo zejména za cíl a výsledek přísné rozdělení dodávek hladkých trubek společnosti Corus mezi společnostmi Vallourec, Mannesmann a Dalmine. Tudíž zatímco z výše zkoumaných listinných důkazů, zejména jak jsou uvedeny v bodech 357 a 358, jasně vyplývá, že jedním z cílů druhého porušení byla skutečně ochrana britského trhu, je nutné konstatovat, že podle samotného napadeného rozhodnutí měla uvedená dohoda, co se týče britského trhu s hladkými trubkami, navíc protisoutěžní cíl a výsledek.
- 363 Navíc vzhledem k tomu, že smlouvy o dodávkách hladkých trubek byly obnoveny po konci prvního pololetí roku 1994, data od něhož již není existence Evropsko-japonského klubu prokázána, je obtížné takto obnovené smlouvy chápat jako prostředky provedení porušení, které již skončilo. Každá ze smluv byla uzavřena na období původně pěti let, přičemž každá smluvní strana měla právo ji na konci tohoto období s 12ti měsíční výpovědí dané druhé smluvní straně ukončit. Zvláště vzhledem k tomu, že společnosti Vallourec a Dalmine zachovaly smlouvu ze dne 4. prosince 1991 (když společnost Vallourec vstoupila do práv společnosti Corus prostřednictvím společnosti TISL v roce 1994, viz bod 92 odůvodnění napadeného rozhodnutí) v platnosti po 4. prosinci 1996 až do 30. března 1999, nelze prokázat spojitost mezi tímto obchodním jednáním a porušením uvedeným v článku 1 napadeného rozhodnutí. V každém případě měly smluvní strany smluv o dodávkách možnost je kdykoliv po ukončení porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí ukončit. Je namístě předpokládat, že by tak bývaly učinily nejpozději v roce 1995, v případě, že jediným obchodním zájmem, který tyto smlouvy představovaly, by býval byl zájem, na který poukazuje Komise v bodě 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí.
- 364 Ve světle výše uvedeného je namístě uvést, že tvrzení Komise obsažené v první větě bodu 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí, podle něhož smlouvy o dodávkách, které představují porušení uvedené v jeho článku 2, byly pouze prostředkem provedení porušení uvedeného v článku 1, je přehnané, jelikož toto provedení bylo

jedním z několika spojených, ale rozdílných cílů a výsledků druhého porušení. Případný dopad této okolnosti na výpočet částky pokut uložených japonským žalobníkem bude zkoumán v bodech 567 až 574 níže.

- 365 Nicméně je jasné, že Komise měla důvodně za to, že druhé porušení mělo mezi jinými cíli za cíl posílit nebo, podle výrazu použitého v bodě 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí, uskutečnit dohodu o rozdělení trhů sankcionovanou v článku 1 napadeného rozhodnutí, a Komise za účelem podložení existence porušení uvedeného v článku 1 vycházela správně z existence tohoto druhého porušení (viz bod 359 výše). Tato okolnost postačuje k tomu, aby projednávaná část prvního žalobního důvodu byla zamítnuta.
- 366 Z výše uvedeného vyplývá, že první žalobní důvod musí být zamítnut v plném rozsahu.

2. K druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z toho, že porušení uvedené v článku 1 mělo být ve skutečnosti analyzováno jako tvořící dvě samostatná porušení

a) Argumenty účastníků řízení

- 367 JFE-Kawasaki a Sumitomo podpůrně uplatňují, že i za předpokladu, že se japonští výrobci zúčastnili dohody, která jim prodej ocelových trubek uváděných napadeným rozhodnutím na trzích Společenství zakazovala, neopravňuje tato okolnost Komisi k tomu, aby měla za to, že se skutečně účastnily nějaké dohody s evropskými výrobci, podle níž se měl každý z evropských výrobců vzdát prodeje svých trubek nejen na japonském trhu, ale také na vnitrostátním trhu ostatních evropských výrobců. Vzhledem k tomu, že Komise neprokázala, že účast japonských výrobců byla nezbytná pro to, aby evropští výrobci uzavřeli mezi sebou dohodu, měla totiž

tyto dva aspekty Základních pravidel analyzovat jako dvě samostatná porušení. V tomto ohledu je třeba připomenout, že tabulka obsažená v dokumentu Rozdělovací klíč se omezuje na předpoklad, že japonští výrobci musí evropské trhy respektovat. Ostatní důkazní prostředky naráží nanejvýše na údajnou povinnost japonských výrobců neprodávat své výrobky v Evropě.

368 JFE-Kawasaki mimoto uvádí, že jelikož porušení uvedené v článku 2 napadeného rozhodnutí je považováno za pouhý prostředek provedení porušení uvedeného v jeho článku 1, je nemyslitelné se domnívat, že se japonští výrobci účastnili této samostatné části porušení uvedeného v článku 1.

369 Komise tvrdí, že dohoda o rozdělení trhů musí být hodnocena jako soubor pravidel, a že ji tedy nelze uměle rozdělit na dvě části. Podle Komise spočívá účinnost dohody v účasti nejvyššího možného počtu výrobců, jak o tom svědčí vynaložené úsilí na přesvědčení latinskoamerických výrobců, aby k ní přistoupili. Kdyby japonští výrobci k dohodě nepřistoupili, nebylo by možné vycházet z domněnky, že evropští výrobci ji nutně uzavřeli mezi sebou.

b) Závěry Soudu

370 Nejprve je třeba připomenout, že podnik, jak správně uvádí Komise, může být činěn odpovědným za globální dohodu narušující soutěž dokonce i tehdy, je-li prokázáno, že se přímo zúčastnil pouze jednoho nebo více prvků tvořících dohodu, jestliže jednak mohl nebo musel nutně vědět, že tajná dohoda, na níž se účastní, zvláště prostřednictvím pravidelných jednání organizovaných během několika let, byla součástí celkového schématu určeného k narušení normálního fungování hospodářské soutěže a jednak toto schéma zahrnovalo celý soubor prvků tvořících dohodu

narušující hospodářskou soutěž (rozsudek PVC II, bod 61 výše, bod 773). Rovněž skutečnost, že různé podniky hrály ve sledování společného cíle různé role, nevylučuje za podmínky, že každý podnik přispěl na své vlastní úrovni ke sledování společného cíle, totožnost protisoutěžního cíl, a tedy porušení (viz v tomto smyslu rozsudek Cement, bod 66 výše, bod 4123).

- 371 V projednávaném případě z výše zkoumaných důkazních prostředků, zejména z prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996, vyplývá jasně, že jednou ze základních zásad Základních pravidel bylo vzájemné respektování domácích trhů členů Evropsko-japonského klubu. Komisí popsaná dohoda o respektování trhů se tak na úrovni Společenství týkala výlučně domácích trhů čtyř evropských výrobců, a nikoliv ostatních trhů Společenství. Jestliže vyloučení evropských výrobců z japonského trhu tvořilo logicky ten aspekt této části Základních pravidel, který zajímal japonské výrobce, japonské výrobce věděli nebo museli nutně vědět, že tato zásada bude použita jak na úrovni uvnitř Společenství, tak na mezinárodní úrovni.
- 372 Je třeba rovněž připomenout, že evropští výrobci byli přesvědčeni, že ukončení výroby hladkých trubek společností Corus v Clydesdale je spojeno s rizikem, že bude mít za následek zpochybnění domácího statutu britského trhu japonskými výrobci (viz body 354 až 365 výše). Z této okolnosti nutně vyplývá, že přítomnost domácího výrobce, člena Evropsko-japonského klubu, který vyrábí a uvádí na trh standardní trubky OCTG a naftovodné trubky „zvláštního provedení a využití“ na domácí trh státu, byla vnímána jako podmínka respektování trhu ostatními členy klubu.
- 373 Navíc argument japonských žalobkyň, podle něhož bylo s trhy Společenství nakládáno v rámci Evropsko-japonského klubu jako s jediným trhem, je vyvrácen skutečností, že britský offshore trh měl v rámci dohody o rozdělení trhů zvláštní statut „částečně chráněného trhu“. Samotné japonské žalobkyně tvrdí, že na tomto trhu prodávaly bezešvé ocelové trubky, aniž by je prodávaly na ostatních trzích Společenství.

374 Z výše uvedeného vyplývá, že v projednávaném případě nebylo na místě, aby Komise nakládala s porušením uvedeným v článku 1 napadeného rozhodnutí jako se dvěma samostatnými porušeními, z nichž první by se týkalo vztahů mezi evropskými a japonskými výrobci a druhé vztahů uvnitř Společenství. V důsledku toho musí být projednávaný žalobní důvod zamítnut.

3. K třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu ze skutečnosti, že dohoda neměla být považována za dohodu, jež měla měřitelný dopad na hospodářskou soutěž

a) Argumenty účastníků řízení

375 JFE-Kawasaki a JFE-NKK poukazují na existenci překážek obchodu, uvedených v bodech 73 až 88 výše, které bránily tomu, aby japonscí výrobci vyváželi své ocelové trubky na evropské trhy, zejména na offshore trhy členských států Společenství, za účelem uplatnění toho, že dohoda mezi japonskými a evropskými výrobci, uvedená v napadeném rozhodnutí, neměla nutně za výsledek znatelné omezení nabídky těchto výrobků na těchto trzích.

376 V projednávaném případě tak japonscí výrobci neměli na prodeji ocelových trubek na domácích trzích evropských výrobců žádný hospodářský zájem. V každém případě by tak bývali nečinili, bez ohledu na to, zda by dohoda, která je jim vytýkána existovala, či nikoliv. Komise tedy v napadeném rozhodnutí neprokázala, že podmínka směřující k existenci měřitelného dopadu na hospodářskou soutěž byla, co se týče japonských výrobců trubek, splněna.

- 377 JFE-Kawasaki na podporu této argumentace poukazuje na rozsudek Soudního dvora ze dne 25. listopadu 1971, *Béguelin Import* (22/71, Recueil, s. 949, bod 16) a uplatňuje, že z něj vyplývá, že se zásada *de minimis* použije bez ohledu na povahu dotčené dohody. V tomto ohledu body 1087 a 1088 rozsudku *Cement*, bod 66 výše, podle ní nemají za následek vyloučení pravidla *de minimis* v určitých případech.
- 378 JFE-NKK má za to, že Komise je povinna prokázat, že japonské žalobkyně by se v případě neexistence inkriminované dohody chovaly odlišným způsobem, což v projednávaném případě Komise nečinila, přičemž JFE-NKK v tomto ohledu poukazuje na rozsudek *Suiker Unie a další v. Komise*, bod 56 výše, bod 196.
- 379 Sumitomo se omezuje, aniž by projednávaný žalobní důvod výslovně vznesla, na konstatování, že Komise neprokázala, že japonští výrobci by ocelové trubky na evropských trzích v případě neexistence vytýkaného porušení prodávali.
- 380 Komise uplatňuje, že na základě svého sdělení týkajícího se dohod menšího významu, na které se nevztahují ustanovení čl. [81] odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství (Úř. věst. 1997, C 372, s. 13), nemůže být použití čl. 81 odst. 1 ES vyloučeno v případě horizontálních dohod, jež mají za cíl zejména rozdělení trhů nebo zásobovacích zdrojů, i když je část trhu ovládaná dotčenými podniky minimální. Snížení podílu na trhu některých z nich na minimum je totiž právě cílem takové dohody.
- 381 Komise tvrdí, že existence překážek obchodu, na které poukazují japonské žalobkyně, není v tomto ohledu relevantní i za předpokladu, že je prokázána, což v projednávaném případě není.

b) Závěry Soudu

382 Je třeba připomenout, že Komise není za účelem prokázání porušení článku 81 ES povinna prokázat existenci škodlivého výsledku na hospodářskou soutěž, jestliže prokázala existenci dohody nebo jednání ve shodě, jehož cílem je omezení hospodářské soutěže (viz rozsudky *Ferriere Nord v. Komise*, bod 183 výše, body 30 a následující, a *Thyssen Stahl v. Komise*, bod 74 výše, bod 277, viz rovněž bod 181 výše).

383 V napadeném rozhodnutí se Komise přitom opírá hlavně o protisoutěžní cíl dohody uzavřené uvnitř Evropsko-japonského klubu a Soud rozhodl, že napadené rozhodnutí je v tomto ohledu opodstatněné (viz body 189 a následující výše). Za těchto podmínek údajná neexistence protisoutěžního výsledku vyplývajícího z nedovolené dohody, na kterou poukazují japonské žalobkyně, není i za předpokladu, že by byla prokázána, relevantní, co se týče existence porušení.

384 Je namístě dodat, že podniky, které uzavírají dohodu, jejímž cílem je omezení hospodářské soutěže, se v zásadě nemohou vyvinut prostřednictvím tvrzení, že jejich dohoda neměla mít na hospodářskou soutěž měřitelný dopad. V projednávaném případě je zjevné, že cílem dohody sankcionované v článku 1 napadeného rozhodnutí, jež měla za cíl rozdělení trhů mezi členy Evropsko-japonského klubu, bylo omezení hospodářské soutěže měřitelným způsobem.

385 V důsledku toho musí být projednávaný žalobní důvod zamítnut.

4. *Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z toho, že dohoda údajně neměla dopad na obchod mezi členskými státy*

a) Argumenty účastníků řízení

386 JFE-Kawasaki a JFE-NKK tvrdí, že dohoda mezi japonskými a evropskými výrobci, uvedená v napadeném rozhodnutí, nemohla být v souladu s požadavky judikatury (rozsudek Soudního dvora ze dne 20. června 1978, Tepea v. Komise, 28/77, Recueil, s. 1391, bod 47) považována za dohodu, jež má alespoň znatelný vliv na obchod mezi členskými státy. V tomto ohledu JFE-NKK opět uvádí, že Komisi přísluší prokázat, že japonské žalobkyně by se v případě neexistence dohod chovaly odlišným způsobem. V tomto bodě odkazuje na rozsudek Suiker Unie a další v. Komise (bod 56 výše, bod 196). Podle JFE-Kawasaki a JFE-NKK prodávají japonsští výrobci trubky uváděné napadeným rozhodnutím, jež jsou konečnými výrobky, výlučně konečným spotřebitelům, a sice ropným společnostem. Tyto výrobky tedy nebyly uvnitř Společenství nikdy dále prodávány. JFE-NKK uplatňuje, že tyto prodeje byly nejčastěji realizovány prostřednictvím japonské obchodní organizace v rámci dlouhodobé smlouvy o dodávkách nebo v rámci rámcové smlouvy. Zvláště naftovodné trubky „zvláštního provedení a využití“ nejsou standardními výrobky, ale jak uvádí Komise v bodě 34 odůvodnění napadeného rozhodnutí, jsou vyráběny na zakázku, podle zvláštních specifikací dodaných zákazníkem. Vzhledem ke své povaze nejsou tedy vhodné k dalšímu prodeji. Mimoto údajné porušení uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí nemělo na obchod mezi členskými státy žádný vliv, pokud byly v platnosti dohody o sebeomezení.

387 JFE-NKK usuzuje, že neexistence možnosti dalšího prodeje odlišuje projednávanou věc od všech věcí, na které Komise v napadeném rozhodnutí poukazuje v poznámce pod čarou na straně 35 za účelem odůvodnění závěru, podle něhož dohoda uvedená v článku 1 ovlivnila obchod mezi členskými státy, a sice věci, ve které byl vydán rozsudek Soudního dvora ze dne 15. června 1976, EMI Records (51/75, Recueil, s. 811), a věcí, ve kterých byla vydána rozhodnutí Komise 74/634/EHS ze dne

29. listopadu 1974, vztahující se k řízení podle článku [81] Smlouvy o ES (IV/27.095 – Francouzsko-japonská dohoda narušující hospodářskou soutěž, týkající se kuličkových ložisek) (Úř. věst. L 343, s. 19), 75/77/EHS ze dne 8. ledna 1975 týkající se řízení podle článku [81] Smlouvy o ES (IV/27.039 – Žampionové konzervy) (Úř. věst. L 29, s. 26) a 75/497/EHS ze dne 15. července 1975 týkající se řízení podle článku [81] Smlouvy o ES (IV/27.000 – pravidla IFTRA pro výrobce surového hliníku) (Úř. věst. L 228, s. 3). Ve všech těchto věcech totiž existovala možnost, že výrobky, jejichž dovoz s původem ze třetích zemí byl nedovolenou dohodou zakázán, budou uvnitř Společenství dále prodávány. Rozhodnutí Komise 73/109/EHS ze dne 2. ledna 1973 týkající se řízení podle článků [81] a [82] Smlouvy o ES (IV/26.918 – Evropský cukrovarnický průmysl) (Úř. věst. L 140, s. 17), na které je poukazováno v poznámce pod čarou na straně 36 napadeného rozhodnutí, se týká spíše jednání ve shodě než nedovolené dohody, a není tedy v projednávaném případě rovněž relevantní.

388 V odpovědi na argument Komise, podle něhož je porušení uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí tvořené jedinou celkovou dohodou, která ovlivňuje obchod mezi členskými státy, odkazuje společnost JFE-Kawasaki na svůj argument vycházející z toho, že toto porušení se ve skutečnosti skládá ze dvou samostatných dohod, které upravují jednak vztahy mezi japonskými výrobci na straně jedné a evropskými výrobci na straně druhé, a jednak vztahy mezi evropskými výrobci. I za předpokladu, že Komise měla správně za to, že existovala jediná dohoda, byla povinna zkoumat za účelem posouzení legality jednání inkriminovaných podniků z hlediska práva hospodářské soutěže Společenství obě výše uvedené samostatné části odděleně.

389 JFE-Kawasaki v tomto ohledu uvádí, že Komise v bodě 103 odůvodnění napadeného rozhodnutí nepřijala existenci dvou částí předpokládané dohody týkajících se rozdělení trhů třetích zemí a společného stanovení cen pro tyto trhy, vzhledem k neexistenci dostatečných důkazních materiálů týkajících se těchto aspektů dohody, i když zároveň přijala existenci jiných částí téže dohody. Komise tak nemůže tvrdit, že nelze každý aspekt dohody analyzovat samostatně.

390 Komise nejprve odkazuje na svou argumentaci, podle níž není logické posuzovat dopad účasti japonských výrobců na porušení uvedeném v článku 1 napadeného rozhodnutí odděleně od dopadu účasti evropských výrobců na tomto porušení. Nicméně i za předpokladu, že by Soud měl za to, že je třeba posuzovat výsledek jednání každého sankcionovaného podniku na obchod mezi členskými státy samostatně, Komise příkladmo uvádí, že v rámci mnohostranné dohody se společnost JFE-Kawasaki dohodla zejména se společností Vallourec, že ani jedna, ani druhá nebudou vyvážet své trubky na německý trh, což bezesporu vyloučilo jeden ze zdrojů obchodu mezi členskými státy. Podle Komise je skutečnost, že trubky byly obvykle prodávány přímo konečným uživatelům, nevýznamná, jelikož dohoda ovlivnila chování všech dodavatelů, kteří byli stranami dohody, na všech trzích kromě jejich domácího trhu.

391 Komise připomíná, že podle judikatury stačí, aby dohoda mohla mít přímý nebo nepřímý, skutečný nebo potenciální vliv na obchodní toky uvnitř Společenství, aby podmínka stanovená v čl. 81 odst. 1 ES, jež se týká ovlivnění obchodu mezi členskými státy byla splněna (rozsudek Cement, bod 66 výše, bod 1986). V rozsudku Soudního dvora ze dne 28. dubna 1998, Javico (C-306/96, Recueil, s. I-1983, bod 17) bylo rozhodnuto, že dohoda stanoví absolutní územní ochranu se může vymykat ze zákazu stanoveného v čl. 81 odst. 1 ES, pokud ovlivňuje obchod pouze nepatrným způsobem. V projednávaném případě je nicméně zjevné, že tomu tak není. Konečně rozsudek Tepea v. Komise, bod 386 výše, musí být chápán ve svém kontextu a není v projednávaném případě relevantní.

b) Závěry Soudu

392 Podle ustálené judikatury musí rozhodnutí, dohoda nebo jednání ve shodě pro to, aby byly způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy, umožňovat na základě souboru skutkových a právních zjištění s dostatečným stupněm pravděpodobnosti

předpokládat, že jsou s to vykonávat přímý nebo nepřímý, skutečný nebo potenciální vliv na obchodní toky mezi členskými státy (viz zvláště rozsudek Soudu ze dne 28. února 2002, *Atlantic Container Line a další v. Komise*, T-395/94, Recueil, s. II-875, body 79 a 90). Z toho vyplývá, že Komise není povinna prokázat skutečnou existenci takového ovlivnění obchodu, prokázání potenciálního vlivu je dostačující (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek *Atlantic Container Line a další v. Komise*, bod 90). Nicméně, jak správně uvádějí japonské žalobkyně, je nutné, aby tento skutečný nebo potenciální vliv nebyl nepatrný (rozsudek Soudního dvora ze dne 25. října 2001, *Ambulanz Glöckner*, C-475/99, Recueil, s. I-8089, bod 48).

393 Jak již bylo rozhodnuto v bodě 374 výše, není v projednávaném případě namístě, aby Komise nakládala s porušením uvedeným v článku 1 napadeného rozhodnutí jako se dvěma samostatnými porušeními. Jelikož je tedy s tímto porušením třeba nakládat jako s jediným porušením, je zjevné, že část sankcionované nedovolené dohody, jež se týká obchodu uvnitř Společenství, bránila alespoň potenciálně obchodu mezi členskými státy, takže podmínka vztahující se k dopadu dohody na trh mezi členskými státy je v projednávaném případě splněna.

394 V každém případě okolnost uváděná výše (viz zvláště body 357 až 359 a 372), podle níž byli evropští výrobci přesvědčeni, že ukončení výroby hladkých trubek společností Corus v Clydesdale je spojeno s rizikem, že povede ke zpochybnění domácího statutu britského trhu japonskými výrobci, postačuje k prokázání existence potenciálního ovlivnění trhu uvnitř Společenství z důvodu jednání japonských výrobců v rámci Evropsko-japonské dohody. Z tohoto konstatování totiž vyplývá, že vzájemné respektování domácích trhů uvnitř Společenství, tak jak je názorně doloženo obhajobou domácího statutu britského trhu, tvořilo část Základních pravidel a představuje omezení obchodu uvnitř Společenství.

395 Ve světle výše uvedeného je nutné projednávaný žalobní důvod zamítnout.

5. *K pátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nedostatku odůvodnění, co se týče teze Komise, pokud jde o význam porušení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí*

a) Argumenty účastníků řízení

396 Sumitomo a JFE-NKK uplatňují, že Komise v rozporu s článkem 253 ES neodůvodnila svůj závěr, na jehož podkladě přijala článek 2 napadeného rozhodnutí, podle něhož byly smlouvy, které představují porušení uváděné tímto článkem, uzavřeny v rámci porušení uvedeného v článku 1 tohoto rozhodnutí a z důvodů uvedených v bodech 163 a následujících výše. V každém případě je tedy nutné tuto část článku 2 napadeného rozhodnutí zrušit.

397 Komise tvrdí, že v bodech 90 až 94 odůvodnění dostatečným způsobem uvedla důvody, vzhledem k nimž má za to, že porušení uvedené v článku 2 napadeného rozhodnutí se začleňuje do rámce porušení uvedeného v jeho článku 1. Z toho totiž vyplývá, že cílem dohod mezi výrobcí Společenství upravujících nákup hladkých trubek společností Corus bylo zachování společnosti Corus jako domácího výrobce Spojeného království za účelem zajištění respektování Základních pravidel na trhu trubek OCTG a naftovodných trubek tohoto členského státu.

b) Závěry Soudu

398 V souladu s ustálenou judikaturou musí odůvodnění rozhodnutí, které nepříznivě zasahuje něčí právní postavení, umožnit soudci Společenství vykonat přezkum legality a dotčené osobě rozpoznat důvody, které vedly k přijetí opatření, aby mohla hájit svá práva a ověřit, zda rozhodnutí je, či není opodstatněné (viz rozsudek Buchmann v. Komise, bod 58 výše, bod 44 a uvedená judikatura).

- 399 Z toho vyplývá, že nedostatek nebo nedostatečnost odůvodnění představuje žalobní důvod vycházející z porušení podstatných formálních náležitostí, jenž se jako takový liší od žalobního důvodu vycházejícího z nesprávného odůvodnění rozhodnutí, jehož přezkum spadá do zkoumání opodstatněnosti tohoto rozhodnutí (rozsudek *Buchmann v. Komise*, bod 58 výše, bod 45).
- 400 V projednávaném případě je namístě připomenout, jak bylo rozhodnuto v bodě 364 výše, že úvahy uvedené v bodech 90 až 94 napadeného rozhodnutí neumožňují, aby Komise měla v bodě 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí důvodně za to, že smlouvy o zásobování byly ve skutečnosti pouze prostředkem provedení Evropsko-japonské dohody. Komise totiž sama později v části odůvodnění, která vysvětluje její právní posouzení smluv o zásobování, usoudila, že bylo namístě kvalifikovat tyto smlouvy s ohledem na jejich vlastní povahu jako porušení čl. 81 odst. 1 ES (body 110 a následující napadeného rozhodnutí).
- 401 Nicméně okolnost, podle níž je závěr, k němuž Komise dospěla v bodě 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí, z právního hlediska nesprávný, je sice schopna zatížit napadené rozhodnutí věcnou vadou, ale nepředstavuje vadu odůvodnění.
- 402 Body 90 až 94 odůvodnění napadeného rozhodnutí, vykládané zejména ve světle bodu 110 a první věty bodu 111 odůvodnění napadeného rozhodnutí, podle nichž „cílem těchto smluv bylo zásobování ‚leadera‘ trhu OCTG v Severním moři hladkými trubkami a jejich účelem bylo zachování domácího výrobce ve Spojeném království za účelem dosažení respektování ‚Základních [práv]‘ v rámci Evropsko-japonského klubu“, totiž umožňují pochopit důvody, kvůli nimž Komise dospěla k závěru obsaženému v bodě 164 odůvodnění. Z napadeného rozhodnutí, posuzovaného jako celek, totiž vyplývá, že Komise měla za to, že prvotním cílem smluv o dodávkách bylo provedení Evropsko-japonské dohody, z čehož dovodila, že ve skutečnosti byly výlučně prostředkem jejího provedení.

403 Za okolností projednávaného případu tak odůvodnění rozhodnutí umožnilo soudci Společenství vykonat přezkum legality a dotčené osobě umožnilo rozpoznat důvody, které vedly k přijetí opatření tak, aby mohla hájit svá práva a ověřit, zda rozhodnutí je, či není opodstatněné.

404 Projednávaný žalobní důvod musí být tedy zamítnut.

6. K šestému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nedostatku odůvodnění, co se týče statutu offshore trhů Společenství, zvláště offshore trhu Spojeného království

a) Argumenty účastníků řízení

405 JFE-Kawasaki uplatňuje, že Komise v napadeném rozhodnutí neanalyzovala systém částečné ochrany, kterým se podle ní řídil offshore trh Spojeného království s výrobky, na které se vztahuje napadené rozhodnutí. Komise také neodůvodnila svůj závěr týkající se existence porušení, pokud jde o offshore trhy Německa, Francie a Itálie.

406 Podle Komise bod 62 odůvodnění napadeného rozhodnutí jasně ukazuje, že britský offshore trh byl nedovolenou dohodou pokryt v rozsahu, v němž byl částečně chráněn. Ve své žalobní odpovědi uvádí, že tato částečná ochrana britského offshore trhu společností Corus spočívala na systému pokynů týkajících se cen, u něhož se evropští výrobci obávali, že nad ním ztratí po uzavření závodu v Clydesdale kontrolu.

b) Závěry Soudu

- 407 V tomto ohledu je nutné konstatovat, že z bodu 62 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že Komise na základě dvou důkazních materiálů, a sice prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 a záznamu Rozhovor BSC, usoudila, že na offshore trh Spojeného království se sankcionovaná dohoda vztahovala, ale že tento trh požíval omezené ochrany, jež ukládala soutěžitelé, který měl zájem podat nabídku na tomto trhu, povinnost konzultovat společnost Corus.
- 408 Tyto údaje postačují v projednávaném případě k tomu, aby jasným a jednoznačným způsobem ukázaly odůvodnění Komise s ohledem na tento trh. Toto odůvodnění tak v souladu s požadavky judikatury umožňuje soudci Společenství vykonat svou kontrolu a dotčené osobě rozpoznat důvody, které vedly k přijetí opatření (viz zejména rozsudek Soudu ze dne 8. července 1999, *Vlaamse Televisie Maatschappij v. Komise*, T-266/97, Recueil, s. II-2329, bod 143).
- 409 Pokud jde o offshore sektor ostatních trhů Společenství dotčených porušením uvedeným v článku 1 napadeného rozhodnutí, stačí konstatovat, že Komise jak v napadeném rozhodnutí, tak před Soudem nikdy nerozlišovala mezi sektorem offshore a onshore těchto trhů. Za těchto podmínek nepředstavuje skutečnost, že v napadeném rozhodnutí není uvedeno zvláštní odůvodnění vztahující se k tomuto sektoru uvedených trhů, nedostatek odůvodnění.
- 410 Projednávaný žalobní důvod je tedy třeba zamítnout.

7. *K sedmému a osmému žalobnímu důvodu, vycházejícím z nedostatku odůvodnění, co se týče volby Komise potrestat japonské výrobce, a nikoliv latinskoamerické výrobce a nerovného zacházení v tomto ohledu*

a) Argumenty účastníků řízení

411 Podle společnosti JFE-Kawasaki byla Komise povinna uvést důvody, kvůli nimž se rozhodla latinskoamerické výrobce narozdíl od japonských výrobců nepotrestat, zatímco existovaly důkazy obsažené zejména v dokumentu Rozdělovací klíč o tom, že se rovněž, co se týče Evropy, zavázali respektovat režim částečné ochrany. JFE-Kawasaki poukazuje v tomto ohledu na rozsudek Soudu ze dne 17. února 2000, *Stork Amsterdam v. Komise* (T-241/97, Recueil, s. II-309), podle něhož Komisi přísluší zvláštní odpovědnost, pokud jde o odůvodnění svých rozhodnutí v případech, v nichž rozhodne na základě totožných skutečností o přijetí druhého odlišného rozhodnutí.

412 Podle Komise je rozdílné zacházení, jež uvádí japonské žalobkyně, odůvodněno zejména podstatnými rozdíly mezi důkazními materiály, jež měla ve vztahu k japonským výrobcům, a těmi, které měla k dispozici ve vztahu k latinskoamerickým výrobcům. Komise totiž uplatňuje, že dokumenty, které získala během šetření obsahují málo informací o účasti latinskoamerických výrobců na nedovolené dohodě, zatímco existuje mnoho nepřímých důkazů o existenci nedovolené dohody uzavřené japonskými výrobci.

b) Závěry Soudu

413 Nejprve je třeba uvést, že takové rozhodnutí, jako je napadené rozhodnutí, ačkoliv vyhotovené a zveřejněné ve formě jediného rozhodnutí, musí být analyzováno jako

soubor individuálních rozhodnutí, které s ohledem na každý podnik, který je jeho adresátem, konstatuje jedno nebo více porušení stanovených v jeho neprospěch a popřípadě mu ukládá pokutu. Toto pravidlo vyplývá z celkového znění rozsudků Soudu ze dne 10. července 1997, *AssiDomän Kraft Products a další v. Komise*, T-227/95, Recueil, s. II-1185, bod 56, a rozsudku Soudního dvora v rámci opravného prostředku ze dne 14. září 1999, *Komise v. AssiDomän Kraft Products a další*, C-310/97 P, Recueil, s. I-5363, bod 49).

414 Stačí tedy konstatovat, že Komise nebyla povinna uvést v napadeném rozhodnutí důvody, kvůli nimž latinskoameričtí výrobci nebyli adresáty napadeného rozhodnutí. Povinnost odůvodnění aktu nemůže totiž zahrnovat povinnost orgánu, který je jeho autorem, odůvodnit skutečnost, že nepřijal jiné podobné akty určené třetím osobám.

415 Za předpokladu, že argumentace uvedená v rámci projednávaných žalobních důvodů musí být chápána tak, že rovněž vychází z nerovného zacházení v neprospěch japonských žalobkyň, je nutné konstatovat, že musí být zamítnuta. Jestliže totiž určité důkazy obsažené ve spisu Komise naznačují, že se latinskoameričtí výrobci možná také podíleli na porušení, je nutné konstatovat, že tento spis obsahuje jednoznačně silnější důkazy, co se týče účasti japonských výrobců na porušení. Výpovědi p. Verlucy zvláště uvádějí pouze pokus o dosažení dohody s latinskoamerickými výrobci, jenž měl být podle něj nezdařený. Navíc, jak uvádí Komise v bodě 86 odůvodnění napadeného rozhodnutí, z dokumentu Rozdělovací klíč vyplývá, že i když latinskoameričtí výrobci zřejmě s určitými omezeními hospodářské soutěže souhlasili, výslovně vyjádřili výhradu týkající se respektování evropského trhu.

416 Za těchto podmínek musí být sedmý a osmý žalobní důvod zamítnuty.

8. *K devátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného posouzení, co se týče argumentu Komise týkajícího se prodejů za cenu vyšší než variabilní náklady*

a) Argumenty účastníků řízení

417 Podle společnosti JFE-NKK není úvaha uváděná Komisí v bodě 137 odůvodnění napadeného rozhodnutí, podle níž je veškerý prodej za cenu vyšší než variabilní náklady z pohledu japonských výrobců odůvodněn, právně dostačujícím způsobem odůvodněn. Společnost JFE-NKK zvláště uvádí, že Komise v tomto ohledu opomněla shromáždit odpovídající informace.

418 Komise na tento žalobní důvod výslovně neodpověděla.

b) Závěry Soudu

419 Je třeba uvést, že argumentace uváděná v rámci projednávaného žalobního důvodu se nevztahuje k nedostatku odůvodnění. Tvrzení kritizované společností JFE-NKK totiž formuluje postulát ekonomické povahy, který je srozumitelný sám o sobě. Za předpokladu, že by nebyl správný, ať již obecně nebo ve světle okolností projednávaného případu, bylo by namístě dospět k závěru, že se Komise dopustila nesprávného posouzení, a nikoliv, že své rozhodnutí nedostatečným způsobem odůvodnila.

420 V tomto ohledu je třeba rovněž připomenout, že tvrzení, podle něhož si Komise neobstarala odpovídající informace, nemůže představovat nedostatek odůvodnění a týká se spíše věci samé (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 2. dubna 1998, Komise v. Sytraval a Brink's France, C-367/95, Recueil, s. I-1719, bod 72).

- 421 Pokud jde o správnost předmětného tvrzení, co se týče věci samé, je třeba uvést, že se tato otázka v každém případě týká jedné z překážek japonských dovozů, kterých se dovolávají japonské žalobkyně. Argumentace vycházející z údajné existence těchto překážek obchodu byla přitom, pokud jde o věc samou, zamítnuta již v bodě 353 výše z důvodu, že se týká výlučně protisoutěžních výsledků porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí, které Komise vzala v napadeném rozhodnutí v úvahu podpůrně. Jelikož existence porušení s protisoutěžním cílem uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí je prokázána na základě listinných důkazních materiálů uvedených v napadeném rozhodnutí, není údajná neexistence protisoutěžního výsledku pro konstatování existence porušení relevantní.
- 422 Z výše uvedeného vyplývá, že projednávaný žalobní důvod musí být zamítnut.

9. K desátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z údajného porušení práv obhajoby, vyplývajícího z nesouladu mezi SV a napadeným rozhodnutím, pokud jde o zeměpisný trh uvedený v článku 1 napadeného rozhodnutí

a) Argumenty účastníků řízení

- 423 JFE-NKK a JFE-Kawasaki ve své replice uplatňují, že Komise porušila jejich práva obhajoby v rozsahu, v němž se SV na rozdíl od napadeného rozhodnutí nevztahovalo, přinejmenším dostatečně výslovným způsobem, na evropské offshore trhy, v rozporu s tím, co vyžaduje zvláště rozsudek Cement, bod 66 výše (bod 504). JFE-Kawasaki zejména uvádí, že ve své odpovědi na SV upřesnila, že podle svého výkladu tohoto dokumentu Komise vyloučila z působnosti dohody narušující hospodářskou soutěž všechny jiné offshore trhy než offshore trh Spojeného království, a že jí Komise nikdy neoznámila, že s tímto výkladem nesouhlasí.

- 424 Komise odpovídá, že projednávaný žalobní důvod byl společností JFE-Kawasaki vznesen poprvé v její replice, a že vzhledem k tomu, že tvoří nový žalobní důvod, a nikoliv pouhý argument, je, co se týče této žalobkyně, na základě čl. 48 odst. 2 jednacího řádu nepřijatelný. V každém případě je bod 56 SV meritorně shodný s bodem 62 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Oba tyto body zvláště jasně ukazují to, že britský offshore trh byl skutečně nedovolenou dohodou dotčen.

b) Závěry Soudu

- 425 Co se týče přípustnosti projednávaného žalobního důvodu ve věci T-71/00, je třeba připomenout, že porušení práv obhajoby je ve své povaze subjektivní protiprávností, jež nespadá mezi porušení podstatných náležitostí, a nesmí být tedy projednáváno z úřední povinnosti (viz v tomto smyslu rozsudek *Musique diffusion française* a další v. Komise, bod 56 výše, bod 30; rozsudek Soudního dvora ze dne 25. října 1983, *AEG v. Komise*, 107/82, Recueil, s. 3151, bod 30, rozsudek Soudu ze dne 14. května 1998, *Mo och Domsjö v. Komise*, T-352/94, Recueil, s. II-1989, bod 74). V důsledku toho musí být tento žalobní důvod na základě čl. 48 odst. 2 jednacího řádu odmítnut jako nepřijatelný a nemůže být zkoumán ve věci T-71/00, jelikož společnost JFE-Kawasaki jej poprvé vznesla ve své replice.
- 426 V rámci věci T-67/00 musí být projednávaný žalobní důvod meritorně zamítnut. Jak totiž správně uvádí Komise, bod 56 SV je z podstatné části, co se týče definice uvedených trhů, totožný s bodem 62 odůvodnění napadeného rozhodnutí, a v tomto ohledu zde tedy nemohlo dojít k porušení práv obhajoby. Pokud jde o neexistenci výslovných odkazů na offshore sektor jiných trhů Společenství než trhu Spojeného království, lze ji vysvětlit skutečností, že Komise nikdy nečinila rozdíl mezi sektory onshore a offshore, co se těchto trhů týče (viz bod 409 výše).

10. *K jedenáctému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z údajného porušení práv obhajoby vyplývajícího z nesouladu mezi SV a napadeným rozhodnutím, pokud jde o uváděné výrobky*

a) Argumenty účastníků řízení

427 JFE-NKK uvádí, že trh uvedený Komisí v jejím SV je větší než trh stanovený v článku 1 napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž SV uvádělo všechny výrobky OCTG (jakož i naftovodné trubky „zvláštního provedení a využití“), zatímco napadené rozhodnutí uvádí pouze standardní závitové trubky. JFE-NKK usuzuje, že tato změna narušila definici výrobního trhu v napadeném rozhodnutí a představuje porušení jejích práv obhajoby, a tedy porušení čl. 2 odst. 2 nařízení Komise (ES) č. 2842/98 ze dne 22. prosince 1998 o slyšení stran v určitých jednáních podle článků [81] a [82] Smlouvy o ES (Úř. věst. L 354, s. 18; Zvl. vyd. 07/04, s. 204). Rozdíly charakterizující obě definice dotčeného výrobního trhu jsou podstatné, a mění tak dosah porušení údajně způsobených společnostmi JFE-NKK. JFE-NKK mimoto tvrdí, že v rozsudku Cement, bod 66 výše (body 2212 až 2225), postačovala okolnost, podle níž definice věcné působnosti uváděné dohody, pokud jde o výrobky, byla ve SV širší než v konečném rozhodnutí, k tomu, aby vedla ke zrušení konečného rozhodnutí.

428 Komise uvádí, že body rozsudku Cement, bod 66 výše, na které poukazuje JFE-NKK, se týkají otázky, zda dohody uvedené v této věci se vztahovaly, či nikoliv na určité zeměpisné oblasti. Tato otázka není přitom v rámci projednávaného žalobního důvodu relevantní. Naproti tomu z bodů 852 až 860 téhož rozsudku vyplývá, že práva obhajoby jsou porušena v případě nesouladu mezi sdělením výhrad a konečným rozhodnutím pouze za podmínky, že výhrada stanovená v konečném rozhodnutí nebyla ve sdělení výhrad dostatečně vylíčena tak, aby se jeho adresáti mohli bránit. Jelikož JFE-NKK v tomto smyslu neuvedla žádné tvrzení s ohledem na určení výrobků uvedených v napadeném rozhodnutí, musí být projednávaný žalobní důvod zamítnut. Jestliže Komise, jak to vyplývá ze SV, měla dostatečné důkazy

týkající se rozsáhlejšího trhu než trhu nakonec uvedeného v napadeném rozhodnutí, musela a *fortiori* mít dostatečné důkazy, co se týče výrobků uvedených v napadeném rozhodnutí.

b) Závěry Soudu

- 429 Nejprve je třeba uvést, že práva obhajoby jsou porušena nesouladem mezi sdělením výhrad a konečným rozhodnutím pouze pod podmínkou, že výhrada uvedená v napadeném rozhodnutí nebyla ve sdělení výhrad vylíčena dostatečným způsobem tak, aby se jeho adresáti mohli bránit (viz v tomto smyslu rozsudek Cement, bod 66 výše, body 852 až 860).
- 430 V zásadě nemůže být Komisi vytýkáno, že omezí dosah konečného rozhodnutí v porovnání se sdělením výhrad, které mu předcházelo, jelikož Komise musí jeho adresáty právě za účelem dodržení jejich práv obhajoby vyslechnout a popřípadě musí vzít v úvahu jejich připomínky směřující k odpovědi na uvedené výhrady.
- 431 Je třeba konstatovat, že v projednávaném případě byl přístup Komise spočívající ve stanovení existence omezenějšího porušení než porušení nastíněného původně v SV logický, ba za okolností projednávaného případu dokonce nezbytný, s přihlédnutím zvláště ke skutečnosti, že prohlášení p. Verlucy se týkala pouze standardních trubek OCTG, jakož i naftovodných trubek „zvláštního provedení a využití“. V projednávaném případě není žádný důvod pro předpoklad, že okolnost, podle níž Komise omezila působnost napadeného rozhodnutí na dva z výrobků uváděných ve SV, zabránila společnosti JFE-NKK, aby se ve fázi správního řízení mohla, co se týče těchto dvou výrobků, užitečně bránit. Mimoto společnost JFE-NKK před Soudem neuvedla, v čem mohlo být předložení jejích argumentů za účelem jejího vyvinění odlišné, jestliže by působnost SV byla bývala omezenější.

432 Za těchto podmínek musí být projednáváný žalobní důvod zamítnut.

11. *K dvanáctému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z údajného porušení práv obhajoby vyplývajícího z neexistence dostatečné analýzy výsledků dohod o sebeomezeních ve SV, jakož i z nesouladu mezi SV a napadeným rozhodnutím, pokud jde o dosah těchto dohod*

a) Argumenty účastníků řízení

433 JFE-NKK uplatňuje, že Komise se v napadeném rozhodnutí radikálně odchýlila od stanoviska přijatého s ohledem na dohody o sebeomezeních během správního řízení. Podle společnosti JFE-NKK příslušelo Komisi, aby předložila ve fázi SV analýzu dopadu uvedených dohod na její předběžné posouzení tvrzeného porušení, což neučinila. Vzhledem k nedostatku takové analýzy neměli adresáři SV možnost zaujmout k tomuto aspektu své stanovisko již před tím, než Komise přijala konečné stanovisko vyjádřené v bodech 108 a 166 napadeného rozhodnutí (rozsudek *Musique diffusion française a další v. Komise*, bod 56 výše, bod 14). V důsledku toho nebylo společnosti JFE-NKK umožněno v okamžiku předložení její odpovědi na SV podat důkaz o prodloužení dohod o sebeomezeních, takže její práva obhajoby byla porušena.

434 Komise na tento žalobní důvod výslovně neodpověděla.

b) Závěry Soudu

- 435 Je třeba připomenout, že Komise vzala v napadeném rozhodnutí v úvahu existenci dohod o sebeomezeních výlučně za účelem shledání, že nebylo vhodné zejména za účelem stanovení částky pokut přihlédnout k existenci porušení v období, během něhož byly tyto dohody v platnosti (body 108 a 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Rozdíl mezi SV a napadeným rozhodnutím je tak pro společnost JFE-NKK příznivý, a nemůže tedy v zásadě poškozovat její zájmy.
- 436 Nicméně v bodech 342 až 346 výše bylo v souladu s argumentací čtyř japonských žalobkyň v tomto smyslu rozhodnuto, že Komise v napadeném rozhodnutí nesprávným způsobem použila svůj vlastní přístup, spočívající ve stanovení existence porušení pouze od doby, kdy dohody o sebeomezeních již nebyly v platnosti.
- 437 Z toho vyplývá, že pokud by japonské žalobkyně byly před přijetím napadeného rozhodnutí informovány, že Komise má v úmyslu se tímto postupem řídit, pokud jde o trvání porušení, mohly by možná ve fázi správního řízení podat důkaz o tom, že dohody o sebeomezeních byly v platnosti do 31. prosince 1990.
- 438 Nicméně je nutné konstatovat, že společnost JFE-NKK měla příležitost sdělit své připomínky ke SV, včetně připomínek k údajům vztahujícím se k trvání porušení. Je třeba zvláště poukázat na to, že podle SV začalo porušení v roce 1977. Za těchto podmínek si společnost JFE-NKK mohla v tomto ohledu uvědomit relevanci dohod o sebeomezeních v tomto ohledu a Komisi upozornit na to, že porušení uvedené

v článku 1 napadeného rozhodnutí tedy začalo, nebo k němu smělo být přihlíženo, až po ukončení dohod o sebeomezeních nejdříve na konci roku 1990. Ve skutečnosti společnost JFE-NKK na existenci dohod o sebeomezeních ve své odpovědi na SV nepoukázala, ani Komisi neposkytla důkazní materiály, které byly později předloženy před Soudem (viz bod 345 výše).

- 439 Mimoto je třeba připomenout, že podle Komise její přístup k této otázce představuje již ústupek vůči japonským výrobcům (viz body 338 a následující výše).
- 440 V projednávaném případě by tak bylo v rozporu s logikou vlastní pojmu práv obhajoby, pokud by se mělo za to, že Komise byla povinna, předtím než použila to, co považovala za ústupek za účelem omezení trvání porušení v napadeném rozhodnutí, požádat adresáty SV, aby zaujali nové stanovisko, pokud jde o relevanci a dosah tohoto ústupku.
- 441 Ať byla kvalifikace zohlednění této okolnosti jako ústupku správná, či nikoliv, je totiž nutné podotknout, že dopad dohod o sebeomezeních nepředstavuje dodatečnou výhradu a žádným způsobem nepoškodil zájmy japonských žalobkyň, jelikož naopak odůvodnil zkrácení doby trvání porušení.
- 442 Pochybení, jehož se dopustila Komise, sice skutečně odůvodňuje zkrácení doby trvání porušení v kontextu tohoto řízení, avšak není namístě dospět k závěru, že Komise v tomto ohledu porušila práva obhajoby společnosti JFE-NKK.

443 Konečně je třeba uvést, že Soud z pochybení uvedeného výše, jež se týká otázky trvání porušení, která tvoří podklad projednávaného žalobního důvodu, vyvodil důsledky, co se týče částky pokut (viz body 574, 588 a 590 níže).

444 Ve světle výše uvedeného je namísto projednávaný žalobní důvod zamítnout.

12. K třináctému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z údajného porušení práv obhajoby, vyplývajícího z nesouladu mezi SV a napadeným rozhodnutím, pokud jde o dosah přičítaný porušení uvedenému v článku 2 napadeného rozhodnutí

a) Argumenty účastníků řízení

445 Projednávaný žalobní důvod je uplatňován společnostmi JFE-NKK a Sumitomo. Na úvod společnost JFE-NKK uvádí, že dodržování práv obhajoby je základním právem začleněným do širšího práva na spravedlivý proces, jež je zakotveno v článku 6 EÚOLP a z tohoto titulu tvoří součást obecných právních zásad, jejichž dodržování soudce Společenství zajišťuje (rozsudek ze dne 17. prosince 1970, Internationale Handelsgesellschaft, 11/70, Recueil, s. 1125).

446 Ve SV se přitom Komise v bodě 63 omezila na tvrzení, že dohoda, jež má za cíl rozdělení prodejt hladkých trubek určených pro společnost Corus mezi společnostmi Vallourec, Dalmine a Mannesmann byla uzavřena za účelem zachování domácího výrobce ve Spojeném království tak, aby Základní pravidla byla na trhu tohoto státu dodržována díky zachování domácího statutu tohoto trhu. Podle společností Sumitomo a JFE-NKK neumožňovala žádná skutečnost ve výkladu Komise k tomuto bodu předpokládat, že jej Komise analyzovala jako prostý prostředek provedení zásady respektování domácích trhů, jenž se začleňuje do rámce rozdělení japonských a evropských trhů se standardními trubkami OCTG a naftovodnými trubkami (bod 164 napadeného rozhodnutí).

- 447 Sumitomo tvrdí, že pokud by SV takové tvrzení obsahovalo, výslovně by na něj odpověděla, a že v důsledku toho byla v rozporu s články 2 a 3 nařízení č. 2842/98 a základní zásadou práva Společenství, kterou je právo na spravedlivý proces, zbavena příležitosti užitečně sdělit svůj názor na realitu a relevanci tvrzených okolností.
- 448 Na podporu této analýzy společnosti Sumitomo a JFE-NKK uplatňují, že podle ustálené judikatury musí Komise svoji argumentaci vylicít odpovídajícím způsobem, který adresátovi sdělení výhrad umožní se ve fázi správního řízení ze svého hlediska užitečně sdělit jeho názor na realitu a relevanci skutečností a okolností tvrzených ve fázi správního řízení (rozsudek Soudního dvora ze dne 23. října 1974, *Transocean Marine Paint v. Komise*, 17/74, Recueil, s. 1063, bod 15, stanovisko generálního advokáta Warnera k rozsudku Soudního dvora ze dne 29. března 1979, *NTN Toy Bearing a další v. Rada*, 113/77, Recueil, s. 1185, body 1212 a 1261, rozsudky Soudního dvora ze dne 20. března 1985, *Timex v. Rada a Komise*, 264/82, Recueil, s. 849, body 24 až 30, a ze dne 27. června 1991, *Al-Jubail Fertilizer v. Rada*, C-49/88, Recueil, s. I-3187, body 15 až 17, rozsudky *Mo och Domsjö v. Komise*, bod 425 výše, bod 63, a *Cement*, bod 66 výše, body 106 a 476). Ustálená judikatura rovněž stanoví, že sdělení výhrad musí vyjadřovat závěry, které Komise hodlá vyvozovat ze skutečností, dokumentů a právních argumentů v dotčené věci, což Komise v projednávaném případě opomněla učinit odpovídajícím způsobem (rozsudek Soudního dvora ze dne 3. července 1991, *AKZO v. Komise*, C-62/86, Recueil, s. I-3359, bod 29, a rozsudek *Mo och Domsjö v. Komise*, bod 425 výše, bod 63; rozsudek Soudu ze dne 10. března 1992, *Hüls v. Komise*, T-9/89, Recueil, s. II-499, bod 39). Konečně dodržování práv obhajoby zakazuje Komisi, aby se v okamžiku vypracování svého rozhodnutí odchýlila od skutkového stavu uvedeného ve sdělení výhrad (rozsudek Soudního dvora ze dne 13. února 1979, *Hoffmann-La Roche v. Komise*, 85/76, Recueil, s. 461, bod 11).
- 449 Komise nejprve namítá, že v bodě 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí vysvětluje důvody, ze kterých se rozhodla neuložit dodatečné pokuty výrobcům Společenství z titulu porušení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí. Komise tak připomíná, že japonské žalobkyně nemají právní zájem na zpochybnění uvedeného bodu odůvodnění, jelikož pokuta, která jim byla uložena, odráží porušení článku 81 ES popsané v článku 1 napadeného rozhodnutí.

450 V každém případě právní analýza obsažená ve SV jasně objasňuje spojitost existující mezi oběma porušeními, když uvádí, že cílem dohod mezi evropskými výrobci, které upravovaly nákupy hladkých trubek společností Corus, bylo zachování postavení společnosti Corus jako domácího výrobce ve Spojeném království za účelem zajištění dodržování Základních pravidel na trzích konečných výrobků tohoto členského státu (viz zvláště bod 144 SV). Bod 164 odůvodnění rozhodnutí je třeba chápat jako prostou syntézu skutečností uvedených ve SV. Nevyplyvá z něj žádné poškození práv obhajoby žalobkyně, neboť společnosti Sumitomo a JFE-NKK měly příležitost vyjádřit se znalostí věci připomínky, které si přály učinit k dohodám mezi evropskými výrobci týkajícím se hladkých trubek.

b) Závěry Soudu

451 Na úvod je, co se týče části žalobního důvodu vycházející z existence porušení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí, namísto odmítnout argument Komise, podle něhož japonské žalobkyně nemají právní zájem na zpochybnění posouzení Komise, uvedené v bodě 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí, pokud jde o vztah existující mezi oběma porušeními uvedenými v napadeném rozhodnutí. Tyto žalobkyně sice nejsou přímo dotčeny shledáním druhého porušení, avšak jsou přesto oprávněny tvrdit, jak to učinily v rámci svého návrhu na snížení částky pokuty, že v rozsahu, v němž nebyla evropským výrobcům z titulu druhého porušení uložena žádná pokuta, došlo k nerovnému zacházení k jejich újmě. Skutečnost, že Komise měla za to, že smlouvy o dodávkách, které tvoří druhé porušení, byly prostým prostředkem provedení porušení konstatovaného zejména vůči japonským žalobkyním, znamená, že japonské žalobkyně mají na zpochybnění zjištění této spojitosti zájem, jelikož z druhého porušení činí oporu prvnímu porušení, které je jim vytýkáno.

452 Nicméně projednáváný žalobní důvod je třeba zamítnout.

- 453 Povinnost Komise se ve fázi sdělení výhrad omezuje na vylíčení vznesených výhrad a na jasné vyjádření skutkového stavu, o který se opírá, jakož i o jeho kvalifikaci, aby se jeho adresáti mohli užitečně bránit (viz v tomto smyslu rozsudky uváděné žalobkyněmi AKZO v. Komise, bod 448 výše, bod 29, a Mo och Domsjö v. Komise, bod 425 výše, bod 63). Komise není povinna vylíčit závěry, které vyvozuje ze skutkového stavu, dokumentů a právních argumentů.
- 454 Mimoto je třeba uvést, že rozsudek Hüls v. Komise, bod 448 výše, na který žalobkyně zvláště poukazují (bod 39, *in fine*), se týká otázky, za jakých okolností se Komise může ve svém konečném rozhodnutí opírat o dokumenty, které byly sice ke sdělení výhrad připojeny, avšak nebyly v něm výslovně uvedeny.
- 455 Jediný relevantní rozdíl mezi dotčeným bodem SV, tedy bodem 144, a bodem 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí spočívá v projednávaném případě ve skutečnosti, že v bodě 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí měla Komise za to, že smlouvy tvořící druhé porušení „tvoří ve skutečnosti pouze nástroj provedení“ prvního porušení, zatímco ve SV se omezila na uplatnění, že „cíl“ smluv o dodávkách spočíval v zachování domácího statutu trhu Spojeného království s ohledem na Základní pravidla.
- 456 V bodě 364 výše bylo rozhodnuto, že Komisí v napadeném rozhodnutí zastávaný názor je nesprávný, jelikož smlouvy tvořící druhé porušení sledovaly vícero cílů. V každém případě však i za předpokladu, že by v tomto směru bylo možné rozdíl v obsahu mezi SV a napadeným rozhodnutím rozpoznat, je zjevné, že adresáti SV měli příležitost předložit svá vyjádření ke klíčovému konceptu, který tvoří podklad přístupu Komise, a sice k myšlence, že evropští výrobci uzavřeli smlouvy tvořící druhé porušení za účelem posílení použití Základních pravidel na offshore trhu Spojeného království.

457 Za těchto okolností nebyla práva obhajoby v tomto ohledu porušena.

458 Konečně je třeba podotknout, že Soud vyvodil důsledky, pokud jde o částku pokut, z vady analýzy, která tvoří podklad projednávaného žalobního důvodu v rámci žalobního důvodu vycházejícího z nerovného zacházení (viz body 574, 588 a 590 níže).

13. Ke čtrnáctému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z protiprávnosti rozhodnutí Komise ze dne 25. listopadu 1994 povolit šetření konaná dne 1. a 2. prosince 1994

a) Argumenty účastníků řízení

459 Podle čtyř japonských žalobkyň je rozhodnutí ze dne 25. listopadu 1994, o něž se Komise opírala za účelem provedení šetření konaných dne 1. a 2. prosince 1994 protiprávní, protože úředníci Komise jím byli zmocněni k provedení šetření pro Evropské společenství na základě článku 81 ES, přičemž rozhodnutí současně přiznávalo, že v tomto ohledu byl v souladu s článkem 56 Dohody o EHP (dále jen „článek 56 EHP“) výlučně příslušný Kontrolní úřad ESVO. Přijetí rozhodnutí ze dne 25. listopadu 1994 na základě tohoto dvojího právního základu bylo protiprávní.

460 Rozhodnutí Komise ze dne 25. listopadu 1994 bylo přijato na základě žádosti zasláné tomuto orgánu členem Kontrolního úřadu ESVO odpovědným za věci týkající se hospodářské soutěže, za účelem provedení šetření na území Evropského společenství v souladu s čl. 8 odst. 3 Protokolu 23 Dohody o EHP (dále jen „Protokol 23“) v rámci šetření vedeného Kontrolním úřadem ESVO. Kontrolní úřad ESVO vydal oprávnění k tomuto opatření na základě svého rozhodnutí ze dne 17. listopadu 1994.

V bodě 1 SV Komise výslovně přiznala, že jednala jakožto zmocněnec Kontrolního úřadu ESVO, když prováděla šetření konaná dne 1. a 2. prosince 1994. Tato analýza je potvrzena formulací čl. 8 odst. 3 Protokolu 23, která umožňuje příslušnému kontrolnímu úřadu tak, jak je vymezen v článku 56 EHP, požádat druhý kontrolní úřad, aby provedl šetření na svém území. Japonské žalobkyně mimoto uvádí, že podle čl. 8 odst. 5 téhož protokolu je každý z obou úřadů povinen, když jedná na účet druhého úřadu, mu neprodleně po ukončení uvedených šetření předat všechny informace, které takto získal.

461 Žalobkyně uvádějí, že článek 56 EHP, na který výslovně odkazuje čl. 8 odst. 3 Protokolu 23, stanoví za účelem vyřizování jednotlivých věcí týkajících se hospodářské soutěže přísné rozdělení pravomocí mezi oba kontrolní úřady. Podle žalobkyň zavedl článek 5 EHP systém „jediné přepážky“, podle něhož je vyřizování všech jednotlivých věcí, které mohou spadat do působnosti čl. 53 EHP rozděleno mezi Komisi a Kontrolní úřad ESVO v souladu s přesnými kritérii, která vylučují jakoukoliv možnost sdílené pravomoci nebo souběžné pravomoci v jedné a téže věci. V rozporu s tím, co tvrdí Komise, uvádí posudek Soudního dvora 1/92 ze dne 10. dubna 1992 (Recueil, s. I-2821), že toto přísné rozdělení pravomocí nezkrsluje pravomoci Komise, a že je tedy slučitelné se Smlouvou o ES.

462 Z toho vyplývá, že Komise přijetím svého rozhodnutí ze dne 25. listopadu 1994, podle kterého vyhověla žádosti o správní pomoc na území Společenství, předložené jménem Kontrolního úřadu ESVO, nezbytně uznala, že posledně uvedený byl tehdy výlučně oprávněn vyšetřovat dotčenou věc. Japonské žalobkyně uplatňují, že podle článku 56 EHP spadají porušení, která ovlivňují obchod mezi členskými státy Evropského společenství, a která tedy porušují článek 81 ES do výlučné pravomoci Komise. Pokud by Komise měla v době, kdy vydala své rozhodnutí ze dne 25. listopadu 1994, za to, že byla oprávněna vyšetřit věc na základě článku 81 ES, měla bývala zpochybnit žádost o pomoc Kontrolního úřadu ESVO tak, že by po něm žádala uzavření jeho spisu a zahájila by své vlastní šetření. Nippon v tomto ohledu uvádí, že rozhodnutí Kontrolního úřadu ESVO ze dne 17. listopadu 1994 jak ve

svých bodech odůvodnění, tak ve svém výroku potvrzuje, že se vztahuje pouze na jednání na norském trhu offshore. Je tedy jasné, že Kontrolní úřad ESVO a Komise měly v této fázi oba za to, že Kontrolní úřad ESVO byl příslušným orgánem pro vyšetřování dotčených jednání.

463 Komise tedy tím, že dne 25. listopadu 1994 rozhodla o provedení vlastního souběžného šetření za účelem prokázání, zda byl porušen článek 81 ES nebo článek 53 EHP, zatímco příslušným pro vyšetřování dotčené věci byl v této fázi Kontrolní úřad ESVO, porušila čl. 56 odst. 1 EHP. Jak uvedla Komise ve SV, předal totiž Kontrolní úřad ESVO svůj spis Komisi až dne 6. prosince 1995 z důvodu, že jednáními, která jsou předmětem jeho šetření byl narušen obchod uvnitř Společenství, kteréžto opatření by nemělo žádný smysl, pokud by Komise byla k provedení šetření, příslušná již předtím. Komise totiž nové vyšetřovací řízení zahájila na základě tohoto předání.

464 Argument Komise, podle něhož se článek 56 EHP týká výlučně pravomoci přijmout rozhodnutí konstatující existenci porušení, je vyvrácen článkem 55 Dohody o EHP, který stanoví, že „[p]říslušný kontrolní úřad podle článku 56 [...] vyšetřuje případy domnělého porušení“. Rovněž článek 109 Dohody o EHP (dále jen „článek 109 EHP“), který Soudní dvůr ve svém posudku 1/92, uvedeném v bodě 461 výše, považoval za relevantní pro posouzení slučitelnosti článku 56 EHP se Smlouvou o ES, potvrzuje, že se výlučná pravomoc vztahuje rovněž na fázi šetření. Článek 109 odst. 4 EHP totiž stanoví, že Komise a Kontrolní úřad ESVO posoudí každý všechny stížnosti spadající do své pravomoci a všechny stížnosti spadající do pravomoci druhého orgánu předá tomuto orgánu. Podle čl. 109 odst. 5 EHP může kterýkoli z obou orgánů v případě neshody těchto orgánů o postupu vyřízení stížnosti nebo o výsledku šetření předložit věc Smíšenému výboru EHP. Bylo by absurdní se domnívat, že přísné rozdělení pravomocí je použitelné ve fázi šetření ve věcech, v nichž byla podána stížnost, ale nepoužitelné ve věcech, v nichž bylo šetření zahájeno z úřední povinnosti.

465 Vezmou-li se v úvahu všechny tyto poznatky, je třeba protokol 23, a zejména jeho čl. 10 odst. 3, kterého se dovolává Komise, vykládat ve světle článku 109 EHP. V důsledku toho mohou být informace získané v rámci šetření provedeného Kontrolním úřadem ESVO nebo na jeho účet a obsažené ve spisu, který byl Komisi předán tímto orgánem na základě čl. 10 odst. 3 Protokolu 23, použity Komisí pouze v rámci použití ustanovení Dohody o EHP. V rozporu s tím, co tvrdí Komise, nezbavuje tento výklad čl. 10 odst. 3 tohoto protokolu veškerého užitečného účinku. Znění a systematika článku 10 Protokolu 23 v každém případě potvrzují, že v daném okamžiku může být k vyšetření věci oprávněn jediný orgán.

466 Jelikož rozhodnutí ze dne 25. listopadu 1994, na základě něhož provedla Komise šetření na místě dne 1. a 2. prosince, je protiprávní, podle japonských žalobkyň by bylo třeba v souladu s judikaturou Soudního dvora a Soudu (usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 26. března 1987, Hoechst v. Komise, 46/87 R, Recueil, s. 1549, bod 34, a rozsudek PVC II, bod 61 výše, bod 395) vyjmout ze spisu alespoň všechny listinné důkazy získané během uvedených šetření. Komise byla povinna znovu požádat dotčené podniky o poskytnutí informací, jak to učinila ve věci, ve které byl vydán rozsudek PVC II, bod 61 výše (body 474 až 476).

467 Důkazní materiály shromážděné Komisí na účet Kontrolního úřadu ESVO by měly být v projednávaném případě ze spisu uvedeného řízení vyjmuty nejen proto, že rozhodnutí Komise ze dne 25. listopadu 1994 bylo protiprávní, ale rovněž z druhého důvodu, jež se vztahuje k tomu, že cíl tohoto řízení se liší od cíle vyšetřovacího řízení Kontrolního úřadu ESVO.

468 Článek 9 odst. 1 Protokolu 23 stanoví, že informace shromážděné na základě použití protokolu mohou být použity pouze pro účely postupů stanovených v člancích 53 a 54 Dohody o EHP, stejně jako článek 20 nařízení č. 17 omezuje použití informací pouze tím účelem, pro který byly shromážděny. Co se týče použití ustanovení článku 20 nařízení č. 17, jsou právo na profesní tajemství a práva obhajoby podniku podle

ustálené judikatury porušena tehdy, jestliže se Komise nebo popřípadě vnitrostátní úřad dovolává v neprospěch tohoto podniku důkazních materiálů získaných během šetření, jež má odlišný cíl než šetření v uvedené věci (rozsudky Soudního dvora ze dne 17. října 1989, *Dow Benelux v. Komise*, 85/87, Recueil, s. 3137, bod 18; ze dne 16. července 1992, *Asociación Española de Banca Privada a další, zvaný „Španělské banky“*, C-67/91, Recueil, s. I-4785, body 35 a následující; ze dne 10. listopadu 1993, *Otto*, C-60/92, Recueil, s. I-5683, bod 20; rozsudek PVC II, bod 61 výše, bod 472).

469 Soudní dvůr ve svém rozsudku *Španělské banky*, bod 468 výše, zvláště rozhodl, že materiály shromážděné Komisí během šetření provedeného na základě článku 81 ES nemohou být použity vnitrostátními úřady pro ochranu hospodářské soutěže, včetně případů, v nichž byly povinny použít téhož ustanovení práva Společenství (bod 32 rozsudku). Shodně měl Soudní dvůr ve svém rozsudku *Otto*, bod 468 výše, za to, že informace shromážděné během vnitrostátního řízení nemohly být Komisí použity za účelem prokázání existence porušení pravidel hospodářské soutěže Společenství (bod 20 rozsudku). Konečně společnost JFE-Kawasaki připomíná, že Soud ve svém rozsudku PVC II, bod 61 výše, vycházel za účelem shledání, že práva obhajoby byla v této věci dodržena, z okolností, podle níž Komise znovu požádala o předložení dokumentů, které získala již v rámci šetření, které mělo odlišný cíl (viz bod 466 výše *in fine*).

470 Podle japonských žalobkyň musejí být dokumenty, které mají původ v šetřeních provedených v rámci šetření Kontrolního úřadu ESVO, v projednávaném případě ze spisu ze stejných důvodů vyjmuty. Původní cíl tohoto šetření byl značně odlišný od cíle šetření zahájeného později Komisí. Komise totiž vydala SV týkající se údajné dohody, která se řídí výlučně článkem 81 ES, zatímco z rozhodnutí Kontrolního úřadu ESVO ze dne 17. listopadu 1994 vyplývá, že na základě článku 53 EHP zkoumal výlučně jednání týkající se norského offshore trhu.

471 Podle žalobkyň spadá tedy každé z obou šetření do odlišného právního řádu. S přihlédnutím k formulaci čl. 9 odst. 1 Protokolu 23 je tak třeba obdobně jako v rozsudcích Španělské banky a Otto, bod 468 výše, mít za to, že důkazní hodnota materiálů předaných v kontextu šetření Kontrolního úřadu ESVO je výlučně upravena Dohodou o EHP a že se těchto materiálů lze dovolávat pouze v rámci řízení upraveného interními pravidly tohoto úřadu, tedy Protokolem 4 Dohody mezi členy ESVO týkajícím se zřízení Kontrolního úřadu a Soudního dvora.

472 Ve světle procesní vady popsané výše je nutné ze spisu vyjmout zvláště záznam Několik informací, záznam společnosti Vallourec, nazvaný „RB p. Patrierovi“, připojený k dopisu ze dne 15. května 1991, fax společnosti Mannesmann ze dne 16. ledna 1991, nazvaný „Seznam Vancouver“, uvedený na s. 4782 spisu Komise, fax společnosti Sumitomo ze dne 19. února 1991, nazvaný „Ceník“ („Price list“), uvedený na s. 4789 spisu Komise, Přípis pro předsedy představenstev, dokument „g) Japonci“, záznam Jednání ze dne 24. července 1990, dokument společnosti Mannesmann ze dne 27. ledna 1986 nazvaný „Trh ocelových trubek 1970-1985“ („Stahlrohrmarkt 1970-1985“), uvedený na s. 2128 spisu Komise, a dokument Systém pro ocelové trubky.

473 Soud nesmí brát v úvahu ani prohlášení učiněná podniky, které jsou předmětem šetření, kterými odpověděly na žádosti o poskytnutí informací a na otázky Komise vztahující se k dokumentům nebo založené na dokumentech, které měly být ze spisu vyjmuty z výše uvedených důvodů. Použití těchto prohlášení je totiž protiprávní ve stejném rozsahu, jako použití písemností samotných, protože Komise by při neexistenci uvedených písemností nebyla bývala schopná vznést konkrétní otázky, které položila, a nebyla by tedy schopná získat důkazy o dodatečných informacích obsažených v těchto prohlášeních. V tomto řízení je tedy třeba vyloučit ze spisu prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996, prohlášení p. Verlucy ze dne 14. října 1996, odpověď p. Bechera, odpovědi společnosti Corus, odpovědi společnosti Nippon ze dne 17. listopadu a 4. prosince 1997, uvedené na s. 13544 a 14157 spisu Komise, odpovědi společnosti JFE-NKK ze dne 7. listopadu a 15. prosince 1997 uvedené na s. 14451 a 14491 spisu Komise, odpovědi společnosti Sumitomo ze dne

31. října a 16. prosince 1997 uvedené na s. 14168 a 14430 spisu Komise, odpovědi společnosti JFE-Kawasaki ze dne 3. listopadu a 18. prosince 1997 uvedené na s. 14519 a 14615 spisu Komise a pravděpodobně dokument Šetření u společnosti Vallourec.

⁴⁷⁴ Podle společnosti Nippon by bylo třeba vyjmout ze spisu ještě jiné dokumenty z důvodu, že pocházejí z období předcházejícího šetřením konaným ve dnech 1. a 2. prosince 1994, a sice fax společnosti Sumitomo společnosti Vallourec ze dne 9. října 1987, uvedený na s. 4283 spisu Komise, Protokol z jednání s JF, dokument ze dne 19. září 1991 nazvaný „Podíly na trhu prémium odhadované SMI“, uvedený na s. 4848 spisu Komise, dokument nazvaný „Japonské vývozy bezešvých trubek (leden-září 95)“ („Japan's Exports of Seamless Pipe (jan-sep 95)“), uvedený na s. 8514 spisu Komise, dokument nazvaný „Zpráva o prodeji bezešvých trubek OCTG 1993 (leden-září)“ [„OCTG Seamless pipe supply record 1993 (jan-sept)“], uvedený na s. 8692 spisu Komise, záznam Obnovení smlouvy VAM BSC, záznam Rozhovor BSC, záznam Strategické úvahy, záznam Úvahy o smlouvě VAM, záznam společnosti Vallourec nazvaný „Vztahy se společností JFE-Kawasaki“ ze dne 29. srpna 1991, uvedený na s. 15802 spisu Komise, a záznam společnosti Vallourec nazvaný „Licence VAM pro společnost Siderca“ ze dne 20. června 1994, uvedený na s. 15809 spisu Komise.

⁴⁷⁵ Ze skutečnosti, že listinné důkazní materiály a uvedená prohlášení byly získány nedovoleným způsobem, vyplývá, že napadené rozhodnutí je samo o sobě protiprávní, zejména v rozsahu, v němž byla porušena práva obhajoby podniků, které jsou jeho adresáty. Podle společnosti JFE-Kawasaki sama tato okolnost postačuje ke zrušení napadeného rozhodnutí. V každém případě se japonské žalobkyně shodují v tom, že pod sankcí zrušení napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž vychází z důkazních prostředků získaných na základě protiprávního rozhodnutí, je nutné všechny takové důkazní materiály vyjmout (usnesení Hoechst v. Komise, bod 466 výše, bod 34).

- 476 Komise upřesňuje, že neporušila článek 53 EHP tím, že zmocnila své úředníky a zmocněnce k šetření porušení článku 81 ES, zejména svým rozhodnutím ze dne 25. listopadu 1994, jež je s ohledem na totožné faktické okolnosti zmocňuje v souladu s žádostí Kontrolního úřadu k provedení souběžného šetření možné existence porušení článku 53 EHP na účet Kontrolního úřadu ESVO. Kontrolní úřad ESVO totiž neměl v okamžiku, kdy bylo toto rozhodnutí přijato, výlučnou pravomoc k provedení šetření. Podle Komise nepředstavuje článek 53 EHP ustanovení takové povahy, aby učinil článek 81 ES nepoužitelným v situaci, kdy předpoklady použití článku 81 ES a článku 53 EHP jsou kumulativně splněny. Tento výklad článku 53 EHP je v souladu s posudkem Soudního dvora 1/91 ze dne 14. prosince 1991 (Recueil, s. I-6079), a posudkem 1/92, bod 461 výše.
- 477 Podle Komise tak nemohlo takové šetření Kontrolního úřadu ESVO zasahovat do pravomocí svěřených Společenství v jeho oblastí působnosti. Komise byla oprávněna provést šetření porušení článku 81 ES. Komise totiž byla oprávněným kontrolním úřadem pro jeho provedení ve smyslu článku 55 Dohody o EHP.
- 478 Komise upozorňuje, že si v každém případě musela zachovat právo provést šetření alespoň pro účely určení, zda vzhledem k existenci účinků na trh mezi členskými státy byla, nebo nebyla v projednávaném případě příslušným úřadem.
- 479 V odpovědi na argumenty japonských žalobkyň vycházející z judikatury Komise uvádí, že v systému vytvořeném Dohodou o EHP se v projednávaném případě existence mechanismu, který umožňuje postoupit věc jednoho orgánu jinému orgánu, liší od toho ve věci, ve které byl vydán rozsudek Španělské banky, bod 468 výše, jelikož v systému Společenství obdobný mechanismus, který stanoví postoupení případu mezi Komisí a vnitrostátním úřadem pro ochranu hospodářské soutěže, neexistuje. Navíc rozsudek PVC II, bod 61 výše, není v projednávaném případě relevantní, jelikož totožné informace shromážděné v obou dotčených řízeních měly v tomto rozsudku odlišný cíl.

480 Mimoto nebyly důkazy shromážděny Komisí výlučně pro účely jiného řízení než toho, které je předmětem napadeného rozhodnutí, ale na základě rozhodnutí o provedení šetření, která výslovně případná porušení článku 81 ES uváděla a která byla založena na dvojím právním základě. Vzhledem k tomuto dvojímu právnímu základu je rozhodnutí ze dne 25. listopadu 1994 v každém případě legální.

481 Na jednání Kontrolní úřad ESVO uvedl připomínky pouze k projednávanému žalobnímu důvodu. V tomto ohledu se v podstatě připojil k argumentům předloženým Komisí.

b) Závěry Soudu

482 Nejprve je namístě připomenout, že Soudní dvůr ve svém posudku 1/92, bod 461 výše, prohlásil, že ustanovení Dohody o EHP, která mu byla předložena, zejména jeho článek 56 o rozdělení pravomocí ve věci hospodářské soutěže mezi Kontrolní úřad a Komisi, jsou se Smlouvou o ES slučitelná.

483 Za účelem vyvození tohoto závěru, co se týče uvedeného článku, Soudní dvůr uvedl, zvláště v bodech 40 a 41 uvedeného posudku, že pravomoc Společenství uzavírat mezinárodní smlouvy v oblasti hospodářské soutěže zahrnuje nezbytně možnost pro Společenství přijmout smluvní pravidla o rozdělení pravomocí náležící smluvním stranám v oblasti hospodářské soutěže, pokud tato pravidla nezasahují do samotné podstaty pravomocí Společenství a jeho orgánů tak, jak jsou stanoveny ve Smlouvě.

484 Z posudku 1/92 tedy vyplývá, že článek 56 EHP nezasahuje do samotné podstaty pravomocí Společenství stanovených Smlouvou o ES v oblasti hospodářské soutěže.

485 V tomto ohledu tedy rovněž z textu samotného článku 56 EHP, jakož i z podrobného popisu tohoto ustanovení obsaženého v úvodní části posudku 1/92, v oddílu „Shrnutí žádosti Komise“, vyplývá, že všechny věci spadající do pravomoci Společenství v oblasti hospodářské soutěže před vstupem Dohody o EHP v platnost nadále po jejím vstupu v platnost podléhají výlučné pravomoci Komise. Všechny záležitosti, v nichž je dotčen obchod mezi členskými státy Evropského společenství totiž spadají nadále do pravomoci Komise bez ohledu na to, zda mimoto došlo k dotčení obchodu mezi Společenstvím a státy ESVO nebo mezi samotnými státy EHP, či nikoliv.

486 Ve světle výše uvedeného je nutné konstatovat, že ustanovení Dohody o EHP nemohou být vykládána způsobem, který zbavuje Komisi, byť dočasně, její pravomoci použít článek 81 ES na protisoutěžní dohody ovlivňující trh mezi členskými státy Společenství.

487 V projednávaném případě je přitom namístě konstatovat, že Komise ve svém rozhodnutí ze dne 25. listopadu 1994, kterým zahájila šetření v oblasti ocelových trubek, poukázala jako na právní základ zejména na článek 81 ES a nařízení č. 17. V rámci tohoto šetření vykonávala pravomoci, které jsou jí uděleny nařízením č. 17, aby shromáždila důkazy, kterých se dovolává v napadeném rozhodnutí a konečně sankcionovala protisoutěžní dohody v člancích 1 a 2 uvedeného rozhodnutí výlučně na základě článku 81 ES.

488 Mimoto je třeba výslovně odpovědět na zvláštní argumentaci japonských žalobkyň, která se vztahuje k nedovolené povaze dvojího právního základu, který Komise

použila ve svém rozhodnutí ze dne 25. listopadu 1994, a sice nejen článek 81 ES a nařízení č. 17, ale rovněž článek 53 EHP a rozhodnutí Kontrolního úřadu ESVO ze dne 17. listopadu 1994, jímž je schváleno zaslání žádosti o poskytnutí pomoci Komisi.

3

489 V projednávaném případě je nutné konstatovat, že od Komise nebylo možno očekávat, že v okamžiku přijetí svého rozhodnutí ze dne 25. listopadu 1994 měla a mohla s jistotou vědět, který právní základ byl správný, jelikož odpověď na tuto otázku závisela na zeměpisném dopadu případného porušení a zvláště na otázce, zda toto porušení ovlivnilo obchod mezi členskými státy Společenství. Japonské žalobkyně správně uvádějí, že Dohoda o EHP, zvláště její články 56 a 109, zřizují za účelem použití pravidel hospodářské soutěže systém „jediné přepážky“, použitelný již ve fázi vyšetřování, takže každý z obou úřadů je povinen od vyšetřování upustit a svůj spis postoupit druhému úřadu, jestliže shledá, že oprávněný je druhý úřad.

490 Nicméně tento pojem „jediná přepážka“ nelze použít už od začátku šetření, jestliže v této fázi nelze, aniž by byla porušena výše uvedená zásada, podle níž ustanovení Smlouvy o ES nemohou Komisi zbavit její pravomoci provádět šetření protisoutěžních jednání, která ovlivňují obchod mezi členskými státy Společenství, určit, který orgán je příslušný za předpokladu, že by řízení bylo zahájeno Kontrolním úřadem ESVO, ale nakonec by byla příslušná Komise.

491 Mimoto je namístě v tomto ohledu uvést, že prostá skutečnost, že se orgán Společenství v aktu opíral jak o správný právní základ, tak o jeden či více jiných právních základů, které se nakonec ukáží jako nevhodné, nemůže mít sám o sobě za následek to, že uvedený akt je stížen vadou (viz v tomto smyslu rozsudek Soudu ze dne 19. března 2003, CMA CGM a další v. Komise, T-213/00, Recueil, s. II-913, body 79 až 103, zejména bod 94).

492 Z výše uvedeného vyplývá, že Komise byla v kterémkoliv okamžiku oprávněna k šetření protisoutěžních dohod nakonec sankcionovaných v napadeném rozhodnutí navzdory skutečnosti, že Kontrolní úřad ESVO již zahájil šetření týkající se případných jednání podobné povahy na norském trhu. V důsledku toho nejsou ostatní argumenty uváděné japonskými žalobkyněmi, zejména argumenty vycházející z judikatury vzešlé z rozsudku Španělské banky (viz body 468 a 469 výše) v projednávaném případě relevantní.

*

493 Za těchto podmínek musí být projednávaný žalobní důvod zamítnut.

B – *K návrhům na snížení částky pokut*

1. *K prvnímu a druhému žalobnímu důvodu, vycházejícím z nedostatku odůvodnění, pokud jde o nepoužití sdělení o spolupráci ve prospěch společnosti JFE-NKK a pochybení v tomto ohledu*

a) Argumenty účastníků řízení

494 Podle společnosti JFE-NKK Komise dostatečným způsobem v bodě 175 odůvodnění napadeného rozhodnutí neodůvodnila své odmítnutí použít sdělení o spolupráci v její prospěch.

495 JFE-NKK v tomto ohledu tvrdí, že podrobně odpověděla na všechny čtyři žádosti o poskytnutí informací, které jí zaslala Komise, což v souladu s rozsudkem Soudního dvora ze dne 14. července 1972, ICI v. Komise (48/69, Recueil, s. 619) odůvodňuje

snížení částky pokuty, která jí byla uložena, o 10 %. Mimoto uplatňuje, že je jediným výrobcem, který Komisi poskytl data, jména účastníků a přesná místa jednání konaných mezi evropskými a japonskými výrobci, což by jí mělo opravňovat ke snížení částky pokuty podle téže judikatury o 20 %.

⁴⁹⁶ Podle Komise postrádá argumentace společnosti JFE-NKK, pokud jde o nedostatek odůvodnění, jakoukoliv podstatu, jelikož bod 175 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí, že v jejím případě žádná účinná spolupráce neexistovala. Podle znění sdělení o spolupráci je přinejmenším třeba, aby dotčený podnik Komisi informoval, že nezpochybňuje věcnou správnost skutkových zjištění uvedených ve sdělení výhrad, což JFE-NKK neučinila.

b) Závěry Soudu

⁴⁹⁷ Stačí konstatovat, že bod 175 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí, že v projednávaném případě v rámci provedeného šetření neexistovala „žádná účinná spolupráce“ společnosti JFE-NKK. Bez ohledu na to, zda je toto konstatování správné, či nikoliv, je přitom nutné konstatovat, že představuje dostatečné odůvodnění odmítnutí Komise poskytnout snížení částky pokuty uložené společnosti JFE-NKK z titulu spolupráce.

⁴⁹⁸ I za předpokladu, že by projednávané žalobní důvody mohly být považovány za vycházející z nesprávného použití sdělení o spolupráci, musí být zamítnuty.

- 499 Je totiž namístě připomenout, že k tomu, aby snížení pokuty z důvodu spolupráce bylo odůvodněné, se podnik musí chovat takovým způsobem, aby Komisi usnadnil plnění úlohy spočívající ve zjištění a stíhání porušení pravidel hospodářské soutěže Společenství (viz rozsudek Soudu ze dne 14. května 1998, *Mayr-Melnhof v. Komise*, T-347/94, Recueil, s. II-1751, bod 309 a uvedená judikatura).
- 500 V projednávaném případě je třeba uvést, že ačkoliv odpovědi na otázky poskytnuté společností JFE-NKK, zejména informace obsažené v její odpovědi ze dne 7. listopadu 1997, jež se týkají dat a míst konání několika jednání Evropsko-japonského klubu, byly určitě užitečné, potvrzují pouze některé informace poskytnuté již p. Verlucou v jeho prohlášeních, učiněných jménem společnosti Vallourec v roce 1996. Není tedy správné tvrzení, že společnost JFE-NKK je jediným podnikem, který poskytl takové informace.
- 501 Pokud podniky v totožné fázi správního řízení a za obdobných okolností poskytují Komisi podobné informace týkající se skutečností, které jsou jim vytýkány, stupně jimi poskytnuté spolupráce musí být zajisté považovány za srovnatelné (viz obdobně *Krupp Thyssen Stainless a Acciai speciali Terni v. Komise*, bod 50 výše, body 243 až 245).
- 502 Nicméně společnost Vallourec v projednávaném případě prostřednictvím prohlášení p. Verlucy výslovně přiznala, že předmětná jednání se konala v rámci dohody o rozdělení trhů týkající se zejména domácích trhů čtyř evropských výrobců. Pan Verluca totiž uvedl, že každý člen Evropsko-japonského klubu byl povinen respektovat domácí trh každého z ostatních členů tohoto klubu, přičemž upřesnil, že offshore trh Spojeného království měl zvláštní statut „částečně chráněného“ trhu. Rovněž upřesnil trvání, jakož i způsob fungování dohody o rozdělení trhů. Naproti tomu společnost JFE-NKK ve své odpovědi ze dne 7. listopadu 1997 tvrdila, že

jestliže ji evropští výrobci žádali o respektování jejich domácích trhů, nikdy na tyto žádosti příznivě neodpověděla.

- 503 Je nutné konstatovat, že p. Verluca se nespokojil s odpovědí na otázky položené Komisí během prvního šetření provedeného u společnosti Vallourec v září 1996. Z prohlášení p. Verlucy, posuzovaných jako celek, totiž vyplývá skutečná vůle přiznat existenci porušení a účinně spolupracovat v rámci šetření prováděného Komisí. JFE-NKK se naproti tomu omezila na poskytnutí skutkových informací, o které jí Komise žádala, odmítajíc jejich jakýkoliv výklad, který by byl způsobit prokázat existenci porušení ze strany JFE-NKK.
- 504 Je namístě mít za to, že užitečnost informací poskytnutých společností JFE-NKK spočívá výlučně ve skutečnosti, že v určitém rozsahu dokládají prohlášení p. Verlucy, která Komise měla již k dispozici. V důsledku toho sdělení těchto informací neusnadnilo významným způsobem úlohu Komise, a tedy nepostačuje k odůvodnění snížení částky uložené pokuty z titulu spolupráce.
- 505 Ve zbývající části Komise správně konstatuje, že společnost JFE-NKK ji v žádném okamžiku během správního řízení neinformovala, že uznává věcnou správnost skutkových zjištění. Mimoto JFE-NKK v jejich zpochybňování před Soudem pokračovala.
- 506 Za těchto podmínek je nutné konstatovat, že argumentace společnosti JFE-NKK neodůvodňuje použití sdělení o spolupráci za účelem snížení částky pokuty uložené tomuto podniku.

2. *K třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nedostatku odůvodnění, pokud jde o způsob výpočtu částky pokut*

a) Argumenty účastníků řízení

507 Podle společnosti JFE-NKK Komise v rozporu s požadavky judikatury dostatečně podrobným způsobem nevysvětlila způsob výpočtu částky pokut (rozsudek Soudu ze dne 6. dubna 1995, Tréfilunion v. Komise, T-148/89, Recueil, s. II-1063, bod 142). Zejména za účelem stanovení částky pokut nezkoumala obraty, jakož i skutečnou účast každého adresáta napadeného rozhodnutí na porušení. Podle společnosti JFE-NKK představuje toto opominutí nedostatek odůvodnění.

508 Komise uvádí, že způsob stanovení pokut vysvětlila odpovídajícím způsobem v napadeném rozhodnutí, zejména v jeho bodě odůvodnění 162.

b) Závěry Soudu

509 V tomto ohledu stačí konstatovat, že Komise jasně a souvisle v bodech 156 až 175 odůvodnění napadeného rozhodnutí objasnila skutečnosti, které vzala za účelem stanovení částky pokut v úvahu. Rozsudek Tréfilunion v. Komise, bod 507 výše, nepředstavuje pro společnosti JFE-NKK žádnou podporu, jelikož v tomto ohledu pouze uvádí, že Komise je povinna způsob výpočtu pokut vyložit. Odlišná otázka, zda se Komise dopustila nesprávného posouzení, co se týče výpočtu částky pokut, bude zkoumána v bodech 515 a následujících níže.

510 V důsledku toho musí být projednávaný žalobní důvod zamítnut.

3. *Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného posouzení doby trvání porušení*

a) Argumenty účastníků řízení

- 511 V bodech 136 a následujících výše jsou shrnuty argumenty japonských žalobkyň, kterými uplatňují, že Komise byla povinna alespoň stanovit porušení kratšího trvání než porušení, které konstatovala v článku 1 napadeného rozhodnutí.
- 512 Jelikož Komise použila navýšení o 10 % za rok částky pokuty stanovené na základě závažnosti a jelikož porušení netrvalo více než celé 4 roky (od roku 1991 do roku 1994), a nikoliv pět let, by bylo proto namíste celkové snížení o 50 %, stanovené v napadeném rozhodnutí s ohledem na všechny japonské žalobkyně z titulu trvání porušení, omezit maximálně na 40 %. Nippon ve své replice uvádí, že argument předložený Komisí, podle něhož dohody o sebeomezeních netvořily překážku tomu, aby japonští výrobci prodávali bezešvé trubky ve Společenství, je neslučitelný s postojem, který Komise zaujala v napadeném rozhodnutí s ohledem na období od roku 1977 do roku 1989. Sumitomo v tomto ohledu tvrdí, že zmocněnci Komise nemohou nahradit členy tohoto orgánu, když uvádějí argument, podle něhož bylo uložení pokuty za rok 1990 odůvodněné i za předpokladu, že dohody o sebeomezeních byly v tomto roce používány.
- 513 Argumenty Komise týkající se trvání porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí jsou shrnuty v bodech 157 a následujících výše. Vzhledem k tomu, že trvání porušení bylo dostatečně právně prokázáno, není podle Komise namíste částku pokut snížit.

b) Závěry Soudu

- 514 Argumenty účastníků řízení, jež se týkají trvání porušení, byly zkoumány v bodech 338 až 352 výše, v rámci projednávaného žalobního důvodu stačí připomenout, že tato doba trvání musí být zkrácena, co se týče každé z japonských žalobkyň, z pěti let na tři roky a šest měsíců, tedy období od 1. ledna 1991 do 1. července 1994. K této nové době trvání porušení bude přihlédnuto v bodech 588 a 590 z titulu stanovení částky pokut uložených japonským žalobkyním.

4. Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného posouzení dokumentů podporujících důkaz existence porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí

a) Argumenty účastníků řízení

- 515 Japonské žalobkyně připomínají argumenty, které uvedly pro účely návrhu na zrušení článku 1 napadeného rozhodnutí, jež spočívají v nedostatku shody mezi výrobky uváděnými různými listinnými důkazy, kterých se dovolává Komise v napadeném rozhodnutí, a těmi, ke kterým se nakonec vztahuje vytýkané porušení (viz body 105 a následující výše). Pokud by měl Soud určité listinné důkazy, na které poukazuje Komise, odmítnout, a současně potvrdit zbývající část napadeného rozhodnutí, musela by být částka pokut snížena tak, aby odpovídala vymezení výrobků a trvání porušení, jež by vyplývalo z důkazních dokumentů, které by neodmítl. V tomto kontextu by bylo třeba vzít v úvahu skutečnost, že určité důkazní materiály, zejména dokument Rozdělovací klíč, se vztahují k omezenějším výrobovým trhům.

- 516 JFE-Kawasaki a Sumitomo dále uplatňují, že Komise pro účely stanovení stupně závažnosti porušení měla vzít v úvahu alespoň omezenější trh, a stanovit tedy částku pokuty, která má být uložena adresátům napadeného rozhodnutí v nižší výši. Zvláště ze zeměpisného hlediska Komise právně dostačujícím způsobem neprokázala, že uvedené porušení ovlivnilo britský offshore trh.
- 517 Komise namítá, že pokud listinné důkazy odhalují odchylku v působnosti dohody, ukazují spíše, že tato působnost mohla být širší než působnost konstatovaná v napadeném rozhodnutí. Co se týče tvrzení, podle něhož nesprávně identifikovala zeměpisný trh, Komise namítá, že závažnost porušení posuzovala s přihlédnutím ke správně definovanému trhu v bodech 160 a 161 odůvodnění napadeného rozhodnutí na základě důkazních materiálů shromážděných během svého šetření (viz rovněž body 144 a následující výše).

b) Závěry Soudu

- 518 Za účelem zamítnutí projednávaného žalobního důvodu stačí připomenout, že jak již bylo rozhodnuto v bodě 352 výše, bylo porušení uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí právně dostačujícím způsobem prokázáno, a to v každém směru, s výjimkou toho, co se týče jeho trvání, jehož dopad na částku pokut byl uveden v bodě 514 výše.

5. K pátému a šestému žalobnímu důvodu, vycházejícím z porušení zásady proporcionality a pokynů o metodě stanovování pokut a z nedostatku odůvodnění

a) Argumenty účastníků řízení

- 519 Podle japonských žalobkyně mělo být pro účely výpočtu částky pokut, které jim byly uloženy, přihlédnuto také k neexistenci následků porušení na evropském trhu

(rozsudek Soudního dvora ze dne 6. března 1974, *Instituto chemioterapico italiano a Commercial Solvents v. Komise*, 6/73 a 7/73, Recueil, s. 223, body 51 a následující; rozsudky *Suiker Unie a další v. Komise*, bod 56 výše, body 614 a následující, *Thyssen Stahl v. Komise*, bod 74 výše, bod 672). *Nippon a Sumitomo* odkazují v tomto bodě na své argumenty, jež se týkají překážek obchodu, jejichž existence bránila japonským výrobcům v prodeji jejich výrobků na trhu Společenství, takže v každém případě následky porušení na trhu Společenství nebyly prakticky žádné. *JFE-NKK* se v tomto kontextu dovolává bodu 3 pokynů o metodě stanovování pokut uložených na základě čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESUO (Úř. věst. C 9; Zvl. vyd. 08/01 s. 171, s. 3, dále jen „pokyny o metodě stanovování pokut“), podle něhož praktické neprovádění dohod nebo ujednání o protiprávním jednání představuje polehčující okolnost. *JFE-Kawasaki* v tomto ohledu uplatňuje, že pokuty, včetně pokut uložených japonským žalobkyním, se jeví tak, že zahrnují protiprávní jednání uvedené v článku 2 napadeného rozhodnutí, což je protiprávní, neboť toto druhé porušení se týká pouze výrobců Společenství.

520 Mimoto výrobky uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí jsou méně početné než výrobky uváděné SV. Počet dotčených výrobků je v podstatě natolik omezen, že pokuty v celkové částce 99 milionů eur jsou vzhledem k průměrnému kumulovanému obratu těchto výrobků u všech adresátů napadeného rozhodnutí, který dosahuje výše 73 milionů eur za rok (bod 162 odůvodnění napadeného rozhodnutí), nepřiměřené. *Sumitomo* v tomto ohledu poukazuje na rozsudky Soudu ze dne 14. července 1994, *Parker Pen v. Komise* (T-77/92, Recueil, s. II-549, bod 580), a ze dne 14. května 1998, *Fiskeby Board v. Komise* (T-319/94, Recueil s. II-1331, bod 40). *Komise* za své dřívější rozhodovací praxe nikdy neuložila pokutu ve výši blížíící se ročnímu obratu realizovanému na trhu uvedeném v rozhodnutí, které konstatuje existenci porušení. *JFE-Kawasaki* mimoto uvádí, že tento obrat 73 milionů eur zřejmě zahrnuje prodeje uskutečněné na offshore trzích Společenství, zatímco je třeba, v souladu s její argumentací shrnutou v bodě 405 výše, k těmto prodejům nepřihlížet.

- 521 Nippon v tomto ohledu uvádí, že podle rozsudku PVC II, bod 61 výše, musí Komise za účelem uložení pokuty v přiměřené výši vzít v úvahu všechny okolnosti porušení. K těmto prvkům náleží zejména objem a hodnota zboží, které tvoří předmět porušení (rozsudek Musique diffusion française a další v. Komise, bod 56 výše, bod 120). Mimoto podle pokynů o metodě stanovování pokut musí být přihlédnuto ke konkrétnímu dopadu porušení na trh a je třeba v určitých případech zvážit částku pokuty ve vztahu ke specifické závažnosti, tedy ke skutečnému dopadu, a tudíž závažnosti protiprávního jednání každého podniku (viz také rozsudek Soudního dvora ze dne 8. července 1999, Hercules Chemicals v. Komise, C-51/92 P, Recueil, s. I-4235, bod 110, a rozsudek Cement, bod 66 výše, bod 4949). JFE-Kawasaki v tomto ohledu dodává, že je podle celkového obratu nejmenším ze čtyř japonských výrobců sankcionovaných napadeným rozhodnutím. JFE-NKK uplatňuje, že její prodeje bezešvých trubek OCTG a trubek „zvláštního provedení a využití“ byly menší než prodeje čtyř ostatních japonských výrobců. JFE-NKK mimoto tvrdí, že Komise měla vzít v úvahu skutečnost, že japonské žalobkyně nedovolenou dohodu nedodržely, jelikož pokračovaly v uvádění dotčených výrobků na jediný trh, který je zajímal, a sice offshore trh Spojeného království (rozsudek Buchmann v. Komise, bod 58 výše, bod 121). V tomto ohledu je Komisí učiněné tvrzení v bodě 161 odůvodnění napadeného rozhodnutí, podle něhož čtyři státy, z nichž pocházejí evropští výrobci, na které se vztahuje napadené rozhodnutí, představují rozsáhlý zeměpisný trh, neslučitelné zejména s údaji obsaženými v bodech 106 a 145 odůvodnění napadeného rozhodnutí, v nichž Komise uvádí existenci čtyř domácích trhů.
- 522 Argument Komise vycházející z judikatury, jež se vztahuje k existenci určitého prostoru pro uvážení pro účely stanovení částky pokuty, není relevantní, jelikož Komise je i nadále povinna dodržovat článek 15 nařízení č. 17. Mimoto nemůže její argument vycházející ze skutečnosti, že pokyny pro metodu stanovování pokut v zásadě stanoví základní částku ve výši 20 milionů eur za porušení kvalifikovaná jako velmi závažná, mít převahu nad respektováním zásady proporcionality při stanovování částky pokut.
- 523 Sumitomo má za to, že existence dohod o sebeomezeních před rokem 1991 je polehčující okolností, kterou Komise byla povinna vzít v úvahu pro pozdější období,

navzdory skutečnosti, že použití článku 81 ES již nebylo v okamžiku, kdy uvedená dohoda skončila, zakázáno. Sumitomo Soud vyzývá, aby obdobně použil rozsudek Suiker Unie a další v. Komise, bod 56 výše (body 619 a 620). V rozsahu, v němž Komise ve své žalobní odpovědi ve věci T-78/00 tvrdí, že existence uvedených dohod před rokem 1991 představuje spíše přítěžující okolnost než polehčující okolnost, je tato argumentace neslučitelná s přístupem uvedeným v napadeném rozhodnutí, a porušuje tedy povinnost odůvodnění stanovenou v článku 253 ES.

524 Komise zpochybňuje, že částka pokuty je nepřiměřená, a tvrdí, že postoj japonských žalobkyň spočívá na nesprávné tezi, podle níž musí být tato částka stanovena vzhledem k velikosti trhu. Podle Komise musí být částka pokuty přiměřená vzhledem k závažnosti porušení posuzovaného jako celek, a nikoli pouze vzhledem k obratu adresátů napadeného rozhodnutí. V bodě 162 odůvodnění napadeného rozhodnutí Komise uvedla, že dohoda o rozdělení trhů představovala velmi závažné porušení článku 81 ES z důvodu, že měla za cíl uzavření domácích trhů představujících většinu spotřeby výrobků uváděných napadeným rozhodnutím ve Společenství. Je tedy zjevné, že toto porušení ovlivnilo fungování trhu Společenství, jakož i hospodářskou soutěž uvnitř tohoto trhu.

525 Přístup uvedený v bodě 162 odůvodnění napadeného rozhodnutí je v souladu s pokyny o metodě stanovování pokut, které uvádějí, že v rámci horní hranice 10 % celkového obratu je částka pokut stanovena tak, že jako výchozí bod je vzata základní částka stanovená na základě porušení. V tomto ohledu je celkový obrat adresátů rozhodnutí konstatujícího existenci porušení relevantní pouze s ohledem na tuto hranici 10 % (rozsudek Cement, bod 66 výše, body 5005 až 5025). Pokyny o metodě stanovování pokut stanoví výchozí částku 20 milionů eur za závažné porušení a jelikož Komise tuto částku již snížila o deset milionů eur z důvodu velikosti trhu (bod 163 odůvodnění napadeného rozhodnutí), další snížení není na místě. Komise mimoto uvádí, že podle pokynů o metodě stanovování pokut je dopad porušení na trh faktorem, který je nutné brát v úvahu pouze tehdy, pokud je

měřitelný, a obrat každého podniku je třeba vzít v úvahu výlučně v případech, kdy existuje značný nepoměr ve velikosti podniků, které se dopustily protiprávního jednání stejného typu, což však v projednávaném případě neplatí.

- 526 Přístup, jenž byl v napadeném rozhodnutí zaujat, je v souladu s judikaturou, která Komisi přiznala za účelem stanovení částky pokuty posuzovací pravomoc (rozsudek *Mo och Domsjö*, bod 425 výše, bod 268). V bodě 358 tohoto rozsudku, potvrzeného Soudním dvorem v rámci opravného prostředku jeho rozsudkem ze dne 16. listopadu 2000, *Mo och Domsjö v. Komise* (C-283/98 P, Recueil, s. I-9855, bod 62), Soud rozhodl, že jedná-li se o porušení, jejichž cíl je velmi závažný, je nutné dopad na trh předpokládat nebo není dopad v každém případě v rámci posuzování závažnosti relevantní.
- 527 V odpovědi na argumentaci společnosti JFE-Kawasaki, podle níž pokuta uložená japonským výrobcům zahrnuje pokutu, která měla být uložena na základě porušení uvedeného v článku 2, Komise tvrdí, že tato analýza je nesprávná, jelikož na základě tohoto porušení nebyla uložena žádná pokuta ani žádné její zvýšení.
- 528 Komise uplatňuje, že skutečnost, že se rozhodla, že za období, kdy byly uplatňovány dohody o sebeomezeních, neuloží pokutu, představuje již ústupek učiněný vůči japonským výrobcům, zejména ve světle sdělení Komise týkajícího se dovozu japonských výrobků do Společenství (Úř. věst. 1972, C 111, s. 13), z něhož vyplývá, že existence dohod o sebeomezeních nemohla japonským výrobcům svědčit v rámci použití práva hospodářské soutěže. Existence dohod o sebeomezeních před rokem 1990 tak není, v rozporu s argumentací společností Sumitomo v tomto smyslu, žádnou polehčující okolností pro účely stanovení částky pokuty od roku 1990.

529 V odpovědi na argument společnosti Sumitomo, podle něhož není Komise oprávněna vycházet poprvé před Soudem z údajně závažné povahy dohod o sebeomezení před rokem 1990, Komise upřesňuje, že společnost Sumitomo Soudu navrhla, aby v rámci výkonu svého soudního přezkumu v plné jurisdikci snížil částku pokuty. V tomto kontextu Komise usuzuje, že je vhodné Soud upozornit na všechny skutečnosti, jež se týkají výkonu její diskreční pravomoci.

530 V tomto ohledu je třeba uvést, že společnost Sumitomo se snaží v rámci svého návrhu na snížení částky pokuty předložit nový žalobní důvod, když vznáší otázku odůvodnění ve fázi repliky, ačkoliv žaloba žádný žalobní důvod vycházející z nedostatečnosti odůvodnění, co se týče stanovení této částky, neobsahuje. Tento žalobní důvod je na základě čl. 48 odst. 2 jednacího řádu nepřipustný.

b) Závěry Soudu

531 Nejprve je nutné uvést, že podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 může Komise uložit pokutu ve výši od 1 000 do 1 000 000 eur nebo v částce tuto výši přesahující, ale nepřesahující 10 % obratu dosaženého v předchozím účetním roce každým z podniků, které se na porušení podílely. Za účelem stanovení částky pokuty v rámci těchto mezních částek uvedené ustanovení stanoví, že se bere v úvahu závažnost a trvání daného porušení.

532 Přitom ani nařízení č. 17, ani judikatura, ani pokyny o metodě stanovování pokut nestanoví, že pokuty musí být stanoveny přímo v závislosti na velikosti dotčeného trhu, a tento faktor je pouze jedním z relevantních prvků. V souladu s nařízením č. 17, tak jak je vykládáno judikaturou, musí být totiž částka pokuty uložená podniku na základě porušení ve věci hospodářské soutěže úměrná porušení posuzovanému

jako celek, s přihlédnutím zejména k jeho závažnosti (viz v tomto smyslu rozsudek Soudu ze dne 6. října 1994, Tetra Pak v. Komise, T-83/91, Recueil, s. II-755, bod 240, a obdobně rozsudek Soudu ze dne 21. října 1997, Deutsche Bahn v. Komise, T-229/94, Recueil, s. II-1689, bod 127). Jak Soudní dvůr prohlásil v bodě 120 svého rozsudku Musique diffusion française a další v. Komise, bod 56 výše, za účelem posouzení závažnosti porušení je nutné vzít v úvahu velké množství poznatků, jejichž povaha a význam se mění podle druhu dotčeného porušení a jeho zvláštních okolností (viz také obdobně výše uvedený rozsudek Deutsche Bahn v. Komise, bod 127).

- 533 V tomto ohledu je třeba rovněž uvést, že jediný výslovný odkaz na obrat dotčeného podniku, tedy hranice 10 % obratu zjištěného pro účely stanovení pokut v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17, se vztahuje k celkovému obratu podniku dosaženému na celém světě (viz v tomto smyslu rozsudek Musique diffusion française v. Komise, bod 56 výše, bod 119), a nikoliv k obratu dosaženému tímto podnikem na trhu dotčeném sankcionovaným protisoutěžním jednáním. Z téhož bodu tohoto rozsudku totiž vyplývá, že cílem této hranice je vyloučení toho, aby pokuty byly vzhledem k velikosti podniku jako celku nepřiměřené.
- 534 Nicméně je nutné zdůraznit, že uvedený odkaz na celosvětový obrat je výlučně relevantní pro výpočet horní hranice pokuty, kterou Komise může uložit (viz bod 1 pokynů o metodě stanovování pokut), a neznamená, že musí existovat přísně úměrný vztah mezi velikostí každého podniku a výší pokuty, která je mu ukládána.
- 535 Jelikož v projednávaném případě není tvrzeno, že částka pokut převyšuje 10 % celkového obratu japonských žalobkyň, nelze tyto pokuty kritizovat vzhledem k pouhé skutečnosti, že tyto pokuty navýšené o pokuty uložené evropským výrobcům převyšují celkový obrat dosažený na dotyčném trhu, a sice 73 milionů eur. Jistě je třeba podotknout, že Soudní dvůr ve svém rozsudku ze dne 16. listopadu

2000, KNP BT v. Komise (C-248/98 P, Recueil, s. I-9641, bod 61) mimochodem zdůraznil, že „cílem čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 [...] je zajištění toho, aby sankce byla přiměřená velikosti podniku na trhu výrobků, které tvoří předmět porušení“. Nicméně mimo skutečnost, že v bodě 61 výše uvedeného rozsudku Soudní dvůr výslovně odkazuje na bod 119 rozsudku Musique diffusion française a další v. Komise, bod 56 výše, je namísto zdůraznit, že dotčená formulace, v pozdější judikatuře neuváděná, zapadá do zvláštního kontextu věci, ve které byl vydán výše uvedený rozsudek KNP BT v. Komise. V této věci totiž žalobkyně Komisi vytýkala, že Komise za účelem stanovení jejích podílů na trhu vzala v úvahu hodnotu prodeje uvnitř skupiny, což bylo Soudním dvorem nicméně z výše uvedeného důvodu považováno za platné. Nelze z toho tedy vyvodit, že sankce uložené japonským žalobkyním v projednávaném případě jsou nepřiměřené.

536 Mimoto je třeba podotknout, že ačkoli Komise v napadeném rozhodnutí výslovně neuvedla pokyny o metodě stanovení pokut, přesto při stanovení pokut uložených japonským žalobkyním použila metodu výpočtu, kterou si v nich sama stanovila.

537 Má-li Komise přitom za účelem stanovení částky pokut určitý prostor pro uvážení (rozsudky Soudu ze dne 6. dubna 1995, Martinelli v. Komise, T-150/89, Recueil, s. II-1165, bod 59, a obdobně Deutsche Bahn v. Komise, bod 532 výše, bod 127), je na místě konstatovat, že se Komise nemůže odklonit od pravidel, které si sama stanovila (viz rozsudek Hercules Chemicals v. Komise, bod 327 výše, bod 53, potvrzen v rámci opravného prostředku rozsudkem ze dne 8. července 1999, Hercules Chemicals v. Komise, bod 521 výše a tam uvedená judikatura). Komise tak musí při stanovení výše pokut skutečně vzít v úvahu znění pokynů o metodě stanovování pokut, zvláště ty jejich prvky, které jsou stanoveny kogentně.

538 Nicméně určitý prostor pro uvážení Komise a meze, které jsou mu stanoveny, nepředjímají výkon soudního přezkumu v plné jurisdikci soudcem Společenství.

- 539 Je třeba uvést, že podle bodu 1 A pokynů o metodě stanovování pokut „hodnocení povahy závažnosti porušení musí vzít v úvahu vlastní povahu porušení, jeho skutečný dopad na trh, když je měřitelný, a rozsah dotčeného zeměpisného trhu“. Komise přitom v bodě 159 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí, že vzala tatáž tři kritéria za účelem stanovení závažnosti porušení v úvahu.
- 540 Nicméně Komise se za účelem podložení svého závěru, podle něhož je porušení uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí „velmi závažné“, opírala v bodě 161 odůvodnění napadeného rozhodnutí zejména o povahu protiprávního jednání všech podniků. V tomto směru se Komise odvolávala na závažně protisoutěžní a řádné fungování trhu poškozující povahu sankcionované dohody o rozdělení trhu, úmyslný charakter spáchané protiprávnosti, jakož i na tajnou a institucionalizovanou povahu systému, který sloužil k omezení hospodářské soutěže. V témže bodě 161 odůvodnění vzala Komise rovněž v úvahu skutečnost, že „dotčené čtyři členské státy představují většinu spotřeby bezešvých [trubek] OCTG a [naftovodných trubek] ve Společenství, a tedy rozsáhlý zeměpisný trh“.
- 541 Komise naproti tomu v bodě 160 odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatovala, že „konkrétní dopad porušení na trh byl omezený“, neboť oba specifické výrobky, o které jde, a sice standardní trubky OCTG a naftovodné trubky „zvláštního provedení a využití“, představují pouze 19 % spotřeby bezešvých trubek OCTG a naftovodných trubek ve Společenství a svařované trubky mohou napříště z důvodu technologického pokroku pokrývat část poptávky po bezešvých trubkách.
- 542 Poté, co Komise zařadila toto porušení na základě kritérií uvedených v bodě 161 odůvodnění do kategorie „velmi závažných“ porušení, tak vzala v bodě 162 odůvodnění napadeného rozhodnutí v úvahu relativně omezené množství prodejů předmětných výrobků adresáty napadeného rozhodnutí v dotčených čtyřech členských státech (73 milionů eur ročně). Tento odkaz na velikost dotčeného trhu odpovídá posouzení omezeného dopadu porušení na trh, které je uvedené v bodě

160 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Komise se tedy rozhodla uložit pokutu podle závažnosti ve výši 10 milionů eur. Pokyny o metodě stanovení pokut přitom v zásadě za porušení spadající do této kategorie stanoví pokutu ve výši „nad 20 milionů [eur]“.

543 Je třeba mít za to, že toto snížení částky stanovené vzhledem k závažnosti porušení na 50 % minimální částky obvykle stanovené v případě „velmi závažného“ porušení bere v projednávaném případě odpovídajícím způsobem v úvahu omezený dopad porušení na trh. V tomto ohledu je namístě rovněž připomenout, že pokuty mají mít v oblasti hospodářské soutěže odstrašující účinek (viz v tomto ohledu bod 1 A pokynů o metodě stanovování pokut). S přihlédnutím ke značné velikosti podniků, které jsou adresáty napadeného rozhodnutí, uvedené v bodě 165 odůvodnění napadeného rozhodnutí (viz rovněž bod 552 níže), by mohlo podstatně větší snížení částky stanovené vzhledem k závažnosti porušení zbavit pokuty jejich odstrašujícího účinku.

544 Pokud jde o argumenty vycházející z existence překážek vývozu na onshore trhy Společenství, je namístě konstatovat, že Komise nevezala za účelem stanovení částky pokut tyto skutečnosti v napadeném rozhodnutí v úvahu, jelikož je zpochybňuje po stránce faktické. Vzhledem k tomu, že kvalifikace „velmi závažného“ porušení spočívá na povaze tohoto porušení a jeho cíli spíše než na jeho výsledku, nemají tyto argumenty japonských žalobkyň na tuto analýzu jako takovou žádný dopad.

545 Navíc je třeba v tomto ohledu ještě jednou připomenout, že Komise použila vzhledem k částce obvykle stanovované za porušení této závažnosti velmi významné snížení proto, aby přihlédla k omezené povaze ekonomického výsledku dohody.

- 546 Mimoto náleží shledat, že jelikož existence porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí byla prokázána na základě listinných důkazů, je účast japonských žalobkyň na takto sankcionované dohodě s protisoutěžním cílem jedním z hlavních důvodů, vzhledem k nimž Komise nebyla povinna v každém případě posoudit realitu a význam překážek obchodu, na které poukazovaly japonské žalobkyně. Podnik, který v rámci širší dohody souhlasí s tím, že se zdrží prodeje zvláštního výrobku na daném trhu, ačkoliv neměl za všech okolností v úmyslu tak učinit, tak vlastním přístupem činí nemožným určení, jaké by bylo jeho chování ve vztahu k prodeji uvedeného výrobku na dotčeném trhu v případě neexistence uvedené dohody.
- 547 Bod 1 pokynů o metodě stanovování pokut přitom upřesňuje, že dopad porušení na trh musí být brán do úvahy „když je měřitelný“ (viz bod 539 výše). Je nutné shledat, že za okolností projednávaného případu to bylo právě protiprávní jednání samotných japonských žalobkyň, jež téměř znemožnilo posouzení významu údajných překážek obchodu, a tedy zohlednění uvedených překážek v rámci posouzení dopadu porušení na trh.
- 548 Za těchto podmínek Soud v rámci svého výkonu soudního přezkumu v plné jurisdikci usuzuje, že i za předpokladu, že by tvrzení žalobkyň, pokud jde o existenci a dosah překážek obchodu, byla opodstatněná, Komise v projednávaném případě v rámci stanovení částky pokut ve vztahu k závažnosti žádným způsobem neporušila zásadu proporcionality, a že tedy není důvodné na základě těchto okolností tuto částku dále snížit. V důsledku toho není v projednávaném případě nutné rozhodnout o případné opodstatněnosti tohoto argumentu.
- 549 Stejně tak je namístě odmítnout argumenty japonských žalobkyň, jež se vztahují k jejich údajnému nerespektování sankcionované dohody, pokud jde o offshore trh Spojeného království, o němž tvrdí, že tam prodaly velká množství výrobků

uvedených v článku 1 napadeného rozhodnutí. Stejně jako argumenty zkoumané v předchozích bodech tato argumentace, i za předpokladu, že by byla důvodná, pouze relativizuje praktické účinky dohody sankcionované v článku 1 napadeného rozhodnutí. Komise již přitom shledala a náležitě vzala v úvahu skutečnost, že porušení mělo na dotčené trhy omezený dopad (viz body 542 a 543 výše).

550 V každém případě je dopad tohoto „nerespektování“ dohody, pokud jde o offshore trh Spojeného království, omezen skutečností, že tento trh byl podle znění napadeného rozhodnutí pouze „částečně chráněn“, takže Komise o tomto faktoru věděla již v okamžiku, kdy stanovila částku pokut (bod 62 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

551 Japonské žalobkyně uvádějí, že bod 1 A pododstavec 6 pokynů o metodě stanovování pokut stanoví možnost „v některých případech [...] zvážit částky určené uvnitř každé ze tří výše uvedených kategorií, aby se brala v úvahu specifická váha, a tedy skutečný dopad protiprávního jednání každého podniku na hospodářskou soutěž“. Podle tohoto pododstavce je tento přístup vhodný „zejména pokud existuje značný nepoměr ve velikosti podniků, které se dopustily protiprávního jednání stejné povahy“.

552 Komise v projednávaném případě v bodě 165 odůvodnění napadeného rozhodnutí shledala, že všechny podniky, které jsou adresáty napadeného rozhodnutí, jsou velkými podniky, takže nebylo z tohoto titulu namístě rozlišovat mezi částkami stanovených pokut. Žádná z japonských žalobkyň v tomto ohledu nezpochybnila svou kvalifikaci jakožto velkého podniku jako takového, když jejich argumenty byly v tomto ohledu výlučně srovnávací povahy.

553 Navíc z použití výrazu „v některých případech“ a výrazu „zejména“ v pokynech o metodě stanovování pokut vyplývá, že úprava poměrné váhy ve vztahu k individuální velikosti podniků není systematickou fází výpočtu, kterou si Komise stanovila, ale možností pružnějšího postupu, kterou si vyhradila ve věcech, které jej vyžadují. V tomto kontextu je třeba připomenout judikaturu, podle níž má Komise v případě, kdy stanoví částku pokut, které hodlá uložit, zvláště ve vztahu k okolnostem projednávaného případu, posuzovací pravomoc, která jí umožňuje vzít, či nevzít určité skutečnosti v úvahu (viz v tomto smyslu usnesení Soudního dvora ze dne 25. března 1996, SPO a další v. Komise, C-137/95 P, Recueil, s. I-1611, bod 54, a rozsudky Soudního dvora ze dne 17. července 1997, Ferriere Nord v. Komise, C-219/95 P, Recueil, s. I-4411, body 32 a 33, a Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, bod 180 výše, bod 465; viz rovněž v tomto smyslu rozsudek Soudu ze dne 14. května 1998, KNP BT v. Komise, T-309/94, Recueil, s. II-1007, bod 68). S přihlédnutím ke znění bodu 1 A šestý pododstavec výše uvedených pokynů o metodě stanovování pokut je namístě mít za to, že Komise si vzhledem k možnosti upravit poměr pokut ve vztahu k velikosti každého podniku zachovala určitý prostor pro uvážení.

554 Jelikož Komise v napadeném rozhodnutí shledala, že všechny japonské žalobkyně byly velkými podniky (viz bod 552 výše) a vzala celkově v úvahu poměrně omezený dopad porušení na trhy (viz body 542 a 543 výše), nepostačuje argumentace japonských žalobkyň k prokázání toho, že Komise tím, že v projednávaném případě neaplikovala bod A 6 pokynů o metodě stanovování pokut překročila meze své posuzovací pravomoci.

555 Kromě tohoto společnost Sumitomo uplatňuje, že existence dohod o sebeomezeních před rokem 1991 je polehčující okolností, kterou Komise byla povinna vzít v úvahu pro období následující po těchto dohodách. V tomto ohledu stačí konstatovat, že jestliže statut dohod o sebeomezeních tvořil předmět sporu mezi japonskými žalobkyněmi a Komisí v rámci tohoto řízení, je nesporné, že od 1. ledna 1991 tyto dohody již nebyly v platnosti, ať na vnitrostátní nebo mezinárodní úrovni. Je nutné konstatovat, že od okamžiku, kdy dohody o sebeomezeních již nebyly v platnosti,

nemohly již ovlivnit obchodní jednání japonských výrobců, a v tomto kontextu tedy nemohou být uplatňovány jako polehčující okolnosti.

556 V tomto ohledu jelikož dohody o sebeomezeních v projednávaném případě nebyly považovány za přitěžující okolnost, nemůže ohledně této kvalifikace existovat nedostatek odůvodnění.

557 Konečně, co se týče argumentu společnosti JFE-Kawasaki vztahujícího se ke zohlednění porušení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí, z bodu 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí a z neexistence odkazů na smlouvy o dodávkách, které tvoří toto druhé porušení, v jeho bodech 159 až 163 a 165 až 175 vyplývá, že Komise se rozhodla, že je pro účely stanovení částky pokut nevezme v úvahu. Tato okolnost postačuje k tomu, aby v rámci projednávaného žalobního důvodu zbavila tento argument společnosti JFE-Kawasaki jakékoliv relevance.

558 Z výše uvedeného vyplývá, že projednávaný žalobní důvod musí být zamítnut jako celek.

6. *K šestému žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení zásady rovného zacházení*

a) Argumenty účastníků řízení

559 Podle společností Nippon, JFE-Kawasaki a Sumitomo je částka pokuty uložené japonským výrobcům z důvodu, že údajně souhlasili s tím, že se vzdají prodejů svých výrobků uvedených v článku 1 napadeného rozhodnutí v Evropě v nepoměru vzhledem k částkám pokut uloženým evropským výrobcům. Evropští výrobci se totiž

dopustili dvou porušení, jejichž cílem bylo uzavření společného trhu, což představuje intrakomunitární prvek, který neobsahuje porušení, kterého se údajně dopustili japonští výrobci. Komise tedy porušila zásadu nediskriminace, která brání zvláště tomu, aby s odlišnými situacemi bylo zacházeno stejným způsobem, aniž by to bylo objektivně odůvodněné (rozsudek Soudního dvora ze dne 13. února 1996, Gillespie a další, C-342/93, Recueil, s. I-475, bod 16, a pokyny o metodě stanovování pokut). Sumitomo uvádí, že není důvodné vyvozovat důsledky z okolnosti, podle níž porušení uvedené v článku 2 napadeného rozhodnutí se údajně začleňuje do rámce porušení stanoveného v jeho článku 1, pokud Komise netvrdí, že dohoda mezi japonskými a evropskými výrobci vyžadovala, aby se evropští výrobci dopustili tohoto dalšího porušení. Mimoto z toho vyplývá, že japonské žalobkyně vskutku měly právní zájem na popření tvrzení uváděného Komisí v bodě 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí, podle něhož nebylo nutné uložit evropským výrobcům žádnou dodatečnou pokutu.

560 JFE-Kawasaki v tomto ohledu znovu opakuje svou argumentaci, podle níž mělo být se vztahy mezi evropskými a japonskými výrobci a vztahy mezi samotnými evropskými výrobci zacházeno jako se dvěma odlišnými porušeními. Sumitomo v každém případě tvrdí, že jestliže porušení, které má za cíl rozdělení trhů Společenství mezi evropské výrobce může být kvalifikováno jako velmi závažné, jelikož je schopné uzavřít trhy členských států, není tomu tak, pokud jde o závazek výrobců ze třetích zemí neprodávat své výrobky na trhu Společenství.

561 Podle společnosti Sumitomo Komise rovněž porušila zásadu nediskriminace tím, že pro účely stanovení částky pokut uložených evropským výrobcům nevzala v úvahu delší dobu trvání porušení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí. Sumitomo mimoto připomíná, že porušení uvedené v článku 2 napadeného rozhodnutí se netýká týchž výrobků, které uvádí článek 1, když druhé porušení se týká pouze hladkých ocelových trubek.

- 562 Nippon rovněž tvrdí, že dohody o sebeomezeních neměly být pro účely výpočtu částky pokuty uložené evropským výrobcům brány v úvahu, neboť neměly žádný dopad na tento intrakomunitární aspekt porušení. Mimoto pokuta uložená na základě porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí zahrnuje podle společnosti JFE-Kawasaki pokutu, která by měla být uložena na základě porušení uvedeného v článku 2, na němž se japonští výrobci vůbec nepodíleli. Ve světle všech těchto argumentů je namístě snížit částku pokuty uložené japonským výrobcům za účelem obnovení rovnováhy mezi japonskými a evropskými výrobci.
- 563 V tomto ohledu společnost JFE-NKK tvrdí, že Komise tím, že rozhodla, že každý výrobce byl odpovědný za provedení údajné dohody narušující soutěž jako celku, použila zásadu kolektivní odpovědnosti, a porušila tak obecnou zásadu, podle níž musí mít sankce svůj základ v individuální odpovědnosti.
- 564 Podle Komise nebyly japonské žalobkyně diskriminovány, když každému z evropských výrobců a japonských účastníků porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí byla na základě závažnosti uložena totožná pokuta.
- 565 Japonské žalobkyně nemají žádný právní zájem na zpochybnění závěru obsaženého v bodě 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť volba učiněná Komisí neuložit dodatečnou pokutu za účelem zohlednění druhého porušení je nepoškozující. Okolnost, podle níž porušení uvedené v článku 2 napadeného rozhodnutí trvalo déle než hlavní porušení, k jehož provedení přispělo a skutečnost, že se týkalo trhu s hladkými trubkami, nemají na úroveň pokut uložených na základě článku 1 uvedeného rozhodnutí dopad.

b) Závěry Soudu

- 566 Co se týče argumentace vycházející z toho, že porušení uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí se ve skutečnosti skládá ze dvou porušení, intrakomunitárního porušení a mezikontinentálního porušení, stačí připomenout, že z důvodů vylíčených v bodech 370 až 374 výše představuje toto porušení jediné porušení. Shledání, že všichni účastníci se ho zúčastnili ve stejném rozsahu, tak v tomto ohledu žádným způsobem neporušuje obecnou zásadu rovného zacházení, a ostatně ani zásadu proporcionality.
- 567 Co se týče části žalobního důvodu vycházející z existence porušení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí ze strany evropských výrobců, bylo v bodě 557 výše konstatováno, že Komise ji pro účely výpočtu částky pokut nevzala v napadeném rozhodnutí v úvahu.
- 568 Nicméně v bodě 451 výše bylo rovněž rozhodnuto, že v rozporu s tím, co tvrdí Komise, mají japonské žalobkyně vskutku právní zájem na zpochybnění posouzení Komise uvedeného v bodě 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí, jež se týká vztahu, který existuje mezi oběma porušeními uvedenými v napadeném rozhodnutí.
- 569 Je třeba připomenout, že sama Komise měla poté, co přezkoumala vlastní povahu smluv o dodávkách, v bodě 111 odůvodnění napadeného rozhodnutí za to, že tyto smlouvy představovaly samy o sobě porušení čl. 81 odst. 1 ES, a že jejich cíl a výsledek omezující hospodářskou soutěž zacházely nad rámec jejich pouhého přispění k trvání Evropsko-japonské dohody (viz body 362 až 364 výše). Komise zvláště usuzovala, že toto porušení mělo účinky nejen na sekundární trh standardních trubek OCTG, ale také ve větší míře přímé a zjevné účinky na primární trh hladkých trubek.

- 570 Je nutné konstatovat, že Komise byla povinna vyvodit z těchto shledání skutečností a právních kvalifikací důsledky pro účely stanovení částky pokut, což neučinila.
- 571 Jak bylo rozhodnuto v bodě 364 výše, první věta bodu 164 odůvodnění napadeného rozhodnutí je totiž stížena nesprávným posouzením v tom, že Komise měla za to, že smlouvy tvořící druhé porušení byly pouze „prostředkem provedení“ prvního porušení. V důsledku toho postrádá logiku druhá věta bodu 164 odůvodnění, kterou Komise vyjádřila svůj záměr neuložit na základě druhého porušení žádnou dodatečnou pokutu.
- 572 Komise má při stanovení částky pokut určitý prostor pro uvážení a v rozsahu, v němž ji její pokyny o metodě stanovování pokut nezavazují k tomu, aby systematicky brala v úvahu určitou okolnost (viz body 537 a 553 výše, jakož i uvedená judikatura), může stanovit faktory, které je namíste vzít za tímto účelem v úvahu, což jí umožňuje přizpůsobit své posouzení *in concreto*. Její posouzení musí být nicméně provedeno za dodržení práva Společenství, které zahrnuje nejen ustanovení Smlouvy, ale také obecné právní zásady (viz obdobně rozsudek Soudního dvora ze dne 25. července 2002, *Unión de Pequeños Agricultores v. Rada*, C-50/00 P, Recueil, s. I-6677, bod 38).
- 573 Komise tím, že takto opomněla vzít za účelem stanovení částky pokuty uložené evropským výrobcům v úvahu porušení uvedené v článku 2 napadeného rozhodnutí, zacházela s odlišnými situacemi stejným způsobem, aniž by uvedla objektivní důvody, které by mohly odůvodnit tento postoj. Z toho vyplývá, že porušila obecnou zásadu práva Společenství, jíž je zásada rovného zacházení (viz v tomto smyslu rozsudek Soudu ze dne 14. května 1998, *BPB de Eendracht v. Komise*, T-311/94, Recueil, s. II-1129, bod 309 a uvedená judikatura).

- 574 V důsledku toho je namístě projednáváný žalobní důvod, který vychází z porušení zásady rovného zacházení, přijmout. Je tedy namístě, aby Soud za účelem úpravy částky pokut uložených článkem 4 napadeného rozhodnutí využil možnosti výkonu soudního přezkumu v plné jurisdikci, který vyplývá z článku 229 ES a článku 17 nařízení č. 17.
- 575 Komise v tomto ohledu na jednání uvedla, že případná výše uvedená existence nerovného zacházení musí mít logicky za následek zvýšení částky pokut uložených evropským výrobcům, spíše než snížení částky pokut uložených japonským výrobcům. V tomto kontextu je třeba uvést, že naproti tomu, co uvedla společnost JFE-Kawasaki v projednávaném případě v rámci jiného žalobního důvodu (viz bod 512 výše), mohou zmocněnci Komise, s výhradou případných výslovných protikladných pokynů jejich nadřízených, legálně předložit návrhové žádání, aby soudce Společenství vykonával soudní přezkum v plné jurisdikci za účelem zvýšení částky pokuty stanovené členy Komise. Pouhá skutečnost, že zmocněnec Komise vyzve soudce Společenství, aby vykonal pravomoc, kterou disponuje a přednese argumenty, které mohou případně odůvodnit toto opatření, nemůže totiž znamenat, že zmocněnec nahrazuje členy Komise.
- 576 Za okolností projednávaného případu je namístě mít za to, že nejvhodnějším řešením pro obnovení spravedlivé rovnováhy mezi adresáty napadeného rozhodnutí by bylo zvýšení částky pokuty uložené každému z evropských výrobců, kteří podali žalobu za tím účelem, aby Soudu navrhli, aby upravil částku jejich pokuty, spíše než snížení částky pokut uložených japonským výrobcům. Výše uvedené nerovné zacházení totiž nevyplývá z příliš přísné sankce, která byla uložena japonským výrobcům, neboť způsob výpočtu stanovený Komisí za účelem stanovení částky jejich pokut byl sám o sobě uznán naprosto přípustným (viz body 531 až 558 výše), ale naopak ze skutečnosti, že závažnost protiprávního jednání evropských výrobců, posuzovaného jako celek, byla vzhledem k závažnosti protiprávního jednání japonských výrobců podhodnocená.

- 577 Navíc každá ze žalobkyň ve věcech T-44/00, T-48/00 a T-50/00, a sice společnosti Mannesmann, Corus a Dalmine, ve své žalobě navrhl, aby Soud v tomto ohledu vykonal za účelem úpravy částky uložené pokuty soudní přezkum v plné jurisdikci. Je třeba uznat, že když je výkon této pravomoci vyžadován žalobkyní, i v kontextu návrhu na snížení částky pokuty, je pak Soud oprávněn s přihlédnutím ke všem skutkovým okolnostem za účelem úpravy částky uložené pokuty napadený akt změnit, aniž by byl současně zrušen (viz v tomto smyslu rozsudek *Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise*, bod 180 výše, bod 692). Navíc soudní přezkum v plné soudní jurisdikci svěřený soudci Společenství článkem 17 nařízení č. 17 v souladu s článkem 229 ES zahrnuje výslovně pravomoc v případě potřeby uloženou pokutu zvýšit.
- 578 Nicméně Komise ve svých žalobních odpovědích ve věcech T-44/00, T-48/00 a T-50/00, které byly za účelem jednání spojeny (viz rozsudky vyhlášené tento den *Mannesmannröhren-Werke v. Komise*, bod 38, *Corus v. Komise*, bod 38, a *Dalmine v. Komise*, body 38, 245 až 247), ani opožděně během jednání, i když na tuto možnost poukázala, nenavrhl, aby Soud částku pokut uložených žalobkyním v těchto věcech zvýšil. Soud v tomto ohledu tyto žalobkyně nevyzval, aby se k tomu vyjádřily. Žalobkyně ve třech výše uvedených věcech tak neměly příležitost zaujmout stanovisko k účelnosti zvýšení jejich pokut, ani k faktorům, které by mohly mít případně vliv na jejich výši. Za těchto podmínek nebyly pokuty uložené žalobkyním ve třech výše uvedených věcech zvýšeny (viz výrok výše uvedených rozsudků *Mannesmannröhren-Werke v. Komise*, *Corus v. Komise* a *Dalmine v. Komise*).
- 579 Z výše uvedeného vyplývá, že nevhodnějším prostředkem pro zabránění nerovnému zacházení uvedenému v projednávaném případě je snížení, pro účely stanovení částky pokut uložené každé z japonských žalobkyň, částky stanovené Komisí na základě závažnosti porušení v bodě 163 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Při výkonu soudního přezkumu v plné soudní jurisdikci Soud usuzuje, že s přihlédnutím

ke všem okolnostem projednávaného případu je na místě snížit pro každou z japonských žalobkyň uvedenou částku pokuty ve výši deseti milionů eur na devět milionů.

580 Tato nová částka je zohledněna v bodech 588 a 590 níže za účelem stanovení částky pokut uložených japonským žalobkyním.

581 Konečně, pokud jde o argumentaci společnosti Nippon, jež se vztahuje ke skutečnosti, že k dohodám o sebeomezeních nebylo možné pro účely výpočtu pokuty uložené evropským výrobcům přihlídnout, protože neměly žádný dopad na intrakomunitární aspekt porušení, je třeba nejprve uvést, že již bylo rozhodnuto, že v projednávaném případě není na místě nakládat s porušením uvedeným v článku 1 napadeného rozhodnutí jako se dvěma samostatnými porušeními, z nichž první by se týkalo vztahů mezi evropskými a japonskými výrobci a druhé vztahů uvnitř Společenství (viz bod 584 níže).

582 Dále je namístě uvést, že volba učiněná Komisí netrvat na existenci porušení před rokem 1990 z důvodu existence dohod o sebeomezeních představuje nutně ústupek učiněný Komisí jak vůči japonským výrobcům, tak i evropským výrobcům z důvodů, které spočívají v obchodní politice sledované v ocelářském oboru. Existence dohod o sebeomezeních totiž podle sdělení Komise o dovozu japonských výrobků do Společenství neměla být v rámci použití práva hospodářské soutěže pro japonské výrobce žádnou podporou.

583 Z bodu 27 odůvodnění napadeného rozhodnutí v tomto ohledu vyplývá, že dohody o sebeomezeních byly uzavírány od 70. let „v rámci protikrizových obchodních opatření“ přijatých Komisí za účelem toho, aby čelila těžké situaci ocelářského průmyslu Společenství. Japonské žalobkyně toto tvrzení v rámci tohoto řízení

nezpochybnily a v tomto ohledu je třeba připomenout, že Komise za účelem zohlednění skutečnosti, „že odvětví ocelových trubek zažilo zbytečnou dlouhodobou krizovou situaci“ (bod 168 odůvodnění napadeného rozhodnutí) jako polehčující okolnosti připustila snížení částky pokut uložených všem adresátům napadeného rozhodnutí.

584 S přihlédnutím k těmto okolnostem je namístě mít za to, že obchodně-politické důvody, které jsou základem ústupku vyjádřeného v bodě 108 odůvodnění napadeného rozhodnutí pro období odpovídající existenci dohod o sebeomezeních, se týkají nejen vztahů mezi orgány Společenství a japonskými orgány, ale také existence krize ovlivňující během tohoto období jak japonské výrobce ocelových trubek, tak i jejich partnery usazené ve Společenství.

585 Komise mimoto v bodě 27 odůvodnění napadeného rozhodnutí a před Soudem uvedla, aniž by to bylo napadeno japonskými žalobkyněmi, že dohody o sebeomezeních byly pouze dohodami stanovícími kvóty a uvádění ocelových trubek japonského původu na trh v Evropském společenství, spíše omezovaly než zakazovaly. Rozdílnost situace, které se dovolává společnost Nippon, je tak relativní, a nikoliv absolutní. Tyto dohody tak nepostačují k objasnění pasivity japonských výrobců na trzích Společenství.

586 Za těchto podmínek má Soud za to, že nerovné zacházení tvrzené společností Nippon není dáno.

587 Mimoto s přihlédnutím ke kontextu uvedenému v bodech 583 až 585 výše, zejména k politické povaze ústupku učiněného Komisí, jehož legalita nebyla zpochybněna, není v každém případě pro soudce Společenství namístě upravit částku pokut

uložených japonským žalobkyním, jelikož z napadeného rozhodnutí vyplývá, že pro Komisi byl uvedený ústupek politicky odůvodněný.

7. Výpočet částky pokut

588 Z výše uvedeného vyplývá, že pokuty uložené každé z japonských žalobkyň musí být sníženy tak, aby bylo zohledněno zaprvé snížení částky na základě závažnosti z deseti na devět milionů eur a zadruhé to, že doba jeho trvání je v projednávaných věcech stanovena na tři a půl roku, a nikoli na pět let.

589 Jelikož metoda výpočtu částky pokut uvedená v pokynech o metodě stanovování pokut a použitá Komisí v projednávaném případě nebyla sama o sobě kritizována, je třeba, aby Soud při výkonu svého soudního přezkumu v plné jurisdikci tuto metodu použil s ohledem na závěr provedený v předchozím bodě.

590 Základní částka pro každého japonského výrobce je tak stanovena na 9 milionů eur; zvýšená o 10 % za každý rok trvání porušení, tedy celkem o 35 %, výsledkem čehož je výše 12,15 milionů eur. Tato částka musí být dále snížena o 10 % na základě polehčujících okolností v souladu s body 168 a 169 odůvodnění napadeného rozhodnutí, takže je dosaženo konečné částky pro každou z japonských žalobkyň ve výši 10,935 milionů eur namísto 13,5 milionů.

K nákladům řízení

- 591 Podle článku 87 odst. 3 jednacího řádu může Soud, pokud jsou účastníci řízení současně neúspěšní v jednom nebo více bodech svých návrhů nebo ve výjimečných případech, rozdělit náklady řízení mezi účastníky nebo rozhodnout, že každý z účastníků řízení ponese vlastní náklady řízení. Vzhledem k tomu, že v projednávaném případě byl každý z účastníků řízení současně neúspěšný v jednom nebo více bodech svých návrhů, je namíste rozhodnout, že každá z japonských žalobkyně a Komise ponese vlastní náklady řízení.
- 592 Podle čl. 87 odst. 4 druhého pododstavce jednacího řádu nese Kontrolní úřad ESVO vlastní náklady, když vstoupil do řízení jako vedlejší účastník.

Z těchto důvodů

Soud (druhý senát)

rozhodl takto:

- 1) Článek 1 odst. 2 rozhodnutí Komise 2003/382/ES ze dne 8. prosince 1999 o řízení k uplatnění článku 81 Smlouvy o ES (věc IV/E-1/35.860-B - Bezešvé ocelové trubky) se zrušuje v rozsahu, v němž stanoví existenci porušení vytýkaného tímto článkem čtyřem žalobkyním ve věcech T-67/00, T-68/00, T-71/00 a T-78/00 před 1. lednem 1991 a po 30. červnu 1994.

- 2) Částka pokuty uložené každé ze čtyř žalobkyní článkem 4 rozhodnutí 2003/382 se stanoví na 10 935 000 eur.
- 3) Ve zbývajících částech se všechny tyto čtyři žaloby zamítají.
- 4) Všechny čtyři žalobkyně a Komise ponese vlastní náklady.
- 5) Kontrolní úřad ESVO ponese vlastní náklady.

Forwood

Pirrung

Meij

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 8. července 2004.

Vedoucí soudní kanceláře

Předseda

H. Jung

J. Pirrung

Obsah

Skutkový stav a řízení	II - 2516
A – Správní řízení	II - 2517
B – Dotčené výrobky	II - 2520
C – Porušení stanovená Komisí v napadeném rozhodnutí	II - 2521
D – Podstatná skutková zjištění uvedená Komisí v napadeném rozhodnutí	II - 2523
E – Výrok napadeného rozhodnutí	II - 2526
F – Řízení před Soudem	II - 2528
Návrhy účastníků řízení	II - 2529
K dopadu spojení Kawasaki Steel Corp. a NKK Corp.	II - 2532
Právní otázky	II - 2534
A – K návrhům na zrušení napadeného rozhodnutí, zejména jeho článku 1	II - 2534
1. K prvnímu žalobnímu důvodu, jenž vychází z toho, že Komise právně dostatečným způsobem neprokázala existenci porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí	II - 2535
a) Argumenty účastníků řízení	II - 2535
Úvodní poznámky	II - 2536
K první části žalobního důvodu, vycházející z údajného nesouladu mezi existencí uváděné dohody a situací existující na britském offshore trhu a jiných evropských trzích	II - 2538
K druhé části prvního žalobního důvodu, vycházející z nedostatku průkazní síly důkazních materiálů	II - 2554
K třetí části prvního žalobního důvodu, vycházející z nesprávného posouzení dosahu porušení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí	II - 2578
b) Závěry Soudu	II - 2581
Úvodní poznámky	II - 2581
	II - 2712

K druhé části žalobního důvodu vycházející z nedostatku důkazní síly důkazních materiálů a, podpůrně, k první části vycházející z údajné neslučitelnosti existence tvrzené dohody a situace existující na britském offshore trhu a na jiných trzích.	II - 2586
— Prohlášení p. Verlucy	II - 2586
— Záznamy společnosti Vallourec	II - 2596
— Dokumenty v angličtině z roku 1993	II - 2603
— Dokument Systém pro ocelové trubky	II - 2610
— Dokument Rozdělovací klíč („sharing key“)	II - 2611
— Odpovědi evropských výrobců	II - 2617
— Výpověď p. Biasizze	II - 2623
— Trvání porušení	II - 2632
Ke třetí části, vycházející z mylné povahy teze Komise, pokud jde o význam porušení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí ...	II - 2637
2. K druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z toho, že porušení uvedené v článku 1 mělo být ve skutečnosti analyzováno jako tvořící dvě samostatná porušení	II - 2641
a) Argumenty účastníků řízení	II - 2641
b) Závěry Soudu	II - 2642
3. K třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu ze skutečnosti, že dohoda neměla být považována za dohodu, jež měla měřitelný dopad na hospodářskou soutěž	II - 2644
a) Argumenty účastníků řízení	II - 2644
b) Závěry Soudu	II - 2646
4. Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z toho, že dohoda údajně neměla dopad na obchod mezi členskými státy	II - 2647
a) Argumenty účastníků řízení	II - 2647
b) Závěry Soudu	II - 2649
	II - 2713

5. K pátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nedostatku odůvodnění, co se týče teze Komise, pokud jde o význam porušení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí	II - 2651
a) Argumenty účastníků řízení	II - 2651
b) Závěry Soudu	II - 2651
6. K šestému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nedostatku odůvodnění, co se týče statutu offshore trhů Společenství, zvláště offshore trhu Spojeného království	II - 2653
a) Argumenty účastníků řízení	II - 2653
b) Závěry Soudu	II - 2654
7. K sedmému a osmému žalobnímu důvodu, vycházejícím z nedostatku odůvodnění, co se týče volby Komise potrestat japonské výrobce, a nikoliv latinskoamerické výrobce a nerovného zacházení v tomto ohledu	II - 2655
a) Argumenty účastníků řízení	II - 2655
b) Závěry Soudu	II - 2655
8. K devátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného posouzení, co se týče argumentu Komise týkajícího se prodejů za cenu vyšší než variabilní náklady	II - 2657
a) Argumenty účastníků řízení	II - 2657
b) Závěry Soudu	II - 2657
9. K desátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z údajného porušení práv obhajoby, vyplývajícího z nesouladu mezi SV a napadeným rozhodnutím, pokud jde o zeměpisný trh uvedený v článku 1 napadeného rozhodnutí	II - 2658
a) Argumenty účastníků řízení	II - 2658
b) Závěry Soudu	II - 2659
10. K jedenáctému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z údajného porušení práv obhajoby vyplývajícího z nesouladu mezi SV a napadeným rozhodnutím, pokud jde o uváděné výrobky	II - 2660
a) Argumenty účastníků řízení	II - 2660
b) Závěry Soudu	II - 2661

11. K dvanáctému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z údajného porušení práv obhajoby vyplývajícího z neexistence dostatečné analýzy výsledků dohod o sebeomezeních ve SV, jakož i z nesouladu mezi SV a napadeným rozhodnutím, pokud jde o dosah těchto dohod	II - 2662
a) Argumenty účastníků řízení	II - 2662
b) Závěry Soudu	II - 2663
12. K třináctému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z údajného porušení práv obhajoby, vyplývajícího z nesouladu mezi SV a napadeným rozhodnutím, pokud jde o dosah přičítaný porušení uvedenému v článku 2 napadeného rozhodnutí	II - 2665
a) Argumenty účastníků řízení	II - 2665
b) Závěry Soudu	II - 2667
13. Ke čtrnáctému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z protiprávnosti rozhodnutí Komise ze dne 25. listopadu 1994 povolit šetření konaná dne 1. a 2. prosince 1994	II - 2669
a) Argumenty účastníků řízení	II - 2669
b) Závěry Soudu	II - 2677
B – K návrhům na snížení částky pokut	II - 2680
1. K prvnímu a druhému žalobnímu důvodu, vycházejícím z nedostatku odůvodnění, pokud jde o nepoužití sdělení o spolupráci ve prospěch společnosti JFE-NKK a pochybení v tomto ohledu	II - 2680
a) Argumenty účastníků řízení	II - 2680
b) Závěry Soudu	II - 2681
2. K třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nedostatku odůvodnění, pokud jde o způsob výpočtu částky pokut	II - 2684
a) Argumenty účastníků řízení	II - 2684
b) Závěry Soudu	II - 2684
3. Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného posouzení doby trvání porušení	II - 2685
a) Argumenty účastníků řízení	II - 2685
b) Závěry Soudu	II - 2686
	II - 2715

4. Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného posouzení dokumentů podporujících důkaz existence porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí	II - 2686
a) Argumenty účastníků řízení	II - 2686
b) Závěry Soudu	II - 2687
5. K pátému a šestému žalobnímu důvodu, vycházejícím z porušení zásady proporcionality a pokynů o metodě stanovování pokut a z nedostatku odůvodnění	II - 2687
a) Argumenty účastníků řízení	II - 2687
b) Závěry Soudu	II - 2692
6. K šestému žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení zásady rovného zacházení	II - 2700
a) Argumenty účastníků řízení	II - 2700
b) Závěry Soudu	II - 2703
7. Výpočet částky pokut	II - 2709
K nákladům řízení	II - 2710